

KOMÜNAR

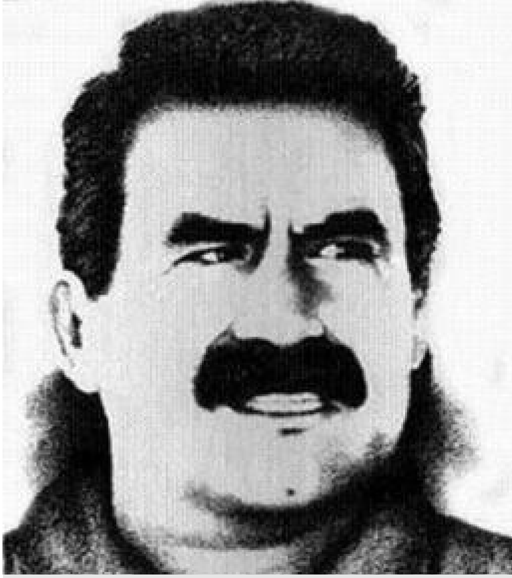
Sosyalizmden Kuşku Duymak İnsandan ve Onun Geleceğinden Kuşku Duymaktır

Şubat 2009 Yıl 4 Sayı 39

HALKIN DİRENİŞİ ÖNDER APO'YU

ÖZGÜRLEŞTİRECEK.

İçindekiler...

TARIHSEL KOMPLOLAR GELIŞMELERI DURDURMAZ HİZLANDİRİR.

KOMÜNARDAN...

Merhaba,

Uluslararası komplonun gerçekleşmesinin üzerinden 10 yıl geçti. Büyük bir acımasızlık ve hukuk tanımazlıkla gerçekleşen bu komplo, sadece Önderliğimize ve halkımıza karşı yapılmamış, aynı zamanda insanlığa karşı da yapılmıştır. Uluslararası komplonun 11. yılına girerken, komployu ve komplocuları bir kez daha lanetle anıyoruz.

Komplonun Önderliğimizi, halkımızı, partimizi ve insanlığı hedeflediğini en erkenden fark eden, bu komployu boşa çıkarmak ve etkisizleştirmek amacıyla bedenlerini birer ateş topuna dönüştürerek Önderliğin etrafında ateşten bir çember oluşturan, uluslararası komplonun boşa çıkarılıp etkisiz duruma getirilmesinde büyük rol oynayan GÜNEŞİMİZİ KARARTAMAZSINIZ eylemcilerini saygı ve minnetle anıyoruz.

Uluslararası komplo 9 Ekim'de başladı. Komploya şu veya bu biçimde, şu veya bu kadar katılan onlarca devlet oldu, ama komplonun esas planlayıcıları, örgütleyicileri ve yürütücülerinin ABD, İngiltere ve İsrail oldukları, bugün artık kimse için bir sır değildir. Yunanistan, Rusya, Kenya, Mısır, ilkel milliyetçiler ve diğer Avrupa devletleri de bu komploda rol almış, aldıkları rollerin gereklerini yerine getirmişlerdir. Her ne kadar Önderliğin tutsak alınmasından hareketle böbürlense ve kendisini başarılı gibi gösterse de, Türkiye'nin komplodaki rolü ise; 'gardiyanlıktan öte' olmamıştır.

Komplonun Önderliği hedeflemesini kabul etmesek de anlaşılırdır. Kapitalist modernist sistem Ortadoğu'da hegemonik sistemini etkili bir tarzda kullanabilmenin koşullarını, bölgenin yeniden diyaznında bulmuştur. Bu da bölgeye müdahale anlamına gelmektedir. Sistem kendisi için en ciddi tehlike olarak Önderliği görmüş, müdahaleyi de Önderlikle başlatmıştır. Afganistan ve Irak müdahaleleri Önderliğe karşı gerçekleştirilen komplodan sonra devreye sokulmuşlardır.

Önderlik komployla tutsak alınmış, sisteme dahil edilerek yok edilmek istenmiştir. Bu anlam olarak yok etmeyi ifade ediyor ki, bu da gerçek anlamda yok edilmek anlamına gelmektedir. Bırakalım Önderliğin sisteme dahil olmasını, kapitalist modernist sistemi derinliğine çözümleyerek yeni bir paradigmayla; demokratik, ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasıyla sistemin karşısına çıkmış, sosyalizmi demokrasiyle tamamlayarak, demokratik sosyalizmi yaratmıştır. Son savunmalarıyla da kapitalist modernitenin sosyolojik çözümlemesini yaparak, insanlığı gerçek anlamda bu sınıflı devletçi uygarlığa karşı silahlandırmıştır. Komplo ve komplocular gerçek anlamda en büyük yenilgilerini yine Önderlikten almışlardır.

Önderlik 10 yıldır sistemin elinde tutsaktır. Önderlik 10 yıldır tek kişilik bir hücrede tutulmaktadır. Bundan daha ağır bir ceza, bir benzeri daha yoktur. Buna karşı sessiz kalmak, insanın insanlığını yitirmesidir. Önderliğin esaretini ve hücrede tutulmasını kabul etmeyelim, buna Êdî Bes e diyelim. Partimizin 10. Kongresi'nin aldığı Önderliği özgürleştirme kararına tüm gücümüzle katılalım, Önderliği özgürleştirelim.

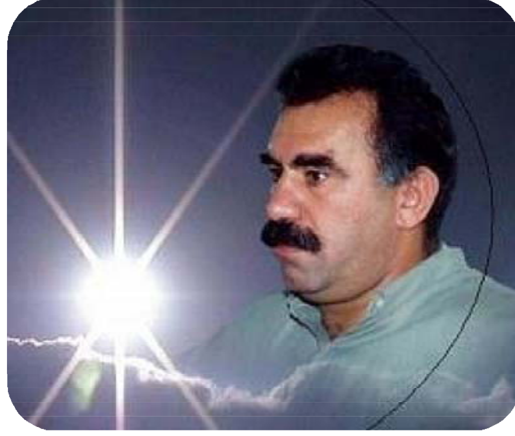
Önderliği özgürleştirmek; yarının hayali değil, bugünün eylemi olmalıdır.

KOMÜNAR

ASRIN KOMPLOSUNUN İÇ YÜZÜ NASIL ANLAŞILMALIDIR?

Tarihsel Komplolar Gelişmeleri Durdurmaz, Hızlandırır

1990 sonrası dünya, bölge, ülke, PKK ve benim açımdan yeni bir süreçtir. Reel sosyalizm fiili çözülüş süreci resmen de kabul edilmektedir. Sovyet sistemi, iç tıkanmanın, gerekli dönüşümleri zamanında ve yerinde yapamamanın bedelini çözülme ve dağılmayla ödemektedir. Her toplumsal olgu için geçerli olan kural, bir kez daha doğrulanmaktadır. Amaç ve olgulaşma arasındaki çelişki uzun süre zorla sürdürülemez. Ya reform ya da devrim yoluyla ileriye doğru, daha üst bir aşamaya sıçrama kaçınılmaz olur. Bu sağlanamazsa, içten çürüme ve dağılma gerici zorla, çağımızda faşizm olarak adlandırılıp restorasyona tabi tutulur. Restorasyon, aynı binanın yeni malzemeyle eskisinden daha güçlü görünmesini ve kalıcılığı sağlar. Ama toplumsal dinamikler hareketi zorladığı için, bu binalar içinde oturulamayan müzeler konumuna düşer. Devrim ve karşı-devrimin ürünü olan reel sosyalist ve faşist sistemler normalleşme sürecine yanıt olamayınca ve gerekli dönüşümleri yapmamakta direnince, yıkılmaktan kurtulamamışlardır. Dünya İkinci Büyük Savaşın sonunda faşist yıkılışa tanık olurken, savaşın ürünü olan reel sosyalizmin içten çözülüş ve dağılışını da 1990 sonrasında yaşamıştır. İçine girilen süreç, sağın da solun da evrimleşerek ve dönüşümlerden geçerek buluştuğu demokratik uygarlık sisteminin üstünlük kazanmasıdır. Sorunların ağırlıklı çözüm yolu, sistemin hakim kriterleriyle sağlanacaktır. Uluslararası düzen bu temelde ilke ve kurumlarını gözden geçirerek, yeni koşullara yanıt verecek düzenlemeleri gerçekleştirmektedir. Dünya çapındaki dönüşüm bu ana doğrultudadır. 20. yüzyıldan 21. yüzyıla giriş, daha çok bu ana olguya bağlı olarak tanımlanmaktadır. 21. yüzyıl, demokratik uygarlık ve insan hakları çağı olarak adlandırılmak iddiasındadır.

Ortadoğu'da yüzyıl öncesine dayanan ve gericileşen milliyetçilik temelindeki savaş ve barış durumu tam bir tıkanma sürecindedir. Halkların enerjisi gerici milliyetçi uygulamalarla yutulmaktadır. Sorunlar çözülmemekte, bir avuç kriz rantçısıyla bir yaşam tarzı haline getirilmektedir. Süreç aşırı çözümsüzlük sonucu daha gerici ideoloji ve tarikatlaşmaların üremesine yol açmaktadır.

Bölgenin ana ülkelerinden birisi olması nedeniyle, Türkiye tıkanmayı giderek sıkça tekrarlanan krizlerle en yoğun biçimde yaşamaktadır. Ne zihniyet değişimine, ne de yapısal dönüşümlere adım atabilmektedir. Genel bir seferberlik haline getirdiği özel savaş, devleti de geleneksel çizgisinden çıkararak, çetelerin türediği hukuk dışı bir uygulama alanına çekmektedir.

PKK'nin de yaşadığı benzer bir durumdur. Dünya çapında yaşanan değişim ve kendi iç bünyesindeki oluşumlar somut olarak değerlendirilememektedir. Eski anlayış ve tutumlar çoktan ideolojik, politik ve örgütsel çizgisinden çıkarak, örgütü çete gruplarına dönüştürmektedir. Böylesi yapılar, birçok alan ve silahlı savaş bölgesinde, kuraldışı yaşam

ve eylem tarzlarıyla PKK'yi çok farklı bir gerici biçime zorlamaktadır. Sorumlu olması gereken merkez ve kadrolar adeta akıntıya boşuna kürek sallamaktadır.

Önderlik pozisyonum, bu gerçekler karşısında giderek dar bir sahaya kısılmaktadır. Büyük çabalarla özellikle ülke içinde sağlamaya çalıştığımız çizgiye çekme ve dönüştürme hamleleri, çeteleşme anlayışları tarafından boşa çıkarılmaktadır. Devlette olduğu gibi PKK'de de fiilen çizgi dışı gruplar dönemi yaşanmaktadır. Bu durum en anlamsız eylemlere yol açmakta, trajik kayıplar ve acıları çığ gibi büyütmektedir. Bu durumu aşmak için yoğun tekrarlama, Önderlik kurumunu da işlevsiz bırakmaktadır. Komplo ve tasfiyeler için en uygun ortam böyle gelişmektedir. 1990'ların başlarından 2000'lere doğru yıkılmasına çalıştığım kader, komplo, giderek ağlarını her tarafıma dolayacaktır.

1990'ların başından itibaren, iç ve dış komploların artan ayak sesleri adeta 'ben geliyorum' diyordu. 25 Ocak 1990'da en eski çocukluk arkadaşım Hasan Bindal'ın sözde kaza kurşunuyla öldürülüşü, aslında içinde birçok gizi saklayan bir olaydır. Bu cinayet, kamp yönetimindeki Sarı Baran, Mehmet Şener ve Şahin Baliç'in birlikte planlamaları ihtimali yüksek bir komploydu. Eğer bu olayı yutmuş olsaydım, çok kısa bir süre sonra operasyon benim tasfiyemle tamamlanabilirdi. Beni tasfiyeyle görevli iki resmi ajanın, o günlerde Star TV'de kendilerine yönelik suçlamalar karşısında, sanıyorum Cem Ersever'i savunma anlamında, şöyle konuştuklarına bizzat tanık oldum: "Biz başarısız değiliz. İstesek öldürebilirdik; ama sağ yakalanması isteniyor." Sergilenen, bu tarz sürüp giden bir itiraftı. Doğruluk payı vardı. PKK içinde oldukça mesafe alan çetecilik yoluyla, bu rahatlıkla gerçekleştirilebilirdi. Fakat örgütün kontrolünün de ellerinde kalması için, benim sağ kalmam ve örgütün tümüyle çetenin eline geçmesinden sonra tasfiye edilmem, yaklaşım stratejisinin özüydü. Örgütün tümü ele geçirilmeliydi. Bunun için tehlikeli gördükleri bütün dürüst ve bağlı kadroların kaza süsü verilerek yok edilmesi gerekiyordu. Şemdin, Kör Cemal, Hogir (Cemil Işık) ve Şahin Baliç kendi çapında bu süreci Mahsum Korkmaz'ın kuşkulu ölümüyle 1986'dan itibaren başlatmışlardı.

Şimdi anlaşılıyor ki, ya kaza süsü vererek, ya da 'ajandı' adı altında cezalandırdıkları yüzlerce dürüst ve değerli kadro ve yurtsever insan bulunmaktadır. Partinin en değerli kadro ve eylemci yapısını temizlemek için, bile bile eylem adı altında ölüme gönderiyorlardı. Bunun için komuta inisiyatifi konusunda korkunç hassas davranıyorlardı. Çünkü ne kadar komuta yetkisi varsa, bu o kadar komplo, cinayet ve güç kazanmak demekti. Tümüyle devlet demeyeceğim ama, Cem Ersever olayında da halen aydınlatılamadığı gibi, bir çevrenin PKK'deki bu çeteleşmeyle direkt veya dolaylı ilişkisi yüksek bir ihtimaldir. Zaten devlet bünyesinde bu dönemde çeteleşmenin kontrol altına alınmasında güçlük çekildiği bilinmektedir. Yine bu dönemde başta KDP olmak üzere, KUK'un bazı bölümleri, birçok aşiret ve özel görevli de yoğun biçimde bu süreç içinde görev yürütmüşlerdir.

Sürecin tam başarıya gidememesinin nedeni, çetenin elebaşılarının farkına varılmasıdır. Şahin Baliç'in ölümle cezalandırılması, Sarı Baran, Mehmet Şener ve Hogir'ın kaçmaları, Kör Cemal'in önceden cezalandırılması ve Şemdin'in kontrol altına alınması, çetenin etkinliğini büyük ölçüde kırdı. Hasan Bindal olayının büyük önemi, çetenin bütün niyetlerini ve olası bağlantılarını ele verir nitelikte olmasıdır. Bu olay çözümlenemeseydi, Önderlik ellerinde kalacak ve diledikleri gibi kullanmaya çalışacaklardı. Bunların tümünün bilinçli ajanlık yaptığını söylemek zordur. Ama bir kısmının özellikle çeteleşen devlet odaklarıyla ilişkisi kesindir. Bu rollerini sicilli ajanlar olarak değil, Kürtlerde çok uygulanan kişi ve aile çıkarları temelinde, zımni uzlaşma biçiminde yürütmüşlerdir. Bunlar örgüt birimlerini ellerine geçirmek için her yöntemi deneyecek tiplerdi. Bu durum, Hizbullah liderinin PKK'ye karşı devleti kullanma tarzına benzemektedir. KDP ve KUK'un bazı grupları, çok sayıda aşiret ve çeşitli adlar altındaki

örgütler bu yöntemle çok vurgun yapmış ve cinayet işlemişlerdir. 'Apo primi' denen rantçılığın önemli bir kaynağı, bilinçli veya kendiliğinden ta PKK içine kadar uzanmıştı ve hastalık gibi yayılıyordu.

Şahsi kanaatim, Özal'a yapılan suikast ve Özal'ın ölümüyle, Jandarma Genel Komutanlığı yapmış bazı komutanların öldürülmesinde; devlete bulaşmış, komutanları ve Özal'ı sözde başarısız sayan bu tip çetelerin payı vardır veya bu ihtimal küçümsenemez biçimindedir.

1993 yılı, devlet
Ve PKK tarihinde önemli
Bir kırılma ve resmi çizgiden
Sapmanın yaygınlık kazandığı
Tarihtir
Turgut Özal'ın
Siyasal diyaloga açık yapısı
Kontrol edemediği güçlerin
Kurbanı olmasına yol açtı.

1993 yılı, devlet ve PKK tarihinde önemli bir kırılma ve resmi çizgiden sapmanın yaygınlık kazandığı tarihtir. Turgut Özal'ın siyasal diyaloga açık yapısı, kontrol edemediği güçlerin kurbanı olmasına yol açtı. Bu tarihte Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in tartışmalı bir uçak kazasında yaşamını yitirmesi ilginçtir. Ardından çığ gibi artan Hizbullah maskeli cinayetler, binlerce köyün boşaltılması, yoğunlaştırılan operasyonlar bir imha seferi olarak anlaşıldı. PKK'nin pek de akıllı olmayan taktikleri, kayıpları arttırmaktan ve sürecin tıkanmasına yol açmaktan öteye gidemiyor; gerilla doğru bir meşru savunma anlayışı ve uygulanmasına çekilemiyordu. Dönemin askeri ve siyasal yönetimi terörü hukuk çizgisinin çok dışına taşımıştı. Devletin çığırından çıkması hız kazanmıştı.

Bu dönemin en önemli komplo suikastı, 6 Mayıs 1996'da Şam'daki kalabalık evimizin yakınında, yarım ton patlayıcı yüklü bir arabanın patlatılmasıdır. Telefonla dinlendiğim için, o saatte orada olduğum sanılarak araba patlatılıyordu. Dönemin hükümet başkanı Tansu Çiller'in örtülü ödenekten 50 milyon Dolarla finanse ettiği komplo oldukça boyutludur. Susurluk çetesi diye tabir edilenlerle Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın, Suriyeli bir Kürt aileden bazı kişilerin ve dönemin Viranşehir Belediye Başkanının da bu komplonun içinde olduğu basına yansımıştı. Soruşturmamda askeriye adına hareket edenler, ısrarla bu ekibin sorumsuz olduğunu ve devletle kendilerini temsil etmediğini söylüyorlardı. İstemeleri halinde, kendilerinin bu işi füzelerle daha başarılı yapabileceklerini belirtiyorlardı. Devletin içinde iki farklı yaklaşımın varlığı zaten bilinen bir hususutu. Bu olayla birlikte, gönüllülük temelinde kendini bombalarla patlatma eylemleri gelişti. Şiddet sarmalı daha da tırmandı.

Devletin raydan çıkması herkesin endişe ile takip ettiği bir gelişmeydi. 'Aydınlık için bir dakika karanlık' eylemliliği bu süreçle bağlantılıydı. Devletin laiklik karakterinde de hızla aşınmalar yaşanıyordu. Tarihte 28 Şubat denilen süreç daha çok bir restorasyon hareketi olarak gündeme geldi. Dolaylı yoldan normalleşme adına PKK'yi de sorumluluğa davet ediyorlardı. Buna ihtiyatlı bir olumlulukla yaklaştık. En azından suçsuz insanların katledilmesi ve alan boşaltılması durur ve ambargo sınırlanır; savaş sürse de hiç olmazsa kurallarıyla yürütülür anlayışıyla bu tutuma girildi.

Türkiye'nin İsrail'le 1996'da stratejik düzeye çıkardığı ittifakları istihbarata epey fırsat sunuyordu. İsrail'in dünya çapında istihbarat ve kontrolü, PKK'nin 'terörist örgüt' olarak ilan edilmesi, Önderlik takibini Türkiye açısından kolaylaştırmıştır. Bu tarihte Papandreu sonrası Yunanistan Başbakanı Simitis'le ABD Başkanı Clinton'un 1996'da PKK Önderliğine yasallık tanımama ve fırsat varsa teslim etme konusunda anlayış birliği içine girdikleri daha sonra duyumu alınan diğer bir bilgiydi. PKK etrafındaki hukuk alanının daraltılması daha da artıyordu. Almanya, Fransa ve İngiltere

başta olmak üzere, PKK yandaşlarına karşı siyasal amaçlı yoğun bir tutuklama kampanyasını açmışlardı.

Güney Kürdistanlı YNK ve KDP önderlikleri, PKK aleyhtarı kampanyanın en temel dayanakları olarak, 1996'da İsrail ittifakına benzer Ankara, Londra ve Washington merkezli yoğun ilişkiler içine girmişlerdi. PKK ve Önderliğini Kuzey Irak üzerinden tecrit etmede ve operasyonlara her türlü desteği sunmada anlaşmışlardı. PKK ve Önderliğini tasfiye planının son halkası olarak Suriye kalmıştı. Mısır'ı da yanlarına alarak Suriye üzerinde geliştirilen psikolojik savaş kısa sürede ürün vermişti. Suriye bu baskılara boyun eğmeyi ve PKK konusunda anlaşmayı çıkarlarına daha uygun bulmuştu.

Suriye'den ayrılmadan önce, yaz boyu ordu adına dolaylı yoldan bilgilendirmede bulunan bir kanalın yaklaşımları ilginçti. Anlamlı bir ateşkesle birlikte yeni bir süreç arzulanıyordu. Bu konuya gerçekçi yaklaşımlar söz konusuydu. Örgütün bilgisi dahilinde, 1998 yılının Ağustos ayı sonlarındaki tek taraflı ateşkes deneyimi bu bilgilenmelere dayanıyordu. Fakat bu ateşkesin yarıda kesilmesine pek anlam verilemedi. Meşru savunma hakkımızı kullanmaya dek varan ve olumlu yanı ağır basan bu dolaylı diyalog resmen başlatılsaydı, süreç çok daha olumlu gelişirdi. Bu, sanıyorum 28 Şubat sürecinin geçirdiği aşamalarla ilgili bir durumdu.

Tam bir yol ayrımına gelinmişti. Ortadoğu alanını eski biçimiyle kullanamayacağımız anlaşılmıştı. Yapılması gereken, ya Önderlik olarak dağlık alanı karargâh olarak seçip savaşı daha üst boyuta sıçratmak ve şehir eylemlerini tırmandırmak, ya da uzlaşma arayışını Avrupa koşullarında daha güvenceli olarak geliştirmeye çalışmaktı. Savaşın tıkanmış durumu ve bir nevi kör bir noktaya gelip dayanması, dağda olmam halinde her türlü silahın kullanılması olasılığı ve benim durumumun ek bir sürü ağırlık getireceği düşüncesiyle, bunun tercih edilmemesi uygun görülmüştü. Benim etrafımda yoğunlaşacak bir savaş her bakımdan büyük sakıncalar taşımaktaydı. Ahlâki olarak kendimi yük yapmam doğru olmazdı. Ayrıca Kürt işbirlikçi önderlikleri her türlü istismarcılığa açıktılar. Orada bulunmamı çok kötü kullanacakları bilinen bir gerçekti. 17 Eylül 1998 Washington Antlaşması bunun bir göstergesiydi. Avrupa koşulları çok riskli olmasına rağmen, siyasal, kültürel ve demokratik anlayışla, zımnen de olsa hukuka biraz güven duyuluyordu. Yunanistan'da işbaşındaki hükümetin ise, ilk 9 Ekim 1998 günü bu ülkeye ayak basar basmaz bu denli alçalacağı hiç tahmin edilmemiş ve düşünülmemişti.

20. yüzyılın sonlarında, Kürt halkının özgür iradesine karşı dünya çapında bir komplo ve darbe planı uzun bir hazırlık sürecinden sonra artık adım adım pratikleşiyordu. Filmi bir kez daha geriye çekip baktığımızda, bu planın aslında '90'ların başında Londra kaynaklı olarak uygun görülüp uluslararası düzeyde hayata geçirilmek istendiği anlaşılacaktır. Planın Türkiye boyutları az çok bilinmekle birlikte, Avrupa ve ABD boyutu net olarak anlaşılamamıştır. Uluslararası boyutunu görmezsek, değerlendirmelerimiz eksik kalacaktır. Tekrar da olsa özetlemek gerekirse:

1- Palme cinayeti, başka amaçları yanında, 12 Eylül rejimi ve sonrasında Türkiye'yi dışa bağlı tutmak için ve Kürt özgürlük devriminden korumakta bir araç olarak kullanılmıştır. Palme'nin Vietnam ve Güney Afrika gibi ülkelerdeki hareketlerin desteklenmesinde ve hoşgörüyle yaklaşılmasında, Başbakanı olduğu İsveç'i bir merkez haline getirmişti. İsveç, Kürt özgürlük hareketinin de merkezi olabilirdi. Palme, Kürt özgürlük hareketinin terörist olarak damgalanmasına karşıydı. Öldürülmesinde 'Kürt izi' teorisi ve PKK'nin terörist ilan edilip yasaklanması çabaları, İsveç'in bu olumlu konumunu ortadan kaldırmakla yakından bağlantılıdır. NATO'nun o dönemde Avrupa'da güçlü ve henüz açığa çıkmamış olan Gladio örgütlenmesinin bu ve benzeri komplolarla ilişkisi bir gün aydınlanacaktır. 15 Ağustos 1984 eylemliliğinin hemen ardından, Almanya'nın da ağırlığını koymasından sonra, Türkiye hükümetiyle uzlaş-

ma sağlanmıştı. Birçok ekonomik çıkarın sunulmasıyla tüm Avrupa'da PKK'ye karşı bir izolasyon süreci başlamıştı. Palme provokasyonu bu sürecin en önemli halkalarından biriydi. PKK'yi bölme, gündemleşen diğer bir gelişmeydi. Başlarında Çetin Güngör'ün bulunduğu bir gruba bu yönlü önderlik yaptırılıyordu. Kesire'nin tahrikleri ürün verir gibiydi. Birçok aydın, Mahmut Baksi, Şivan Perwer gibi insanlar uzaklaştırılmıştı. Bu, tek başına Türkiye'nin çabalarıyla izah edilemez. Aslında Avrupa merkezli bir karar uygulanıyordu. Türk solu bu yolla çoktan iğdiş edilmişti. Dünyanın diğer özgürlük hareketlerine de benzer planlar uygulanıyordu.

Almanya'nın merkezi düzeyde PKK'lileri tutuklaması da bu planın bilinçli bir parçasıdır. Parçalama ve önemli bir bölümü kontrolüne alma amaçlanıyordu. 1990 başlarında Türk Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in Londra'ya yaptığı bir gezide, "Planımız onaylandı" biçiminde bir değerlendirmesi basına yansımıştı. Londra'nın da Almanya gibi tasfiyede rol üstleneceği anlaşılmıştı. Yine 1991'de YNK Başkanı Talabani Avusturya'nın Başkenti Viyana'da Türk Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'le PKK'yi terörist ilan etme konusunda gizlice anlaşmıştı. Talabani'nin bu yaklaşımı Almanya, Fransa ve İngiltere'nin tavrıyla iç içe, terörist ilan edilme olayında temel bir rol oynamıştır. Avrupa çapında varılan bu anlayış birliğinde, PKK'siz bir Kürt hareketi amaçlanıyordu. PKK'siz bir Kürt hareketi ellerinde Ortadoğu çapında kullanabilecekleri çok gerekli bir kozdu.

2-1993'ten sonra Özal ile ateşkes deneyiminin başarısız kalmasından sonra, bu sefer gündeme oturan taktik, 'PKK'ye evet, Apo'ya hayır' biçimini aldı. Milyonlarca kitlesel tabana kavuşan PKK'yi tümden karşıya almalarının ve parçalama çabalarının sonuç vermemesi, böyle bir taktik yönelişi öne çıkardı. Her devlet kendine göre 'PKK kadroları' oluşturmaya başladı. Ortadoğu'dan Rusya ve Avrupa'ya kadar bu yönlü adımlar atıldı.

Şemdin Sakık için 'ikinci adam' unvanı icat edildi. Apo'nun tasfiyesi kararlaştırılmıştı, ondan sonrası hesaplanıyordu. Kani Yılmaz'a bu yönlü bir rol oynatmak için anlamsız bir tutuklama sürecine çektiler. Teslim olmak ve olası tasfiyelerden sonra bir PKK önderi gibi kullanmak amaçlanıyordu. Moskova Numan Uçar üzerinde çalışıyordu.

Ortadoğu'da birçok devletin tavrında da bu seziliyordu. YNK ve KDP, PKK üzerinde oyunlarını yoğunlaştırmışlardı. HADEP bünyesinde benzer bir operasyon yürütülüyordu. Hatip Dicle, Leyla Zana ve teslim olmayan diğer milletvekilleri tutuklanırken, DEP örgütü kapatılıyordu. HADEP üzerinde ise bir çekişme yaşanıyordu. Kürdistan boşaltılıyor, Hizbullah maskeli dehşetengiz yöntemlerle hiçbir örgütsel suçu olmayan binlerce dürüst yurtsever insan katlediliyordu. 6 Mayıs 1996'da Önderlik bombalanmasının gerçekleşmesinin üzerinden yarım saat geçmeden, Londra kaynaklı haberler Abdullah Öcalan'ın öldürüldüğünü veya bombalandığını dünyaya duyuruyordu. Yapılanları önceden biliyorlardı.

3-1996 İsrail-Türkiye ittifakı ile, bu tarihte başlayan Kuzey Irak'taki Kürt ve Türkmen örgütleriyle Türkiye ilişkileri aynı kapsamdadır. 17 Eylül 1998 Washington Kürt Otonomi Antlaşmasında en önemli madde, PKK'ye karşı tavırdı. Tıpkı 1925'de olduğu gibi, Türkiye'nin verdiği uzun tavizler halkası karşılığında, 2000'e doğru geldiğimizde benzer bir uzlaşma gerçekleşmişti. Bu bir bakıma Lozan'ın yenilenmesi demekti. PKK ve Kürt özgürlük hareketi tamamen izole ediliyor, Önderliğinin tutsak edilmesi için her tür taahhütte bulunuluyor, gerilla üzerinde de Kürt iş-

birlikçileri, İsrail tekniği ve uzman elemanlarıyla birlikte her tür operasyona yeşil ışık yakılıyordu. Bu, topyekûn bir tasfiye planıydı.

Kendi içinde çeteler meselesini bile çözememiş, güçlerini yeniden mevzilendirmekte vurdumduymaz davranan ve Önderliğin sırtından ucuz yaşamaya alışmış sahte bir komuta ve yönetim tarzından kurtulamayan yoldaşlarla, başta Suriyeli ve Yunanlı sözde dostların içyüzü daha iyi anlaşılamamış, son derece çıkarcı ve panikçi yaklaşımları karşısında, PKK Önderliğine düşen, meçhule karşı kuşkulu bir yürüyüştü. Büyük bir iç burkulmasıyla 9 Ekim 1998 macerası başlıyordu.

9 Ekim '98 çıkışı değerlendirilirken, Ortadoğu zemininin ne anlam ifade ettiğini çok sağlam ve yürekten çözümlemek gerekir. Bu zeminde yirmi yıla yakın bir pratik geçirdim. Sayısız ilişki ve çalışmalarda bulundum. Tarihsel önemde gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmelerin benimle ilgili hangi sinir ve ruhla gerçekleştirildiği ve nasıl dayanabildiğim de bütün yönleriyle mutlaka anlaşılmalıdır. Başta PKK yapısı olmak üzere birçok çevre, işin hiçbir şey ifade etmeyen resmi görüntüsü dışında, can alıcı özünü anlama gücünü gösteremiyor. Sanki normal ilericiler cephesinde anlı şanlı yaşanılmış, çalışılmış ve başarılmış sanılıyor. Böyle bir şey yoktur. Tabii ki ucuz yorumla izah, kendilerine rahatlık sağlıyor. Dogmatik siyaset ve örgüt anlayışlarını tatmin ediyor. Bu tutum yetmeyince, bu sefer geleneksel kutsallık anlayışlarına sığınarak, 'olağanüstü' kişilik özelliklerimle izah edip sorumluluktan ucuzca kurtulmak istiyorlar. Bu yüzden kimse yaşadığım pratiği tüm tarihsel mitolojik, felsefi, dini ve bilimsel anlamıyla çözmeye yanaşmadı. Çok kitap yazıldı; ben de yazdım. Yaşadığım gerçekleri halen de yazacak durumda değilim. Bunun için özgürleşme alanlarının gelişmesi gerekir. Ama koşulları çok elverişli olan ve gelişmeleri için neredeyse şart olan anlama işini başaramayan, başta yoldaş geçinen birçok kişi ve kurum, bu tutumla aslında kendilerini gelişmemeye ve başarısızlığa mahkûm ediyorlar. Bunlar mümkünse bu yılların çözümünü yapıp insanlık, Kürtler ve Ortadoğu tarihi ve geleceği için ne anlama gelmesi gerektiğini en temel görev edinsinler. Çünkü bu olanak dışında, özgür yaşama giden yolda ne tarihi ve çağı, ne de güncel somut gerçekleri çözüp önlerini aydınlatabilirler. Şimdilik tek yol budur ve büyük emekle anlamayı ve pratikleştirmeyi gerektirir.

Kalın çizgileriyle Ortadoğu'daki yaşamın küçük bir kısmını, siyaset ve diplomasiyle ilgili yönünü değerlendirsem, tanımı şudur:

Sümerlerden beri döşenmiş labirentlerin içinden bu kadar yıl sonra sağlam çıkmak ve halkların özgürlüğüne bazı hediyelerde bulunmak, gerçek anlamıyla peygambersel bir tutum ve kişilikle mümkündür. Bu süreç bana sadece peygamberlik kurumunu kavratmadı; gerçek özüyle nasıl bir pratikle insanlığa sahip çıkılabileceğini de gösterdi. Bu şu demektir: Her peygamber, toplumsal gelişmede bir anlam yükselişidir. Dili ne kadar ilahi olsa da, özü; gelişen toplumun anlam, hafıza, töre, vicdan, özgürlük ve eşitlik başta olmak üzere, birçok temel konuda farklı kültürel bir aşama kaydetmesine yol açmaktadır. Halk bu konuda çok arif, bilen konumdadır. 'Sizin yaptığınız yeni bir diyanet, (üç büyük dini kastederek) dördüncü bir din çalışması anlamına gelir' dediklerinde şaşırmıştım. Daha sonra ne demek istediklerini anladım.

Her ne kadar İslamiyet'ten sonra peygamberliğin ve yeni bir dinin yolu kapanmıştır denilse de, bu, her çağın kendini ebedi olarak yorumlaması gibi bir savunmadır. Ortadoğu'da eski dinler kültürünün başta siyasal ve ideolojik alanlar olmak üzere, tüm toplumsal alanlardaki etkisi ve günümüzü adeta tutsak alması gibi sonuçları çözümlenmeden ne Avrupa uygarlığı anlaşılabilir, ne de anlamlı bir iç ve dış özgürlük savaşımı başarıyla verilebilir. Tarih hükmünü yürütüyor. Yüzeysel laiklikle ne din çözümlenebilir, ne modern toplum yaratılabilir. İki yüz yıllık milliyetçi yenilenme deneyimlerinin sonuçları ortadadır. Bu yolda ısrar ettikçe, Arap-İsrail çıkmazında olduğu gibi daha ne kadar acılar ve yıkımlara yol açacağı da kestirilebilmektedir. Çözüm,

tarihin doğasını çözümlemek ve oradan yola çıkarak bir özgürlük imkânını yaratmaktır.

Çağımız için bu harekete 'dördüncü bir din' demek pek anlamlı düşmez. Ancak bu hareketi 1500'lerdeki Avrupa Rönesans'ına benzeyen, fakat kendi uygarlık kökleriyle kapitalizm ötesi uygarlık ufkunun sentezini gerçekleştiren bir diyalektik gelişme temelinde Ortadoğu Rönesans'ı olarak tanımlamak daha anlamlı ve tarihsel ihtiyaca cevap niteliğinde olacaktır. Bunu yarattık demek abartılı olur. Yapılmaya çalışılan, bu toprakların kültürel özüne uygun ve çağın gericiliğine tutsak düşmeden olumlu özlerini benimseyerek, günümüzün orijinal özgürlük hareketine katkıdır. Bunun tarihte anlam bulacağına ve özgürlük hedeflerine sönmeyen bir meşaleyle yürüyen bir çıkışın güçlü ve süreklilik kazanan bir akımı olacağına inancım tamdır. Eksiği ve kiri varsa da, güçlü temsilcilerinin bu akımı daha da arındırarak ve hareket gücüne kavuşturarak, uygun ve gerçekçi hedeflerine adım adım ulaşacaklarına dair umut ve inancım hiç eksik olmamıştır. Tersine, bu coğrafya kendisine ekmek, su ve hava kadar gerekli zihinsel ve ruhsal güce kavuştuğu için, yaşamın anlamı bin yıllardan beri içine girdiği çıkmaz ve karanlıklardan sıyrılarak, daha doğru ve aydınlanmış yolda coşkuyla ilerleyerek hedeflerine varacaktır. Böylesi anlamlı bir yaşamın yaratılması her şeyden daha çok değerlidir ve kıymeti de o denli bilinmek durumundadır. Tarihte eşine rastlanmayan kahramanlıkların, acıların ve fedakârlıkların sahiplerine saygı ve bağlılık, kendimizi bin yılların lanetli kıldığı gerçeklikten kurtarıp kutsamakla özdeştir. İlla buna yeni bir dini anlam biçilecekse, bu noktada görülmelidir. Bir kutsaması vardır, o da aydınlatılmaya çalışılan bu özdür. Bu savunmam, lanetten kurtarılmış ve kutsanmış çağdaş yaşamın ne anlama geldiğini açıklamaktadır.

Şam'dan Avrupa'ya doğru çıkışımı bazı tarihsel örneklerle mukayese etmem yanlış yorumlanmaktadır. Ama tarihle güncellik kutsallığın özünde yürüyorsa, bu benzerlik kaçınılmazdır ve doğrudur. Ancak çarpıtılmış ve inkâra dayalı tarihler, kutsal değerlerin benzeşme gerçeğine set çekebilirler. Bu durum bile, olsa olsa bir perdelemedir. Gerçek olan, kutsallıkların zincirleme hareketidir.

Hıristiyanlığın özellikle Avrupa kolunu yaratan Büyük Aziz Paul'den bahsedeceğim. Önce havarilere düşmanlık yapıyordu. Şam yolunda bir mucizeyle havarilere katılışını, tarih değiştiren bir olay olarak anlatır. Tarsus'ta doğan Yahudi bir aileden gelmektedir. Antakya'dan başlayarak birkaç kez Anadolu, Yunanistan ve İtalya'ya sefer yapar. Çok büyük ve inanmış bir propagandacıdır. O olmasaydı, Hıristiyanlığın Avrupa'ya bu denli taşınması mümkün olamazdı. Roma'da öldürüldü.

Anısına Avrupa'nın her tarafında dikilmiş Saint Paul katedralleri boşuna büyük bir görkemlilik arz etmezler. Çünkü Avrupa ahlâkının ve bugünkü aşamaya ulaşmasının temelinde Aziz Paul'ün attığı insanlık harcı vardır. Avrupa yarı yarıya Saint Paul demektir. Çok yönden ihanete uğramış olması ve olumsuzlukların da kaynağına alet edilmek istenmesi bu gerçeği değiştirmez. Daha ilginç olanı, Yunan sahasında karşılaştığı iyi dostlar kadar, birçok dönek ve sahte dostlarının da mevcudiyetidir. Bazı dostların laubaliliğinden de şikâyet eder.

9 Ekim 98'de Şam'dan çıkışım bu tarihsel olguyu hatırlatır. Çok sayıda dost vardır. İktidardaki partiden birçok davet yapılmıştır. Parlamento, anayasayı değiştirebilecek bir çoğunlukla beni davet etmiştir. Gitmeden önce bakanlık yapmış ve halen milletvekili olan Kostas Baduvas adlı dostla konuşan tercüman Ayfer Kaya, gelebileceğime dair telefonda on'u aşkın teyit almıştır.

Ulaştığımda, ortada 'dost Baduvas' yoktur. Karşılayan, İstihbarat Başkanı Stavrakis ve çağdaş Yehuda İskaryot (İsa'yı ihbar eden havari) rolünü oynayan ve adını da Agit koyan Kalenderis'tir. Tavırları tam 3 bin yıl önceki Helenlerin tavrından farksızdır. Helenlerin o günden beri değişmeyen bir tavrı; kendi dışındakileri ve çıkarlarına uygun düşmeyenleri barbar olarak adlandırmak, kendi basit dünyaları dışındakileri yabancı olarak gör-

mektir ve bu, köklü bir duygudur. Fakat bu yaklaşım tüm gerçeği ifade etmez, bir yönüyle işin duygusal ve moral yönünü izah edebilir. Siyasal ve diplomatik gerçekler daha farklıdır.

Şu gerçeği görmekte yarar var: Kürt Özgürlük Hareketi, PKK önderliğinde bir nevi çağdaş Bolşevizm gibi görülmektedir. Zaten 'katı Stalinci' damgalaması bu görüşü yansıtmaktadır. Çok farklı özellikleri olsa da, yaklaşımlar benzerdir. Resmi siyaset ve devletler düzeni, PKK'yi ve bir bütün olarak Kürt Özgürlük Hareketini legaliteye kabul etmek istememektedir. Birçok ülke ise illegaliteye çekmiştir. Özellikle Almanya bunda başı çekmektedir. ABD daha katıdır. Ortadoğu devletleri de aynı yaklaşım içindedir. PKK'yi kesinlikle legalite dışı saymaktadırlar. Dost olanları ancak kişisel ve gayri resmi yaklaşım içindedir. En çok koruyucu dost ülke olarak tanıtılan Suriye, hiçbir zaman radikal Arap milliyetçiliği çizgisini aşmamıştır. Kişi olarak Devlet Başkanı Hafız Esat'ın tavrı önem taşıdığından, birkaç cümleyle değerlendirebiliriz. Hafız Esat, büyük olan otoritesinden ve içinden geçmekte olduğu koşullardan ötürü, bana göre despotik klasik devletle devrimci demokratik devlet arasında bir çizgide duruyordu. İlahi anlamlı devletin bir ayağını halkın içine çekmişti. Sanılanın aksine, otoriter ve kutsal devleti basitçe kısmen halkın hizmetine vermişti. Ama Sümer rahip devlet anlayışını esas olarak koruduğu da bir gerçektir. Yarısı aydınlık, yarısı karanlık bir Ortadoğu kimliğiydi. Kürt Özgürlük Hareketine düşman değildi. Ama geleneksel ideoloji, devlet anlayışı, milliyetçilik ve çağdaş diplomatik güçler dostluğunu engelliyordu. En büyük yiğitliği, başkaları istiyor diye düşmanlık yapmamasıydı. Fakat son ayrılacağımız günlerde, Firavun torunu Mısır Başkanı Mübarek ile etrafındaki bürokrasiyi aşacak güçte olmadığını ortaya koymuştu. Milliyetçiliği aşırı zorlayacak konumda değildi.

Benim açımdan eleştirilmesi gereken Suriye değil, kendi konumumdu. 1990'ların başlarında, hatta 1980'lerin de başlarında Arap sahasından ayrılmamla tarihin seyri başka türlü olabilirdi. Zağroslara yerleşmem en ciddi seçenekti. Fakat İran ve Kürt işbirlikçilerinin yaklaşımlarının neleri doğuracağı bilinemezdi. İkincisi, bu rolü rahatlıkla ve başarıyla oynayabilecek arkadaşlar vardı. Bu hakkı onlar kullansınlar beklentisi bende hakimdi. Ama öyle basit çıktılar ki, kendilerini bir karışlık derede bile boğduracak cüceler olduklarını gösterdiler. Kendilerine tanıdığım tarihsel fırsatı ve hizmeti hiç anlamadılar. Olanaklar üzerine hovardaca ve bir mirasyedici gibi oynadılar. Kendilerini de, çok büyük değer ifade eden emek ve sabrımı da gafilce kullandılar ve çarçur ettiler. En çok eleştirilip özeleştiriye çekilmesi gereken konu budur. Fakat 9 Ekim 1998 çıkışını oraya yapmamanın doğruluğuna hala inanıyorum. Çünkü o zaman savaş kişiselleşir, tam bir intikamcılığa dönüşürdü. Olası bir barış ve kardeşlik fırsatı hepten yitirilirdi. Dağa çıkış kırk yıllık rüyam olduğu halde, üzüntümden çatlamamın tek nedeni, insan yaşamının ve özgürlüğün iğne ucu kadar barışçıl bir imkânı varsa, bunun denenmesinin tercih edilmesinin daha değerli olmasıydı. Mevcut tabutluğumda bile moralli olmamın tek nedeni, onurlu bir barış için yaşamamın soylulaştırıcı bir savaştan daha az değerli olmamasıdır.

**Dağa çıkış kırk yıllık rüyam
olduğu halde,
Üzüntümden çatlamamın tek
Nedeni, insan yaşamının
Ve özgürlüğün iğne ucu kadar
Barışçıl bir imkânı varsa
Bunun denenmesinin tercih
Edilmesinin daha değerli olmasıydı
Mevcut tabutluğumda bile moralli
Olmamın tek nedeni
Onurlu bir barış için yaşamamın
Soylulaştırıcı bir savaştan daha
Az değerli olmamasıdır.**

Simitis Hükümetinin bu tavrının özünü anlamak çok daha önemlidir. Bunun ABD ve İngiltere'nin, hatta Almanya'nın da onayı dahilinde bir tutum olması ihtimali bulunmaktadır. Yine Baduvas'ın davetine hiç sahip çıkmaması düşündürücüdür. Gelmememi kesin isteyebilirdi. Bakan olan birisinin bu kadar basit kalması anlaşılır olmaktan uzaktır. Önemli bir ihtimal, ayaklarımın Ortadoğu'dan bilinçli kopartılmasıdır. Bunda İngiltere İstihbaratı temel rol oynamış olabilir. Karışık güçlerin devrede olması ihtimal dışı değildir. Daha sonraki gelişmeler şu gerçeği gösterecektir: Avrupa'ya çekilip kişiliğimi ve onurumu yıktıktan sonra, ellerinde ehil bir araç olarak, başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu denkleminde kullanılmamın tasarlanması en güçlü olasılıktır. Yunanistan'a ilk adımımı atar atmaz; hukuk, insan hakları ve demokratik toplum kurallarının benim için olmadığını, katı siyasal ve ekonomik çıkarlarının esas alındığını anlayacaktım. Yunanistan'la başlayan tavrın Türkiye korkusu olduğunu veya anlaşarak sağlandığını belirtmem pek gerçekçi olmaz. Tersine, başta Başkan Clinton olmak üzere, Batı sistemi olarak en üst düzeyde, Türkiye'nin tavrını çok önceden ve çok dakik olarak inceledikleri kanaatindeyim. PKK ve Öcalan olgusunu kendi çıkarları için Türkiye'nin başına en ideal biçimde patlatmakta ve kullanmakta çok bilinçli olduklarını da belirtmem gerekir. Strateji ve taktik şuydu: Hem PKK'yi ve Kürtleri, hem de Türkiye'yi ve Türkleri kullanmak; gerektiğinde elli yıl sürecek kör bir savaşta tutmak için benden yararlanmak, Türkiye'nin elinde gerçekleştirilecek bir öldürtmeye kadar gitmek, en azından kendilerine bağlı şoven gerici kesimlerle bunu gerçekleştirmek. Böylelikle Türkiye'yi kendilerine daha çok bağlama, Kürtleri de onursuz bir sığınmacılık altında kendine muhtaç kılma stratejinin ana parçaları olarak değerlendirilmektedir. Yaşanan dört aylık Avrupa macerası, bu eğilimi daha çok doğrulayacak niteliktedir.

Dostluk eğilimimi belirtmek durumundayım. Beş yaşındaki bir çocuk da olsa, dost bellediğimde sonuna kadar inanmam benim için bir karakter özelliğidir. Hayatta belki de en büyük zayıf (kendim buna inanmıyorum, dostluğun ve yoldaşlığın güven şartının hiç çiğnenmemesi gerektiğine batıl bir inanç gibi halen inanıyorum) yönüm, bu tür bir güven duygusudur. Dostluk ve yoldaşlık adına bu yönümün korkunç kullanıldığını biliyorum. Ama en temel insani değer olduğundan, vazgeçmemem gerektiğine de eminim. Bana göre, dostluk ve yoldaşlıkla oynamak, anasını ve eşini satmak gibi bir şeydir. Dolayısıyla dostluk ve yoldaşlık bağı 20. yüzyılın şahsında en büyük darbeyi yemiş olduğundan, onun en son ve en trajik kurbanı ben olacaktım. Bu anlamda 20. yüzyılla boğuşmaktan bahsetmem gerekir. Önce Yunanistan'da, sonra olası dostluk adına gittiğim ikinci durak olan Rusya'da, dostluğun başına neyin gelmiş olduğunu belirtmem hayli öğretici olacaktır.

İki seferin sonunda yoğunlaşmam, Yunan karakterini sınırlı da olsa çözme imkânını verdi. Bahsettiğim, hakim Yunan karakteridir. Mutlaka halkının bazı özgün ve egemenlerden farklı karakteristik özellikleri vardır. Tanrı Dionysos'tan beri Yunan halkının özgünlüğü bir gerçektir. Coşkulu ve dostçadır. Ama dünyanın tüm ülkelerinde görüldüğü gibi, bu karakter yenilmiştir ve ancak elinden ağlamak gelir. Dünyanın tüm halkları dostluklarına sa-hip çıkamazlar. Ama ardından bol bol ağlarlar. Kendi kendilerine dost ve yoldaş olduklarında da böyle yaparlar. Ayrılıkları, yitirişleri ve birlikleri ağlama ve ucuz sevgiye gömülmüştür. Saygı duyulsa da, bunun fazla değeri yoktur. Dostluğu ve yoldaşlığı koruyamayan bir saygı ve sevgiye, anam da olsa, hep hor baktım. Karşılıklı bir sevgi ve anlayış göstermedim. Sanki kader bana, 'Çok değer verdiğin dost ve yoldaşların için ağlamaya değmez' der gibidir. Karşı çıktığım, dostluk ve yoldaşlık değildir. Tersine, ona zafer değerini veremeyen, dost ve yoldaş olmasını bilmeyen sahte ve zavallılardır.

Yunan egemen sınıf tarihine bakıldığında, MÖ 1600'lerde Mikenlerden beri mitolojik bir biçim kazanmış olan düşünce tarzlarına göre, tanrı Zeus her türlü puştluğu ve kalleşliği yapabilir. Önüne çıkan her kadını baş-

tan çıkarabilir; her tarafından, alnından, kıçından Athena başta olmak üzere birçok küçük tanrı doğurabilir. Yalan ve kandırmaca tanrısal özellikleridir. Troya kahramanı Hektor'u nasıl kandırdığını, ona inanan Homeros bile hayıflanarak dizelerine döker. Yeter ki Helenistlerin çıkarına olsun. Bir nevi İsrail Tanrısı Yehova gibidir. Helenler ve İsrailoğulları seçilmiş kavim oldukları için, diğer insanlık, yani barbarlar aleyhine ne yapsalar haklarıdır ve tanrıları da bunu böyle emretmektedir. Bu mitolojik gerçeklik, daha sonra dinsel ve siyasal gerçekliğe dönüşecektir. Mitoloji deyip geçmemek gerekir. Günümüze kadar dinin ve siyasetin temelinde yatan mitolojik gerçekliklerdir.

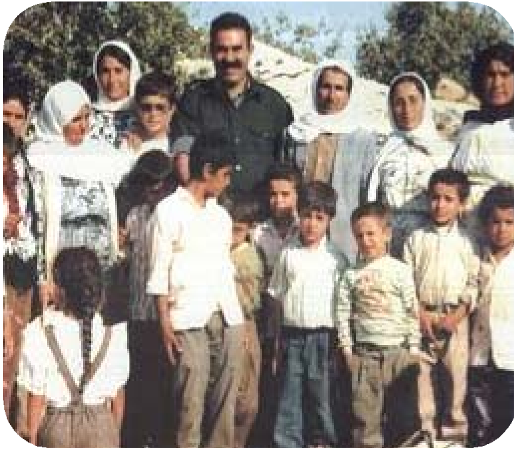
Bu mitolojik özellikler, Yunan hakim sınıfının nasıl doğduğunu dile getirmektedir. Ana kaynağı da Sümer mitolojisidir. Helenlerin Anadolu, Fenike ve Mısır üzerinden hem mitolojik, hem de maddi toplum olarak beslendikleri bilinmektedir. O günden beri değişmeyen bu sınıfsal ve ulusal karakter bütün çıplaklığıyla karşımda duracaktır. Hileci, kandırmacı, çıkarları uğruna hiçbir insana değer tanımayan, kendi dışındakileri değersiz ve barbar sayan bir zihniyet ve ahlâktır. Temsil ettiğim insanlık, halk ve tarih gerçekliği, özünde kendisiyle bağdaşmayacak farklı bir tarih, siyasal ve kültürel gerçeklikle karşılaş-mıştı. Bu bir anlamda Medler ve Perslerden beri devam eden Doğu-Batı karşılaşmasının küçük bir devamıydı. Batı kapısı, şahsımda temsilini bulan Doğu çıkışına kolay geçit vermeyecekti. Atina'nın başka hesapları da vardı. Tüm yaklaşımları, Türk tehlikesine karşı her-kesten ve her yöntemle yararlanmaktı. Benim şahsımda yararlanabileceklerine tabii dostça bir biçimde pek göz kestiremiyorlardı. Yararlanmayı, tipik İngiliz politikası gibi 'iti ite kırdırma' biçiminde ele alma yanlısıydılar. Dostluklarının bir kandırmacadan ibaret olduğu anlaşılıyordu.

Önceden planlanmamış çıkışım, ortaya çıkan zorunluluk karşısında, denenmesi gereken önceliklerin başında görüldü. Reel sosyalizmden sonra içine düşülen yozlaşma sürecinin krizli bir dönemi yaşanıyordu. Başbakan Primakov ve Başkan Yeltsin, reel sosyalizmin önemli hainleriydiler. Ekonomik ve gizli kirli istihbaratla bağlantılı çıkarlar nedeniyle, konumum ne kadar stratejik de olsa, o dönem için satılmaya çok müsaitti. Koca bir Sovyet sistemini satanların nazarında özgürlük değerlerine saygı beklemek kendini kandırmaktı. IMF, ABD, İsrail ve Türkiye ile yürütülen ilişkiler, bana karşı hukuk dışı bir tavrın alınacağını kesinleştiriyordu. Halbuki Duma benim için 298'e karşı 1 oyla siyasal iltica hakkı tanınmasına ilişkin bir karar çıkarmıştı. Fakat despotik devlet açısından bunun fazla anlamı yotu. Beni zorla Türkiye üzerinden Kıbrıs'a indirmek istiyorlardı. Büyük ihtimalle işbirliği halinde, daha o günlerde bir teslim etme gerçekleşebilirdi.

Bu inanarak yaptığım bir tercih değildi. Fakat uğrunda o kadar kan dökülmüş ve acı çekilmiş özgürlük ve eşitlik ideallerinin başına böyle bir yozlaşmış rejimin çöreklenmesi, aslında reel sosyalizmin derin sapmasını göstermekteydi. Bu durum onun geleneksel sömürü ve baskı sisteminden kopmadığını kanıtlıyor, Sümer rahiplerinin tapınak sosyalizminin bile gerisinde olduğunu hatırlatıyordu. Rusya devrimciliğinin kapitalizmin ve feodalizmin ufkunu aşamadığının, devlet kapitalizminin sosyalizmi doğuramayacağının, dolayısıyla çağdaş liberal kapitalizm karşısında tutunamayacağının bir örneğini sergiliyordu. Bunu bizzat görmem, 20. yüzyılın bir yüzünü daha iyi tanımama yol açtı. 20. yüzyıl bir ihanet yüzyılına çok benzemekteydi. Devrimler ve özgürlükler yüzyılı, daha sona gelmeden, hiçbir insanlık değerine kökten bağlı olmayan ve maddi çıkarcılığın her ilkeyi tutsak ettiği bir yüzyıl olarak 2000'e dayanmıştı. O kadar kanlı geçmesi yücelmesine değil, barbarlığına bir kanıttı. Genele hükmeden, ilkel milliyetçilik ve kaba materyalizmdi. İnsanlığın tarih boyunca tüm yüceltici, gerçekten insan hakları ve demokratik içerikli özelliklerine karşı en kapsamlı bir karşı-devrim söz konusuydu.

Devrimin ve karşı devrimin tanımını yeniden yaptıracak bir sonuçla karşılaşılmıştı.

Karşılaştığım tablo insan gerçekliğine daha doğru yaklaşmaya zorluyordu. İlkelerle güne gömülmüş yaşam tarzını kıyaslamamı aydınlattı. Bazı sembolik kalıplara takılmamam, artık tanrı ve insan maskelerini (ki, aynı gerçeği ifade ederler) cesaretle parçalamam gerektiğine dair cesaret ve bilincimi arttırıyordu. 20. yüzyılın putları kırılmalıydı. Bireyin varlığı ve hakları toplumun varlık ve haklarından önce gelmeli veya en azından ikisi arasındaki optimal nokta (verimli ve özgür birlik) esas alınmalıydı. Bireysellik ve ona ilişkin hakların kapitalizmin insafına terk edilmesi vahim bir yanılgıydı. Bireyin varlığını ve özgür gelişimini esas almayan her toplumculuk, aslında Sümer rahip tarzıydı ve egemen sömürücü sınıfları doğurmaya mahkûmdu. 'Her şey toplum için' sloganı aslında en eski bir sınıflı toplum sloganıydı. 'Her şey birey için' ise, çelişkili gibi görünse de, en gelişmiş sınıflı toplumun, kapitalizmin sloganıydı. İki ilkenin sloganlarına yenik düşmeden, bir insanlık, özgürlük ve eşitlik idealine dayanmak esas yoldu. Bilimsel sosyalizm bir olgu olacaksa, kendini dogmatizmden ve tapınak sosyalizminden kurtarmalıydı. Devlet uğruna her mücadele sosyalizme tersti. Onun yerine bir arayış, sosyalizmin özüydü. Bulunan proletarya diktatörlüğü formülü de olsa, yeni bir kölelik aracından başka sonuç vermiyordu. Zor sisteminin aşılmasına dayanan bir siyasal teori ve pratik, bireyi baştan esas alan bir özgürlük ve toplumu kolektif emekle yücelten bir eşitlik ideolojisi, bilimselliğin ve tekniğin yol açtığı imkânlarla egemen sınıf barbarlığını aşabilir ve özlenen toplumsal ütopyayı gerçekçi ifadesine kavuşturabilirdi.

Moskova seferinin bu yönlü ideolojik yoğunlaşmamı hızlandırması, sosyalizm ütopyasına inanmış ve büyük emek çekmiş sahiplerinin anısına verebileceğim en temel karşılıktır. 20. yüzyılın Moskova'sı o kadar basitleşmişti ki, hiçbir hayali olumsuz da olsa canlandıracak güçte değildi. Rus gerçeği üzerinde en az Yunan gerçeği kadar durmanın gereği açıktı. Burada da bazı putları yıkarak yaklaşmanın gerçeklere ulaşma açısından vazgeçilmez olduğu kendini açıkça ortaya koyuyordu.

Roma'ya 12 Kasım 1998'de yöneliş, Avrupa içinde gidilebilecek tek ülkenin başkenti konumunda olmasındandı. Komünist Partinin 'Yeniden Yapılanma' adlı grubundan Milletvekili Ramon Montaviani'nin desteğiyle ulaşıldı. Massimo D'Alema Hükümetinin birkaç aylık dönemine denk gelmişti. Yaklaşımları zikzaklı oldu. Ne siyasal, ne de hukuki net bir yaklaşım sergileyemedi. İtalyan büyük sermaye çevrelerinin ağır tahriki, Avrupa ülkelerinin tam destek vermeyişleri, özellikle Almanya'nın kişiliğini sarsma ve kendini dayatma tavrının ağırlığı altında inisiyatifli davranamıyordu. Baştan savmacı tavır gelişiyordu. En iyi eğitilmiş polis gruplarıyla çok yoğun bir psikolojik baskı kuruldu. Odadan ayrılmama hiç fırsat tanınmadı. Kaçırtma veya kalmakta ısrar edilirse çok sıkı bir denetime razı olma dayatılıyordu. Ağır sorumlulukları olan birisi için, ilk çıkan fırsatta ayrılması gerektiği açıktı. Sadece zorla atmadıkları kalmıştı. Birçok ülkeye para verip yer ayarlamaya çalışmaları gerçek niyetlerini gösteriyordu. Demokratik hukuk tavrı sergilenmeyecekti.

Niyetim Kürt sorununu demokratik bir platforma çekmekti. Destek olunsaydı, Türkiye'nin de bu tavra gelmesi zor olmayacaktı. Anlaşılan, Avrupa Kürt sorununun ciddi çözümünden yana değildi. Sorunla Türkiye'nin uğraşması daha çok işlerine geliyordu. Yunanistan'ın tavrından da bu anlaşılıyordu. Av-

rupa'da siyaset, savaşın sonunu getirebilirdi. Bu ise, ABD de dahil, Batının stratejisine uygun düşmüyordu. Almanya'nın tavrı, bir an önce dağ yolunun açılmasıydı. Uzun vadeli düşündükleri açıktı. Ortadoğu'da Kürtlere dayalı bir kargaşa daha çok işlerine geliyordu. Dolayısıyla benim beklenmedik çıkışım, taktikleri dışında bir durumdu. Bütün hazırlıkları, ehlileştirilmiş işbirlikçi Kürt şahsiyetlerine dayanıyordu. PKK ve özellikle benim varlığım, on yıllarca yürütmüş oldukları ve çok sermaye akıttıkları Kürt kozunu ellerinde işlemez kılıyordu. Ya çok sarstırıp kişiliksiz biri konumuna getirecekler, ya da dışlayacaklardı. Bunda ABD'nin eğilimi de hesaba katılıyordu. Zorlasam kalabilirdim. Roma hukukunun doğduğu merkezden atılmam zordu. Fakat bunun siyasal riskleri ağırdı. Bu kadar zorlayan bir devletin daha tehlikeli yönelimleri de her an hesaba katılmalıydı. İlk doğacak fırsatta ayrılmam zorunluluk arz etmişti.

Avrupa'nın üç tarihsel başkentinde geçirdiğim toplam dört ay bazı önemli gerçekleri ortaya çıkarmıştı. Demokrasi ve hukuk, Kürt özgürlük iradesine hakkını vermek niyetinde değildi. Avrupa'nın insani bir Kürt politikası yoktu. Sadece Türkiye'ye yönelik taleplerinde bir argüman olarak kullanılıyordu. Aslında son iki yüz yıllık politikalar sürdürülüyordu. Kürtleri Ortadoğu'da İran, Irak ve Türkiye yöneticilerini kendi politikaları doğrultusunda zorlamak için en uygun araç olarak görüyorlardı. Acil bir çözüm için tavır almamalarının altında bu temel neden yatıyordu. Onlara uzun vadeli sorun yaratan bir Kürt olgusu lazımdı. Çözüm ise, kullanılacak malzeme bırakmıyordu.

Bu tutum Kuzey Irak'taki Kürt işbirlikçileri için de geçerliydi. Sorunlu bir Türkiye kendilerine muhtaç olacaktı. Dolayısıyla PKK'nin hep bir sorun olarak kalması, politik çıkar için hepsine çok gerekliydi. Benimle çözümü değil, istedikleri gibi davranıp uzun vadeli politikalarına hizmet edecek birilerini düşünüyorlardı. İki yüz yıllık politik perspektiflerine aykırı bulunuyordum. Özgür karakter ve bağımsız karar inisiyatifi kabul edebilecekleri bir durum değildi. Bunu kabul etmeleri, onlarca yıldır besledikleri birçok işbirlikçi Kürd'ü kaybetmeleri demek olurdu. İtalya Türkiye'den daha çok yatırım ve ticaret imkânı elde etmek istiyordu. Bunun için en radikal tavrı alabiliyordu. Ama benim durumum, pratikte görüldüğü gibi bu hesabı da bozuyordu. Çıkarları kişiliğimi kaldırmaya uygun düşmüyordu. Anlaşılan, Avrupa hukuku ve demokrasisi Kürt sorunu sınırlarında duruyordu. Ancak işgüçlerinden ucuzca yararlanma ve uzun vadeli Ortadoğu politikalarında bir araç olarak kullanılan Kürt yaklaşımı geçerliydi. Bu yönüyle de olsa, politika yine de tam şekillenmeden uzaktı. Ağır basan yön, genel birçok sorunda başta Balkanlar olduğu gibi, Kürt sorununda da Avrupa'nın şekillenmiş bir politikasının olmadığıydı. Her devlet ancak polis ve istihbarat çerçevesinde yaklaşıyor, sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla da sızmaya çalışıyordu.

Roma'dayken ve sanıyorum Moskova'dayken, benimle en yoğun ilgilenen bir güç de MOSSAD'dı. "Kürt meselesinin en esaslı sahibi benim"dercesine, istihbarat ve denetim ağını esasta geliştiren güç olduğu giderek açığa çıkarıyordu.

ABD, İsrail ve İngiltere ayrı bir kanat olarak duruyorlardı. Avrupa henüz dağınıktı. Zaten bu tip önemli sorunlarda ortak bir politikadan yoksundu. İngiltere iki yüz yıldır önderlik ediyordu. Olası Kürt politikası İngiltere olmaksızın düşünülemezdi. İsrail'in doğuşuyla denetim MOSSAD eliyle yürütülüyordu. Barzani ve Talabani'yle birlikte birçok Kürt sisteme bağlanmıştı. Yalnız PKK'nin durumu yaratmış oldukları sistemi bozuyor, yaratılmış dengeyi tehdit ediyordu. Bu nedenle beni sorumlu tutup, sıkı bir teşhir ve tecrit politikasına hapsetmişlerdi. Türkiye'yle 1996 antlaşmaları, operasyonel roller üstlenmelerine de yol açmıştı. Bunu çok iyi hesap edememek bir eksiklikti. Roma'dayken bunu hala ciddiye almamamız, İsrail gücünü hesaplamadaki yetersizlikten kaynaklanıyordu. Daha sonra anlaşılacaktı ki, Moskova'yı da benimle ilgili olarak avuçları içinde tutan İsrail'di. Benim esas taki-

bimde ve işlemez duruma getirilmemde İsrail'in payı belirleyiciydi. Tabii bunu ABD'nin büyük mali ve diplomatik desteğiyle birlikte yürütüyorlardı. Moskova'da kalmamam için IMF'nin 8 Milyar Dolarlık kredisi kullanılmıştı. Yine Türkiye'den bu amaçla Mavi Akım Projesi koparılmıştı. En alçakça olanı şuydu ki, hiçbir şey vermeden, sıkışık durumumu bol bol kullanarak, birbirlerinden birçok tavizi koparıyorlardı. Türkiye'de 'Apo primi' denilen rantçı sistem, uluslararası alanda da daha büyük çaplı uygulama buluyordu. Tüm Avrupa, Rusya, ABD ve en son Kenyalı bürokratlar da nemalarını alacaklardı. Şahsımda bir halkın özgürlük istemlerinin böylesine maddi çıkarlarla pazarlanması çok alçakçaydı.

İtalya'da psikolojik savaş sonuç veriyordu. En ufak bir fırsatta çıkmaya hazırlanıyordum. Moskova temsilcisi Numan Uçar'ın köylü basitliği, komplonun derinleşerek sürmesine yardımcı oldu. İtalya temsilcisi Ahmet'in de pasif ve sorumsuz hali, olup biteni tam anlamaktan uzaktı. Hepsi kendi basit dünyalarında çoktan tükenmişlerdi. İtalya'dan çıkışta hem ben, hem Başbakan D'Alema rahatlamıştık. D'Alema kötü bir demokrasi ve insan hakları sınavını vermişti. İtalyan sermayesi karşısında ürkekti. Hukuk ve demokrasinin gür sesi olsaydı, özgürlük tarihine katkısı unutulmaz olurdu.

Tekrar Moskova'ya vardığımda, büyük ihtimalle oyunun son perdesi bilinerek hazırlanmıştı ve oynanıyordu. İtalya'dan çıkartılmam, her iki tarafın karanlık güçleriyle yetersiz PKK temsilcilerinin safdilce yaklaşımlarıyla gerçekleşmişti. Süreç, çarmıh veya tabutun hazırlanması süreciydi. Moskova'dakiler ilk çivileri sıkıca vuruyorlardı. İlk defa suratlarında dostluğa hiç yer vermeyen görüntülerle tanışıyordum. Belli ki, karar üst düzeydendi ve kesindi. Bilinen akıbette üzerlerine düşeni yapıyorlardı. Oyun ve zorbalıkla bir kargo uçağına bindirip, sonradan Tacikistan'ın Başkenti Bişkek olduğu anlaşılan köy evi gibi bir yerde bir haftalık bir tutukluluktan sonra, aynı statü içinde Petrograd yoluyla garip dost gibi görünen ve emekli general olduğu söylenen Nagzakis'le Atina temsilcisi Ayfer özel bir uçakla gelip birlikte Atina'ya doğru yola çıktık. Uçağın devlet bağlantısı açıktı. Önce Romanya'ya indirilmek istendi. Nagzakis teslim etmenin burada gerçekleşeceğinin Simitis'le kararlaştırıldığını iddia etmektedir. Doğru olabilir. Kabul etmeyince, zorunlu olarak Atina'ya indik. Aynı cehennem zebanileri, Stavrakis ve Kalenderis bekliyorlardı. Yalnız bu bir gün sonra olacaktı. İlk gün geldiğim gibi VIP salonundan geçip bir gün Nagzakis'in kaynanası, halktan ve dost olan kadının evinde kalacaktım. Ona şunu sormuştum: Pangalos ihanet edebilir mi? Çok kesin 'Hayır, seçim için bundan iyi bir fırsat olamaz' diyordu.

Dışişleri Bakanı Pangalos açık bir hileye başvurdu. Resmen görüşmek amacıyla çağırdığı eve en üst düzeyde istihbarat ekibi yollamışlardı. Dostça olmayan tehditkâr bir üslupla "Sana sabah saat dörde kadar süre tanıyoruz. Aksi halde bildiğimizi zorla yaparız" dediler. Bu bir düşmanca yaklaşımdı. Gerçek suratlarını gösteriyorlardı. Önceden anlaşmış oldukları açıktı. Geriye kalan, benim halen devam eden dostça güvenimi kullanıp istedikleri yere çekmekti. Kenya çok önceden CIA ile birlikte hazırlanmıştı. Bunu sonra anlayacaktım. Çok güvendiğim Kalenderis, Yunan devletinin şerefi üzerine söz vererek, tehlikeden uzak bir yer olarak eski Yunanlıların etkili olduğu Kenya'da 15 gün içinde Dışişleri Bakanının hazırladığı Güney Afrika pasaportuyla çözüm bulunduğunu söyledi. Dosta güven esas olduğu için kabul etmemek olmazdı. Yanımda ciddi bir uyarıcı yoktu. Tam anlayamadığım tercüman Melsa, uyuşuk hareket ediyordu. Dostluklarının sahteliklerini çözebilirdi. Ayfer'i alıkoymuşlardı. Aslında tecrit edilmiştim.

Bu süreçte ihaneti dolaylı yoldan anlatmak isteyen birkaç harekete tanık oldum. Şoför binmem gereken uçağa sert bir vuruş yaptı. Bunun bilinçli bir tavır olduğu kanısındayım. Uçak kalkamadı. Fakat daha sonra hemen İsviçre üzerinden olduğunu tahmin ettiğim bir yerden, çok özel bir uçak Yunanlı ol-

mayan ekiple gizli bir askeri havaalanında beni bekliyordu. CIA veya İngiltere istihbarat uçağı olma ihtimali yüksekti. Binmeden önce taksi şoförü on defadan fazla gidip geldi, uçağa bir türlü varmak istemiyordu. Bundan da bir sonuç çıkarmadım. Dostluğun kitabında böyle ihanetlere yer olmayacağına o kadar inanmıştım ki, birisi o anda bana 'kaçırılıyorsun' deseydi, terslerdim. Çünkü insanlığın kitabında buna yer yoktu.

Daha sonra her şeyin planlı olduğu anlaşılacaktı. Kenya Büyükelçisi Kostulas beni rahatlıkla havaalanından aldı. İlk konuşması manidardı. İngilizler ve Almanların biraz şerefi olabileceğini, ama Yunanlıların pek şerefi ve onuru olmadığını hissettirmek istedi. Bu sözlerinden bir anlam çıkarmak imkânsızdı. Zorla beni BM toplantısına bırakma niyeti vardı. Bundan da bir şey anlayamadım. Daha sonra benimle birlikte yemek yemekten de vazgeçti. Hiç oturmamaya çalışıyordu. Belli ki son günleri geçiriyordu. Atina'dan gelen direktifle mutlaka elçilikten atılmam isteniyordu. Dört goril gönderilmişti. Direneceğimizi belirtince vazgeçtiler. Dışişleri, Kamu, Adalet ve İstihbarat Bakanlıkları sabaha kadar bakan düzeyinde telefonla Elçilikten çıkarılmam gerektiğini belirtip orta yere atılmamda kararlı görünüyorlardı. Kostulas, Kenya Dışişleri Bakanının İstihbarat Başkanı oğlunun olduğu bir toplantıya gidip, her şeyin bilindiğini, fotoğraflarımın bile çekildiğini, tanınan sürenin 15 Şubat'a kadar olduğunu, çıkmazsam zorla bunu gerçekleştireceklerini karar olarak bana aktardı. 15 Şubat'ta çıkmazsak, öldürme dahil her şey olabilirdi. Dolayısıyla o gün çıkmak kaçınılmazdı. Kalmak; baskın, direnme ve silahlı çatışma süsü verilerek öldürülmek olacaktı.

Kalenderis'in son büyük ihaneti şuydu: "Simitis'le konuştum. Mısır üzerinden Hollanda'ya gidebileceğimize dair güvence verdi" dedi. Olduğu gibi kabullenmekten başka bir seçenek yoktu. Daha önce de Beyaz Rusya'nın Başkenti Minsk üzerinden bir Hollanda seferi düşünülüyordu. Aslında bu da tertipti. Büyük ihtimalle Şam çıkışından beri her şey CIA, İngiltere ve Yunan İstihbaratının halen içyüzü tam bilinemeyen bir planı gereği yönetilmekteydi. Bu planın tarihin en büyük provokasyonlarından birisi olarak hazırlandığından kuşkum yoktur. Ama gerçek içyüzü konusunda her şeyi bildiğimi söylemem olanaksızdır. Bunu ancak kendileri bilebilir. Bizim yapabileceğimiz, ortaya çıkan gelişmeleri doğru yorumlayabilmektir. Kenyalı polisi Elçiliğin içine kadar almışlardı. Gitmememin baskın anlamına geldiğini açıkça hissettiriyorlardı. Yetkili birkaç cümleyle şunu söylüyordu: "Biz ülkemizde kan dökmek istemiyoruz." Bu arada ilaç, uyuşturucu kullanma durumları olabilirdi. Mutfakçılar mutlak anlamda Elçiliğe bağlıydı. Durumum bir nevi uyurgezer gibiydi. Dolayısıyla sağlıklı düşünmeden alıkonulmam için gerekli dozajda ilaç kullanmış olmaları bu süreçte yüksek bir ihtimaldi. Çok açık kuşkulu durumları bile çözmememin bir nedeni de uyuşturucu etkisi olabilir.

Bindiğim uçağın etrafında yeşil gözlü ve sarışın, kumral, uzun boylu ve ellerinde otomatik tüfekli adamların tertibat aldığını fark ettim. Bunların CIA ve MOSSAD elemanları olmaları yüksek bir ihtimaldi. Elçilikte fotoğraflarımı çekenlerin de MOSSAD'dan olmaları daha yüksek bir ihtimaldir. Uçağın içinde Türk Özel Timi üzerime çullanıp beni yere yatırdı. Üzerimdeki her şeyi alıp bantlarla kıskıvrak her tarafımı bağladılar, gözlerime de aynı kalın bantları takıp uçağın arkasına bı-

"Bu başarı sizin değildir.
Size dostluk yaptıklarını
Söyleyenler, dürüst
Davranmıyorlar.
Bu oyunu her iki tarafa oynamak
İstiyorlar. Ben hiçbir zaman Türklük
Düşmanlığını yapmadım.
Ana tarafından Türklerle
Kan bağlılığım bile vardır.
Barış ve kardeşlik tek doğru
Yoldur.

raktılar. Uçak Cavit Çağlar'ındı. Doğruyol Hükümetinin niteliğini yansıtan bir olaydı. Uçak iki defa indi. İndiği yerlerden biri Mısır, diğeri ya İsrail ya da Kıbrıs'tı. Gemiyle adaya getirildiğimde, 16 Şubat sabahıydı. Uçakta gözlerimin ilk çözülmesiyle söylemek istediğim mesaj şuydu: "Bu başarı sizin değildir. Size dostluk yaptıklarını söyleyenler, dürüst davranmıyorlar. Bu oyunu her iki tarafa oynamak istiyorlar. Ben hiçbir zaman Türklük düşmanlığını yapmadım. Ana tarafından Türklerle kan bağlılığım bile vardır. Barış ve kardeşlik tek doğru yoldur. Bundan sonra mücadelemi bu temelde yürüteceğim kesindir." Aslında ilk tavrım, sonuna kadar konuşmamaktı. Fakat hemen anlaşılıyordu ki, bu tutum komplonun olduğu gibi gizli kalmasına yol açardı. Komployu açıklamak için yaşamak daha doğruydu. Yolda uçaktan indirdiklerinde ve biraz sürüklediklerinde, "Faili meçhule mi götürüyorsunuz?" dediğim zaman, "Bu şansı sana vermeyeceğiz. Ağzını kapat, yoksa biz kapatırız" dediklerini hatırlıyorum.

Beni adada ilk karşılayan, yarbay rütbesinde ve Genelkurmay Başkanlığını temsil ettiğini belirten bir subaydı. Dedikleri özce şöyleydi: "Bu işte çok oyun var. Biz kardeşlikle halletmek istiyoruz. Bu tertiplere fırsat vermeyeceğiz." Bu, pek beklemediğim bir tavırdı. Güvenirliğini hiçbir zaman ölçecek durumda değildim. Taktik yanıltmayla birlikte, bir politikayı da dile getirmiş olabilirdi. Bekleyip görmekten başka bir seçenek yoktu. On gün koşulları çok ağır bir hücrede kaldım. Emniyet, MİT, Jandarma ve Genelkurmay İstihbaratı dörtlü çapraz halinde bir soruşturma yürüttüler. Kaba bir baskı ve küfür yoktu. Fakat manevi, psikolojik ortam benim için çok ağırdı. Dayanabilmek mucizeydi. On gün boyunca doğru bildiğim ve bulduğum biçimde konuştum. Tavır koydum. Konuşmalarımın bir kısmı yayınlandı. Bir kısmı yayınlanmadı. Farklı bir devlet yüzüyle karşılaştığım kesindi. Olgun yaklaşıyorlardı. Oynanan oyunların ne kadar içinde veya karşısında olduklarını kestirmem zordu. Esas aldığım tutum, baştan sona halkların onurlu barış ve kardeşçesine yaşama birlikteliğine fırsat veren bir çizgiyi inançla, kararlılıkla ve bilinçle savunmaktı. Bu durum ideolojik ve politik çizgime ters düşmüyordu. Ayrılıkçılığa ve meşru savunmayı aşan şiddete tavır almam ideolojik hattım gereği olduğundan rahatlıkla tavrımı sürdürdüm.

İmralı yargılamasının meşru, evrensel ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin gereği olan bir temeli yoktu. İşin temelinde ağır bir komplo ve kaçırılma vardı. Mahkemenin bu koşullar altında olmaması gerekirdi. Ayrıca AİHS'ne aykırı birçok yönü olduğu AİHM'e de bildirilmiştir. Sembolik olan, genelde hazırlayan senaristleri ve yönetmenleri dışında olan bir tiyatronun kamuoyuna yönelik kısmının oynanması söz konusuydu. Savunmamı bir 'demokratik uzlaşıcı ve barış mesajı' olarak vermem bana göre en doğru tutumdu. Kapsamlı bir savunma için ne süre, ne materyal, ne de hazırlık açısından psikolojik olarak uygun bir durum vardı.

İmralı sürecine ilişkin birçok açıklamalarım oldu. Umarım özü olduğu gibi bir kitap ciltleri halinde yayınlanır. Buradaki hususları tekrarlamam fazla anlamlı olmaz. Kaldı ki, bu savunmam tüm avukatlarla diyaloglarımın ideolojik, siyasal ve moral temelini vermektedir ve tamamlayıcı nitelikte görülmelidir. Bazı çevreler içte ve dışta olmak üzere tavrımı tahrip etmek istediler. En sakıncalı durum buydu. Sağlığım ve ölümümden bile daha önemli olan bu hususları sürekli açıklığa kavuşturmak istedim. Yaygın olarak yapılan, **"Derin devlet ve Genelkurmayla anlaştığım, uzlaştığım veya teslim olduğum"** biçiminde bir propagandaydı. Bu propaganda amaçlıydı; hem iç hem de dış taraftarları, bununla gerçek yüzlerini gizlemek istiyorlardı. Bir uzlaşma olsa, durumu ilan etmeyi bir onur bellerdim. Böyle bir durumun olmadığını hep vurguladım. Ateşkes konusu üzerinde ise, 1993'ten beri duruyordum. En son Şam'dayken, tek taraflı olarak ilan ettiğim 1 Eylül 1998 ateşkesine bağlı olarak, 1 Eylül 1999'da koşullar elverdikçe ve makul bir süre kalmak üzere sınırların dışına çekilmeyi, ateşkesi daha gerçekçi

kılma kararlılığı temelinde ikinci bir adım olarak attım. Mevcut durum, zorunlu koşullar nedeniyle sınırlı bir gücün içeride, büyük bir kısmının da dışarıda bir meşru savunma temelinde üstlendiği, 'demokratik uzlaşı ve barış için diyalog' beklentili bir pozisyon biçimindedir.

Siyasetin, hükümet ve parlamentonun çözüm aramamasının sorumluluğunun kendilerine ait olduğu, mevcut durumun her bakımdan riskler taşıdığı bilinen bir husustur. Bu durum olumlu temelde aşılmazsa, daha büyük ve uzun süreli bir şiddet sarmalının ortamı kaplaması tehlikesi göz ardı edilemez. Uzlaşma, 'demokratik ve laik cumhuriyet' kavramının özlü olarak hayat bulmasında aranmaktadır. Türklerin tarih boyunca Anadolu'da oluşturdukları tüm siyasal oluşum ve devletlerde Kürtlerin payının olduğu, bunun en son örneğini Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve ondan önce verilen ulusal kurtuluş savaşıyla kanıtlandığı iyi bilinmektedir. İsyanlar nedeniyle inkâr edilen ve günümüze kadar değişik biçimlerde süren bu politikadan vazgeçilmesi halinde, çözüm olanağının ortaya çıkacağına inanılmakta ve beklenmektedir. Kürtlerin özgür yurttaşlar ve halk olarak ve evrensel hukuk ölçüleri de göz önüne getirilerek cumhuriyetle bütünleşmesi stratejik bir yaklaşım olarak görülmektedir.

PKK'nin yeni dönem program, strateji ve taktiklerine yansıyan bu tutum, savunmamın ilgili bölümlerinde genişçe açıldığı için tekrarlamayacağım. Politika ve tavır belirlemesi gereken, devletin üst düzeyidir. Bu gerçeklik sadece Türkiye Kürtleri için değil, tüm parçalardaki Kürtler için stratejik bir yaklaşım olarak öngörülmektedir.

Gerçek bu kadar açık olduğu halde, PKK'ye yönelik tavırların önemli bir kısmı, sarsılan ve açığa çıkan çevrelerin çok çirkin ve hain yüzlerini gizlemek için **"Apo Kürt meselesini İmralı'ya gömüyor"** iftiralarıdır. Bunları çok iyi takip edip hesap sorma büyük önem taşımaktadır.

Özellikle son on yıldır amansız bir ihanet dayatmasıyla, hem Güney Kürdistanlı işbirlikçiler tarafından, hem de Avrupa'ya sığınmış, her bakımdan Avrupa'ya bağlanmış, moral değer tanımayan ve tüm yaşamlarını anti-Apoculuğa bağlamış kesimlerce yürütülen bu iftira ve karalama kampanyası kendilerini kurtaramayacaktır. PKK savaş ve barışçıl tutumuyla ortadadır. Gücü, şehitleri ve halkı da ortadadır. Bunlar nerededir? Savaş istiyorlar. Savaşmalarını kim engelliyor? PKK'yi kışkırtmakla kime, hangi güce hizmet ediyorlar? Dürüstlerse meydan kendileri için açıktır. Kürt meselesini dağda, ovada, şehirde, köyde, içte ve dışta temsil etsinler. Sonuna kadar direnerek bir örnek göstersinler ki, sahtekâr ve iftiracı olmadıklarını kanıtlamış olsunlar.

Güneyli işbirlikçiler on yıldır PKK'nin sırtında otonomi hayali ile yaşıyorlar. Hem YNK hem de KDP, bağlı ve uydu güçleri ile PKK'ye karşı korkunç tavırlar geliştirdiler. Onlar için iki yol vardı: Ya samimi bir özeleştiriyle demokratik uzlaşı ve barışa gelmek, ya da hak etmedikleri ve PKK'siz gerçekleşmeyecek otonomiden vazgeçmek. Bunların kırk yıldır yürüttükleri siyaset ve diplomasi Kürt halkına dört bin yıllık yabancı tahakkümden daha fazla zarar vermiştir. Hiç olmazsa bundan sonra dürüst olmayı, barış ve demokrasiye gelmeyi bilsinler. Aksi halde dünya da gelse, içinde bulundukları durumdan kurtulamayacaklarını görsünler. Tüm şehitlerin, yoldaşların, halkın ve benim kararlılığımın bu olduğunu unutmasınlar.

Benim İmralı sürecim bu savunmamın ruhuna uygun olarak devam edecektir.

Tutumum; yarın olacakmış gibi
Barış ve demokratik uzlaşıya her an
Hazır olmak kadar
Yarın benden başlayacak bir imha
savaşına da sonuna kadar karşı olmak
Ve her zaman inançla, kararlılık
Ve hazırlılıkla buna cevap
Vermektir. Bunun dışında ne
Yaşam tanıdım,ne de anlarım.

Tutumum; yarın olacakmış gibi barış ve demokratik uzlaşıya her an hazır olmak kadar, yarın benden başlayacak bir imha savaşına da sonuna kadar karşı olmak ve her zaman inançla, kararlılık ve hazırlılıkla buna cevap vermektir. Bunun dışında ne yaşam tanıdım, ne de anlarım. Çok büyük yetersizlikleri olsa da, umut ve bağlılıklarını her zaman bana sunanların, bu gerçeğin ne anlama geldiğini tüm yönleriyle anlamaları ve içinde bulundukları koşullara göre gereğini yapmaları, kendileri için de bir yaşam sorunudur. Bağlı olmayı bilmek ve ölçülerine göre hareket etmek son derece önemlidir; yaşamını olası her tür gelişmeye karşı tümüyle örgütlü ve hazırlıklı tutmayı gerektirir.

İnanıyorum ki, bu savunmamla eksik kalan ve soru işareti uyandıran birçok hususa kapsamlı cevabımı vermiş bulunuyorum. Halkımıza ve yoldaşlara, başta Türk halkı olmak üzere tüm komşu halklardan ve dünyadan dostlara, beklentilerine ve en azından çok merak edilen ve halen yaşadığım ağır koşullar altındaki İmralı sürecine ilişkin yanıtları en kapsamlı bir biçimde vererek borcumu ödemiş olmaktayım. Eleştirilerini aynı sorumluluk altında geliştirmeleri ve eleştirilerimin gereklerini yapmaları da benim kendilerinden beklentim ve hakkımdır.

Halkımız üzerinde Sümerlerden beri geliştirilen kolonileştirme çabalarının ayrılmaz bir parçası olan ve esas olarak dost görünümünde işbirlikçi güçlere ve kişilere dayalı komploların en kapsamlısı olarak hayat bulan 9 Ekim-15 Şubat komplosu, istediği ve planladığı sonuca ulaşmaktan uzaktır. 20. yüzyılın tüm hainlerini ve işbirlikçilerini en üst emperyalist irade altında birleştiren bu komployu bir tarihsel Anadolu ve Mezopotamya barışına dönüştürmek, görev olarak halklarımızın ve tüm sorumlu güçlerinin önündedir. Bu göreve sahip çıkmak, hem ülkenin güçlü bütünlüğü, hem de laik ve demokratik cumhuriyetin özlü birliği için tek doğru tutumdur. Bu aynı zamanda tarih boyunca arzulanan onurlu barışın, kardeşliğin, özgürlük ve eşitliğin de yoludur.

B-15 Şubat Komplosu Halklar İçin Kalıcı Barış ve Demokrasiye Dönüştürülebilir

15 Şubat komplosunu tarihsel açıdan yo-rumladığımızda önemli özellikler ortaya çıkmaktadır:

1-Komplonun genelde Doğu-Batı çatışma çizgisi üzerinde gerçekleştiği görülmektedir. Beni Anadolu'nun, Türkiye'nin zayıflatan noktası olarak değerlendirmektedirler. Batının şımarık çocuğu ve uç noktası olarak Yunan siyaseti beni hep ilkesiz, sadece zarar veren bir pozisyonda görmek istemiştir. Tersine, ilişkimin kendilerine zarar vereceğini görür görmez ateşe atmaktan çekinmemiştir. Fakat son komplodaki rolü, esas olarak dostluğu kullanan hain işbirlikçilik biçimindedir. Bizzat planlayan ve uygulayan değil, daha çok taşerondur. Bu taşeronluk karşılığında ilerde Kıbrıs ve Ege konusunda taviz beklediği çok açıktır. Sonraki gelişmelerde bu husus fazlasıyla açıklığa kavuşmuştur. Bizzat teslim etme emrini verenin Başkan Clinton olduğu özel temsilcisi Blindken tarafından basına açıklanmıştır. Bunu terörizme karşı tavırla izah etmek dar bir yaklaşım olur. Bunun arkasında İsrail'in olduğu kesindir. İsrail sağının savaş yanlısı aşırı uç kesiminin Türkiye'ye verdiği sözle bağlantısı güçlüdür. Dönemin İsrail Başbakanı sağcı blok Likud lideri Benyamin Netenyahu'dur. İsrail Ortadoğu'nun stratejik dengesinde Türkiye'yi yanında tutmak için komplonun gerçekleştirilmesinde baş aktör durumundadır; fakat yalnız değildir. Ayrıca İsrail sol demokratlarıyla, Şimon Perez çizgisiyle bağlantısı olacağını tahmin etmiyorum. Unutmamak gerekir ki, İzak Rabin suikastı da sağ uçlarla bağlantılıdır. Clinton, komplonun hazırlıkları yoğunlaştığında Monica şantajıyla etkisiz duruma getirilmiştir ve İsrail lobisinin bir dediğini iki etmeyecek durumdadır. Hem karısı Hillary, hem de Monica'nın elinde şantajla birçok Başkanlık kararını çıkarmak imkân dahiline girmiştir. Burada İsrail ve Yunan stratejisi arasında Türkiye konusunda geçici bir işbirliği durumu doğmaktadır. Clinton bunu koordine etmektedir.

Koordinasyonun temelleri Londra'da atılmış olup, beni izole ederek Kürtleri ve PKK'yi kendi kontrollerine almanın hesabı çok güçlüdür. Benim önderlik konumum Kürtler üzerinde geleneksel Batı politikasını sarsmaktadır. Olayın özü de bu gerçekliğe dayanmaktadır. Avrupa bu nedenle tasfiye edilmemi çıkarlarına uygun bulmuştur. Çünkü uzun süredir yürüttüğü Kürt politikası yine benim yüzümden boşa çıkmaktadır. Birleştikleri daha genel bir özellik, Doğu kültürünü benim şahsımda çözememiş olmalarıdır.

2- Bu husus teslim edilmemin psikolojik ve kültürel gerekçesini teşkil etmiştir. Batı kültürünün beni eritebilecek bir yapıda olamaması, dışlanması gereken bir kişilik olarak görülmemde etkili olmuştur. Maddi ekonomik çıkarlar bunda belirleyici olmakla birlikte, kültürel temel de göz ardı edilemez. Batının güya ikinci bir Lenin veya Humeyni çıkarmak istemeyen havaları bunda etkili olmuştur. Kendi kültürlerinin işbirlikçisi veya taklitçisi olmayan, kendini aşağılayıp onları üstün olarak kabul etmeyen birisine hiç de hoşgörülü yaklaşmadıkları netçe ortaya çıkmıştır. Uygar-barbar ayrımı çizgisini bu olayda korumuşlardır. Kişiliğim konusunda uzun süre gözlem yaptıkları belliydi. Kendi mentalitelerine aykırı olduğumu çoktan kararlaştırmış gibi bir atmosferde buldum kendimi. Bu atmosfer bilinçli yaratılmış bir durumdu.

3- Avrupa kapitalizminin son iki yüz yıllık Kürt politikasına özünde bağlı kalınmıştır. Bu politikanın temelinde, başta Türkler olmak üzere İran ve Arapları kendine bağlı kılmakta Kürtleri bir tehdit aracı olarak kullanma yatmaktadır. Ben Kürt sorununda ya savaş ya da barışla nihai bir çözümü zorlamaktaydım. Onlar ise bu sorunu hep ellerinde kullanacakları bir koz olarak bulundurmayı esas almaktaydılar. Bu silahın ellerinden alınması hiç de çıkarlarına gelmiyordu. Geleneksel sömürgecilik politikasının en kirli bir kalıntısı olarak değerlendirmekten vazgeçmek istemiyorlardı. Stratejik olarak çözümlenmiş bir Kürt sorunu, onlar için henüz zamanı gelmemiş bir konuydu. İran, Irak ve Türkiye ile hesaplarını tam olarak görünceye kadar Kürt kozunu saklı tutma pozisyonu açıkça görülüyordu. Bu, tıpkı Türkiye'de bazı kesimlerin çıkarlarını sorunun çözümsüz olarak sürüp gitmesine bağlamaları gibi bir tavırdır; bu, **Kürtler açısından 'ne öl ne kal' politikasıdır.** Ölmeyecek kadar sahip çıkma, yaşamayacak kadar uçurumda tutma gibi vahşi bir yaklaşımdır. Biraz destek verselerdi, doğru temelde son derece olumlu koşullar doğabilirdi. Örneğin bugünkü Kosova ve Makedonya'da gösterdikleri yaklaşımı Kürtler için de ısrarla sergileselerdi, sorunlar çoktan hal yoluna girerdi. Benzer bir durum İsrail ile Araplar ve Rusya ile Çeçenler için de geçerlidir. Çıkarları sorunların uzun vadeli sürmesinde yatmaktadır. Ama Avrupa'nın içini, yakınını ilgilendirdiğinde, hızlı ve yoğun davranabilmekte ve çözüm geliştirebilmektedirler. Benim durumum konjonktürel olarak bu tür çözümü çıkarlarına uygun kılmadığından dışlanmayı olağan kılmaktadır.

4-Teslim edilmemde Kürt Özgürlük Hareketi ve Önderliğinin tasfiyesi belirgin bir amaçtır. Kürt işbirlikçilerle yıllarca yürütülen ilişkiler bu tasfiyeyle tekrar işlevsel kılınmak istenmiştir. Güya liberal-demokratik Kürt önderliği yaratılacak, her devletin kendisi için hazırladığı Kürt öğeler doğacak boşluktan çeşitli örgütler yaratacaklardı. Bu konuda Almanya başı çekmektedir. Alman yanlısı Türk, Kürt, Arap ve İranlı gruplar yaratmak, eski bir Ortadoğu politikasıdır ve bu politika Enver Paşa'dan beri işlevsel olmuştur. Iraklı Kürtler bu politikanın kurdu olmuşken, son dönemlerde Türkiye'de de ileri adımlar atılmak istenmiştir. Dış güçlerin himayesi altında palazlanmak bir geçim tarzına dönmüştür.

Kürt Özgürlük Hareketinin tasfiye edilmemesi, bir kez daha tasfiye ve parçalama çabalarına ağırlık vermeye yol açacak ya da dağılıp gideceklerdir. Ayrıca sınırlı da olsa gelişen barış koşullarını istismar etmeye çalışacaklar; özgürlük hareketinin özgür sivil toplumu yaratamaması istismar çabalarını arttıracaktır. Dolayısıyla gerek eski tarikat tarzı gerici örgütlenmelere, gerekse işbirlikçi sahte sivil toplum kuruluşlarına dikkat etmek, halkı

aldatmalarına fırsat vermemek büyük önem taşır.

5-İmralı sürecini Anadolu ve Mezopotamya'nın kardeş kültürlerindeki barışın dirilmesine vermek savaştan daha zor, sonuçları ise daha devrimci ve üretkendir. Kültürel varlıkların özgür kullanımına dayalı bir barış, Anadolu ve Mezopotamya Rönesansı ile Türkiye Cumhuriyeti'nin devrimci özüne de en doğru yanıt olacaktır. Her savaşın bir barışı olduğu ilkesini gözeterek, halkların çıkarına en uygun barış çabaları son derece gerekli ve önemlidir. Savaşlarının barışını getiremeyenler, başka güçlerce hem de kendileri aleyhine kullanılmaktan kurtulamazlar.

Barışı araştırmak ve sınırlı da olsa geliştirmek, kayıp veya boş işlerle vakit kaybetmek anlamına asla gelmez. Savaşlarının gerçekçi barış yollarını geliştiremeyenler, askeri olarak kazansalar bile, sonunda boşa çıkarılmaktan kurtulamazlar. Barış konusunda yanlış bir hesap en önemli askeri kazanımları bile anlamsızlaştırır. Halkına ve askerine karşı sorumlu önderler, barış sorunlarını en az askeri sorunlar kadar incelemeyi ve gerçekçi çözümler bulmayı amaç edinen kişiliklerdir. Bunu beceremeyen önderler ve komutanlar kaybetmekten kurtulamazlar.

İmralı sürecindeki barış çabalarına yönelik tutumların kimlerden kaynaklandığına bakıldığında, sürekli yozluk, marjinallik, hizipçilik ve düşmanlığı bir sanat haline getirenlerin bunda rol oynadığı görülecektir. Çünkü anlamlı ve ciddi olan bir barış; sahte, topluma hizmet etmeyen ve bireyi yüceltmeyen kaosu ortadan kaldırır, yasadışı durumları önler, düzenin meşru geçim ve yaşam tarzını egemen kılar. Yeteneği ve yaşam tarzı buna göre denk olmayanlar ve zamanında dönüşmeyenler, barışı ne anlar ne de isterler. Bunlar savaşın acılarını ve zorluklarını da bilmezler. Buna rağmen sürecin ciddiyeti görülmelidir. Tam başarıya gitse de gitmese de, bu süreç önemlidir. Bunun ardından gelişecek bir savaş bile eskisinden farklı olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti'nin yaşadığı tarihinin en uzun süreli krizi, geçmiş savaşın sonucudur. Bu doğru itiraf edilmeden ve adil bir barışa dönüştürülmeden kriz ortadan kalkmaz. Çünkü krizin nedeni doğru teşhis edilmek istenmiyor. O halde tedavi de doğru olmayacaktır. Türkiye 2000'li yıllarda bu çelişkiyi yaşamaktadır. Kriz ya yeni ve daha kanlı bir savaşla, ya da adil ve onurlu bir barışla ortadan kaldırılabilir. Aksi halde günlük olarak yaşanan toplumsal kâbustan kurtulamaz.

6-İmralı süreci, Kürt halkı için ve kurumsal olarak benim açımdan üçüncü doğuş dönemidir. Birinci dönem, tarımcıl köy toplumunun 20. yüzyılla çelişen koşullarındaki anadan doğuş ve resmi model topluma kadar geçen süreyi kapsar. Bu dönem arada 15 bin yıllık tarih bulunan bir kopuş sürecinin büyük anlam ve yetersizlikleri içinde geçti. 15 bin yıl öncesi ve sonrası yaşam ağı çözümlenememektedir. Bu çözümsüzlük, aile içi ve köy sosyal savaşımına yol açtı. Bir köy isyancısıydım. Bu isyan resmi topluma geçişe kadar devam etti. Daha sonra bu sürece ilkokulla başlayan ve çeşitli aşamalardan geçerek oligarşik cumhuriyete karşı başkaldırıya kadar devam eden ikinci yaratılış süreci eklendi. Don Kişot'un yel değirmenine saldırısına benzeyen bu dönem, sorunların açığa çıkmasına ve daha da ağırlaşmasına yol açtı. Neolitik ve feodal toplumun çelişkilerine kapitalist özellikler de katıldı. Devrimci tarz olmadığı için, bir kargaşa ortamı egemen oldu. Başvurulan isyan kendi içindeki gericiliği bile çözümleyemedi. Yirmi yıl kadar süren bu isyan aşaması, bölge ve dünya çapında etkilemelere yol açtıktan sonra, önüne çıkan çıkmazların sonucu olarak İmralı sürecine dönüştü.

İmralı koşulları yalnız kişi olarak değil, cumhuriyet ve halk olarak üçüncü bir doğuş anlamına gelmektedir. İkinci doğuş şiddet ve savaşla doğmayı, temizlenmeyi ifade ediyordu. Doğada ve toplumda her olguda geçerli zıtlıkların varlığı ve birliği yasası gereğince şiddet temelinde yeterince uzun süren oligarşik cumhuriyete karşıtlık dönemi, yerini demokratikleşmeyle gerçekleşecek olan laik ve demokratik cumhuriyete bırakacaktır. Çelişkisiz gelişme sağlanamayacağı gibi, çözüm-

süz kalan anlamsız çelişkilerle sürekli boğuşmakla gelişmenin sağlanması şurada kalsın, ancak tahribat, yıkım ve krizler gelişebilir. Türkiye çelişkilerini yeterince anlamakta ve zamanında çözmekte geciktiği için doğal olarak kriz sürecine girmiştir ve bir türlü çıkamamaktadır.

Benim İmralı sürecim bu
Gerçeği tetikleme
Anlamına da gelmektedir.
Nasıl ki daha önceki süreç
'Ben ve savaş' olgusu olarak
Anlam bulmuşsa,
Bu yeni süreç de
'Ben ve barış' olgusu anlamına
Gelmektedir.
Kurumsal olarak varlığımın temel
Bir parçası, Kürt özgürlük bilinci
Ve iradesidir.

Süreç tüm güçler açısından yeniden bir doğuşu ve şekillenmeyi zorlamaktadır. Devletten ekonomiye, siyasetten hukuka, ahlâktan sanata kadar her alan sarsılmakta, bunalmakta ve krizle birlikte çözümü aramaktadır. Benim İmralı sürecim bu gerçeği tetikleme anlamına da gelmektedir. Nasıl ki daha önceki süreç 'ben ve savaş' olgusu olarak anlam bulmuşsa, bu yeni süreç de 'ben ve barış' olgusu anlamına gelmektedir. Kurumsal olarak varlığımın temel bir parçası, Kürt özgürlük bilinci ve iradesidir. Savaşla deneyimden geçen bu bilinç ve irade şimdi barış sürecinden geçmektedir. Savaş süreci anti-feodal ve anti-oligarşik cumhuriyet olarak kendini formüle ederken, barış süreci 'demokratik ve laik cumhuriyet' olarak özde ve biçimde kendini yenilemek biçiminde ifade etmektedir. Ayrılık ve şiddet arzu edilmiyor ve sistemden tümüyle dışlanmak isteniyorsa, Kürtlerin emekleriyle tarih boyunca Türklerle yaşadıkları devletleşme ve uluslaşma sürecinden zorla, inkâr edilerek dışlanmaması gerekmektedir. Barış, siyasetin ve hukukun Kürtlerin kültürel varlıklarını diledikleri gibi özgürce yaşayarak cumhuriyetle bütünleşmelerine yer vermesini şart kılmaktadır. Özgür Kürt iradesinin inkârına dayalı cumhuriyet oligarşiktir ve bunun şiddeti ve ayrılığı doğurması kaçınılmazdır. Özgür birliğe, yani demokratik uzlaşıya açık olması, barış ve birlik içinde yaşamak demektir. Bunun uygulanmaması, oligarşik cumhuriyetle demokratik cumhuriyet arasındaki mücadelenin henüz sonuçlanmamasından ötürüdür. Bu açıdan sembolik olarak İmralı süreci tarihsel bir evreyi işaret etmektedir. Bu süreç ya barışı doğuracaktır; ya da eğer bunda başarılı olunmazsa ve oligarşik cumhuriyetin inkâr ve imha politikaları devam ederse, o zaman bunu daha yoğun ve kapsamlı bir şiddetle birlikte ayrımın derinleştiği bir süreç izleyecektir.

Türkiye'nin tarihinde ilk defa en derinliğine yaşadığı krizin altında bu temel gerçeklik yatmaktadır. Çözümleyici saha olan siyaset olgusunun Meclis ve Hükümet olarak konuyu gerçekçi değerlendirerek zamanında ele alıp üstüne düşeni yapmaması, sorunların üstünü örtüp çürümeye ve çözümsüzlüğe terk etmesi, basında da yoğun işlendiği gibi krizin kaynağının siyaset olduğunu göstermektedir. Siyaset idam kararını üzerimde Demokles'in kılıcı gibi sallayarak sonuç alacağını sanmakta ve en büyük yanlışı burada yapmaktadır. Bu yaklaşım Türkiye'yi dıştan ve içten dayatılan ve özünde rantçılık ve yolsuzluk çetesine dayanan bir sisteme, dolayısıyla krize mahkûm etmekte; her yıl, hatta her ay milyarlarca Dolar maddi kayıp verdirmekte, manevi olarak da bu ülkeyi derin acılara ve sıkıntılara boğmaktadır. Madem on beş yıllık savaşta, toplam bilanço olarak 40 bin kişinin ölümü ve yüzlerce milyara varan maddi kayıp söz konusudur; o halde yapılması gereken bu olguyu bütün tarihsel, toplumsal ve uluslararası koşullar içinde ele alarak doğru bir tanımlamaya ve çözüme gitmektir. Bu yapılmadıkça, krizin çok boyutlu olarak daha da tırmanması kaçınılmazdır.

Kişi ve önderliksel kurum olarak İmralı sürecim, bu çerçeve altında sorunu değerlendirmeyi gerektirmektedir. Faydacı ve ucuz

kullanmacı zihniyetlerle bu gerçekleşmeyince, ister resmi devlet çevresinden, ister işbirlikçi Kürt çevrelerinden gelsin, geliştirilen inkâr, iftira ve imhacı yaklaşımlar ucu yine çıkmaza dayalı bir savaş dönemini dayatmaktadır. Bu oyuna düşmemek için çok duyarlı ve anlayışlı davranmakla birlikte, İmralı'da maddi ve manevi imhama dayalı bir gelişmenin tüm Türk ve Kürt özgür irade güçlerinin imhaları anlamına geleceğini bilerek, özgürlük savaşımının halklarımızın lehine sonuçlanması için, meşru savunma savaşının tüm stratejik ve taktik hazırlıklarının yarın savaş başlayacakmış gibi sağlam yürütülmesi, bu sürecin başarısının en temel koşullarından birisidir. İmralı'nın devlet, toplum, halkımız, PKK ve benim açımdan tarihsel anlamı budur.

7-15 Şubat komplosunun Avrupa, ABD ve AİHS açısından da doğru tanımlanması gereken bir anlamı vardır. Kürt özgürlük iradesine karşı girişilen ve kesinlikle hukuk dışı ve AİHS'ne aykırı olan gözaltı ve tutuklanma durumum, Türkiye Cumhuriyeti'nden ziyade, ABD ve AB kurumlarını hem hukuki hem siyasal olarak sorumlu kılmaktadır. Çünkü savunmamda kapsamlı olarak açıkladığım gibi, söz konusu güçler ve kurumlar sömürgeci bir siyasal anlayışla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini çiğneyen, hukuka aykırı bir tutum sonucu bu durumu yaratmışlardır. Dolayısıyla AİHM'ne giderken, sadece Türkiye Cumhuriyeti'nin AİHS'ne aykırı durumunu değil, esas olarak AB ve ABD'nin şahsımda Kürt özgürlük iradesine karşı işledikleri hukuk ve ahlâk dışı sorumluluklarını yargılamada göz önünde bulundurmak birincil öncelik taşımaktadır.

Avrupa'nın üç önemli başkentinde gerileceğim veya içine konulacağım çarmıh (Kürtçe kelime: dört çiviyle çakılmak) veya tabutluğuma çivi çakılmıştır. Sonra ince bir kapitalist oyunla Afrika yamyamlarının elinden Türk uçağına atılmışım.

Çarmıha ilk gerildiğim yer, başkent Atina'dır. Atina, ister şaşkınlığından ister kör intikamcılığından esinlenen gerici bir kültür ve korkak bir ruhla, Anadolu üzerindeki üç bin yıllık egemenliğini kaybetmesinin acısını çıkarmak istemiş; benden Anadolu Türklüğüne karşı ucuz ve ilkesiz bir zafer beklemiştir. Bunun pek mümkün olmayacağına anlayınca, sanki benim sahibim kendileriymiş gibi, Kıbrıs ve Ege'de bazı tavizler karşılığında bir hediye paketi veya bir kurbanlık koyun gibi Türk Hükümetine sunma ihanetinin tarihte eşi görülmemiş alçaklığını ve dostluk kitabında hiç yeri olmayan şerefsizliğini göstermiş; AB üyesi olarak, AİHS'ne karşı hukuk suçunu işlemiştir. Hiçbir karşı bahane ileri sürülmeden, bu olaydaki büyük ahlâksızlığı ve hukuk karşısındaki suçu nettir. Gerekirse bu çok sayıda tanık ve açıklamayla kanıtlanabilir.

Yunanlı yazar Kazancakis, 'İsa'nın Yeniden Çarmıha Gerilmesi' romanını çoktan yazmıştır. Ama benim konumum bireysel değildir. Önderliğine ölümüne bağlı milyonlarca özgür iradeli Kürd'e de çarmıha gerilme eylemi uygulanmıştır. Yunanlılar kendilerini tanrı Zeus'tan beri çok kurnaz sayabilirler. Zeus'un alnından yarattığı kızı tanrıça Athenna, hileyle Troyalı Hektor'u, kardeşi Deiphobos'un kılığına girerek savaşın ateşine atıp tasfiye edebilir. Böylece Anadolu'nun kapısını açabilir. Bu gerçeklik mitolojide geçer. Ama ben 2000'e bir kala, 20. yüzyılda yaşarken bu tuzağa düşürüldüm. Kendileri beni öldürseydi, bir komployla da olsa kaza süsü vererek bunu gerçekleştirseydi gam yemezdim. Kültürleri gereği olup biterdi. Ama hiçbir insanlık kitabında ve hiçbir ahlâki ilke içinde yeri olmayan paketleme usulü bir hediye halinde, 30 bine yakın şehidin acıları ve şehit analarının gözyaşları arasında, hiç de hazır olmadığım ve hala benden bir şeyler umut ettikleri en kritik bir anda, Türk özel savaş timlerine teslim etmeye nasıl cesaret edebilir? Arkalarında ABD Başkanı Clinton varmış, o emretmiş. (Özel Danışmanı Blindken bunu resmen basına açıkladı.) Yunan Hükümeti de dostlukla oynayarak bunu uygulamış.

Clinton o dönemde Senatonun Monica Skandalini yargılama kıskacı altındadır. Karısı Hillary ve sevgilisi Monica, ikisi de çok önceden hazırlanıp Beyaz Saray'ın içine so-

kulmuş iki Yahudi kökenli kadın ajandır. Yahudiler bu sanatı kendilerine Allah'ın verdiğini söylerler. Tevrat'ta İbraniler bahsinde geçtiği gibi, ilk kadın ajan olarak fahişe Rahab'dan övgüyle bahsedilirken, Clinton, Kızılderilileri avlayan beyaz adamın kovboy kültürlü haddini bilmez son temsilcisidir. Sırf yaşadığı Monica Skandalinden ucuz kurtulmak için, MOSSAD'ın şart kıldığı beni teslim etme iradesinin uygulanması, Yunan Hükümetinin görevi olamazdı. Büyük ABD Başkanının desteği için her şey yapıldı. Yoksa başka türlü bu komplonun ahlâksızlığı ve hukuk dışılığı göze alınamazdı.

İsrail, Türkiye üzerinden stratejik bir denge kurmak için beni kurban etme hakkına sahip olamazdı. Ortak atamız Hz. İbrahim bile insan kurban etmeyi ilk dinden kaldıran peygamberdir. Onun anısına, dinine saygı gereği, MOSSAD'ın bu kurbanlık eylemine girmemesi gerekirdi. Üstünlük için bir ahlâki sınır olmalıdır. Hiç olmazsa Yunan Hükümeti bu kirli oyuna alet olmamalıydı. Türkiye üzerinde böylesine ince oyunlarla aralarında anlaşıp, hiç de akıllı olabileceğine inanmadıkları halde, benim gibi bir Kürd'ü bir canlı atom bombası gibi kullanmamalıydılar. Bir gün Kürd'ün de aklının başına geleceği ve intikamını örgütleyebileceği hesaplanmalıydı. Binde bir de olsa bu ihtimal de hesapta tutulmalıydı. Ortodoks Hıristiyanlığın merkezinde her bakımdan İsa Mesih'in ruhunu yeniden çarmıha geren bu suç böylesine ucuz işlenmemeliydi. Yahuda İskaryotluğun çağdaş türevi olunmamalıydı. Daha da kötüsü, sahtekârca açıklamalarla bu vahim ahlâksızlıkla suçluluk örtbas edilmemeliydi. Fazla uzatmayacağım. Atina'da hazırlanan çarmıhın veya tabutuma ilk çivinin çakılmasının tarihsel ve insani anlamı bu çerçevededir. Eğer dürüst davranmak esas olacaksa, bunun hem siyasal hem de hukuki yönlerinin kesinlikli göz önüne alınması gerekir.

İkinci çivi Moskova'da çakılmıştır. Buna hiç şaşırmadım ve kızmadım. Şikâyet etmeyi de pek anlamlı bulmuyorum. En soylu değerlerine bile en aşağılık biçimlerde vurdumduymaz kalan Rusların ve Hükümetinin herhangi bir insani ve ahlâki kaygı taşıdığına ihtimal vermedim. Ruslar para için feda etmeyecekleri bir değerin olmadığını bu dönemde fazlasıyla kanıtlamışlardır. Avrupa Konseyi üyesi olarak Rusya, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine bağlıdır. Dolayısıyla parlamento durumunda olan Duma'nın bire karşı 298 oyla kabul ettiği siyasal iltica istemimi göz ardı edip, beni zorla Rusya'dan atması hukuk dışıdır. Bu da AB ve AİHM'ni ilgilendirir.

Avrupa'nın mukaddes başkenti Roma'da çakılan üçüncü çivi Papanın gözü önünde çakılmıştır. Her ne kadar başta büyük insan Aziz Paul da Roma'da ilk öldürülen Hıristiyan olmuşsa da, benim için ölümden beter bir süreç dayatılmamalıydı. Avrupa ve Roma çağdaş uygarlığı temsil ettiği iddiasındadır. Roma 2000'e bir yıl kala Saint Paul'e yapılan bir uygulamayı ikinci kez denememeliydi. Aynen onun gibi ben de Şam'dan geliyordum. Uygarlık üzerine bazı gerçekleri dilimin döndüğü kadarıyla anlatacaktım. Neden bu kadar kabul etmez duruma geldiler? 66 gün demirden bir kafes içinde tutar gibi, her tarafıma çelik gibi polisler yerleştirerek gaddarca davrandılar. Ben henüz adını bile kabul ettirememiş, hiçbir insani hakkı tanınmayan tarihin en eski bir halkının varlığını ve özgürlük istemlerini de dillendirecektim. Bunun Avrupa siyasal ve hukuki değerlerine göre bir hak ve demokratik talep olduğu açıktır. Bu hakka hiç saygı gösterilmedi. Kaçırtılmam için her şey yapıldı. Çarmıha gerilmenin bütün psikolojik işlevleri yerine getirildi ve postalandım. AİHM gerçekliğin bu yönü üzerinde durup, AB'ne biçim ve ruh vermiş olan başkent Roma'da neden böyle bir durum gelişti diye hesap sormalı ve gereğini göz önüne getirmelidir.

Kenya'nın başkentine kaçırılmam tamamıyla Avrupa ve ABD'nin ortak iradesiyle gerçekleşmiştir. En aşağılık rolü de şımarık çocukları Yunan Hükümetine oynatmışlardır. Bunun hikâyesi uzundur. Kısmen bahsettim. Bu kaçırılma ve Kenya Elçiliklerinde teslim etme gerçeğini gerekirse sözlü olarak da

AİHM'ne uzun uzun ve kanıtlamalı olarak anlatırım. İpe çekme, paketi, tabutluğu veya çarmıhı taşıtma görevinin çok iyi terbiye ettikleri Afrika'nın Kenyalı yamyamlarının elleriyle gerçekleştirilmesi komplonun en kirli işlerinden birisidir. Güya Avrupa tertemiz oldu, suçu Kenya işledi! Açık ki, Avrupa, halkları kırdırtmada epey tecrübe kazanmıştır. Burada da basit bir siyasal cellat rolü oynatmıştır. Kamuoyundan ve yasalardan çekindikleri için, biraz da bu taktiği devreye sokmuşlardır. Yani Avrupa'da asla kirli iş olmaz; olsa olsa yamyamlar arasında olur!

Kenya'da ABD'nin rolü açıktır. Zaten ABD Başkanı kendi rolüne, yani teslim etme emrine sahip çıkmıştır. Bence Yunan İstihbaratıyla CIA'nın bu dolabı Türkiye aşkına çevirmedikleri kesindir. Ölümümün Türklerin elinde gerçekleşmesini stratejik bir amaç olarak benimsediklerinden kuşku duymuyorum. İngilizlerin yaklaşımının da bu olduğuna inanıyorum. Bana göre kısmen benim kaba bir direnişçi gibi Türk düşmanlığı yapmamam, kısmen de Türk Genelkurmaylığının ihtiyatlı yaklaşımı, bu oyundan bekledikleri bombanın hem de benim şahsımda on binlerin canına mal olabilecek biçimde patlamasını önlemiştir. 21. yüzyılın bir Kürt-Türk çatışması yüzyılı haline gelmesi önlenmiştir. Fakat her iki tarafa da, hem Türklere hem de Kürtlere dostluk maskesi altında oynanan bu oyunun tarihte eşine hiç rastlanmayan, Bizans oyunlarından da beter en alçakça ve şerefsizce bir komplo olduğu açıktır. Hem Türklerin hem de Kürtlerin komplonun bu yönünü mutlaka görmeleri gerektiği inancındayım.

İsrail, benim dünya çapında tecrit ve teslim edilmemde belirleyici rol oynamıştır. Benim Ortadoğu'ya çıkışımı ve Kürt hareketinde yeni bir çizgi geliştirmemi stratejik açıdan kendine rakip ve tehlikeli bulmuştur. İsrail, geleneksel olarak Kürt hareketi denilince Irak Kürt işbirlikçi güçlerini esas almakta, çok yönlü ilişkilerle onlar vasıtasıyla tüm Kürtleri stratejik bir ağ içine almaya çalışmaktadır. Bu ağı parçalamam ve oldukça bağımsız hareket etmem, ayrıca işbirlikçilerin hareket sahalarını sürekli daraltmam ve Arap sahasında çok kalmam, hakkımda dünya çapında strateji geliştirmelerine yol açtı. İsrail için sanırım Arafat'tan çok daha fazla istenmez bir durum arz ediyorum. Türkiye'yle benim hakkımda stratejik ittifaka girmelerinde bu etkenler temel rol oynamıştır. Bu stratejinin İsrail sağına ait olduğundan kuşkum olmamakla birlikte, solu temsil eden Şimon Perez çizgisince ne kadar benimsenip benimsenmediği açığa çıkmış değildir.

İsrail 9 Ekim 1998'den önce bana el atmıştır. 6 Mayıs 1996 bombalamasından haberi ve desteği vardır. Yunanistan'ın ne kadar taşeron olarak kullanıldığı incelenmeye değer bir konudur. Başbakan Primakov'un beni Moskova'dan sürmesi kesinlikle İsrail ve Yahudi lobisiyle bağlantılıdır. Bizzat son seferinde

İsrail 9 Ekim 1998'den önce Bana el atmıştır. 6 Mayıs 1996 Bomalamasından haberi ve Desteği vardır. Yunanistan'ın ne Kadar taşe-ron olarak kullanıldığı İncelenmeye değer bir konudur.

Ariel Şaron'un geldiğini hatırlıyorum. İtalya'yı ABD üzerinden sıkıştıran da İsrail'dir. Londra'da, Avrupa'da istenmeyen adam olarak tavır çizilmesinin arkasındaki gücün de MOSSAD olduğu güçlü bir olasılıktır. ABD'yi aleyhimde teslim etme emrini vermeye zorlayan da Yahudi gerçeğidir. Ben İsrail'in bu tavrını hep Çıkış'ta Musa'nın başına getirdikleri ve belki de öldürdükleri tavra benzetirim. Demokratik bir Ortadoğu'da Yahudi halkının da yerinin olmasını hep isterim. Yine Yahudi bilim, sanat ve felsefe gücüne hayranlık ve saygı duydum. Bana karşı yaptıklarıyla kendilerine çok zarar verdiklerini her geçen gün daha iyi anlayacaklardır. Kürtler bu yönlü gerçeği gördükçe daha çok uyanacaklar, güçlerine kavuşacaklar ve adaleti gerçekleştirebileceklerini kanıtlayacaklardır.

Réber APO

ON BİRİNCİ MÜCADELE YILI ULUSLARARASI KOMPLONUN KESİN YENİLGİSİNİN BAŞLANGIÇ YILI OLACAKTIR

Duran KALKAN

Uluslararası 15 Şubat komplosunun on birinci yılına giriyoruz. Bilindiği gibi halkımız bu günü "kara gün" olarak tanımladı. Yani bu gün olumsuzluklarla, kötülüklerle ifade edilen, Kürt halk tarihinin, özgürlük mücadelesi tarihimizin olumsuzlukla anılan günü oluyor. Biz bu günü ulusal oruç günü olarak ele alıyoruz. Oruç tutarak kendimizi duyarlı ve tedbirli kılmaya, bu temelde kötülükleri, olumsuzlukları kovmaya çalışıyoruz. Gaflete düşmemeye, duyarsız, örgütsüz ve hazırlıksız olmamaya çaba harcıyoruz. Çünkü 15 Şubat biraz da gaflet içinde olmanın sonucunda gerçekleşti. Önder APO, 15 Şubat komplosunun gerçekleşmesinden sahte dostlukla yetersiz yoldaşlığı sorumlu tuttu. Kuşkusuz uluslararası komployu, dünyayı egemenlik altında tutan, egemenliklerini yeni yöntemlerle geliştirmek ve Ortadoğu'ya yaymak isteyen, Kürdistan'ı ve Kürt toplumunu inkâr eden, yok sayan ve yok etmek isteyen güçler gerçekleştirdiler. Örgütlü ve planlı bir biçimde yürüttükleri saldırıyla bu sonucu ortaya çıkardılar. Suçlu onlardır, sorumlu onlardır; olumsuzlukların, kötülüklerin, zulmün sahibi onlardır. Fakat elbette bizim de bunu engelleme, buna karşı mücadele etme, zulmü durdurma, kötülüğü yok etme görev ve sorumluluğumuz vardı. Zalimler, kötülük sahipleri amaçlarına ulaşmak için her türlü saldırıyı yapabilirlerdi; ama iyilik sahibi olanların, özgür-eşit-demokratik yaşam isteyenlerin, sömürüsüz ve kardeşçe bir insanlık yaşamını arzu edenlerin de kendilerini bilinçlendirerek, örgütleyerek, mücadele ederek bu saldırıları boşa çıkarma ve amaçladıkları yaşam düzenini yaratma görev ve sorumlulukları vardı. Dolayısıyla 15 Şubat komplo saldırısı karşısında bu görev tam üstlenilememiş ve başarıyla yerine getirilememiş, görevin gereği tam tespit edilememiş, görev güçlü bir biçimde sahiplenilmemiş, görevi başarmak için gereken tutum, tavır, aktivite gösterilememiştir. Sahte dostluk ve yetersiz yoldaşlık diye tanımlanan nokta burasıdır. Kötülük sahibinin, zalimin saldırısı karşısında, onu boşa çıkartacak bir tutum ve tavır gösterememek ve sorumlu olup ta bunu yapamamak, elbette ki bu sonucun ortaya çıkmasından sorumlu olmaktadır.

Neden bu görev tam anlaşılamamış, sahiplenilememiş ve gereği yerine tam getirilememiştir? Çünkü gaflet, duyarsızlık vardır; örgütsüzlük ve hazırlıksızlık, basit tutum, ucuz hesap, yüzeysel yaşam içerisinde olma arzusu vardır. Baskı ve sömürü düzeninin kendine kazandığı, fethettiği ve egemenlik altına aldığı kişilik yapısı vardır. Özgürlüğünü, iradesini görme, anlama ve kendini savunma gücünü kaybetmiş insanın ruh ve düşüncede-

ki kıtlığı söz konusudur. Bütün bunlar da 15 Şubat komplosunun gelişimini tam görememeye, ona karşı tedbirleri ve mücadeleyi yerinde ve zamanında yürütememeye yol açmıştır. Bu nedenle Önder APO, 15 Şubat komplosunun sonuçlarından sahte dostluğu ve yetersiz yoldaşlığı sorumlu tuttu. Buna yol açan gafleti ihanetten daha tehlikeli olarak tanımladı ve değerlendirdi. Şimdi on yıllık yoğunlaşma, kendine gelme, örgütlenme ve komploya karşı mücadele içerisinde bu gafleti yenmeye çalışıyoruz. Duyarsız ve örgütsüz duruşu aşmaya çalışıyoruz. Her şeyden önce uluslararası komplo gerçeğini iliklerimize kadar hissetmeye, onun içerdiği büyük tehdidi ve tehlikeyi derinliğine görmeye, bize dayattığı soykırım gerçeğini tüm yönleriyle anlayıp bilince çıkarmaya ve bu temelde uluslararası komplo saldırısına karşı kendimizi eğitip örgütleyerek mücadele etmeye çalışıyoruz. 'Bir musibet bin nasihatten yeğdir' diye bir söz vardır. Önderlik bin de değil, on bin, yüz bin kez nasihatte bulundu; fakat bu nasihati biz zamanında anlamadık, ya da tam anlamadık veya anlamazlıktan geldik. Bunun sonucunda 15 Şubat gibi Kürt halk tarihinin ve özgürlük mücadelesi tarihimizin en büyük musibetiyle karşılaştık. Nasihatten anlamayanlar, uslanmayanlar olarak bu musibetten ders çıkartmaya çalışıyoruz. Nasihat; iyi sözler, uyarıda bulunmak anlamına geliyor; musibet ise, pratikte yaşanmış kötü durumu ifade ediyor. Zamanında doğruları anlamayan, Önderlik çizgisini derinliğine özümseyip bilince çıkarmayan ve bunun gereklerine göre bir örgüt ve mücadele ortaya çıkartmayan kişilik duruşu, 15 Şubat komplosu gibi ağır bir darbeyle karşılaşınca adeta en derin şoku yaşayan bir durum içinde oldu. Sözle, eğitimle kendini anlayamamak, böyle bir şok etkisiyle telafi edilmek durumunda kaldı. Yani Önder APO'nun on yıllarca süren ve insanüstü bir çabayı ifade eden o yoğun, uyarıcı, eğitici çalışmalarından gerekli sonucu alamayanlar olarak, son on yıldır bu şok edici saldırının ağır etkisi altında ruh, duygu ve bilinç dünyamızı yeniden yaratarak, bu temelde kendimizi daha yeterli bir örgütlenme ve mücadele içine çekerek bu yetersiz yoldaşlığı aşmaya, hem uluslararası komployu boşa çıkartmaya, hem de özgürlük ve demokrasi mücadelemizi zafere ulaştırmaya çalışıyoruz.

Nasihat; iyi sözler, uyarıda Bulunmak anlamına geliyor Musibet ise, pratikte yaşanmış Kötü durumu ifade ediyor Zamanında doğruları anlamayan Önderlik çizgisini derinliğine Özümseyip bilince çıkarmayan Ve bunun gereklerine göre bir Örgüt ve mücadele ortaya Çıkartmayan kişilik duruşu 15 Şubat komplosu gibi ağır Bir darbeyle karşılaşınca adeta En derin şoku yaşayan bir durum İçinde oldu.

Dikkat edilirse bu çabayı on yıl gibi bir süreye yayabilmiş olmak önemli bir sonuca işaret ediyor. On yıl gibi uzun bir süre her şeyden önce uluslararası komplonun nihaî başarısını önlemeyi, onun saldırılarını boşa çıkartmayı ifade ediyor. Elbette bu kendiliğinden olmuyor. Özgürlük hareketimizin ve halkımızı fedai çizgisinde geliştirdiği tarihi mücadeleyle gerçekleşiyor. Demek ki, uluslararası komploya karşı mücadele edilebilirmiş; demek ki, zamanında gaflet ve duyarsızlık içerisinde olunmasaymış, uluslararası komplonun başarısı önlenebilirmiş; 15 Şubat bir kader değilmiş, mutlaka yaşamamız gereken bir durumu ifade etmiyormuş. Gaflet ve duyarsızlık içinde olunmasa ve komploya karşı mücadele edilseymiş, komplonun başarısı, 15 Şubat'ın gerçekleşmesi önlenebilirmiş. Şimdi bu on yılın pratiği bu gerçekleri açığa çıkarıyor, bunları doğruluyor ve netleştiriyor. Eğer on yıl önce Önder APO'nun uluslararası bir plan temelinde Kenya'dan kaçırılması gerçekleşmişse, bunda hareket ve halk olarak bizim

zayıflıklarımızın önemli bir rolü ve sorumluluğu vardır. Eğer yeterli bir duruş, anlama ve komploya karşı mücadele olsaydı bu olay önlenebilirdi. Nitekim biraz anlamaya, kendini örgütlemeye, sonuçlar çıkartarak komploya karşı yönelim, on yıldır uluslararası komplo saldırılarını boşa çıkartmayı bilmiş, uluslararası komplonun başarısını önleyebilmiştir. Daha da ötesi, uluslararası komploya ağır darbeler vurarak zayıflamasına, parçalanmasına, güçsüz bir duruma düşmesine yol açabilmiştir. Bütün bunlar gösteriyor ki, uluslararası komplo her şeye kadir değildir. Doğru anlayış ve yeterli mücadele yürütülürse uluslararası komplo tümden yenilgiye uğratılabilir. Sadece boşa çıkartma ve başarısız kılmayla kalınmaz; uluslararası komplo gerçeği paramparça edilerek yenilgiye uğratılabilir ve bu temelde Kürdistan'ın özgürlüğü, Kürt halkının özgür ve demokratik bir yaşama kavuşması sağlanabilir. Bu on yılın sonunda bu gerçeği böyle daha net bir biçimde görebiliyor, ifade edebiliyor, anlayabiliyoruz. Bu bize daha derin bir bilinç kazandırıyor, irade ve iddiamızı güçlendiriyor; mücadele azmimizi, örgütlülüğümüzü ve eylem gücümüzü büyütüyor. Komplo gerçeğini anlama ve ona karşı direnme, mücadele etme azmimiz, bilincimiz daha yüksek. Uluslararası komplo darbelenerek zayıflatılmış bir durumda. Önderlik çizgisinde, özgürlük ve demokrasi mücadelemizin çok daha örgütlü ve güçlü olduğu bir temelde uluslararası komploya karşı on birinci mücadele yılına giriyoruz. Bu on birinci yılda sadece komployu boşa çıkartmak değil, "İmralı işkencesine son, Önder APO'ya özgürlük" hedefleri doğrultusunda uluslararası komployu yenilgiye uğratacak bir mücadeleyi gerçekleştirme azim ve kararlılığına sahip bulunuyoruz. Hedeflerimiz böyle net, büyük ve tarihidir. Bu hedeflerin hem büyüklüğünün, hem de gerçekleşmesinin zorluklarının bilincindeyiz. Bu bilinçle hareket ediyor ve kesin başarma gücüne, kararlılığına da sahip bulunuyoruz. Böyle bir iddiayla ortaya çıkarken, elbette uluslararası komplonun ne olduğuna kısaca bakmak da yararlı olacaktır.

Her şeyden önce uluslararası komplo neydi, neden ortaya çıktı? Bu sorulara on yıldır en kapsamlı ve derinlikli yanıtlar vermeye, bu soruların cevaplarını bilince çıkartmaya çalışıyoruz. Çok iyi biliyoruz ki, uluslararası komplo; I. Dünya Savaşı'yla Kürdistan üzerinde oluşturulan inkâr ve imha sistemini başarıya götürmeyi hedefleyen, uluslararası düzeyde örgütlenmiş ve planlı yürütülen bir saldırı durumudur. Bu temelde kesinlikle inkâr ve imha sistemiyle bağlıdır. İnkâr ve imha sisteminin 20. yüz yılın sonunda ortaya çıkan saldırı biçimidir. Amacı da inkâr ve imha sisteminin amacıyla bağlıdır. Yani Kürdistan'ı ve Kürt toplumsal gerçeğini yok saymak ve yok etmek için her türlü yöntemle saldırı yürütmektir. Uluslararası komplo da bu amaca bağlı bir saldırıdır. 20. yüzyılın sonuna gelindiğinde inkâr ve imha sistemi önünde engel oluşturan, Kürt toplumunu yok sayıp yok etme amacını boşa çıkartarak Kürt Rönesans'ını geliştiren, Kürt halkını özgürlük ve demokrasi çizgisinde bilinçlendirip örgütleyerek eyleme çeken ve bu temelde inkâr ve imha sistemini parçalayarak yenilgiye uğratan bir gelişme söz konusudur. Bu da 1970'li yıllarda gerçekleşen Önderliksel doğuştur. Önder APO kişiliğinde Kürdistan'da özgürlük ve demokrasi önderliğinin doğmuş olmasıdır. Bu önderliğin kendisini PKK biçiminde örgütleyerek eyleme geçirmesidir. Türkiye yönetimi böyle bir Önderliksel doğuş ve partisel gelişmeyi önlemek için 70'li ve 80'li yıllarda bütün gücünü seferber edip başarıya ulaşamazken, 90'lı yıllarda bu görevi uluslararası kapitalist devletçi sistemin bütünüyle yürütme durumu ortaya çıkmıştır.

İnkâr ve imha sistemi, Kürdistan'ı ve Kürt toplumunu yok edip tarihten silmeyi umut ettiği, böyle bir hesap içerisinde olduğu bir dönemde, bunu boşa çıkartan özgürlük ve demokrasi çizgisinde bir Kürt gelişimiyle karşılaşınca, işte o zaman inkâr ve imha sisteminin yürümediğini, başarısız kaldığını, var olan yol ve yöntemlerle, saldırı biçimleriyle başarılı olamadığını görmüş, yeni saldırı biçimlerini plânlı ve örgütlü bir biçimde dev-re-

ye koyma ihtiyacı duymuştur. İşte klâsik inkâr ve imha yöntemlerinin ve saldırı biçimlerinin Türkiye içinde ve uluslararası alanda başarısız kaldığı bir ortamda, daha kapsamlı, yeni ve yeterli saldırı yöntemlerinin örgütlü ve plânlı bir biçimde devreye koymasına uluslararası komplo diyoruz. Önderlik ve PKK gerçeği tarafında boşa çıkartılıp başarısız kılınan inkâr ve imha sistemini başarıya götürmek amacıyla plânlanan ve pratikleştirilen bir saldırı oluyor. Dolayısıyla uluslararası komplo, Kürt toplumu ve Kürdistan üzerindeki inkâr ve imhayı sürdürmek için, öncelikle bu sistemi parçalayıp boşa çıkartan, Kürt toplumunu özgürlük ve demokrasi çizgisinde yeni bir yaşama çeken, topluma yeni bir tarih kazandıran Önderlik ve PKK gerçeğinin imhasını ve tasfiyesini gerekli görüyor. Toplumun inkâr ve imhası için öncelikle PKK'nin imhası ve tasfiyesinin gereği ortaya çıkıyor. PKK'nin imha ve tasfiyesi için de, Önder APO'nun imhası ve etkisizleştirilmesi gerekiyor. Uluslararası komplocu güçler, uzun yıllar yürüttüğü mücadelenin sonuçlarını değerlendirerek ve gereği kadar araştırma yaparak şu sonuca varıyorlar: PKK imha ve tasfiye edilmeden Kürtler üzerindeki inkâr ve imha sistemi başarıya götürülemez. Yine bununla birlikte ikinci sonuç olarak da şunu tespit ediyorlar: Önder APO gerçeği imha ve tasfiye edilmeden PKK'nin imha ve tasfiyesi asla gerçekleştirilemez. Böylece plânlı ve örgütlü olan uluslararası komplo saldırısının bütün okları bir hedefte, bir noktada; Önder APO'ya saldırıda birleşiyor ve yoğunlaşıyor. Tek hedef olarak Önderlik gerçeği ortaya çıkıyor. Böylece uluslararası komplo, Önder APO'ya dönük plânlı ve örgütlü bir saldırı olarak gerçekleşiyor. Elbette bu saldırı Önder APO şahsında PKK'ye dönük bir saldırıdır. Yine bu saldırı Önder APO ve PKK şahsında Kürt toplumuna ve Kürdistan'a dönük bir saldırıdır. Uluslararası komplonun stratejisi bu biçimde ortaya çıkmıştır. Şöyle ifade edebiliriz: Önder APO'nun imhasına dayanılarak PKK'nin tasfiyesi; PKK'nin tasfiyesine dayanılarak da Kürt toplumu üzerindeki inkâr ve imha siyasetinin başarıya götürülmesi hedeflenmiştir. Uluslararası komplonun stratejisi böyle oluşmuş ve bu temelde öncelikle tek hedef olarak Önder APO gerçeği hedeflenmiştir.

Bunu bu biçimde kimler hedeflediler, neye ulaşmak istediler? Bu sorulara da kısaca şu yanıtları vermek mümkündür: Mademki uluslararası komplo inkâr ve imha sisteminin 20. yüzyılın sonunda aldığı saldırı biçimidir, o zaman komployu yürüten güçler inkâr ve imha sistemini yürüten güçler olmaktadır. Kür-distan'da inkâr ve imha sisteminin I. Dünya Savaşı sonunda ve savaşın galipleri tarafından ortaya çıkarıldığını biliyoruz. İnkâr ve imhanın sadece birkaç devletle sınırlı olmadığını; tam tersine, I. Dünya Savaşı'yla gelişen kapitalist dünya sisteminin Kürdistan'daki biçimlenişi olduğunu çok iyi biliyoruz. Bu bakımdan Kürdistan'daki inkâr ve imha sistemiyle I. Dünya Savaşı içinde gerçekleşen kapitalist dünya hegemonyası bir biriyle iç içe ve bütünlüklüdür. Dolayısıyla inkâr ve imha sistemini yaratan, örgütleyen ve sürdüren güçler dünya kapitalist sistemini yaratan ve yürüten güçlerle aynıdır. Şu çıkıyor ortaya: Kürdistan'daki inkâr ve imha sistemini parçalayan, yenilgiye uğratacak düzeyde gelişme gösteren Önder APO ve PKK gerçeği Kürdistan'da sürdürülen inkâr ve imha sistemini zorlayıp parçaladığı gibi, o sistemin bölgesel ve uluslararası biçimi olan kapitalist devletçi dünya sistemini de zorlamış ve parçalanır hale getirmiştir. Dolayısıyla kapitalist sistemi yürütenler, Önderlik ve PKK gerçeğini sadece Kürdistan açısından değil, evrensel çapta ve sistemsel olarak kendileri için tehlikeli görmüşlerdir. Bu tehlikeyi ortadan kaldırmak üzere Önder APO'ya ve PKK'ye dönük komplocu saldırıyı plânlamışlardır. Bir yandan Önderlik ve PKK gerçeğinin kapitalist dünya sisteminde yarattığı zorlanma ve parçalanmayı önlemek; diğer yandan da küresel sermaye sisteminin Ortadoğu'da daha bütünlüklü ve derin bir egemenliği sağlamak için de böyle bir saldırı öngörülmüştür. Çünkü sistemi yürüten güçler, nasıl ki Önder APO ve PKK var oldukça Kürdistan'da inkâr ve imha sistemi-

nin başarıya ulaşamayacağını görüp tespit etmişlerse, benzer biçimde Ortadoğu'da küresel sermaye hâkimiyetinin tamamen hâkim olmasının da mümkün olmayacağını, başarıya gitmeyeceğini görüp tespit etmişlerdir. Dolayısıyla PKK'ye ve Önder APO'ya yöneltilen uluslararası komplo saldırısının Ortadoğu'yu küresel sermayenin hâkimiyetine almayla birebir bağı vardır.

Peki, bunu yürüten güçler kimlerdir? Çok iyi biliyoruz ki, günümüzde küresel kapitalist sermaye sistemini ABD-İngiltere-İsrail üçlü ittifakı yürütüyor ve önderlik ediyor. Kapitalist dünya hegemonyası İngiltere önderliğinde gerçekleşti. Kapitalist sermeye sistemini Yahudi sermayesi kontrol ve organize etti. Bu hegemonya 20. yüzyılın ortasında, II. Dünya Savaşı'nın ardından pratik ve askeri olarak ABD gibi en büyük güç tarafından koordine ve organize edilmek durumunda kalındı. Böylece küresel kapitalist devletçi sistemin üçlü bir önderliği ortaya çıktı. Günümüzde dünya çapında yürütülen saldırıyı, hegemonya mücadelesini bu üçlü ittifak yürütüyor. İngiltere daha çok bu hegemonyanın siyasetini belirliyor, stratejisini çiziyor; İsrail bu hegemonyanın sermaye alanını düzenliyor; ABD ise, var olan ekonomik ve askeri gücüne dayanarak bu siyaseti pratikte yürütüyor, pratik yürütmeyi koordine ve organize ediyor. Bu güçler arasında böyle bir rol ve görev dağılımı vardır. Dolayısıyla uluslararası komployu yürüten güçler de, bu güçler olmuşlardır. Küresel sermeye sisteminin Türkiye'deki egemenliğini koruyabilmek, yine bu sistemi Ortadoğu çapında tümüyle hâkim bir sistem haline getirebilmek için önlerinde Önder APO ve PKK gerçeğini engel görmüşler ve bu engeli ortadan kaldırmak için uluslararası komplo dediğimiz plânlı ve örgütlü saldırıyı gündeme koymuşlardır. 15 Şubat komplosunu plânlayan, organize eden ve yürüten güçler bunlardır. Bugün de Önder APO üzerindeki komplocu saldırıyı en üstte düzeyde devam ettiren güçler de yine bunlardır.

Yine uluslararası komplonun başarısı için bütün devlet ve örgüt güçlerinin ihtiyaç duyulduğu ölçüde kullanıldığını biliyoruz. Örneğin, AB belirttiğimiz üçlü ittifakın istemi doğrultusunda komploda etkin olarak kullanılmıştır. Başta Almanya ve Fransa olmak üzere Avrupa devletleri komploda aktif olarak yer almışlardır. Onlarla birlikte, Rusya'dan Yunanistan'a, Kenya'ya; ABD'nin, yani CIA'nın Önder APO'yu imha etme ve kaçırma plânının uygulayıcısı olan güçler olarak ortaya çıkmışlardır. 15 Şubat kaçırma eylemini plânlayıp yürütenler CIA, MOSSAD gibi istihbarat güçleri olurken, bu saldırının plânlanıp yürütüldüğü saha da Rusya, Yunanistan ve Kenya olmuştur. Bu devletler çeşitli çıkar anlaşmaları temelinde CIA ve MOSSAD'ın düzenlediği bu gizli operasyonun bir aracı, âleti ve uygulayıcısı durumuna düşmüşlerdir. Bunlarla birlikte Ortadoğulu mevcut devlet ve örgüt yapıları da uluslararası komploda aktif rol almışlardır. Ortadoğu'daki statüko I. Dünya Savaşı ardından İngiltere-Fransa ittifakı temelinde yaratıldı. Ortadoğu ve Kürdistan, savaşın galibi olan İngiltere ve Fransa tarafından bölünüp parçalandı ve bunu ifade eden siyasî statüko oluşturuldu. Dolayısıyla bu yapılanma kapitalist devletçi dünya hegemonyasına göbekten bağlı bir siyasî yapılanmadır. Esas görevi de, Ortadoğu'nun bölünüp parçalanmışlığını ve kapitalist sisteme bağımlılığını sürdürmektir. Bu temelde Kürdistan üzerindeki inkâr ve imha siyasetini başarıya götürmek için çalışmaktır. Dolayısıyla inkâr ve imhayı pratikte yürüten güçler bu güçler olmuşlardır. Türkiye, İran, Irak, Suriye gibi devlet güçleri, yine inkâr ve imhanın uzantısı konumunda olan Kürt işbirlikçi milliyetçi çizgisinin de uluslararası komplodaki rolleri, yerleri başattır. Çok iyi biliyoruz ki, uluslararası komplo 17 Eylül 1998 tarihinde KDP ve YNK'nin ABD Dışişleri Bakanlığı nezaretinde Washington'da imzaladıkları anlaşmayla başlatılmıştır. Bu güçler komplonun gerçekleşmesinde sonuna kadar aktif rol oynamışlardır. Yine onlarla birlikte İran'ın, Suriye'nin komploya katkıları ileri düzeydedir. İran Devleti, komplocu güçlerle birlikte olmuş ve komplonun başarısı için saat saat gelişmeleri takip etmiştir. Bütün

sahasını Önder APO ve PKK'ye kapatarak komplonun başarısına hizmet etmiştir. Suriye, Önder APO'nun çıkışını gerçekleştirerek ve geri dönüşüne izin vermeyerek uluslararası komplonun içinde yer almıştır. Zaten sonunda komplonun pratikleştirilmesi, 15 Şubat olayının hayata geçirilmesi görevi de Türkiye'ye verilmiştir. İmralı sistemi Türkiye'de oluşturulmuş ve on yıldır Türkiye'ye bu görev yüklenmiş durumdadır. Dönemin Başbakanı Bülent Ecevit "ABD APO'yu bize niye verdi bir türlü anlayamadım?" diyordu. Bunu anlayamadan da ölüp gitti. Oysaki anlamayacak bir şey yoktu; ABD Ortadoğu üzerindeki hegemonyasını sağlayabilmek ve bu doğrultuda Türkiye'yi ve Kürtleri etkin olarak kullanabilmek için Önder APO'yu Türkiye yönetimine teslim etmişti. Elbette bunun bir karşılığı vardı, bu teslim kendiliğinden olmadı. Ecevit'in kendisi 15 Şubat günü saat 12'de CIA'ye bazı güveceler verdi. Basına yansıdı kadarıyla; ABD'nin Irak politikasına sonuna kadar destek verecekleri güvencesini verdikten sonra Önder APO'nun Türkiye yönetimine teslim edilmesi gerçekleşti. ABD'nin 2003 Mart'ındaki Irak saldırısı dikkate alınırsa, daha o zamandan planlanmış olan bu saldırının bir karşılığı olarak Önder APO'nun Türkiye'ye kaçırıldığı, teslim edildiği anlaşılıyor. Dolayısıyla bunun anlaşılmayacak bir yanı yoktur. Bazı Türkiyeli çevrelerin ve yöneticilerin söylediği gibi, 15 Şubat komplosu Türkiye'nin bir başarısı değildir. Türkiye yönetimi tarafından organize edilip gerçekleştirilmiş bir olay da değildir. Dönemin Başbakanı Ecevit'in söylediği gibi, ABD tarafından organize edilmiş, gerçekleştirilmiş ve Türkiye'ye verilmiş bir olaydır. Amacı da; Türkiye'nin ve Kürtlerin, ABD'nin gerçekleştirmeyi plânladığı Ortadoğu hegemonyasına destek vermeleri, katılmaları içindir. Şimdi bu çerçevede oynanmış bir rol söz konusudur. Demek ki, bu komplonun gerçekleşmesinde çok sayıda güç rol oynamıştır.

Uluslararası komplo nasıl gerçekleşti ve yürütüldü, hangi aşamalardan geçti, günümüze nasıl geldi ve şimdi hangi yöntemlerle yürütülemeye çalışılıyor? Sorularına da kısaca şöyle yanıt vermek mümkündür: Çok daha somut olarak, uluslararası komplonun 17 Eylül 1998 Washington Anlaşması'yla başladığını söyleyebiliriz. Bu anlaşmanın ABD, KDP ve YNK arasında imzalanan bir anlaşma olduğunu da biliyoruz. Yine bu anlaşmanın 1 Eylül 1998'de Önder APO'nun ilan ettiği üçüncü tek yanlı ateşkesin ardından gerçekleştirildiğini de biliyoruz. Aslında 1992 Güney Savaşı bu uluslararası komplonun bir ön aşaması oluyor. Bu ön aşama, PKK'nin Güney Kürdistan'a girişinin önlenmesi ve sınırlandırıp kontrol altına alınmasını içeriyor. 91-98 dönemini böyle tanımlayabiliriz. Bu, PKK'nin sınırlandırılması ve kontrol altına alınması aşaması oluyor. İkinci aşama, Önder APO'nun imhası temelinde PKK'nin de imha edilip tasfiyesini içeriyor. Bunu da 17 Eylül 1998 Washington Anlaşması'yla başladığını ve 1 Eylül-de Önder APO'nun ilan ettiği ateşkese dayanarak yürütmek istediğini biliyoruz.

1 Eylül 1998 üçüncü tek yanlı ateşkesinin stratejik amaçları vardı. Önder APO böyle bir ateşkes ilan ederken PKK'de stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecini başlattığını da ifade etmişti. PKK'nin stratejik değişim ve yeniden yapılanması şunu içeriyordu: Kürt sorununu siyasî alana taşımak, siyasî demokratik yöntemlerle çözüm bulmak; dolayısıyla PKK'yi, Kürt sorununun siyasî demokratik çözümünü gerçekleştirecek bir örgüt haline getirmek, Kürt sorunun demokratik siyasî çözümünü gerçekleştirecek bir demokratik siyasî mücadele stratejisine kavuşturmak ve böyle bir strateji temelinde yeniden yapılandırmak; bu anlamda stratejik değişimi ve örgütsel yeniden yapılandırmayı gerçekleştirerek Kürt sorununun siyasî demokratik çözümünü sağlayacak yeni bir PKK gerçeğini ortaya çıkartmak. Bunu da, 1 Eylül'de ilân ettiği üçüncü tek yanlı ateşkes ortamında gerçekleştirmek istemiştir. İşte uluslararası komplo bunlara karşı ve engellemek üzere geliştirilen bir saldırı olmuştur. Bu yönüyle komployu şöyle anlamak gerekir: uluslararası komplo barışa karşıdır; demokrasiye, Kürt sorununun

siyasî çözümüne, PKK'nin demokratik siyasî mücadele yürüten bir örgüt haline gelmesine karşıdır. Kısaca uluslararası komplo Kürt sorununun siyasal bir sorun haline gelmesini engellemek, bir terör sorunu gibi gündemde tutmak ve böylece sorunu çözme değil, terörizme karşı mücadele adı altında Kürt soykırımını gerçekleştirmek için gerçekleştirilen bir saldırı biçimidir. Uluslararası komplonun bu karakterini iyi anlamamız lâzım. Halende bu amacı çeşitli yöntemlerle sürdürmeye çalışıyorlar. Bu zihniyet halen devam ediyor. Kürt sorununu siyasî bir sorun olarak görüp demokratik siyasî yöntemlerle çözüm aramak yerine, bir PKK sorunu, bir terör sorunu olarak tanımlama, görme, kabul edip ettirme ve bu temelde "terörü eziyoruz" adı altında Kürt halkı üzerindeki terör ve soykırım saldırısını sürdürmekteler. Bugün de devam eden zihniyet ve uygulanan politikalar bu temeldedir. Kürt sorununu siyaset gündemi dışında tutma çabası buradan çıkmaktadır. İnkâr ve imhacı güçler, siyaset dışı tuttuğu ölçüde Kürt halkı üzerinde şiddet uygulayabileceğini ve katliam yapabileceğini bilmekte ve hesap etmektedir. Onun için, şimdi de Kürt sorununun siyasî alana taşırılmasına dönük her girişimi şiddetle reddetmekte, ona karşı çıkmaktadır. Kürt sorunu siyasî alana taşınırsa çözüm bulmak zorunda kalacaklarını bildikleri için ve Kürt sorununu çözmek yerine ezmeyi, dolayısıyla Kürt soykırımını gerçekleştirmeyi hedef aldıklarından dolayı, Kürt sorununu siyaset dışı, bir terör sorunu olarak gündemde tutmaya çalışmaktadırlar. Uluslararası komplo gerçeğini başlangıcından itibaren bu temelde ele almak, tanımlamak yerindedir.

Komplonun gelişimi ve ona karşı direniş nasıl olmuştur? Komplonun temel amcacı Önder APO'nun imhasıdır. O temelde PKK'nin tasfiyesi ve Kürt soykırımının gerçekleştirilmesidir. Dolayısıyla ilk andan itibaren bütün saldırıları Önder APO üzerinde yoğunlaştırmıştır. Bizzat dönemin ABD Başkanı Bill Clinton tarafından Hafız Esat yönetimi uyarılıp tehdit edilerek Önder APO'nun Suriye'den çıkartılması istenmiş, bu istemin hayata geçirilmesi için Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek görevli kılınmıştır. Bu güçlerin müdahaleleriyle, Türkiye'ye bazı roller oynatılarak 9 Ekim 1998'de Önder APO'nun Suriye'den çıkışı sağlanmıştır. Komplo, çıkış anına göre plânlanmıştır. Suriye'den çıkartılırken, Yunanistan yönetimi Önder APO'yu kendi topraklarında kabul edeceği yönünde mesajlar vermiş olmasına rağmen, Önder APO Suriye'den çıkıp Atina'ya gidince Yunanistan'a girişine izin verilmemiştir. Plân burada çok nettir. Yunanistan'a giremeyince, tekrar geri Suriye'ye dönmek üzere havalanan Önder APO'nun, devletlerin hava sahası dışında olan Akdeniz üzerinde vurularak imha edilmesi hedeflenmiştir. Uluslararası komplonun ilk saldırı plânı, imha plânı esas olarak böyledir. Önder APO komplocu yöntemlerle bir günde imha edilmesi hedeflenmiştir. Önder APO bu imha plânını, Atina'dan Suriye'ye geri dönmeyi reddederek, Atina'ya giremeyince, yeni bir alan olarak Rusya'ya gitme temelinde boşa çıkartmıştır. Ardından ABD ve İsrail yönetimlerinin Rusya üzerinde baskılarını geliştirdiklerini biliyoruz. Çok yönlü geliştirilen bu baskılar sonunda imzalanan Mavi Akım projesiyle Önder APO'nun Rusya'dan çıkartılması sağlanmıştır. Sonrasında Önder APO'nun Roma'ya gidişi gerçekleşmiştir.

Roma süreci, daha uzun süren ve önemli gelişmelere yol açan bir süreç olmuştur. İtalya'da bulunması, Avrupa Birliği düzeyinde Kürt sorununa çözüm aranması gibi bir alternatifi gündeme getirmiştir. Bu noktada elbette Avrupa Birliği'nin en güçlü devletleri olarak Almanya ve Fransa'nın oynaması gereken roller vardı. İtalya hükümeti, Fransa ve Almanya hükümetleriyle bir Kürt Konferansı düzenlemek için çok yönlü arayışlar içerisinde olmuşsa da, ABD müdahalesiyle Fransa ve Almanya bu girişimden uzak durmuştur. Sonuçta İtalya'nın da Avrupa Birliği düzeyinde yapabileceği pek bir şey kalmamıştır. Kürt sorununun çözümü gibi bir alternatif politika geliştirme olasılığı ortadan kalkmıştır. Bunun sonucunda yapılan baskılar ve Interpol tarafından verilen sahte vaatler sonucunda Ön-

der APO'nun İtalya'dan tekrar Rusya'ya geçişi sağlanmıştır. Böyle bir aktarımda Rusya adına Interpol'de çalışan Mecit isimli birisiyle, Rusya'da çalışan Mahir Welat isimli kişinin etkin rolü olmuştur. Önder APO, 1999 Ocak ortasında Rusya'ya taşındıktan itibaren CIA'-nin, yani ABD'nin kontrolü ve denetimi altına alınmıştır. Oradan gizli bir biçimde Yunanistan'a taşınmış, Yunanistan'dan da mümkünse imha, bu gerçekleşmezse 15 Şubat'taki kaçırılmasını sağlatmak üzere çeşitli vaatlerle Kenya'ya götürülmüştür. Yunanistan hükümetinin her türlü güvenlik vaadi temelinde Önder APO'nun Kenya'ya gidişi gerçekleşmiştir. Oysa burada Yunanistan Devleti'nin sahtekâr ve yalancı bir duruşu söz konusudur. Bir yandan Önder APO'ya Yunanistan Devleti'nin güvencesinde olduğu sözü verilirken; diğer yandan, CIA ile işbirliği halinde Önder APO'-nun nasıl imha edileceği, bu olmazsa Türkiye'ye kaçırılacağının plânları Yunanistan yönetimi tarafından yapılmıştır. Yunanistan'ın baştan itibaren rolü; Önder APO'yu imha, o olmazsa kaçırmada aktif rol oynama biçiminde gerçekleşmiştir. Yunanistan'dan Kenya'ya giden süreçte imha amaçlı birçok girişimi Önder APO'nun boşa çıkartması sonucunda, komplocu yöntemlerle Önder APO imha edilemeyince, gündeme 15 Şubat kaçırma olayı getirilmiştir. Komplocu yöntemlerle imha edilemeyen Önderlik gerçeği, Türkiye'ye kaçırılarak, sözüm ona yargılama temelinde, hukuka dayalı olarak idam edilip bu amaç gerçekleştirilmek istenmiştir.

15 Şubat kaçırma olayının gerçekleştirilmesinin, idam yoluyla imhayı hedeflediği tartışma götürmezdir. Bazıları bu konuda kendilerine göre teoriler geliştirmeye çalışıyorlar; fakat onların hepsi hikâyedir. Gerçek olan, imha amaçlı saldırıdır. Uluslararası komplo, Önder APO'nun imhasında karar kılmış plânlı ve örgütlü bir saldırı gerçeğidir. Bunu hiçbir zaman aklımızdan çıkartmamamız gerekir. Dikkat edilirse 9 Ekim 1998'den 15 Şubat 1999'a kadar Yunanistan, Rusya, İtalya, tekrar Rusya, Yunanistan'dan ve Kenya'ya kadar geçen süreçte komplocu yöntemlerle Önder APO'nun imhası gerçekleştirilemediği için, sonunda 15 Şubat kaçırma eylemiyle Önder APO'nun Türkiye'ye kaçırılması gerçekleştirilmiş ve bu temelde imhanın idam yoluyla gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. İmralı'da düzenlenen göstermelik bir yargılama ardından, Şeyh Sait'in idam edildiği gün olan 29 Haziran'da Önder APO'ya da idam cezası verilerek bu süreç sona erdirilmek istenmiştir. Eğer komplocu yollarla imha gerçekleşmemişse, yine idam yöntemiyle imha gerçekleşmemişse, bu durum, uluslararası komplonun imha amacının olmamasından değil, uluslararası komplonun imha çabalarına karşı mücadele edilerek onun boşa çıkartılması sonucunda yaşanmıştır. Bu gerçeği bilmemiz gerekiyor. Demek ki, daha baştan uluslararası komploya karşı mücadele edilebilirdi, daha baştan gaflet içinde olunmasa, uluslararası komplo doğru anlaşılsa ve ona karşı yeterli, etkin bir mücadele içerisinde olunsaydı, uluslararası komplo başarısız kılınabilir, geriletilebilir, 15 Şubat komplosu gerçekleşmeyebilir ve gelişmeler çok daha farklı olabilirdi. Kuşkusuz her koşulda Kürdistan üzerinde, Kürt sorunu üzeride çok sert bir mücadele yaşanacaktı. Tutuklamalar da olabilecek, çeşitli zorluklar da ortaya çıkabilecekti, ama farklı yerlerde, farklı biçimlerde bu süreç gelişebilir, komploya karşı çok daha etkili bir mücadele yürütülebilirdi.

Önder APO'nun komplocu yöntemlerle imha edilmesi çabaları nasıl önlenmiştir? Bu konuda elbette imhayı önleyen birinci güç Önder APO'nun kendisi olmuştur. O'nun komplocu yöntemleri boşa çıkartmayı bilen duyarlılığı, bilinç düzeyi ve tarzı bu durumu yaratmıştır. Diğer yandan, halkın Önderlik gerçeğiyle en üst düzeyde kenetlenen birliği Önder APO'ya, uluslararası komplonun imha amaçlarını boşa çıkartmada en güçlü desteği vermiştir. Bu birliğin, halk desteğinin "Güneşimizi Karartamazsınız" sloganı altında gelişen bir fedaî eylemliliği olduğunu biliyoruz. 9 Ekim komplosu gerçekleştiği andan itibaren halkta, özgürlükçü güçlerde böyle bir duyarlılık oluşmuş, Kürdistan'ın dört parça-

sında ve yurtdışında bu temelde kahramanca fedai direniş eylemleri gerçekleşmiştir. Zindanda, Kürdistan parçalarında, yurt dışında büyük bir kahramanlık destanı yaratılmıştır. Zindanda M. Halit ORAL yoldaşın direnişiyle başlayan süreç, dışarıda on bir yaşındaki kız çocuklarının kendisini yakma eylemine kadar ulaşmış, yurt dışında Taylan arkadaşımızın kahramanca eylemiyle sürmüş; Rojbinlerin, Şahrıstanların, Ferhatların, altmıştan fazla kahraman direnişçinin büyük eylemiyle Önderlik etrafında ateşten bir savunma çemberi oluşturulmuştur. Eğer uluslararası komplonun imha amacı boşa çıkartılmışsa, bu, böyle bir direniş gerçeğiyle boşa çıkartılmıştır. Bunun uluslararası komplocu güçler üzerinde ne kadar derin etki yarattığını dönemin ABD Dışişleri Bakanı, "tepki bekliyorduk, ama bu kadarını da beklemiyorduk" diyerek itiraf etmiştir. Böyle büyük bir direnme gerçeği, uluslararası kombloyu boşa çıkartmayı sağlayan olgudur. Kompoloyu anlamayan, gaflet içinde olan, sığ yaklaşım ve ucuz hesap peşinde koşanlar, bu dönemde çok ileri düzeyde ve yaygın bir biçimde yaşanmıştır. Bunlar yetersiz yoldaşlık olarak ifade edilmiş ve kapsamlı eleştiri ve özeleştiri platformlarına konu olmuştur.

15 Şubat 99'dan 11 Ocak 2000'e kadar Önder APO'ya dönük idam yöntemiyle imha süreci işletilmeye çalışılmıştır. Buna karşı Önder APO stratejik değişim ve örgütsel yeniden yapılanma sürecini, ideolojik yenilenmeyi de öngörme temelinde derinleştirerek ve tepeden tırnağa kendini sorgulayıp özeleştiriden geçirerek bir yenilenme ve değişim yaşayarak geliştirdiği Üçüncü Önderliksel Doğuş süreciyle boşa çıkartmıştır. Barışçıl-demokratik siyasî çözüm gerçeğini çok daha net ve stratejik düzeyde ortaya koymuştur. Mahkemede gösterdiği olgun, ciddî ve sorumlu tutumu, o histeri ortamının kırılmasında önemli bir rol oynamış, imha amacının etkisizleştirilmesinde önemli bir işlev görmüş, Türkiye'de yeni bir atmosferin oluşmasına yol açmıştır. Bu, çözümü kendisinden ve PKK'den başlatmayı ifade etmiştir. Ardından idama karşı Kürt sorununun barışçıl demokratik çözüm sürecini derinleştirmeyi ifade eden süreci geliştirmiştir. İşte 1 Eylül 99'dan itibaren süresiz dördüncü ateşkes sürecini başlatmıştır. Yine gerilla güçlerinin Türkiye sınırları dışına çekilmesi çağrısını yapmıştır. Barışçıl demokratik çözümde tutarlı olunduğunu göstermek üzere barış ve demokratik çözüm grupları adı altında grupların Türkiye'ye gelmeleri çağrısı yapmıştır. Bütün bunlara örgütümüz ve halkımız da Önderlik isteklerine eksiksiz cevap verme yönünde katılım göstermiştir. 99 yılı boyunca geliştirilen bu çalışmalar idamın boşa çıkartılmasında temel rolü oynamıştır. Önderlik gerçeğinin yarattığı değişim süreci ve geliştirdiği barışçıl demokratik çözüm çabaları; örgütün birliğini sağlayan, kendini ayakta tutan gücü, halkın Önderlik etrafında kenetlenen düzeyi, idam yöntemiyle Önder APO'nun imhasını boşa çıkartılmasını sağlamıştır. Nitekim bu dönemde iktidarda olan Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümeti çok yönlü tartışma ardından idamı uygulamama, erteleme kararını 11 Ocak 2000 tarihinde vermiştir. Bu kararı verirken, Kürt sorununu çözmek, Türkiye'nin demokratikleşmesini isteme temelinde değil; tersine, idamın Türkiye devleti için daha tehlikeli ve zarar verici olacağını, PKK'nin tasfiyesinde rol oynamayacağını, aksine PKK'yi kuvvetlendireceği, buna karşın Önder APO'ya İmralı sistemi altında ideolojik ve siyasî imhanın dayatılmasının PKK'nin tasfiyesi üzerinde daha fazla etkide bulunacağı ve bunun da Türkiye devleti için daha yararlı olacağı değerlendirilerek idam kararının uygulanmaması sonucuna varmışlardır. Bu gerçeği iyi bilmemiz lâzım. Eğer Önder APO'ya verilen idam kararı uygulanmamışsa, bu, Türkiye Devleti'nin idamdan vazgeçmesinden dolayı değildir, yine Kürt sorununu kabul etmek ve çözmekten kaynaklanmamıştır. Tersine, idamın bunlara yol açmayacağı değerlendirilmiştir. Önder APO'nun idamıyla PKK'nin tasfiye edilemeyeceği, aksine PKK'nin daha çok güçleneceği değerlendirilmesi yapılmıştır. Halkın Önderlik ve PKK etrafında daha fazla kenetleneceği tespit edilmiştir.

Dolayısıyla bu durum Türkiye Devleti için daha zarar verici görülmüştür. Onun yerine İmralı işkence sistemi altında ideolojik-siyasî imha dayatılarak PKK'nin tasfiyesinin daha kolay ve etkili gerçekleştirilebileceği hesap edilerek idamın uygulanmamasına, ertelenmesine karar verilmiştir. Böylece uluslararası komploda yeni bir dönem, ikinci bir dönem gelişmiştir.

İkinci dönem, Önder APO'nun fizikî imhası yerine, İmralı işkence sistemi içerisinde ideolojik-siyasî imhasını öngören yeni bir saldırı döneminin plânlanması ve uygulanmaya konulmasını içeriyor. Böyle bir plânın 11 Ocak 2000'den 3 Kasım 2002'ye kadar sosyal demokrat Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümeti tarafından yürütüldüğünü biliyoruz. Bu koalisyon, Türkiye'deki hemen hemen bütün eğilimleri içinde taşıyan bir koalisyondu. Sosyal demokrat, milliyetçi ve liberal eğilimleri birleştirdi. Koalisyon hükümeti DSP-MHP-ANAP ittifakından oluşuyordu. Hem siyasî olarak güçlüydü, hem ideolojik olarak önemli bir gücü vardı. Bu yönetime verilen temel görev, İmralı işkence sistemi altında Önder APO'nun ideolojik siyasî imhasını gerçekleştirmekti. Bunu da AB'ye giriş temelinde yapacaklardı. Onun için hükümet AB'ye giriş için büyük çaba harcadı. Meclisi âdeta bir kanun fabrikası gibi çalıştırdı. AB ile uyum paketi adı altında onlarca yasal düzenlemeler geliştirdi. En son 2 Ağustos 2002'de idamı kaldırıp, bunun yerine ağırlaştırılmış müebbet hapsi koyan anayasa değişikliğini de gerçekleştirdi. Bütün bunlarla sürece yayılmış bir biçimde, AB ile ilişkiler temelinde, sözde Türkiye'nin demokratikleşmesi sağlanarak Önder APO'nun Kürt sorununa demokratik çözüm arayışı boşa çıkartılıp ideolojik-siyasî düzeyde yenilgisinin sağlanması hedeflenmişti. Hükümetin görevi; Önder APO'yu ideolojik-siyasî bakımdan imha ederek PKK'nin tasfiyesini sağlamaktı. Oysa İmralı sisteminin bütün tecrit, izolasyon ve işkence anlamındaki katı baskısına rağmen, hiçbir çalışma imkanına ciddi biçimde sahip olmamasına rağmen, Önder APO, çürütme politikası olarak da tanımladığı bu baskıya karşı 2001 yılında demokratik uygarlık manifestosu olarak tanımladığımız 'Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygarlığa Doğru' isimli kapsamlı savunmasını AİHM'de görülen davaya verilmek üzere hazırlayarak, kendisine dayatılan ideolojik-siyasî imhayı boşa çıkartmış, Ecevit hükümetinin ideolojik-siyasî yenilgisini gerçekleştirmiştir. AİHM'e sunulan büyük savunma, kapitalist sistemi çözümleyerek demokratik uygarlık gerçeğini tanımlamış ve bu konuda Ortadoğu'ya önemli bir rol biçmiştir. Böylece Ecevit hükümetinin Kürt sorununu tasfiye etmek üzere girmek istediği Avrupa demokrasisini aşan bir demokratik sistem tanımlaması ortaya çıkarmıştır. Ecevit hükümetinin demokrasi anlayışı yenilgiye uğratılmıştır. Önder APO, Ortadoğu'da geliştirilebilecek demokratik uygarlığın gerçekleştirilmesinde çeşitli toplumların -içerisinde Kürt toplumunun öncü ve belirgin rolü- oynayacağı rolü kapsamlı bir biçimde izah ederek, ilk defa Ortadoğu çapında Kürt sorununa demokratik çözüm programını geliştirmiştir. "Demokratik Ortadoğu Özgür Kürdistan" ilkesi etrafında tüm Kürdistan parçalarında gerçekleştirilebilecek 'Kürt sorununa demokratik-siyasî çözüm yöntem ve ilkelerini' ortaya koymuştur. Bu, PKK'nin kendini tanımlamadaki ikinci büyük açılımını ifade ediyor. 1977'de hazırlanan ilk programdan sonra, Orta-doğu çapında bütün parçalarda Kürt sorununun demokratik çözüm programı AİHM savunmasıyla ortaya konan program olmuştur. Bu gelişme, Ecevit hükümetinin görevini başaramayıp, Önder APO'nun tasfiyesi amacını gerçekleştiremeyerek İmralı mücadelesinde yenilmesi anlamına gelmiştir. Ecevit'in partisinin bir ayda dağılması, gündeme gelen erken seçimle hükümet partilerinin hiçbirisinin barajı aşacak düzeyde oy alamaması buradan kaynaklanmıştır.

Önderlik karşısında görevini başaramayan hükümet sıfırı tüketerek yönetimden düştüğü gibi, Meclis dışına da düşmek zorunda kalmıştır. 3 Kasım 2002 seçimiyle yönetimde olmayan tek siyasî akım olarak siyasî İslâm

iktidara getirilmiş, Tayyip Erdoğan ve AKP şahsında yeni bir yönetim oluşturulmuş, İmralı sistemi kapsamında ideolojik-siyasî imha görevi bu kez AKP hükümetine verilmiştir. Sosyal demokrat, milliyetçi, liberal koalisyonun başaramadığını siyasî İslâm çizgisinin başarması öngörülmüştür. Kürt toplumunun Müslüman ve İslâm'a bağlı olma gerçeğinden yola çıkılarak ılımlı İslâm, sahte İslâm tartışması altında Kürt toplumunun aldatılabileceği ve bu biçimde Önderlik ve PKK'den uzaklaştırılabileceği hesabı yapılmıştır. AKP'nin esas olarak iktidara gelişi bu temeldedir. Henüz parti olmadan seçimi kazanmış ve tek başına hükümet kurmuştur. Peki, neye dayandı, hangi güçle yaptı bunu? Besbelli ki Genelkurmay ve ABD'nin verdiği güçle yaptı bunu. Besbelli ki kendisine somut görev verildi. Hangi görev? Önder APO'yu yenilgiye uğratma görevi. AKP bu görevle hükümet oldu. Bunu başarmak için de bütün gücünü kullandı. Kürt toplumunu sahte İslâm tartışmasıyla aldatıp PKK ve Önder APO'dan vazgeçirebilmek için her türlü çabayı harcadı, propagandayı yürüttü, aç bırakıp satın almaya çalıştı. ABD'nin Irak'a müdahalesinin yarattığı zeminden yararlanarak ABD'yle ittifak halinde PKK içine provokatif-tasfiyeci eğilim dayatılarak PKK'yi bir de içten bölmeye, dağıtmaya, eritmeye çalıştı. AKP'nin İmralı işkence sistemi altında Önder APO'yu yenilgiye uğratmak, çürütme politikasını başarıya ulaştırmak için harcamadığı çaba kalmadı. Önder APO bu saldırılara da ideolojik plânda "Bir Halkı Savunmak" kitabıyla, politik olarak da tasfiyeciliğe karşı geliştirdiği mücadeleyle cevap verdi. İçten dayatılan provokatif-tasfiyeci eğilimi tasfiye ederek örgütün birliğini koruduğu gibi, Bir Halkı Savunmak kitabında PKK'nin Yeniden İnşasını gündeme getirerek demokratik sosyalizm çizgisini ve buna dayalı olarak Demokratik Konfederalizm temelinde halk örgütlenmesi plânını tanımlayarak AKP'nin halka sunduğu sahte İslâm kardeşliği projesini boşa çıkarmıştır. Önder APO'nun özgür ve demokratik toplum planı olarak demokratik konfederalizmi ortaya koyması, demokratik yaşam ve Kürt sorununa çözüm projesini önermesi, AKP'nin Kürtleri kandırma projesini bozmuş, onun siyasî İslâm çizgisini de yenilgiye uğratmıştır. 2005 yazına geldiğinde, selefi olan Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümeti gibi, AKP hükümetinin de İmralı mücadelesinde ideolojik-siyasî yenilgiye uğraması gerçeği ortaya çıkmıştır. Böylece 2000'den 2005'e kadar çeşitli yöntemlerle geliştirilen Önder APO'yu ideolojik-siyasî yenilgiye uğratma, fizikî imha, çürütme politikası, Önderliğin duyarlı, örgütlü tarzı ve Güneşimizi Karartamazsınız kampanyasının fedai eylemliliğiyle boşa çıkartıldığı gibi, dayatılan ideolojik-siyasî imha da, Önder APO'nun geliştirdiği kapsamlı teorik çözümlemeler ve bunu pratikleştirmek isteyen özgürlük hareketimiz ve halkımızın direnişçi tutumuyla yenilgiye uğratılmış ve boşa çıkartılmıştır.

Bunlar sonucunda 2005 yazından itibaren uluslararası komplonun üçüncü bir aşama olarak Önder APO'ya, hareketimize ve halka topyekûn savaş konsepti temelinde bir imha dayatmasında bulunduğunu biliyoruz. Bu, 2005 yazındaki tartışmalar sonucunda olmuştur. O zaman Genelkurmay ile Tayyip Erdoğan hükümetinin çetin bir tartışma yaşadığı bilinmektedir. Sonuçta 23 Ağustos 2005 tarihli Milli Güvenlik Kurulu toplantısı Genelkurmay Başkanlığı'nın görüşünü, yani PKK'ye karşı topyekûn savaş konseptini Türk Devleti'nin yeni konsepti olarak kararlaştırarak uluslararası komploda yeni bir aşamayı gündeme getirdi. Bu aşamanın Önder APO'ya yeniden fizikî imhayı dayatmayı içerdiği, gerillayı ezmek için askeri saldırıları geliştirmeyi ifade ettiği, örgütümüze, demokratik siyasete, Kürt halkına karşı da her türlü baskı ve işkenceyi öngördüğü bilinmektedir. Önder APO'ya yeniden fizikî imhanın dayatılması kronik zehirleme girişiminden tutalım her türlü psikolojik ve fizikî işkenceyi had safhaya çıkartmaya kadar çok değişik yöntemlerle sürdürülmüştür ve hala sürdürülmektedir. Kronik zehirleme olayı böyle bir dönemde ve böyle bir konsept temelinde uluslararası komplonun yeni bir saldırısı olarak ortaya çık-

mıştır. Gerillaya karşı 2006-2007-2008 yıllarında planlı olarak ABD-Türkiye-İran ittifakına dayalı bir biçimde en kapsamlı ezme operasyonlarının geliştirildiği ortadadır. 2006'da geliştirilen saldırılar kırılıp boşa çıkartılınca ve 1 Ekim 2006'da geliştirilen beşinci tek yanlı ateşkesle bu saldırı süreci boşa çıkartılınca, 2007'de ABD ve İran desteğinde oluşturulan kapsamlı imha plânı temelinde 2007 Aralık'ından itibaren gerillaya yönelik çok kapsamlı bir askeri saldırının geliştirildiği bilinen bir durumdur. Botan'da, Zagros'ta, Kürdistan'ın diğer alanlarında yürütüldüğü gibi, Medya Savunma Alanları'na dönük de 16 Aralık 2007'den itibaren hava saldırıları biçiminde geliştirilmiş, 20 Şubat 2008'de ise HPG Ana Karargâhı'na dönük kara saldırısı düzeyine vardırılmıştır. Hala bu saldırı planı devam ettirilmek istenmektedir. Yenilenerek, yeni katliam ve sürgün hedefleri temelinde genişletilerek Kürt soykırımını gerçekleştirmeyi öngören saldırı plânı sürdürülmek istenmektedir. Yine aynı dönemde demokratik siyaset üzerinde de en ağır baskılar sürdürülmüştür. DTP üzerinde baskı, tutuklama had safhada olurken, halka dönük tutuklamalar ve işkenceler geliştirilmiş, yurtsever-özgürlükçü basın-yayın organları kapatılarak susturulmaya, sanat edebiyat çalışmaları engellenmeye çalışılmıştır. AKP hükümetinin bu temelde yapmadığı hiçbir şey kalmamıştır.

Komplonun on birinci yılına girerken saldırılar bu temelde sürdürülmek istenmektedir. Komplo devam etmektedir; ama bir günde gerçekleştirmek istediği amacını on yıllık bir süre içerisinde gerçekleştiremeyerek devam etmektedir. Bu denli boşa çıkartılmış, başarısız kılınmıştır. Fakat halen bu ısrarından vazgeçmemiş, tümden yenilgiye uğratılmamıştır. Uluslararası komplonun on birinci yılına girerken, komplo içerisinde yer alan çeşitli devletlerin ve çevrelerin komployu başarıya götürmek üzere kendilerine göre yeni plânları söz konusudur. Her şeyden önce ABD-Türkiye-Irak ittifakının 2008 Ekim'inde Bağdat'ta yaptığı görüşmelerde ortaya çıkardığı yeni ve gizli PKK'yi tasfiye plânı söz konusudur. Bu planı Türkiye Başbakanı biraz deşifre etti. Erdoğan bu plân için, dört aşamalı tasfiye plânı dedi. Birinci aşama olarak, PKK'nin izole edilmesi öngörüldü. Bunun için Kuzey'de, Güney'de, yurtdışında PKK'ye karşı çok yoğun bir karşı kampanya geliştirildi. Bu kampanyayı Fetullahçı güçler, dinci basın yürüttüğü gibi, Kürt milliyetçileri ile sahte solcular da en ileri düzeyde katılım gösterdiler. Âdeta el birliği etmiş bir halde PKK'yi ve Önder APO'yu boğmayı hedefleyen bir ideolojik saldırı yürütüyorlar. Genelkurmay Başkanı olmasının hemen ardından basın-yayın kuruluşlarıyla yaptığı toplantıda psikolojik savaşı plânlayan İlker Başbuğ'un bu plânlamasının içerisinde dinci, milliyetçi ve sahte solcu güçlerin de olduğunu şimdi daha iyi gördük, görüyoruz ve anlıyoruz. Birçoğu kılıcını çekmiş ve Önder APO'ya, PKK'ye karşı saldırıda aslan kesilmişler. Bunlara şunu sormak gerekiyor: Evet saldırıyorsunuz da, kime dayanarak saldırıyorsunuz, arkanızda kim var, size o saldırı emrini kim verdi, hangi plân ve projenin parçasısınız? Bunlar ya İlker Başbuğ'un verdiği emri yerine getirdiklerini göremeyecek kadar gafil durumdalar, ya da görerek yapacak kadar ihanet içindedirler. Bununla bize geri adım attıracaklarını, Önder APO'yu susturabileceklerini, PKK'yi mücadeleden alıkoyabileceklerini sanıyorlar. Bunlar gaflet içindedirler. Biz on yıllardır bu tür saldırıları çok gördük. Ama sonuçta özgürlüğü temsil eden, gelişme yaratanın PKK olduğu, Türkiye'de biraz demokratik nefes alma varsa, bunun PKK direnişiyle gerçekleştiği tartışma götürmeyen bir gerçek olarak ortadadır. Yine kimin ne yaptığı da ortadadır. Biz, şimdi PKK'ye saldıranların geçmişte örgütlerini nasıl tasfiye ettiklerini, 12 Eylül cuntasına yalvarır hale geldiklerini de çok iyi biliyoruz. Eğer birçok şeyi söylemiyorsak, sahiplerinin yüzlerine vurmamak içindir, utanmamaları, ayıplanmamaları için yapmıyoruz. Yoksa kimse sanmasın ki bilmiyoruz, unuttuk, hiç anlamadık. Öyle sananlar ve öyle yaklaşanlar gaflet içinde olurlar. PKK'yi izolasyon planı böyle kapsamlı bir saldırıyla yürütülüyor. Bu-

nun finalinin de 29 Mart yerel seçimleri olacağı anlaşılıyor. Herhalde AKP'yi de bunun için kapatmadılar. Seçimlerde Kürdistan'da kazanacak ve böylece PKK'nin halk desteğinin olmadığı, marjinal bir örgüt durumuna düşürüldüğünü herkese gösterecekler. Ama yanlış hesap Bağdat'tan döner, diyorlar; Bağdat'a da ulaşmayacak. Bu imha ve tasfiye plânı 2008 Şubatında Zap'tan döndü, 29 Martta da Amed'den dönecek. Bunu umut eden, bu hesap içinde olanların nasıl boş hesap içinde oldukları 29 Mart'ta görülecektir.

İkinci aşama olarak, PKK'nin dağdan indirilmesi öngörülüyormuş. Basına yansıdığı kadarıyla, bunun için yeniden eve dönüş yasası çıkarılacakmış. Yüz elli kişilik yöneticiye iltica hakkı verilecek, Önder APO için de yeni bir ceza evi hazırlanıp, beş-altı tane tutuklu da oraya konulacakmış. Böylece PKK silâh bırakacakmış, dağdan inecekmiş. PKK sorunu, terör sorunu çözülecek, herkes muradına erecek, ortam güllük-gülistanlık olacakmış. Bir hesap da budur. Bunu da ABD çevreleri yönetiyorlar. Çeşitli Kürt güçlerini böyle bir plân içerisinde kullanmaya çalışıyorlar. Avrupa'nın bazı çevrelerinin de bu işin içinde olduğunu biliyoruz. Bu da nafile bir çabadır. Sorun, PKK sorunu değil, Kürt sorunudur. PKK gökten düşmedi, topraktan bitmedi; Kürdistan'da ve Kürt toplumu içinde ortaya çıktı, Kürt toplumuna dayatılan inkâr ve imha siyasetinin karşıtı olarak, bu imha ve soykırımı önleme hareketi olarak, Kürdün özgür-demokratik var olma ve geleceğini yaratma iradesi olarak ortaya çıktı. Bunu gö-remeyenler, anlayamayanlar sadece soykırım güçleri olabilir; faşist, milliyetçi, terör güçleri olabilir. Başka hiçbir güç olamaz. PKK silâha da bunun için sarıldı. Hiç kimse aklını yediği için, maceracı olduğu için dağa çıkmadı. Kürt insanı için, Kürt gençliği için en zor iş silâhlanmak ve dağa çıkmaktı. Bu zor işi de çok ihtiyaç olduğu için yapıyor, bir amaç için yapıyor; soykırımı önlemek, terörü durdurmak ve Kürdü özgür-demokratik bir temelde kimliğine sahip ve geleceğe taşıyan bir konuma getirmek için yapıyor. Böyle yüce ve soylu amaçlar olamasa kim dağa çıkar, silâhlanır, kim bu kadar eşitsiz koşullarda, böyle zor bir mücadelenin içinde olabilir, zorluklarına katlanabilir? Böyle bir mücadele iradesi öyle kolay mı ortaya çıkar? Sanki insanlar canı sıkılmış da dağa çıkmış gibi, "bir yasa çıkartırız, herkes tıpış tıpış evine gelir" sanılıyor. Sanki evi yoktu, bundan dolayı dağa çıktı da, ev verip döndürecekler gibi. Bu tür yaklaşımlar sadece bir soykırım zihniyetinin sonucu olabilir. Bu kadar milliyetçi-faşist gözü dönmüş bir zihniyet dünyada hiç görülmemiştir. Dolayısıyla bu yöntemlerin işlemeyeceği tartışma götürmezdir. Bunlar işlemezse, katlolursunuz, soykırım uygulanır diyorlar. Bu çerçevede de Türkiye yönetiminin, İlker Başbuğ-Tayyip Erdoğan ikilisinin özel bir plânının olduğunu biliyoruz. Eylül 2008'de yapılan Terörle Mücadele Kurulu toplantılarında bu plân oluşturuldu. Zaman zaman toplanarak gelişmeleri değerlendirmeye de çalışıyorlar. Oluşturdukları bu plânı Tayyip Erdoğan ve Savunma Bakanı çeşitli biçimlerde dışarı çıtlattılar. Tayyip Erdoğan Hakkâri'ye geldi, Kürdistan'ın merkezinde, Kürdistan'ın ortasında Kürt halkının gözünün içine bakarak "beğenmeyen çekip gider" dedi. Kürt halkını yurdundan, ülkesinden kovmakla, sürmekle tehdit etti. Peki, gitmeyen ne olacak? Besbelli ki katledilecek. İlker Başbuğ-Tayyip Erdoğan ikilisinin de böyle bir katliam ve tehcir plânının olduğunu biliyoruz. Sözüm ona ABD'nin Bağdat'ta hazırladığı dört aşamalı PKK'yi tasfiye planı başarılmazsa, İlker Başbuğ ile Tayyip Erdoğan'ın katliam ve tehcir planı uygulamaya konacakmış.

Komplonun on birinci yılında bize dayatılan plânlar böyledir. Bununla tehdit edilmek isteniyoruz. Böyle bir saldırı plânıyla korkutularak kompoya karşı direniş mücadelesinden alıkonulmak isteniyoruz. Korkutulup, ürkütülüp teslim olacağımız, ya da olmazsa imha edilmemiz hesaplanıyor. Biz bunu anlıyoruz, görüyoruz. Fakat şunu da görüyoruz: bunu yapanlar on yıl önceki kadar güçlü değiller. Şimdi çok daha güçsüzler. Tek tek her bir devletin kendisi güçsüz, bütünlüklü olarak

uluslararası komplonun ittifakı ve birliği güçsüzdür. On yıldır mücadele ettik ve başarısız kıldık, boşa çıkardık bu plânları. Bundan daha azgın saldırıları boşa çıkardık. Önder APO yalnız başına ellerindeyken ve örgütün bundan yeterince haberi yokken de imha önlendi. İmralı işkence sistemine karşı da on yıldır direndik, on birinci yılda çok daha güçlü bir pozisyonda olduğumuzu hiç kimse inkâr edemez. Nitekim PKK 10. Kongresi ardından herkes bunu itiraf etti, "PKK tarihinin en güçlü dönemlerinden birini yaşıyor" dediler. "Durum 1992'deki ortama geri döndü, aynen 1992 süreci gündeme geldi" diye değerlendirmelerde bulundular. Peki, neydi 92 süreci? Kuzey Kürdistan'da ilk defa serhıldanın her tarafta geliştiği süreçti. Halkın Önderlik çizgisinde PKK ile birlikte ayağa kalktığı, Kürdistan'da ulusal diriliş devriminin her alanda coşkuyla yaşandığı bir dönemdir. Yani 2008 yazında da PKK, on altı yıl önceki bir döneme, 92'deki güçlü düzeyine yeniden ulaştı. Bunu biz söylemedik, kendileri itiraf ettiler. Bu bir gerçeğin itirafıydı aslında. Biz, Önderlik gerçeği, örgüt ve halk gerçeği olarak komplocu imha yöntemlerine karşı da direndik, imhayı boşa çıkardık; idama karşı da direndik, idamı da önledik; İmralı işkence sistemi altında sürdürülen ideolojik-siyasî imha amaçlı saldırılara karşı da direndik, onları da boşa çıkardık; 2005 yazından bu yana geliştirilen topyekûn savaş konsepti temelindeki imhacı saldırılara karşıda direniyoruz ve çok daha güçlü bir gelişme içerisindeyiz. 2007 yılında geliştirilen imha plânına karşı özgürlük hareketi olarak "Êdî Bes e" kampanyasını geliştirdik. Êdî Bes e hamlesi temelinde Kürt halkı genciyle, kadınıyla, emekçisiyle, çocuğuyla, yaşlısıyla Önder APO etrafında kenetlendi ve büyük bir direniş içerisine girdi. Gerilla, bu direnişi Gabar, Oramar, Zap direnişleriyle taçlandırdı. Nihayet bütün bunların sonucu PKK 10. Kongresi'nde "Önder APO'ya Özgürlük" kararını alma gücünü ve iradesini ortaya çıkardı. İmralı işkence sistemine Kürt halkı bu temelde artık yeter dedi ve bunun karşıtı olarak Önder APO'nun özgürlüğü hedefini koydu. Önder APO'nun özgürlüğü Kürdistan'ın özgürlüğüdür. Önder APO'nun özgürlüğü Kürt gençliğinin özgür gelecek kazanmasıdır. Önder APO'nun özgürlüğü Kürt kadınının özgürlüğe ulaşmasıdır. Önder APO'nun özgürlüğü, Kürt halkının özgür ve demokratik bir gelecek sahibi olmasıdır. Dolayısıyla uluslararası komploya karşı on birinci yıl mücadelesini biz böyle büyük hedefler temelinde ve Önder APO'ya özgürlük şiarında birleşmiş ve bu hedefleri yerine getirme azim ve kararlılığıyla giriyoruz. Güçlü olan, hazırlıklı olan biziz. Aslında çok yönlü plânlar hazırlamaya çalışsalar da, uluslararası komplo güçleri dağınıktır, parçalıdır, birlikleri bozulmuştur. Herkesin kendine göre plânı var. Dikkat edilirse on birinci yılda uygulamak istedikleri plânların hiçbir yeniliği yoktur. Bunlar yıllardır, onlarca yıldır yeniden yeniden hazırlayarak PKK'ye ve Kürt halkına dayatılan plânlar oluyor. Sayısız defa başarısız kılınmış plânlardır bunlar. On birinci yılda da bu plânların başarısız kılınacağı tartışma götürmezdir. Onun için aslında komplocu güçlerin umutları, iddiaları fazla kalmamıştır. Eğer böyle çok bağırıyor, tehlikeli söylemlerde bulunuyorlarsa, çılgınca bazı hedefleri dillendiriyorlarsa, bu, onların çok güçlü olduklarından değil, zayıf olmalarından ileri geliyor. Zayıf düşmüş, başarısız kalmış, defalarca saldırı yürütmüş ama sonuç alamamış bir gücün, bu zayıflığını örtmek üzere gösterdiği histeriyi ifade ediyor. Tayyip Erdoğan ve şürekâsının geliştirdiği saldırılar, propagandalar başka hiçbir şeyi ifade etmiyor. O açıdan uluslararası komplo on birinci yılında en zayıf pozisyondadır.

Buna karşı özgürlük ve demokrasi hareketi olarak, halk olarak biz en güçlü dönemlerimizden birini yaşıyoruz. Her şeyden önce komployu iyi anlıyoruz. On yıllık mücadele içerisinde bilincimiz de gelişti. Mücadele tarzı ve yöntemleri bakımından da gelişme sağladık. Kısaca hareket ve halk olarak komploya karşı direniş içerisinde pekiştik, piştik, kendimizi değiştirdik; stratejik olarak değişim yaşadık, ideolojik olarak yenilenme yaşadık, sosyalizm çizgisinde paradigma değişimi

yaşayarak devletçi sosyalizmi aşıp demokratik sosyalizme ulaştık. Demokratik sosyalizm çizgisinde örgütsel yeniden yapılanmayı gerçekleştirdik. Demokratik Konfederalizm sistemini kurduk. KCK sistemini örgütledik ve bunu şimdi halk tabanında en güçlü örgütlenmeye kavuşturmak için çalışıyoruz. Meşru savunmamızı sağlamlaştırdık. Gerilla kendisini yeniledi, meşru savunma çizgisini özümsedi ve bu temelde kendisini yeniden yapılandırdı. Gerilla ve öz savunma, halkın ve Önderlik çizgisinin temel savunma gücü olarak yeniden şekillendi ve 1 Haziran 2004'ten günümüze kadar yürüttüğü direnişle de Kürt gerillasının kahramanlık çizgisini devam ettirdiğini net olarak ortaya koydu. Bin civarında Şehit vererek kendini yeniden kanıtladı. Bu büyük mücadele içerisinde; Erdallardan, Mahirlerden, Tekoşinlerden başlayıp, Adillere, Gülbaharlara, Kurtay, Nuda, Viyanlara kadar ulaşan bir kahramanlar ordusu ortaya çıkardı. Önder APO, ideolojik ve siyasî olarak uluslararası komplonun defalarca yenilgisini yarattı. Hazırladığı savunmalarla ve İmralı da gösterdiği tarihin tanıdığı en özgürlükçü insanlık duruşunu sergileyerek bu gerçeği bir kere daha kanıtladı.

Biz bütün bunlarla birlikte komploya karşı on birinci mücadele yılında çok daha güçlü olduğumuzu söylüyoruz. Komplonun yenileceğine inancımız pekişmiştir. Komploya karşı mücadele yöntemlerinde ustalaşmış durumdayız. Kendimizi yeniden stratejik olarak tanımladık, taktik zenginliğe kavuştuk. Hem meşru savunma cephesi, hem de serhıldan cephesi her türlü gericiliğe karşı aktif bir biçimde direnecek bir düzeyi ifade ediyor. İdeolojik mücadele yürütmede, propaganda savaşı geliştirmede her hangi bir sorunumuz yok. Bu temelde biz, 15 Şubat'ın onuncu yıl dönümü vesilesiyle, on birinci mücadele yılında uluslararası komploya karşı en büyük mücadeleyi yürüteceğimizi açıkça söylüyoruz. Önder APO'ya özgürlük hedefini bir slogan olarak ele almadık, somut ve gerçekleşir bir hedef olarak gördük, bu görevi önümüze bu temelde koyduk. Bunu gerçekleştirmek için de on birinci yılda hareket ve halk olarak tüm gücümüzle hareket edeceğiz; direneceğiz, mücadele edeceğiz. Bu mücadeleyle her türlü saldırıyı boşa çıkartacağımız gibi, Kürt sorununun demokratik siyasî çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi yönünde önemli gelişmeler yaratacağımıza inanıyoruz. On birinci yılın, uluslararası komplonun yenilgisinde en kapsamlı gelişme yıllarından birisi olacağını, belki de uluslararası komplonun kesin yenilgisinin başlangıç yılı olacağını belirtiyoruz. Bu 15 Şubat vesilesiyle düşüncemiz, duruşumuz, yaklaşımımız bu çerçevedir. Tüm özgürlük savaşçı gücü olarak, gerilla olarak, halk olarak özgürlük hareketi olarak uluslararası komploya karşı kin ve öfkemiz her zamankinden daha büyük, İmralı işkence sisteminin parçalanması için ne gerekiyorsa onu yapma azim ve kararlılığımız mevcuttur. Önder APO'ya özgürlük hedefini gerçekleştirmeden de bunların olmayacağını görüp anlamış bir durumdayız.

Bu temelde on birinci yılda uluslararası

komploya karşı çok daha büyük bir mücadeleyi ortaya çıkartarak kesin sonuç alacağımıza dair kuvvetli bir inanca, iradeye, azme ve isteğe sahibiz. On birinci yılda komploya karşı böyle bir ruhla, bilinçle, Önderlik ve şehitler çizgisinde hareket ederek direneceğiz ve mutlaka kazanacağız.

Viyan Özgürlüğe ve Önderliğe Sonsuz Aşkla Bağlanmaktır

Narin Afrin

9 Ekim'de başlatılan ve 15 Şubat'la sonlanan karanlık tarihi Kürt halkı uluslararası komplo olarak her yıl lanetler. Dünyanın gözleri önünde cereyan eden bu olay, uluslararası güçler tarafından hiç anlamadıkları ahlak ve vicdanı bir yana bırakırsak, kendi hukukunu ayaklar altına alma pahasına zor ve hile ile gerçekleşti. Bu haksız kirli saldırıyı, komployu ve komplocu güçleri Kürt halkı asla affetmedi ve affetmeyecektir. Egemen güçlerin beklediği gibi, Önder APO'nun İmralı esaretiyle Özgürlük Hareketi parçalanmadı, dağılmadı, halk özgürlüğe olan inancını yitirmedi. Bilakis, komplocu güçlerden daha fazla hesap sorabilmek amacıyla savaş, terör suçlularının adaletin karşısında yargılanması için mücadeleyi yükseltme, toplumsal yaşamını Önder APO'nun yeni paradigması çerçevesinde örgütleme azmini ve çabasını güçlendirdi. Önder APO'ya bağlı tüm militanlar ve halk derin bir sarsıntı yaşasa da, emperyalist güçlerin statükocu devletlerle çıkarları uğruna Kürt sorununa imhacı ve tasfiyeci yaklaşımı kabul edilemezdi. Kürt halkı Kürdistan'ın dört bir yanında ve olduğu her yerde ayağa kalkerken, dünya Önder APO'ya bu bağlılığı hayretle karşılamıştı. 1999'da sayıları binlere varan Kürt genci dağların yolunu tuttu. "Saldırı bu kadar kapsamlıysa, Kürt özgürlük değerlerinin de kapsamlı savunulması gerekir" bilinci pratik olarak oluştu. Kürt özgürlük tarihinde bir milat olan 15 Şubat'ta tüm duygular ayaklanır isyana dönüşür. Önderliğe ve özgürlüğe sonsuz aşkla bağlı olan Viyan yüreği de Önderliği savunabilmek ve İmralı esaretini parçalanmak için kendisini ateşten bir topa çevirdi.

Viyan arkadaş 25 Aralık 1981 tarihinde Süleymaniye'de, Caf aşiretine mensup memur bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Gerçek adı Leyla Wali Hüseyin'dir. Lise yılları olan 1996 yılında partiyle tanışan Viyan yoldaş, 1997 yılında gerilla saflarına katıldı.

Viyan arkadaşı 99'da tanıdım. Örgüte katıldıktan kısa bir süre sonra kendi istemiyle fedailer gücünde yer aldı. Viyan arkadaş kendisiyle ilk kez karşılaşan herkeste kolay unutulmayan bir iz bırakırdı. Kendisini ilk gördüğümde çocuksu simasında ciddiyet ve arayışçı bakışları insanı kendisine çekerdi. Henüz yeni katılmasına rağmen öğrenmeye o kadar çok ilgiliydi ki, O'nu her zaman elinde kitapla bulurdunuz. Kitaplarda aslında Önderliği aradığını çok sonradan fark ettim. Fedaice katılım kararıyla geldiği PKK gerçeğini yaratan, bu öğretinin kişilik gerçeğini öğrenme istemi güçlüydü. Fikirsel ve ruhsal olarak Önderlik gerçeğiyle buluşma ve yaşama derinliğine sahipti. Viyan yoldaş, Önderliğe hitaben yazdığı

mektupta bunu şöyle dile getirmektedir: 'Senin ismini duyduğum ve tanıdığım günden beri yaşamı hissediyor, kim olduğumu ve nasıl yaşamam gerektiğini biliyorum. Yani fikirlerin beni bana tanıttı ve anlamlı yaşamayı öğretti. Özgürlüğün alfabesini bana öğrettin. Senin okulunda zorlanmalar yaşamışsam da hiçbir gün ikircikli̇k yaşamadım ve pişman olmadım. Çünkü ben okulunda anlamın, düşüncenin ve insanın gücünü keşfettim. Çok az da anladım ki, mümkün olmayan hiçbir şey yoktur. Ama insanın amacında ciddi olması, ona inanması ve ona ulaşması şartıyla. Bir kadın ve bir Kürt olarak özgürlük bana amaç oldu ve bu amaca yürekten inandım.'

Viyan yoldaşın sakin bir yapısı vardı, ama derinliğiyle yaşamda farkını yaratan bir arkadaştı. Gelişme arzusunu kitaplarda gidermek kadar insanlarla geliştirdiği sohbetlerle de öğrenmeye çalışırdı. Yaşama ve tüm örgütsel görevlere ciddiyetle yaklaşması, yeni olmasına rağmen, daha büyük sorumluluklar yüklenebileceği kanaati oluşturmuştu. PKK 8. Kongresi'nde merkez üyeliği için önerildiğinde, temel felsefesinin Önder APO'nun bir militanı olmayı başarmanın kendisi için yeterli olabileceğini belirterek tutumunu ortaya koymuştu.

Viyan yoldaş, Önderlik çizgisinin militanı olabilmek için kadın militan kimliğinin oluşturulması gerektiğini erkenden fark etmişti. Aslında özgür kadın kimliğini kendisinde yaratmak için okuyarak bilince ulaşmanın yanı sıra sezgisel akıl gücü ve kendisindeki doğal kadın özü O'nda ölçüleri belirgin kılmıştı. Kadın özgürlük ilkeleri temelinde yaşamak konusunda ölçüleri netti. Bu nedenle eleştireldi. Zaten O'nun verili toplumsal özelliklere ve içinde şekillendiği Güney Kürdistan'ın sosyalitesine tepkisi, aşiret ilişkilerinin, özellikle ataerkil geniş aile yapılanmasının hayatı çekilmez kılması PKK'ye katılımda belirleyici faktörlerdi. Hem toplumda, hem de örgütte asla sıradan ve basit bir yaşamın sahibi olmak istemedi. Bu nedenle O'nun aileye baş-kaldırışı ilk devrimidir. Bu devriminin sonuna kadar takipçisi oldu. Viyan arkadaşın katılımı ne sıradan bir merakın, ne de bir maceranın sonunda gerçekleşmişti. Güney Kürdistan'daki kadın örgütleri ve genel olarak Güney'deki siyasi partileri arayışına cevap olarak görmedi. Bu oluşumlar onun arayışlarına cevap vermekten uzaktı. O, Güney Kürdistanlı kadınların yaşam gerçeğinin çok derinden acısını hissederek çözümün anahtarı olarak dağların yolunu tutmuştu. Kimilerine ekonomik durumları iyi olan ve toplumsal standartlara göre de önemli bir konuma sahip olan aileyi bırakıp devrime katılmak şaşırtıcı gelmişti. Kendisi katıldığı gibi, diğer aile fertlerine de her zaman katılım çağrısında bulunmuştu.

O özgürlüğü arıyordu. İlk katıldığı aydan itibaren denilebilir ki, kafasını meşgul eden; Özgürlük nerede? Kadın nerede? Neden kadın bu statüde yaşamaktadır? Soru ve çelişkileriydi. Bu ağır sorular, yaşam ve mücadele yükünü ağırlaştırdığından, her zaman ciddiyet ve olgunluk kişiliğinin temel özellikleri olarak göze çarpardı. Yaşı küçük olmasına rağmen (16), sanki yaşından çok şey yaşamış gibi, yaşanılanları kabul etmeyerek görünenin arkasındaki gerçeği, öncesini sorgulardı. İnsan çok rahat diyebilir ki, Viyan yoldaşın diyalektiği sezgisel başlayıp bilinçle donatıldıktan sonra Önderlik gerçeğine gelip dayanmıştı. Aradığını Önderlik gerçeğinde bulmuştu. Hiçbir zaman konuştuklarıyla yaptıkları ayrı düşmedi. Konuştuğu gibi yaşardı. Düşündüğü gibi yaşamayı bir ilke olarak kendisine esas almıştı. Bu nedenle onun için mücadele sürecinde geçen her bir ay gelişmesine yol açtı. Güney Kürdistan'dan daha önce de katılımlar olmuştu. Ancak devrimci yaşam tarzına uyum sağlamada, düşünce ve ruhlarını arıtmada, aydınlanmada karar sahibi olamadıkları için, çoğunun özgürlük yürüyüşleri başlamadan sona ermişti. Viyan yoldaş, zerre kadar katılımında ikircikliğe düşmedi. Bilakis hep gelişmek, ilerlemek ve daha fazla ilerlemek istedi. Bundan olsa gerek çok çabuk kaynaştı, bütünleşti PKK gerçeğiyle. Ve arkadaşlar kendisini çok sevdi. O da kendisini tanıyan her arkadaşın gönlünde taht kurdu. Kendisini tanıyan ve

paylaşımları olan arkadaşlar, Viyan'ın yoldaşı olmayı, tanımayı kendisine bir ayrıcalık olarak gördü.

APOCU harekette Viyan duruşu kadın özgürlüğüne, Güney Kürdistan devrimine öncülük duruşudur. Önder APO'nun 'Güney devrimi kadın devrimidir' tespitini, kendisine temel yaşam ve mücadele perspektifi olarak edinmişti. Çok iyi biliyordu ki, Güney Kürdistan'da kadın bilinçlenmesi, örgütlenmesi ve eyleme geçmesi gerçekleşmeden yaprak kımıldatılamazdı. Güney Kürdistan'daki mevcut Kürt siyasi partileri ve uzantıları olarak şekillenen kadın oluşumları, zihniyet ve pratik olarak erkek egemenlikli sistemi sorgulamak gibi bir amaçları hiç olmadığı gibi, yapılanlar bildik devlet geleneğini ve toplumun demirden kafese alınma geleneğini tekrar etmeye epey hevesli görünmeleriydi. Devletçi zihniyetin ve Kürt halkı adına konumlanan Kürt siyasi partilerin zihniyet sınırları, yaşam ve politika anlayışları aşılmadan, özgürlük çizgisi şekillendirilemezdi. Viyan yoldaş, Kürt ulusal birliğinin sağlanması, Kürt aile-toplum yaşam tarzının değişmesi gerektiğini yakıcı bir biçimde hissetmekteydi. Kadının yeniden Güney toplumunun toplumsal değeri olarak öne çıkması ve rol sahibi olması için, Güney Kürdistan'da örgütlenme çalışmalarına büyük bir azimle katıldı. Kadın faaliyetlerine hep yüksek bir hassasiyetle yaklaştı. APOCU felsefenin Güney'de örgütlenmesi için fazlasıyla çaba sahibi oldu. Aşiretsel yapılanmaları ve Kürt ulusal birliğindeki yarıkların (YNK, KDP) kapatılması, parçalanmanın kadın cephesinden aşılması için kadınların buna öncülük etmesi gerektiğine yürekten inandı. Şayet Güney'deki kadınlar eğitilip bilinçlendirilirse, bu gerçeklik hükmünü sürdüremezdi. Bu nedenle her zaman plan ve proje sahibiydi. Güney'deki siyaset tarzına karşı çok eleştireldi. Eleştirdiği kadar kişiliğinde de alternatifini yaratmayı başarmıştı. Viyan yoldaş, mücadele pratiği süresince neden bu kadar ikirciksizdi diye sorulacak olursa, verilecek cevap; Önderlik gerçeğindeki netliği ve kararlılığıydı denilebilir. Bu yüzden ne gerekliyse onu yapmaktan asla çekinmedi. Hem kişiliğine, hem de ortama karşı sürekli bir mücadele içinde oldu.

Viyan arkadaşın daha kapsamlı sorumluluk aldığı dönemler, aynı zamanda ,PKK'nin özgürlük çizgisine ihanet ve teslimiyetin Ferhat ve Botan şahsında bir çizgi olarak dayatıldığı, örgütsel sorunların ağırlaştığı bir dönemdi. Ferhat-Botan'ın çizgi düzeyinde örgütle oynamasını erkenden fark edenlerden birisiydi. Ve birlikte çalıştığı sürece bu tasfiyeci çizgiye karşı tavır sahibi oldu. Asla ikircikliğe düşmedi. İhanetin pervasızca sergilendiği bu dönemde nasıl bir katılım olmalıydı, nasıl bir mücadele vermek gerekliydi sorularına cevabı ideolojik çizgiyi her ortamda örgütlemek, çizgi mücadelesi vermek ve her zamankinden daha fazla çalışmaktı. Bu yüzden aldığı sorumluluk kendisine ağır gelse de görevleri layıkıyla yerine getirmeye çalıştı. Önderliğe yönelik komplocu güçlerin saldırısına ve Önderlik çizgisine içte ve dışta gelişen saldırılara karşı öfkesi çok büyüktü. Viyan yoldaşın büyüklüğü nedir diye sorulacak olursa, verilecek yanıt; 'O, anlık öfkelerin değil, büyük retlerin sahibiydi' biçiminde olur . O'nun için tek gündem hep Önderlik oldu. Doğru ve yanlış kıstası; bireylerin Önderliğe ne kadar bağlı olduğunu sözlerinde değil pratiklerinde arardı. Yaşamın kendisi cevaplarını bulmak için yeterliydi. Yüreğinde yanıp tutuşan ateşi söndürmek mümkün değildi. PKK'nin Yeniden İnşa Komitesi'nde görevlendirildiğini öğrendiğinde büyük bir heyecanla karşıladı. Böyle bir çalışmayla Önderliğe daha güçlü cevap olabilirdi. Bu görevin O'nun için şöyle bir anlamı vardı: Hem böylesi bir göreve layık görüldüğü için onur duydu, hem de Önderliğin özgürlüğü için en güçlü pratikleşmenin sahası olarak ele aldı.

PKK Yeniden İnşa Komitesi'nin en genç üyesi olarak, Önderlik çizgisini temsil etmede son derece hassasiyet ve duyarlılık sahibiydi. Bu süreci çok özel bir amaçla ele aldı. Kadının kölelik tarihiyle, halkının sömürgecilik tarihiyle daha derinden yüzleşme ve bu katı gibi duran gerçeği eğip büken ve ondan yeni

bir gerçeklik yaratan özgür insan Önder APO'nun öğretisini derinden anlayabilmek açısından bir inziva süreciydi. Budizm öğretisindeki Nirvana'ya, Nietzsche'deki mükemmel insana ulaşabilme süreciydi. Kendini aşabildiği kadar Önderliği anlayabileceğine iknaaydı. Yani bir yandan örgütsel olarak PKK'nin yeniden inşa çalışmalarını yürütmek iken, esasta da kendini yeniden güçlü yapılandırarak bu görevin hakkını verebileceğine yürekten inandı. Kendisini yapılandıramayan kişiliklerin bu çalışmanın hakkını verebileceğini

düşünmüyordu. Şahsında teori-pratik arasındaki uçurumu, mesafeyi kapatamayanlar nasıl olurdu da Önderlik projesini, hem de PKK gibi 20. yy son çeyreğinde ortaya çıkan, 21.yy dünyasının gelişim/değişim seyrinde belirleyici olan, özgür Kürdün Önder APO'yla yeniden doğuşu olan PKK'nin yeniden yapılandırma faaliyetini yürütebilirdi. Bu göreve normal bir örgüt görevi olarak hiç bakmadı. Halk ve tarih adına PKK'de yeni bir tarih yazmanın adıydı, tarihin kendisini yaratmaktı. Görevin ve sorumluluğun tarihi ağırlığını iliklerine kadar hissederek ve bunu bilinçle nasıl gerçekleştireceğine dair her gün cevaplarını oluşturmak temel gayesiydi. Ancak bunu en genel militanlık kimliği ve kıstaslarıyla değil, PKK'de bir kadın yer alacaksa bu kesinlikle kadın özgürlük ideolojisiyle olmalı bilinciyle yaklaştı. Bir kadın, öncülük görevlerini özgür kadın kimliğinde yerine getirebilirdi ancak. Ortaya çıkan egemenlikli yaklaşımlar her ne kadar pratik zorlanmalar yaratsa da bunu mücadelenin, gelişimin çelişkisi olarak ele alıp kişiliğini buna göre büyütme, örgütleme yöntemiyle yaklaştı. İlk katılımında verdiği fedailik kararını, inşa komitesinde de derinleştirdi. Kişiliğinde yeni bir çıkış yapma isteği kadar, bunu genel örgütün de yapmasında rol sahibi oldu. Tüm resmi toplantı, kongre, konferans ve diğer ortamlarda da Önderlik dışında başka bir gündem kabul etmedi. Her zaman Önderliğe kilitlenmede sürece davet çizgisi oldu. Kadın kongresinde de kadınların Önderlik etrafında kilitlenmesi için planlama sahibiydi. Ve bunu Kürdistan'ın dört parçası için geliştirirdi. Bunu başkalarının gerçekleştirmesi için belirtmezdi. Söylediği kadar eylemlerin başını çekmek, ilklerin sahibi olmak istiyordu. Önderliği savunmak için hep ilklerde yer almak istedi. Bunun için sabırsızdı. Nasıl, nerede daha güçlü pratikleşebilirimin arayışını YJA-Star güçlerinde gerçekleştirmeyi kendisine en uygun örgütsel çalışma zemini olarak gördü. Yoğunlaşmalarına, katılımına paralel döneme en güçlü cevap verme ve pratikleşme alanı olarak HPG'ye büyük bir coşku ve heyecanla gitti. Eylemde olmak istiyordu. Anlamlı yaşamın sahibi olmak isteyenler, büyük eylemin de sahibi olmalıydılar. Sözün gücünü eylemle ispatladı.

Viyan yoldaş, komplonun devamı olarak yaşanan gelişmeleri iliklerine kadar hissedip 2006 yılının gelişmelerinde özgürlük militanı olarak pratiğiyle yön tayin edici oldu. 2006 yılına dönüp bakacak olursak; Önder Apo'ya uygulanan zehirleme uygulaması henüz deşifre edilmemesine rağmen, O, bu ölüm

sessizliğindeki hücre cezası uygulamalarından, bu siyasi gidişattan büyük rahatsızlık duymuştu. Önderliğe uygulanan hücre cezaları sistemli bir politika olarak sürdürülmekteydi. Zulmü fütursuzca uygulayan Türk Devleti, militanları ve halkı Önderlikten vazgeçirmeyi, Önderliksiz de yaşanabilire alıştırmayı, bunu meşrulaştırmayı temel görevi olarak belirlemiş ve uygulamaktaydı. Buna karşı sessiz kalmak, bilinç ve ruhların uyuşukluk hali olurdu. Hatta bir gafleti ifade ederdi. Her ne kadar Kürt halkı ve militanlar komplonun ilk gününden itibaren 'alışmadık, alışmayacağız' deyip, bunu kesintisiz eylemle mücadeleyi yükseltmek olarak ortaya koysalar da, bu konsepti parçalamak daha başka bir müdahaleyi gerektirmekteydi. Viyan yoldaş bunu en derinden hissedip, bir kez daha Şubat ayına Önderliksiz girilmemesi gerektiğinin kararını vermişti. Bizlere bıraktığı son mektubunda bu durumu şöyle dile getiriyordu:

"Bu gün de 15 Şubat 2006'da Reber Apo'nun esaret altına alışının 8.yılına giriyoruz. Bununla birlikte uluslar arası komplo İmralı ve Kürt halkı üzerinde yeni ve tehlikeli bir süreç başlatmıştır. Reber APO ve Kürt halkının barış ve demokrasi çabalarını boşa çıkarmak istiyorlar. Çok açık teslim olma ve Başkan Apo'dan vazgeçme çağrısı yapıyorlar. Bizi ehlileştirmek, Başkan Apo'suz, ideolojisiz, iradesiz bir yaşama alıştırmak istiyorlar. Bu nedenle bu gün Kürt halkı dünyanın dört bir yanında Başkan Apo'ya yönelik imha ve inkar siyasetine karşı tepkilerini haykırıyor. Bende sizin bir öğrenciniz olarak, meşru olmayan saldırılar karşısında bu yılın 15 Şubat'ında halkımın içinde size olan bağlılığımı yenilemek istiyor ve halkımın direniş eylemlerini gürleştirmek istiyorum. Bedenimin ateşiyle sınıflı toplum uygarlığının buz tutmuş yürek ve beyinlerine bir mesaj vermek, batının İnsan Hakları Mahkemesinin yalancılığını ve sahtekârlığını ortaya çıkarmak için tarihin adaleti önünde birçok insan gibi bir şahit olmak istiyorum."

Eylemiyle bilinçlere, ruhlara yeni bir ışık oldu, sarsıntı yarattı. Bu hareketin kadrolarına, Kürt halkına dönük uyarıcı olan ve çağrıyı içeren eylemi, aynı zamanda düşmana da şu gerçeği göstermiştir: 'Önderlik yaşamımızdır, özgürlüğümüzdür. Önderliksiz yaşamı asla kabul etmeyeceğiz. Bu gerçekle oynamak isteyenler bilsinler ki, ateşle oynamaktalar.'

Viyan yoldaşın geride bıraktığı mektup-

lardan anlaşılacağı gibi eylemi ani bir karar sonucu değildir. 1999'dan itibaren yaşadığı yoğunlaşmalarının sonucudur. İradenin zirveleşme halidir. 15 Şubat komplosunu, iradesi ve bedeniyle yakmıştır. Güzel gülüşlü insan Viyan yoldaş, yoldaşlarından, halkından böylesine bir eylemle ayrıldığı için kederlidir de. Arkadaşlarına hitaben geride bıraktığı mektubunda bunu şöyle ifade eder:

"Canımı vermeden bir eylem gerçekleştirmeyi isterdim ama şuna inanıyorum ki, insan gerektiği kadar yaşamalıdır. Aynı zamanda söz anlamını yitirdiğinde sıra eyleme gelir, her eylem de sözün yeniden anlam bulması ve özgürlük umudunun güçlendirilmesi içindir. Bu sürekli beynimde yankılanan bir gerçektir.

Bu eylemim sizi etkileyebilir ama sizden ricam duygusal bir temelde yaklaşmamanızdır. Benim için üzülmeyin. Çünkü 2006 yılı hamlesi hepimizden güçlü ve olağan üstü bir katılım istemektedir. Ben de bir kadro ve kadın militan olarak bu şekilde katılım göstermek ve hem dıştaki hem de içteki komplolara mesajımı vererek sesimi halkın eylemleriyle birleştirmek istiyorum. Derler ki "zaman keskin bir hançer gibidir. Sen onu kesmezsen o seni keser."

Viyan yoldaş ailesine, Güney Kürdistan ve tüm Kürdistan halkına da özgürlüğe çağrı olmuştur. O da Mazlum DOĞAN'la başlayan, Ferhat KURTAY, Nemci ÖNER, Eşref ANYIK, Akif YILMAZ'la çoğalan; Amed surlarında Zekiye ALKAN'la yeniden tutuşturulan ve Rahşan DEMİREL'le, Ronahi-Berivan ve Sema yoldaşla süregelen özgür yaşam ateşini bir kez daha bedeniyle tutuşturdu. Önderlikle doğru yoldaşlık yapabilmek, kadının, Kürt halkının onurlu yaşamın sahibi olmasını sağlayabilmek ateşten gömlek giymekti. Ortadoğu'da aşık olmak, yanıp kül olmaktır. Viyan yoldaş özgürlüğe tutkulu bir aşıktı. Elbette bunun yöntemi kendini yakmak değildir. Ancak bedenini yakmak müthiş bir iradedir. Komplo sürecinde de hem militanlar, hem de halktan çok kimse bedenini ateşe verdi. Ve komplocu güçler bu muazzam iradeyi hayretle karşılarken, bir yandan da iradenin büyüklüğünü karalamaya, eylemin amacını gizlemeye, saptırmaya çalıştılar. Psikolojik sorunlar vb. gibi söylemler geliştirerek akıl, duygu ve mantık dışı izahlar getirmeye çalıştılar. Tabiî ki, insanlığın özgürlük tarihi hakikatler uğruna gözünü kırpmadan ölümü kucaklayan tarihi kişiliklere tanıktır. Giordano BRONU, Zerdüşt, Hallac-ı Mansur, Şeyh Bedrettin, Jean Darc, Olmpy De Gues, Zarife, Leyla KASIM vb. gibi. Viyanları, kişilikleriyle tarih yazan büyük şahsiyetlerin ardılları olarak anlamak lazım. Özgürlük tarihi hala bedel gerektiriyor. Önder APO'ya da bu bedel İmralı esaretiyle ödetilmek isteniyor. Viyan'ın vicdani reddi, ruhları kirleten, vicdanları körelten emperyalist-sömürgeci güçler karşısında Ortadoğu ve dünya insanlığına uyarıdır. Ahlaka, adalete davettir.

Viyan bir yaşam felsefesidir, özgürlük yürüyüşünün güçlü öncüsüdür. Bu sistemin nefes alamaz girdabı içinde olan, yaşam böyle olmak zorunda mı diye soran herkes için arayışın kimliğidir. Viyan çizgisi özgürlük umudunu sıcak tutan ve arayan herkes için

Tanrıçaların bu topraklarda
Hala yaşadığını, tarihe
Gömülmediğini senin şahsında
Bir kez daha görmekteyiz
Verimli Hilal'in yüce
Doruklarında yürürken hep
Bir kuş kadar hafif ve özgür
Hissetin, özgür yaşadın

bir çağrıdır. Özellikle Güney Kürdistan'da yaşanmayacak bir yaşamı her gün yaşam diye kadına dayatan, kadını boyunduruk altına alan, yüreğine pranga vuran sisteme karşı kadının eğitim-örgütlenme-eylemle güçlü red hareketidir. Viyan duruşu, intihara sürüklenen, tecavüz kültürüne maruz kalan kadınların ve tüm kadınların gelip dayanacağı son noktanın intiharın kader olmadığını, Viyanca özgürlüğe katılmak olduğunun ifadesidir. Mücadeleye katılmaktır. Örgütlenmek ve eyleme geçmektir. Viyan özgür yaşama aşkla bağlı olmanın manifestosudur.

Tanrıçaların bu topraklarda hala yaşadığını, tarihe gömülmediğini senin şahsında bir kez daha görmekteyiz. Verimli Hilal'in yüce doruklarında yürürken hep bir kuş kadar hafif ve özgür hissetin, özgür yaşadın. Bundan olsa gerek doruklara varınca kanatlanırdın. Gül yüzlü çehrenden yansıyan özgürlük gülüşü olurdu. Kim bilebilirdi ki, aşkı, hakikati yakalamanın sırrına erenlerin halesi üstündeydi. Başka hangi sebep seni yalçın kayalıklarda yaşam sevinciyle doldurabilir, ateşle dansa kaldırabilirdi? Bunu bugün biraz daha anlayabiliyoruz.

Klasik Gerillacılığı Aşalım
Meşru Savunma Çizgisinin Öngördüğü Yeni Gerillacılığa Ulaşalım

HPG'nin Tüm Komutan ve Savaşçı Yapısına!

HPG Askeri Konsey Toplantısını 5-12 Ocak tarihleri arasında gerçekleştirdik. Kapsamlı ve sonuç alıcı bir toplantı oldu. Daha öncede PKK Yürütme Komitesi Toplantısı ile KCK Yürütme Konseyi toplantılarını yapmıştık. Bu toplantılarda, hareketimizin yaşadığı ideolojik-örgütsel sorunları ve gelişme düzeyini, yine 2009 yılına girerken yüz yüze bulunduğumuz siyasî durumu, bu temelde izlememiz gereken politikaları belirlemeye çalışmıştık. Bu toplantılar ardından gerçekleşen HPG Askeri Konsey toplantısı hem ideolojik-örgütsel çalışmaları, hem de siyasî-askeri mücadele çerçevesinde HPG'nin 2009 yılında yerine getirmesi gereken temel görevleri belirledi. Bu çerçevede 2009 yılına hem genel özgürlük hareketi düzeyinde, hem de HPG olarak, savunma güçleri olarak, geçen pratik sürecin derslerini çıkarmış, kendimizi bu temelde yenileyip yeniden kararlaştırmış ve plânlamış olarak girdik. Hareket olarak 2009 yılını bu temelde karşıladık ve herkesin yeni yılını, milâdî 2009 yılını böyle kutluyoruz.

2008 yılı sonu itibarîyle önemli bir siyasal dönemeç ya da gelişme süreci içerisinde olduğumuz, çokça tartışarak ifade ettiğimiz bir husus oluyor. Bizim gibi, dünyanın tüm siyasî güçleri, çevreleri de 2008 yılının sonuçlarını, yine 2009 yılında yaşanabilecek olası gelişmeleri kapsamlı değerlendirmeye, anlamaya, tutum geliştirmeye çalıştı. Bu genel bir durumdur. Her yıl, herkes açısından bir yılsonu değerlendirmesi, içinde bulunulan durumun kapsamlı muhasebesinin yapılması ve yeni bir hedef belirlemesi oluyor. Fakat hem genel dünya güçleri açısından, hem de bizim açımızdan 2008 yılı sonu 2009 başı bu genel, rutin değerlendirmeyi aşan, farklı özellikler taşıyan bir durumu da içeriyor. Dünya açısından ABD'de yaşanan yönetim değişimi, izlenen siyasetler için önemli bir durumu ifade ediyor. Bizim açımızdan ise, bunlarla birlikte 2008 yılında yürüttüğümüz çok yönlü ve güçlü bir direniş mücadelesinin ortaya çıkardığı sonuçlar, inkâr ve imha sisteminin PKK'yi imha ve tasfiye plânının boşa çıkartılmış olmasının yarattığı siyasî durum ciddî bir önem taşıyor. Yeni bir yıla, geçen yıllarda imha ve tasfiye amaçlı kapsamlı saldırı plânlarını boşa çıkartmış, başarısız kılmış olarak giriyoruz. Bunun gündeme getirdiği yeni siyasî tartışmalar ve arayışlar söz konusu. Dolayısıyla bizim bu kapsamlı yılsonu değerlendirmelerimiz yeni bir yıla girmekten, bu temelde yılsonu ya da yılbaşı değerlendirmesi yapmaktan öteye, bir dönemeçte bulunmanın, yeni bir siyasî tartışma ve arayış sürecinin içerisine girmiş olmanın değerlendirmesini, tartışmasını yap-

mak ve bu yeni süreci anlamak, kararlaştırmak ve plânlamak gibi bir içerik taşıdı. Bu çerçevede sadece bir yıl değerlendirmesinden öteye, bir taktik dönemin değerlendirilmesi, sonuçlarının çıkartılması ve yeni bir taktik sürecin plânlanmasını içeriyor. Dikkat edilirse, ideolojik, siyasî, askeri alanlardaki bütün yönetimlerimizin kapsamlı toplantılar yaparak bu süreci karşılamış olmaları da, sürecin böyle bir karakter taşımasından ileri geliyor.

Genel dünya gidişatı açısından ABD'deki yönetim değişikliği ciddî önem arz ediyor. Sovyet sisteminin çözülüşü ardından Birleşmiş Milletler çerçevesinde oluşturulmuş uluslararası hukuk ve ya devletler hukuku denen hukuk sisteminin de ortadan kalktığı, işlemediği gözle görülebilen bir gerçek durumunda. Şimdi öyle bir dünya realitesi var ki, hiçbir kural, kanun, hukuk işlemiyor. Deyim yerindeyse "orman kanunu sistemi" dünyanın her tarafında genel geçer kural durumundadır. Yani büyüğün, güçlünün istediği gibi zayıfı ezdiği, yok ettiği kural işliyor. Bu noktada da günümüz dünyasının en büyüğü, en güçlüsü olarak dünya hegemonyasını yaratmak isteyen, küresel sermaye hegemonyasının yaratıcı olan ABD'deki yönetim değişikliği, yani ABD'nin izlediği politikalar herkes açısından önem taşıyor. Ortada bir kural, kanun, hukuk yok, ABD var; ABD'nin izlediği politikalar var. Öyle bir dünya gerçeği söz konusu ki, herkesin gözü kulağı ABD'ye dönüktür. Dostu da öyle, düşmanı da öyle; kaldı ki bu gücün çok fazla dostu da yoktur. Dünya imparatoru olmak isteyen, dünya hegemonyası yürüten gücün dostluğu olmaz, ilkesi olmaz, kuralı, kanunu olmaz. Onun tek ilkesi vardır: kendi hâkimiyeti, kendi egemenliğinin tesis edilmesi ilkesi. Dolayısıyla bu egemenlik sistemiyle uyumlu olmak ya da olmamak sorunu vardır. Bu açıdan da ABD politikalarıyla uyumlu olmak ya da karşıt olmak durumunda bulunan herkes bu süreci kuşkusuz çok yakından izliyor. Uyumlu olmak isteyenler kendilerini ABD'nin yeni politik yönelimlerini anlama temelinde şekillendirmeye çalışırken, karşıt pozisyonda olanlar da elbette karşıtlıklarının gereklerini başarıyla yerine getirebilmek için, en az ABD yanında olmak isteyenler kadar, ABD'deki politika değişikliklerini, politik gelişmeleri izlemeye çalışıyorlar. Böyle olunca da Amerika'da yaşanan en küçük politika değişikliği bütün dünyayı etkiliyor. Tüm siyasî güçler üzerinde şu ya da bu oranda etkide bulunuyor. 2009 başı bu anlamda ABD'de bir iktidar değişimine, yeni bir yönetimin iş başına gelmesine yol açıyor. Sekiz yıllık Bush yönetimi dönemi sona erdi. Şimdi yeni bir Demokrat yönetim, yeni seçilen Obama başkanlığındaki yeni bir yönetim 20 Ocak itibarîyle iktidara oturuyor. Aslında bir Bush yönetimi ardından 90'ların başında demokrat başkanı olarak Clinton yönetimi gündeme gelmişti. Sekiz yıllık Clinton yönetimi devri ardından sekiz yıllık Bush yönetimi devri yaşandı. Şimdi Bush gidiyor, yerine yeni Clinton devri geliyor. Aslında gerçekleşen budur. Her ne kadar Hillary Clinton başkanlık seçimini kazanamadıysa da, yeni yönetimin Dışişleri Bakanı oluyor. Geçen Clinton döneminin kadrolarının çok büyük bir bölümünün Obama yönetiminde de görev almakta olduğu gözleniyor. Neredeyse ABD'de siyasî iktidar sistemi, iki hanedan arasında el değiştiren bir siyasî iktidar sistemi haline gelmiş durumda. Biri biraz yıpranınca, eskiyince değiştiriliyor, diğeri iş başına getiriliyor. Şimdi öyle anlaşılıyor ki, Bush yönetimi çok eskidi, yıprandı. Bush'un çok kaba ve askeri güce dayanan saldırgan politikası III. Dünya savaşı denen çatışma kapsamı içerisinde oynayacağı rolü oynadı. ABD imparatorluğu açısından bazı gelişmeler, başarılar yarattıysa da, önemli sorunlar, zorluklar da ortaya çıkardı. Şimdi yeni bir demokrat yönetim eliyle bu sorunlar çözülmek, zorluklar aşılmak, ABD'nin yürüttüğü küresel sermaye hegemonyasının tüm dünyada güçlü bir biçimde tesis edilmesini sağlamak üzere Obama yönetimi iş başına getirilmiş oluyor. Demek ki yeni yönetimin izleyeceği politikalar kendisinden önceki yönetimin politikalarıyla çok bağlantılıdır. Onun ortaya çıkardığı sorunları ve zorlukları aşmaya dönüktür. Yoksa ondan bağımsız, ayrı, yep-

yeni politikaların ortaya çıkacağını kesinlikle beklememek gerekir. Yönetim değişir, ama devlet politikalarının devamlılığı, sürekliliği vardır. Her iktidar bu politik sistem içerisinde kendine biçilen rolü, verilen görevi yerine getirmekle yükümlüdür. ABD'nin yeni yönetiminin de bir süredir hem yönetimi oluşturma düzeyinde, hem de izleyeceği politikaları plânlar, projeler haline getirme düzeyinde yürüttüğü çalışmalardan sürecin böyle işleyeceğini anlıyoruz, görüyoruz.

Bu anlamda, "ABD'de yönetim değişiyor, dolayısıyla Bush yönetiminin yürüttüğü savaş sona erecek, ABD'nin müdahaleciliği son bulacak, Demokrat yönetim içe çekilecek, ABD sorunlarıyla uğraşacak, III. Dünya Savaşı'ndan vazgeçecek" gibi değerlendirmeler yanlıştır ve gerçekle bir alâkası yoktur. Böyle yapmak, ABD'de hiç kimsenin, hiçbir yönetimin yetkisinde değildir. Bu, seçilmiş başkan olsa da böyledir. O açıdan ABD'nin izlediği hegemonya politikasında herhangi bir değişiklik olmayacaktır. Obama yönetimi de en az Bush yönetimi kadar dışa dönük, saldırgan, girişimci olacaktır. Değişiklik olsa olsa izlenecek yöntemlerde, üslûpta olacaktır. Bush yönetimi çok kaba, deyim yerindeyse çok kabadayıca bir şiddet yöntemini, üslûbunu sürdürmüşken, Obama yönetimi biraz daha yumuşak, siyasî diyalogu da öne çıkartan, ekonomik-siyasî mücadele yöntemlerine önem veren bir tarz ve üslûp uygulayacaktır; ama bu, yeri geldiğinde, ihtiyaç hissettiklerinde savaş yapmayacağı, şiddet kullanmayacağı anlamına gelmez. Tersine, izlenen politikalar ihtiyaç duyarsa, yeni yönetimin de Bush yönetimi gibi kaba tarzda olmasa da, en az onun kadar savaş yapma, şiddet uygulama durumu olacaktır. Yeni yönetimle esas olarak ortaya çıkan sorunlar ve zorluklar aşılmak istenecektir.

Peki, nerede çıktı bu sorunlar ve zorluklar? Afganistan ve Irak savaşlarında çıktı. 2008 sonu itibarîyle en çok zorlanılan alanın Afganistan olduğunu herkes görüyor ve ifade ediyor. Bush yönetimi Afganistan ve Irak savaşlarında belli bir mesafe kaydetti, ama plânlandığı, öngörüldüğü, hedeflendiği gibi başarılı, yeterli bir sonuç alamadı. Ne Irak'ta tam bir hâkimiyet kurabildi, ne de Afganistan'da. Irak'ta genel bir siyasî yönetime ulaşsa da çatışmalı durum devam ediyor. Afganistan'da ise Kabil'in dışına çıkamaz durumdalar. Başkenti ele geçirdiler, belli bir etkinlik oluşturdular, ama Afganistan'ı, dolayısıyla Pakistan- Hindistan hattını çatışmasız, kendi denetimlerinde bir alan haline getiremediler. Bu durum ABD'nin küresel hegemonya politikalarını zorluyor. Özellikle Afganistan-Pakistan hattında yaşanan zorluklar, sorunlar, başarısızlıklar ABD'nin hegemonya politikalarını ciddî biçimde tehdit ediyor. Bu tehdit, ABD'nin altmış yıldır izlediği, Sovyetleri sıcak denizlere indirmeyi engellemeyi öngören Yeşil Kuşak projesinin başarısız kalma ihtimalini ortaya çıkartıyor. Bu bakımdan Afganistan hattı hem Ortadoğu'da egemenlik sağlayabilmek için, hem de Asya'yı denetleyebilmek açısından önem taşıyor. ABD ve Avrupa karşısında Asya'nın daha büyük bir dünya gücü haline gelmesini önlemenin kilit noktası Afganistan-Pakistan hattının egemenlik altına alınması oluyor. ABD altmış yıldır Türkiye-İran-Afganistan-Pakistan işbirliğini yaratarak Sovyetleri güneyden kuşatmaya çalıştı. Şimdi Afganistan savaşıyla bunu çok daha kalıcı kılmak isterken, savaşta istenen sonuca ulaşamaması bu durumu tehlikeye sokuyor. Geçmişten daha ileri bir düzeyde Rusya'nın Asya'nın Güney'ine inme, Asya'nın Güney'indeki ülkeleri etkileme, onlarla işbirliği yapma ihtimali öne çıkıyor. Tabi bu ABD'nin Bush yönetimi eliyle yürüttüğü hegemonya savaşının başarısını ciddî biçimde tehdit ediyor. Bu nedenle öncelikle Afganistan-Pakistan hattının daha güçlü denetim altına alınması gerekli. Dikkat edilirse Bush yönetimi 11 Eylül 2001 olayları ardından Ortadoğu'ya savaş açarken de, ilk olarak Afganistan savaşıyla işe başladı. Dolayısıyla Afganistan'da yaşanan sorunları, zorlukları aşmaya çalışmak yeni ABD yönetiminin de öncelikli politik yaklaşımı oluyor. Hem seçim propagandaları sürecinde, hem de seçimleri kazandıktan sonra yeni başkan

Obama politik önceliğinin Afganistan-Pakistan hattını denetim altına almak olacağını açıkladı. Bu çerçevede Afganistan'a savaşı kazanmalarına yol açacak kadar yeni asker sevk edeceğini söyledi. Hatta ABD kamuoyuna Bin Lâdin'i yakalama sözü verdi. Yani Afganistan'ı tümden denetim altına alma, bütün karşıt güçleri yok etme sözü verdi. Demek ki, yeni yönetim iş başına gelince esas yönelimi öncelikle Afganistan-Pakistan hattına olacak. O alanda askeri denetimi güçlendirip ilerleterek Ortadoğu'ya dönük yürüttüğü savaşı derinleştirmek isteyecek. Oysa Bush yönetimi kısmî bir Afganistan savaşı ardından Ortadoğu'nun merkezine, yani Irak'a saldırmıştı ve bu saldırıya dayanarak Suriye-İran rejimlerini düşürmeyi hedeflemişti. Bush yönetimi İran-Suriye yönetimlerini düşman ilân ederek Irak ile birlikte bütün bu alanlara saldırmayı hedeflediğini birçok kez ifade etmiş, ortaya koymuştu. Şimdi görülüyor ki, Bush yönetimi bu adımları atamadı. Yürüttüğü savaşta istediği sonuçları alamadı. Ciddî engellerle, zorluklarla karşılaştı ve yeni yönetim de bu temelde İran-Irak-Suriye hattında hegemonya mücadelesini daha da derinleştirebilmek için öncelikle Afganistan-Pakistan hattındaki askeri denetimi güçlendirme ihtiyacı duyuyor. Hiç kuşkusuz Afganistan-Pakistan hattındaki askeri denetimi güçlendirmeyi başarırsa, ona dayanarak bir yandan Rusya'yı, Hindistan'ı, Çin'i kontrol etmeye çalışırken; diğer yandan İran-Irak-Suriye hattı üzerinde egemenliğini güçlendirmeyi ifade eden bir yeni saldırı süreci geliştirecek. Yani İran ve Suriye rejimleriyle hesaplaşmayı Afganistan savaşının sonrasına ertelemiş oluyor. ABD'nin Afganistan-Pakistan hattında savaşı derinleştirebilmesi, başarıyla yürütebilmesi için de Ortadoğu'da kısmî bir sükûnetin ve ABD'ye şu ya da bu oranda destek veren bir siyasî duruşun olması gerekiyor. Her alanda birden savaşamaz, öyle bir savaşa girerse başarılı olamaz. Bunu herkes bildiği gibi, ABD yönetimi de biliyor. Bu açıdan eğer savaş 2009 yılı itibarîyle Afganistan-Pakistan hattında yoğunlaştırılacaksa, o zaman Irak'ta, Kürdistan'da, Filistin'de çatışmaların azaltılması, kısmî bir sükûnetin sağlanması, ABD'nin Afganistan savaşının bu alanlardan zorlanmaması gerekiyor.

Obama yönetimi bu alanlara dönük de benzer yaklaşımlar geliştirmeye çalışıyor. Bunun politik çerçevesi ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakının yaratılması olarak tanımlandı. Bu ittifaka Kürtlerin katılması da öngörüldü. ABD 2007 yılı başından bu yana böyle bir ittifakı güçlü bir biçimde yaratabilmek için mücadele ediyor. Böyle bir ittifakın önünde engel oluşturan güçleri etkisizleştirmeye, engel olan politikaları değiştirmeye çalışıyor. Irak'ta kısmî bir değişiklik yarattı, Saddam yönetiminin idamını gerçekleştirdi. Türkiye'yi PKK ile savaşa daha fazla tahrik ve teşvik ederek, destek vererek, savaş içerisinde Türk Genelkurmayı'nı çıkmaz içine sokup kendine daha fazla muhtaç kılma temelinde Irak ve Güney Kürdistan yönetimiyle iş birliği yapar hale getirdi. PKK'yi, onun radikal, bağımsız duruşunu ezebilmek, böylece Kürtlerin bu ittifaka katılımı önünde engel olmaktan çıkartılmasını sağlamak için de, 2007-2008 yılları boyunca yoğun bir saldırı yürüttü. Türkiye ve İran'la ortak bir cephe oluşturarak, PKK'yi ortak düşman ilân ederek, Türkiye'ye her türlü askeri desteği Irak hava sahasının açılmasından keşif ve istihbarat çalışmasının yürütülmesine kadar vererek, PKK üzerindeki plânlarını da başarıya götürmek istedi. Bütün bunlar hem Kürdistan ve Irak'ta kısmî istikrarı sağlamaya, hem de Türkiye-Irak ve Kürtlerin ABD politikalarına daha fazla destek vermesini sağlamaya dönük çabalardı.

Diğer yandan, Filistin-İsrail çatışmasını da en azından ateşkes durumuna çekmek, çatışmasız bir ortam yaratmak yönünde çabalar içerisine girildi. Yeni yönetim iş başına gelirken tüm bunların sağlanması, Ortadoğu'dan böyle bir desteğin alınarak Afganistan-Pakistan savaşına yönelinmesi hedefleniyordu. Bunun ardından kuşkusuz tekrar Ortadoğu'ya yönelim olacaktı. Başta İran ve Suriye olmak üzere, ABD politikalarıyla çelişen yönetimler Afganistan savaşı ardından hedef yapılacaktı. Dolayısıyla İran ve Suriye gibi güçler, ABD

daha böyle bir politik yapılanmayı gerçekleştirmeden, onun politikalarını bozmak üzere harekete geçtiler. İsrail-Hamas çatışması bu temelde ortaya çıktı. Irak'ta, Kürdistan'da da şiddeti tırmandırma çabaları bu temelde gündeme geliyor. İran'ın Kürdistan'a, Medya Savunma Bölgeleri'ne dönük gece-gündüz devam eden, neredeyse bir aya yaklaşan sürekli saldırı durumu buradan ortaya çıktı. İran ve Suriye, ABD'nin bu politik çabalarını daha uygulanmaya konmadan boşa çıkarmak üzere siyasî yönelim ve çaba içerisinde bulunuyorlar. Onlar da ABD'nin bu yönlü politikaları karşısında kendi çıkarlarını bu biçimde sağlayabileceklerini, kendilerini bu temelde ayakta tutabileceklerini düşünüyorlar. Tabi ABD, ABD-Türkiye-Irak ittifakını sağlarsa, Afganistan-Pakistan hattına egemen olursa, kuşatma altına almış olduğu bir İran üzerinde baskıyı çok daha güçlü ve etkili yürütebilir. Dolayısıyla İran'ın durumu tehlikeye girer. İran bu durumu önlemek, böyle bir kuşatma altına girmemek için, ABD'nin yeni yönetiminin geliştirmeye çalıştığı bu politik yönelimleri boşa çıkarmak istiyor. Son Hamas-İsrail çatışması bunun en somut örneği oluyor. Hamas ateşkesi bozdu, zaten hazırlıklı olan ve tetikte bekleyen İsrail yönetimi de kendi iç politikalarının ve ABD'deki yönetimsizlik durumunun verdiği gücü de kullanarak en ağır katliam içeren bir saldırı içerisine girdi. Aslında burada esas çatışan İran ve ABD'dir. Önder APO; "ilk devlet ile son devlet çatışıyor, dünya arada eziliyor" demişti. Şimdi bir kere daha bu gerçeğe tanık oluyoruz. Irak-ABD çatışması, İran-ABD çatışması, tarihin ilk devlet sistemiyle, bu sistemin günümüzde ulaştığı son temsilciliği arasındaki çatışmayı ifade ediyor. Şimdi yaşanan da bu çerçevededir. Fiili olarak İsrail-Filistin çatışması yaşansa da, politik olarak, gerideki güç olarak çatışanlar İran ve ABD'dir; tarihin ilk devlet sistemiyle son imparatorluk sistemidir. Arada acı çeken, katliam yaşayan, güç tüketen ise mazlum Filistin halkı oluyor. Bunun sorumlularını, hangi politikaların böyle bir halk katliamının yaşanmasına yol açtığını iyi görmek gerekiyor. Öyle sadece görüntüye bakarak değerlendirmek doğru ve yeterli olmaz. Bu katliamın arkasında hem ABD'nin, hem de İran, Suriye, Türkiye gibi güçlerin temsil ettiği bölge statükoculuğunun, bölge gericiliğinin etkisi vardır. Onların çatışması Ortadoğu'da halkların acı çekmesine, katliam yaşamasına yol açıyor. Bu ciddî ve tehlikeli bir durumdur. Buradan ders çıkartmamız gerekiyor. Önder APO'nun geliştirdiği teorik-politik hattın, PKK'nin izlediği özgür-bağımsız çizginin ne kadar önemli olduğu bu gerçek karşısında bir kere daha netçe görülüyor, açığa çıkıyor. Bu tehdit bölgedeki tüm halklar için vardır. Devletçi sistemin kendi iç çatışmasının dışında kalamamak, o çatışmanın etkisi altında, onun bir tarafı olarak politika izlemek her zaman halklar için acı, katliam, soykırım getirecektir. Bugün İsrail eliyle Filistin halkına dayatılan durum -Hamas'ın da burada âdeta böyle bir katliam kıvılcımı rolünü oynaması durumu- bütün bölge halkları için de söz konusudur. Kürt halkı içinde bu tehlike vardır. Bu gerçeği görerek bağımsız politika izlemenin, kendi öz gücüne dayanarak bir politik-örgütsel güç haline gelmenin ne kadar önemli olduğunu görmemiz gerekli.

Şimdi pratikte yaşanan şudur: İran, ABD'nin böyle bir politik yönelimini daha uygulama aşamasına gelmeden boşa çıkartmak üzere Hamas eliyle çatışma dayattı. ABD ve İsrail de İran'ın kendilerini Filistin'de rahatsız edeceğini, dolayısıyla Afganistan savaşını boşa çıkartmak isteyeceğini görerek, değerlendirerek böyle bir engeli tümden yok etmek üzere söz konusu katliam savaşını dayattı. Yapmak istediği; Hamas'ı etkisiz hale getirmektir. Afganistan'da savaşırken Filistin'den, arkadan çatışma dayatılmasını önlemektir. Görüldüğü gibi herkes kendi politik çıkarı doğrultusunda hareket ediyor. Kendisi açısından herkes için bir meşru savunma denen olgu söz konusu. Zaten yaşanan bu çatışma da öyle tanımlanıyor. İsrail meşru savunmasını yapıyor, diyorlar. Hamas da kendi meşru savunmasını yapıyor, İran'ınki de kendi savunmasınadır, ABD'ninki de kendini savunmak içindir. Neyi savunuyorlar? Çıkarlarını savunu-

yorlar. Bu çıkarlar neyi ifade ediyor? Dünyayı ele geçirmeyi ifade ediyor. Baskı, sömürü, zulüm düzenini ifade ediyor. İşte devletçi sistem gerçekliği denen gerçeklik budur. Demek ki, devlet demek savaş demektir. Devletle barış ol-maz. Devlet olgusu savaşla birlikte var olmuştur ve devlet var oldukça da savaş olacaktır. Neden? Çünkü devletin özü hegemonyadır, egemenliktir; baskı, sömürü, zulüm ve çıkar çatışması demektir. Şimdi bir kere daha ve çok net olarak yaşanan budur. Sonuç nasıl olacak tam belirtilemese de, Hamas'ın ağır darbe yediği gözleniyor. Böyle bile olsa İran, ABD ve İsrail'i Filistin'de çatışmaya sokarak aslında amacını belli ölçüde gerçekleştirmiş bulunuyor. Benzer durumu Kürdistan ve Irak'-ta da yaratmak isterler mi? Evet, bu tehlike her zamankinden fazla vardır. ABD'nin de buna göre askeri hazırlıkları söz konusu, İran da bunu tehdit ediyor. ABD bunu önlemek için öngördüğü ittifak politikasını geliştirmeye çalışıyor. ABD, Türkiye-Irak ittifakını Güney Kürdistan yönetimini de içine katma temelinde geliştirmeye çalışıyor. Bu konuda belli bir düzey de kazanmışlardır. 2008 Kasım'ında Bağdat'ta yaptıkları toplantıyla bu ittifakın nasıl yürütüleceğine dair bir plânlama ortaya çıkardıkları, bazı ilkelerde anlaştıkları görülüyor. Böyle bir ittifakı yaratıp işletme önünde en büyük engel olarak da PKK görülüyor. Öyle anlaşılıyor ki, Bağdat toplantısında PKK'-nin engel olmaktan çıkartılması plânlanmıştır. Türkiye Başbakanı "dört aşamalı PKK'yi tasfiye plânı" hazırladıklarını basına açıkladı. Celal Talabani bu planı "Kürt sorununun kısmen çözümü" olarak ifade ediyordu. Belli ki herkes bu plânı birazda kendine göre anlamış; ama yine de PKK karşıtı kısmî bir ittifak oluşturulduğunu görmemiz, anlamamız gerekli.

Bu ittifak şundan ileri geliyor: 2006 Ağustos'unda ABD, PKK'ye ateşkes çağrısı yapmıştı. 1 Ekim 2006 tarihinde PKK'nin ilân ettiği 5. tek yanlı ateşkes süreci bununla eş zamanlı olsa da, daha sonra ABD bu ateşkes çağrısına sahip çıkmamıştı. Ateşkes ve ateşkese dayalı siyasî çözümler aramak yerine, 2007 başından itibaren Türkiye'yi PKK'ye karşı askeri saldırıya tahrik ve teşvik eden, ona destek veren bir politika izlemişti. 2007 yılında ABD'nin politikalarında bir değişiklik oldu. Bu değişiklik, ABD-Türkiye-Irak ittifakını yaratma ve buna Kürtleri katma politikasının bir gereğiydi. PKK, Kürt cephesi açısından bunun önünde engel görülmüştü. 2007-2008 yılları boyunca ABD-Türkiye-İran ittifakına dayalı yürütülen topyekûn savaş konsepti temelindeki saldırılar bu çerçevede ortaya çıktı. Bu ittifakın amacı, PKK'nin direncini kırarak sistem içine çekip etkisiz hale getirmekti. Bu saldırıları örgütleyip yürüten ve bu plânının arkasında bulunan birinci güç ise, ABD'ydi. ABD Önderliği, gerillayı, örgüt yönetimi ve halkı hedefleyen saldırıların örgütleyici, yönlendirici gücüydü. 2008 yılı sonuna kadar bu plânı başarmayı hedefliyor ve öngörüyordu. Türkiye Devleti tarafından Medya Savunma Bölgeleri'ne dönük saldırıların gündeme getirilmesi, sıcak keşif-istihbarat çalışmasının ve bunda işbirliğinin yürütülmesi bunu başarmak içindi. Zap operasyonuyla bu sonucu elde etmenin büyük saldırısını başlatmış oldular. Fakat sonuçta bütün bu askeri saldırılar başarılı olmadı. Önderlik direndi, gerilla direndi, halk direndi, bütün PKK hareketi direndi, kahramanca bir direniş içerisinde olundu. Büyük zorluklar çekilse, iki yüzden

**Bu ittifakın amacı
PKK'nin direncini kırarak
Sistem içine çekip
Etkisiz hale getirmekti
Bu saldırıları örgütleyip
Yürüten ve bu plânının arkasında
Bulunan birinci güç ise
ABD'ydi. ABD Önderliği
Gerillayı, örgüt yönetimi
Ve halkı hedefleyen
Saldırıların örgütleyici
Yönlendirici gücüydü.**

fazla Şehit verilse de, bu imha ve tasfiye saldırısı kırıldı, boşa çıkartıldı. ABD bir kere daha gördü ki, PKK'yi şiddet yoluyla tasfiye etmek mümkün değildir. Zaten 2000'lerin başında ABD'nin savunduğu tez buydu. PKK şiddet yoluyla tasfiye edilemez, diğer yöntemler gerekir, diyordu ve bu çerçevede Türkiye yönetimiyle politik ayrılıklar yaşıyorlardı. Bir çelişki ve çatışma içerisindeydiler. Fakat Bush yönetiminin Afganistan ve Irak savaşı ardından elde ettiği güç, bu politikayı bir yana bırakarak, 2007 başından itibaren PKK'ye savaş açma düzeyini ortaya çıkardı. 2008 sonuna geldiklerinde yanıldıklarını, şiddet politikasıyla PKK karşısında sonuç almanın mümkün olmadığını bir kere daha görmüş ve değerlendirmiş oluyorlar. Bağdat plânlamasının buna dayandığı anlaşılıyor. Bu temelde ABD, Türkiye-Irak-Güney Kürdistan yönetiminin işbirliğini yaratarak, şiddetle PKK'yi ezip kendi politikaları önünde engel olmaktan çıkaramadığı durumu, şiddet dışı politikalarla gerçekleştirmek istiyor. Savaş dayatması dışındaki yöntemlerle PKK'yi etkisizleştirmeyi, kendi politikaları önünde engel olmaktan çıkartmayı hedefliyor. Son dönemdeki tartışmaların esası bu temeldedir. Tüm bu tartışmaların arkasında ABD vardır. Celal Talabani'nin açıklamalarının da, tayip Erdoğan'ın sözlerinin de arkasında ABD'nin bu politikaları var. Türkiye'de TRT 6'nin açılması, Kürdoloji kürsülerinin kurulma girişimleri de hep bu politikanın sonucu olarak ortaya çıkıyor. Tüm bunlar ABD menşelidir, ABD'nin PKK'yi şiddet dışı yöntemlerle etkisizleştirme ve engel olmaktan çıkartma politikalarının bir sonucu olarak gündeme geliyor. Bu da şunu ifade ediyor: "PKK'yi etkisizleştirebilmek için, PKK'nin dayandığı argümanları elinden almak gerekir. PKK Kürt dili, Kürt kültürü üzerinde mi duruyor, PKK'nin istediği gibi olmasa da Kürt toplumunu aldatacak, en azından PKK'ye desteği bölüp parçalayacak düzeyde bazı sahte, geçici açılımlar yapmak gerekiyor. PKK toplumun örgütlenmesi üzerinde mi duruyor, bazı örgütsel serbestlikler yaratmak gerekiyor". ABD'nin politikaları budur ve bu temelde Kürt sorununun çözümünü esas alan değil, PKK'nin varlığını yok etmeyi, PKK'yi çözmeyi ve tasfiye etmeyi öngören yeni bir politik plânlama yaptıkları ve uygulamaya koymaya çalıştıkları anlaşılıyor.

Tayip Erdoğan bu planın birinci aşamasını, 'PKK'nin izole edilmesi' olarak tanımladı. Her halde ikinci aşama, izole edilmiş, denetim altına alınmış bir PKK'ye çeşitli şartların dayatılması olacak. İzole aşaması: Kürtçe yayın yaparak, kürdolojiden söz ederek, tartışma yürüterek PKK'nin kitle tabanını bölmek, zayıflatmak, yine Güney Kürdistan'da, yurt dışında PKK'ye karşı yoğun bir karşı propaganda faaliyeti yürüterek PKK'ye kitle desteğini azaltmak ve en son olarak 29 Mart yerel seçimlerinde demokratik-yurtsever adayların kaybetmesini sağlatarak, seçimlerin Kür-distan'da AKP tarafından kazanılmasını gerçekleştirerek PKK'nin daraltılması, kitle tabanının bölünüp zayıflatılarak marjinal bir hareket konumuna düşürülmesini ifade ediyor. PKK'nin izole edilmesinin çerçevesi böyledir. İkinci aşama, Şiddete bulaşmamış olan dağdaki gerillanın eve dönmesi için yasal kolaylık sağlamak, yöneticileri üçüncü bir ülkeye iltica ettirmek, İmralı'da yeni bir cezaevi oluşturarak Önder APO'nun koşullarında çok kısmî bazı değişiklikler yapmak, böylece PKK'nin direnme gücünü ve örgütsel yapısını, mevcut mevzilenmesini, örgütlenmesini bozup parçalamak anlamına geliyor. İkinci aşamanın bunları içerdiği anlaşılıyor. Artık üçüncü ve dördüncü aşamaların ne olacağı belli değildir. Onları tam bilemiyoruz. ABD ondan sonra ne düşünüyor, nasıl bir yaklaşım gösterecek, KDP ve YNK'yi nasıl bir politik yönelim içine sokacak bilmiyoruz. Fakat üçüncü ve dördüncü aşamalara dönük Türkiye'nin plânlarının olduğunu görmemiz lâzım. Üçüncü ve dördüncü aşama açısından Türkiye yönetiminin, İlker Başbuğ yönetiminin Eylül 2008'de peş peşe yapılan Terörle Mücadele Kurulu toplantılarında ortaya çıkardığı yeni bir plânın varlığı tartışmasızdır. Türkiye yönetimi bir yandan ABD'nin bu plânına katılıyor, ondan yararlanmaya çalışıyor, bir yere kadar ABD ile

birlikte hareket etmeyi öngörüyor; diğer yandan PKK'yi izole edip örgütsel sistemini dağıttıktan sonra da, Kürt halkına soykırımı dayatmak üzere bir saldırı plânının var olduğu da görülüyor.

2008 Eylül'ündeki Terörle Mücadele Kurulu toplantılarında böyle bir saldırı plânı hazır-lanmıştır. Nitekim daha sonra Başbakan Tay-yip Erdoğan Hakkari'ye gelerek bu planı deşifre etti; "beğenmeyen çekip gitsin" dedi. Halkı kovacaklarını söyledi. Savunma Bakanı, Ermeni ve Rum katliamlarını, tehcirini kendileri açısından doğru ve başarılı gördüklerini söyledi, onları gündeme getirdi. Bu sözler durup dururken bu kişilerin akıllarına gelip söylenmiş sözler değildir. Bunlar ilgili kurullarda; Terörle Mücadele Kurulu'nda, Milli Güvenlik Kurulu'nda tartışılan, karar haline getirilen plânları uygulamaya dönük, onun zeminini yaratmayı içeren konuşmalardır. Bunu böyle anlamamız gerekli. Buradan da şu sonuç çıkıyor: eğer Türkiye yönetimi ABD ile birlikte PKK'yi izole etme ve örgütsel sistemini zorlama yönünde bir gelişme ortaya çıkartabilirse ve ABD politikaları da uygun olursa, bunun ardından PKK'yi imha ve tasfiye edecek, yok edecek bir saldırıyı yürütmeye hazırlanıyor. Türkiye yönetiminin böyle bir saldırı plânı vardır. Eylül 2008 toplantılarında bunun kararlaştırıldığı anlaşılıyor. Bu noktada İsrail'in Hamas'a saldırısı önem taşıyor elbette. Nasıl ki, İsrail Hamas'ı tümden imha edebilmek için bu kadar kapsamlı, azgın bir saldırı yürütüyorsa, Türkiye de benzer bir saldırıyı PKK'ye dönük yürütme karar ve çabası içerisindedir. Bunun için iki şey gerekiyor: Bir, PKK'nin izole edilmesi, yani marjinal kılınması. Bunun sağlanabilmesi için de 29 Mart yerel seçimlerinde Kürdistan'da AKP'nin kazanması gerekiyor. Seçimleri kazanabilmek için de sahte birçok girişim gerekiyor; kömür dağıtma, makarna dağıtma, sahte umut dağıtmaları, yine "Kürdoloji kuracağız, halkın TRT Caşh dediği Kürtçe kanal açacağız, Kürt sorununu biz de çözüyoruz havası yaratmaları gerekiyor. Türkiye'deki bu girişimlerin hepsi AKP'nin 29 Mart yerel seçimlerini kazanması içindir. Tüm bunlar birer seçim çalışması, yani özel savaş çalışması oluyor. Onun dışında herhangi bir değer ifade etmiyor. İkincisi, bunlara dayanarak seçimi kazanır, dolayısıyla Kürt Özgürlük Hareketini kitleden kopuk marjinal bir konuma düşürür, diğer yandan, İsrail'in ABD politik desteğini almasına benzer bir biçimde ABD politikalarından destek alma zeminini bulursa, İsrail'in Filistin halkına yöneltti̇ği saldırıya benzer bir saldırıyı 2009 yazında Türkiye'nin de Kürt halkına yöneltme ihtimali güçlü bir biçimde vardır. Hatırlanacağı gibi, MHP tampon bölge oluşturulmasını istemiş, çağrı yapmıştı. Terörle Mücadele Kurulu'nda bunun tartışılacağı söylenmişti. Aynı şekilde Tayip Erdoğan'ın ve Savunma Bakanı'nın açıklamaları Kürt tehcirini tartıştıklarını gösterdi. Zaten Kürt halkına dönük Türkiye metropollerinde linç girişimleri var. Öyle anlaşılıyor ki, tampon bölge yaklaşımı içerisinde de Ermeni ve Rumlara yapıldığı düzeyde olmasa da, kısmî bir Kürt tehcirini, yani zorla kendi yerlerinden göçertme plânını Kürt halkına dayatmayı düşünüyorlar. Türkiye yönetiminin, İlker Başbuğ-Tayip Erdoğan yönetiminin böyle bir plân ortaya çıkardığı artık tartışma götürmezdir. Şem-dinli'den Ağrı'ya, Doğubayazıt'a, yine Nusaybin'e, Cizre'ye kadar uzanan hatta var olan kent ve kasabaları boşaltmayı öngören bir katliam ve tehcir saldırısı dayatabilirler. Türkiye yönetiminin böyle bir plânının olduğu tartışmasızdır. Nasıl ki 94'te bu sahalarda kırsal alanı, köyleri zorla boşalttılarsa, şimdi de şehirleri boşaltmayı hesaplıyorlar. Böylece Kürdistan parçalarını birbirinden koparmayı, Kürt toplumunun ulusal bütünlüğünü yok etmeyi hedefliyorlar. Bu önemlidir. Böyle bir durumda gerillanın hareket zemini yok olur. Böyle bir durumda artık Kürtlerin mevcut Kürdistan bütününde ulusal topluluk olma durumları ortadan kalkar. Bu bir soy kırım yaklaşımıdır. Nasıl ki Erivan'da Ermenistan kurdurup, Çukurova'dan Van'a kadar olunan hatta Ermenileri yok ettilerse, Güney Kürdistan'da Süleymaniye, Hewlêr ve Duhok'ta bir Kürdistan kurulmasını kabul ederek, Kuzey, Doğu

ve Batı Kürdistan'da Kürt ulusal ve toplumsal varlığını yok etmeyi hedefleyen bir plânı uygulamak istiyorlar.

Bu gerçekleri görmek ve anlamak gerekiyor. 'Dünya buna elvermez, demokrasi tartışmaları var, Türkiye bunları yapamaz' dememek lâzım. Bu demokrasi tartışmaları eskiden de vardı. Öyle yeni icat etmişiz gibi yaklaşmamalıyız. Özgürlük bilinci ve düşüncesi eskidende vardı; insanlığın başlangıcından beri vardır. Çeşitli çıkarlar, dünyanın belli bir geleneğe, hukuka dayanması eskiden de vardı, hatta eskiden daha kuvvetliydi. Örneğin, hiçbir güç, belki de son üç-dört bin yıl içerisinde savaşta esir aldığı düşmanını idam etmemiştir. Ancak Amerika Birleşik Devletleri 2006 yılının son günü Saddam Hüseyin'i idam ederek bunu yaptı. Şimdiki dünya eskisinden çok iyi değildir. Kendimizi yanıltmamalıyız. Eğer güç ve imkân bulursa, baskıcı, sömürücü, şoven, milliyetçi, emperyalist güçler her türlü katliama başvurabilirler. Bunu önlemenin yegâne yolu, bunu imkânsız kılmanın tek yolu; Kürt halkının örgütlülüğü, bilinci, hazırlığıdır, kendini savunma gücüdür. Elbette Kürtler Ermeniler gibi, Rumlar gibi değiller. Kürdistan coğrafyası, Kürt toplumunun yapılanışı ve Kürt nüfusu çok farklıdır. Bir de otuz yıldır yürüttüğü özgürlük mücadelesi var, ortaya çıkardığı direnme gücü, tecrübesi, örgütlülüğü var. Bütün bunlar ciddî farklılıkları ifade ediyor. Ancak unutmayalım ki, karşıt güç de bundan korkuyor ve kendi egemenliğini sürdürebilmek için çılgınca her türlü yönteme başvurma hesabı yapıyor. Bunu görmemiz lâzım. Kendi iç çatışmalarını bu temelde değerlendirmek gerekli. Nasıl ki 93'te bir iç hesaplaşma yaşadıktan sonra beş yıl boyunca PKK'ye, gerillaya, Kürtlere karşı saldırı yürüttülerse, şimdi bu Ergenekon soruşturması kapsamında yaşadıkları iç hesaplaşmanın ardından ne yapacakları belli olmaz.

Aslında Ergenekon Türk Devleti'nin kendisidir. Bu oluşum bir; devletin temel yapılanışından, ikincisi; Türkiye'nin ABD ve NATO ile işbirliğinden ileri geliyor. Bu iki unsurun birleştiği 60'lı yıllardan itibaren Ergenekon denen oluşum ortaya çıktı. Ergenekon, devlet ve toplumu elinde tutan, koordine eden üst bir koordinasyon gücüdür. Bunun içinde siviller de var, askerler de var, siyasetçisi, hukukçusu, ekonomisti, aydını, istihbaratçısı var, herkes var ve Türkiye'deki bütün örgütler ve toplum bu koordinasyonun elindedir, bu koordinasyon tarafından yürütülüyor. Bunun denetiminde olana ses çıkartılmıyor; bu koordinasyonun denetiminin dışına çıkan; hain, düşman, terörist sayılıyor ve yok edilmek için savaş açılıyor. Türkiye'de 1980'den itibaren bu sistemin dışına sadece PKK çıkabildi. Bu temelde otuz yıldır PKK'yle savaşılıyor. Bu sistem PKK'yle savaş içerisinde çok daha kemikleşti, büyüdü. Her türlü katliama, soyguna karıştı. Çok farklı örgütlenmelere ve kurumlara sahip bir oluşum olma durumu söz konusudur. Bir sürü ekonomi örgütleri var, siyasî örgütleri var, demokratik sivil toplum örgütleri adıyla kurulan örgütleri var. Bunların hepsi aslından Ergenekon tarafından kontrol ediliyor. Dolayısıyla devlet eliyle yürütülmüş bir kirli savaş, özel savaş söz konusudur. Bu işin en başta yürütücü gücü Genelkurmay'dır. Şu anda yürütülen Ergenekon soruşturulmasıyla aslında yapılmak istenen şey, bu sistem içerisindeki örgütleri, güç odaklarını tasfiye etmektir. Yani, kendi iç iktidar savaşımları sürüyor. Zap operasyonu ardından nasıl ki bir iktidar savaşımı gündeme geldiyse, bu durum şimdi halen devam ediyor. Ergenekon soruşturması bir iç iktidar savaşımıdır. Bir klik aşırı milliyetçi, Avrasyacı klik iktidardan düşürülmeye, tasfiye edilmeye çalışılıyor. Bu klik kendi içinde belli bir örgütlülüğe sahipti. Kaç tür örgütleri var, örgütsel sistemleri nasıldır bunu bilmiyoruz, ama anlayış olarak birbirlerine yakındılar, belli bir örgütlülükleri vardı ve Kürt sorunuyla, Kürdistan'daki savaşla herkesten önce bu klik ilgilenmişti. Bu klik, PKK'ye karşı savaşı yürüten kliktir aslında. 90'lı yıllarda iktidarda hâkim olan ve Kürdistan'da kirli özel savaşı organize eden, yürüten bunlardır. Bu klik, PKK'ye yönelik savaşta başarılı olamadı ve başarılı olamayınca bu klikten bazıları şöyle açıklamalar yaptı-

lar: "Bu iş savaşla olmuyor." Neyle olacağı yönünde de bir plân, politika ortaya koymadılar, çözüm gücü yaratamadılar. Öncelikle şiddetle, katliamla, kirli savaşla PKK'nin, gerillanın, Kürt halkının ezilip bastırılabileceğini hesap ettiler, bunu planladı ve uyguladılar; fakat başarılı olamadılar. Şimdi Ergenekon diye soruşturulan, tutuklanmaya, yargılanmaya çalışılan klik, PKK karşısında başarısız kalmış, yenilgi almış bir kliktir. Kürt sorununu şiddetle ezmek, çözmek istedi. Ezemeyince, ezilmiyor, başarılmıyor, dedi. Fakat nasıl çözüm olacağı yönünde bir görüş geliştiremedi, boşlukta kaldı. Şimdi yeni güçler bunları tasfiye etmeye çalışıyorlar. Çünkü işleri bitmiştir. Şiddetle sonuç almayı öngördüler, başaramadılar. Her hangi bir çözüm de üretemediler. Dolayısıyla artık yapacakları bir şey kalmamıştır. Bunlar tasfiye edilerek yerleri yeni örgütlerle doldurulmak isteniliyor. Bu soruşturmayla bir yandan suçlular bulunmuş oluyor, devlet temize çıkartılmaya çalışılıyor; diğer yandan zaten işi bitmiş, başarısız olmuş olanlar bir tarafa atılarak yeni ve dinamik güçler örgütlendiriliyor, iş başına getiriliyor. Fakat bunu yapanlar demokratik yöntemlerle mi yapıyorlar, demokratik siyasete işlerlik mi kazandırıyorlar? Hayır. Dikkat edilirse, Ergenekon soruşturmasının Türkiye'nin demokratikleşmesiyle hiçbir alâkası yoktur. Bu husus tartışılmıyor bile. Bırakalım bir demokrasi plânı temelinde yürümesini, tartışma gündeminde bile yoktur. Ergenekon terör örgütü tartışmaları yapılırken, insanlar tutuklanıp suçlanırken, bu örgüt dağıtılmak istenirken, bunun sonucunun Türkiye'nin demokratikleşmesi olduğu söylenmiyor, tartışılmıyor, öyle bir plân yoktur. Sadece geçmişte suç işlemiş, artık iş yapamaz olanlar var, onlar bir tarafa itiliyor, etkisizleştiriliyor, engel olmaktan, ayak bağı olmaktan çıkartılmaya çalışılıyor.

Yine Kürt Özgürlük ve Demokrasi Hareketini ezmek, bastırmak için bu örgütlenmeler oluşturuldu ve saldırı yürüttüler. Şimdi bunlar üzerine gidilirken bütün bunların hesabı görülüyor mu? Kürt sorununun siyasî-demokratik çözümü öngörülüyor mu? Hayır. Hiç alâkası yok, bağlantılandırılmıyor, tartışma gündemine dahi gelmiyor. Sadece bazı kişiler kötüdür, teröristtir, suç işlemiştir deniliyor ve onlar dıştalanmaya çalışılıyor. Bununla mevcut devlet sistemini, despotik devlet yapısını, inkârcı ve imhacı rejimi Kürdistan'da daha güçlü ve etkili yürütecek bir iktidar, siyasî organizasyon ortaya çıkartılmaya çalışılıyor. Bunun aracı AKP'dir, ama bunu yaptıran ABD'dir. Bundan kuşku duymamak lâzım. Türkiye'de milliyetçi klik dışlanarak ki bunlar Avrasyacılık yaparak biraz ABD karşıtı tutum geliştirdiler bunlar ortadan kaldırılarak Türkiye'yi daha fazla ABD'ye bağlayacak ılımlı İslam ya da siyasî İslam denen proje uygulanmak isteniyor. Türk Devleti böyle bir çizgide yeniden organize edilmeye, önündeki engeller temizlenerek güçlü bir devlet sistemi yaratılmaya çalışılıyor. Yapılmak istenen budur. Bu operasyon bir ABD operasyonudur. Geçmişte kullanılanlar, işi bitmişler atılarak Türkiye'deki ABD işbirlikçisi olan, ABD çıkarlarına göre hareket eden, despotik devlet sistemini milliyetçi-dinci çerçevede buna Türk-İslâm sentezciliği de deniliyordu yeniden organize ederek ayakta tutmayı sağlatacak bir operasyon yürütülüyor. İşin esası budur. Bu da Kürt halkına karşı daha kapsamlı bir katliam savaşı yürütme tehlikesini ortaya çıkartıyor. Bütün bunlar İlker Başbuğ-Tayyip Erdoğan işbirliğinin örgütlendirilmesi oluyor. Devlet içerisinde engel olanlar temizlenerek, devlet yönetimi üzerinde kendine siyasî İslâm adını vermiş ve ABD'ye her şeyleriyle bağlı olan bu gücün hâkimiyeti, örgütlenmesi sağlanarak PKK'ye karşı, Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı yeni bir saldırı gücü ortaya çıkartılmak isteniyor. Kürt inkârı ve imhasını amaçlayan yeni bir rejim yaratılmak isteniyor. Bunlar açık olgular. Bu gerçeklerden asla kuşku duymamak gereklidir. Fakat bunlar yapılırken ilginç sonuçlar da ortaya çıkıyor. En son Milli Güvenlik Kurulu sekreteri de terörist olarak, terör örgütü üyesi olarak tanımlandı, neredeyse tutuklanacaktı. Genelkurmay müdahalesiyle tutuklanması önlendi. Yıllarca Milli Güvenlik Kuruluna sekreterlik yapmış bir kişi terör

örgütü kurmuşsa, onun yönettiği örgüt Milli Güvenlik Kurulu olduğundan, o zaman terör örgütü de Milli Güvenlik Kurulu oluyor. Milli Güvenlik Kurulu da Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni yönettiğine göre, aslında TC'nin terörist olduğunu bu soruşturmayla kendileri açığa çıkartmış, kabul etmiş oluyorlar. Ordunun, devletin terörist-katliamcı karakteri netçe açığa çıkıyor. Ergenekon soruşturması bu gerçekleri deşifre etmek, iç ve dış kamuoyunu bu temelde bilinçlendirmek için önemli bir fırsat ve imkân da sunmaktadır.

İran ve Suriye'nin yaklaşımları da bu çerçevededir. Onlarda kendilerini ABD'nin bu yeni politikasına göre şekillendirmeye çalışıyorlar. ABD'nin başarılı olamamasından aldıkları güçle, onun kendilerine muhtaç olacağını düşünerek biraz daha rahatlamış görünüyorlar. ABD'yi daha fazla çıkmaza sokmak, zorlamak için de ellerindeki tüm imkânları devreye koyuyorlar. ABD'yi zorlayacak çatışma odaklarını tahrik ediyorlar, destekliyorlar. Filistin'de yaptıkları budur, Kürdistan'da yapmak istedikleri budur. İran'ın PKK düşmanlığının arkasında bu yatıyor. İran, Hamas gibi PKK'yi de kendi çıkarları doğrultusunda istediği gibi kullandığı bir örgüt haline getirmeyi istedi. Özellikle uluslararası komplo ardından, İmralı sisteminin oluşması ardından bunun koşullarının ortaya çıktığını düşündü ve 2000 yılında YNK eliyle Özgürlük Hareketi'mize yönelik saldırıları organize etti. PKK'yi Hamas gibi, Hizbullah gibi kullanabileceği bir örgüt haline getirebileceğini hesapladı. Bu gerçekleşmediğinden dolayı büyük öfke duyuyor, düşmanlık yapıyor. Medya Savunma Bölgeleri'ne dönük saldırılar, PKK'ye düşmanlık buradan kaynaklanıyor. PKK'yi zorlayarak, ateş altında tutarak Türkiye'yle, ABD'yle, Irak'la, Suriye'yle daha fazla çatışma içine sokmaya çalışıyor. Yine baskı yaparak, saldırarak PKK'yi zor duruma düşürüp, sözde iradesini kırarak teslim almaya çalışıyor. İran politikaları budur. Kürt sorununa siyasî yaklaşım gösterme, çözüm üretme gibi bir arayışı yok; tam tersine, onun da kendi çıkarları doğrultusunda PKK'yi nasıl kullanacağı yönünde arayışları söz konusu. Belli ki, o da bu süreçte mevcut politikayı sürdürecek.

Dikkat edilirse, 2009 yılının başında politik-askeri ortam çok karmaşık ve hareketlidir. Bu karmaşıklık ve hareketlilikte bir azalma kesinlikle olmayacaktır. 2009 yılı içerisinde birçok alanda yeni siyasî-askeri gelişmeler, daha kapsamlı ve çatışmalı durumlar gündeme gelecektir. Kendimizi şimdiden buna göre hazırlamamız gerekiyor. Bizim de bütün bu planları boşa çıkartacak, Kürt özgürlüğünü ve demokrasisini yaratmayı hedefleyen, bunu adım adım geliştiren bir mücadele planına ve taktik duruşa sahip olmamız gerekmektedir. Bu bakımdan ABD, AKP ve güneyli güçler eliyle geliştirilmeye çalışılan "PKK'yi şiddet dışı yöntemlerle etkisiz hale getirme" projesini deşifre etmemiz gerekiyor. Ona karşı yoğun bir propaganda yürütmemiz, eleştirmemiz, dikkatli ve duyarlı olmamız lâzım. Obama yönetimi aslında uluslararası komplodan sorumlu olan bir yönetimdir. 9 Ekim ve 15 Şubat komplolarını Clinton yönetimi örgütledi ve yürüttü. Obama yönetimi de o yönetimin mirasçısıdır. Dolayısıyla uluslararası komplodan ABD'nin yeni yönetimi sorumludur. Kürt halkına haksızlık yapmıştır, hem de büyük ve tarihsel bir haksızlık yapılmıştır. Bunu gidermek zorundadır. Yine ABD yönetimi 2006 Ağustos'unda ateşkes çağrısı yaptı. PKK Koordinatörlüğü adı altında sistemler oluşturdu. 1 Ekim 2006 tarihinde ilan edilen ve sekiz ayı aşkın süren 5. tek yanlı ateşkese hiçbir karşılık vermedi. Kendi çağrısına sahip çıkmadı, ikiyüzlü davrandı. Son iki yıldır da 2007-2008 yılı boyunca da- ABD Türkiye'yi savaşa teşvik ve tahrik ediyor. PKK'yi ortak düşman ilan etmiş ve bizzat savaşa katılım gösteriyor. Ne hakla, niye yapıyor bunu? Kendi çıkarları için Kürt halkının özgür-demokratik duruşuna bu biçimde saldıramaz, onun katliamını öngöremez.

Yine Güney Kürdistan yönetiminin bu hususlarda dikkatli olması gerekiyor. ABD kendi çıkarları için Kürt halkının özgür-demokratik iradesini kırmak, yok etmek istiyor. ABD, tıpkı bir Erivan Ermenistan'ı gibi, bir

Hewlêr Kürdistan'ı yaratabilir, onu kabul edebilir, onun dışında bütün Kürt toplumunun imhası ve tasfiyesini dayatabilir. Buna kesinlikle âlet olunmamalıdır. Bu, Kürt topraklarının bir bölümünü özgürleştirmek, Kürt halkını geliştirmek, Kürt ulusal gelişmesini sağlatmak olmayacaktır; tam tersine, Kürt soykırımının ortağı olmak haline gelecektir ki, en büyük ihanet, en büyük tarihsel yanılgı bu olacaktır. Türkiye yönetiminin böyle bir arayışı var. Gizliden gizliye sürdürülen diplomasinin esas amacı budur. Bunu herkes biliyor, anlıyor. Kimse sanmasın ki bilinmiyor, görünmüyor, anlaşılmıyor. Bunlara kesinlikle âlet olmamak lâzım. Kürt halkı, Özgürlük Hareketi bu konuda çok duyarlı, dikkatli olmalıdır. Kürt ulusal kamuoyu gerçekleri iyi görmelidir. Olacaksa bir ulusal konferans, bütün parçaların, tüm Kürt örgütlerinin katıldığı, Kürt halkının özgür-demokratik yaşam ilkelerinin belirlendiği bir konferans olmalı. Böyle bir konferansı düzenlemek için biz de beş yıldır çalışıyoruz. PKK böyle bir konferansa tüm gücüyle katılım gösterir; ama inkâr ve imha sisteminin oyununa gelecek, âleti olacak, Kürt halkının özgür-demokratik yaşam direncini kırmayı hedefleyecek organizasyonlara asla alet olmayacağı gibi, onları boşa çıkartmak için de elinden gelen tüm çabayı harcayacaktır. Bunu da herkesin bilmesi gerekir.

Diğer yandan, Türkiye'deki durum önemlidir. İnkâr ve imha sistemi gerçektende tam bir çözümsüzlük, çıkmaz ve iç çatışma halinde. Kürt sorununun çözümü siyasî gündeme hiçbir zaman bu düzeyde dayatılmamıştı. 2008 sonu itibarîyle ulaştığımız düzey, siyaset gündemine Kürt sorununun siyasî çözümünü en ileri düzeyde dayatmaktır. Başka çaresi kalmamış olan inkâr ve imha sistemi, bir yandan ABD'ye uşaklık ederek; diğer yandan KDP ve YNK gibi güçlere yalvararak yeni bir saldırı plânı hazırlayıp kendini rahatlatmaya çalışıyor. İşin gerçeği ve özü budur. Buna karşı duyarlı ve uyanık olmamız lâzım. Bir kere, 29 Mart yerel seçimlerinde AKP'nin kazanmasını engellemek gerekli. AKP'ye verilecek her oy Kürt halkına sıkılacak bir soykırım kurşunu olacağı gerçeğinden hareketle, AKP'nin deşifre edilmesi ve seçimde yenilgiye uğratılması lâzım. Ama esas olarak imha ve tasfiye amaçlı saldırılara karşı çok duyarlı, bilinçli, örgütlü ve hazırlıklı olmak gerekiyor. Bir yandan seçim kazanılırken; diğer yandan gerillayı, öz savunmayı geliştirerek söz konusu katliam ve tehcir planlarını boşa çıkartacak bir direnme duruşunu sağlamamız lâzım. Bu konuda hata yapmamalı ve zayıf yaklaşım içinde olmamalıyız. 'Böyle olmaz, konjonktür buna el vermez, demokratik haklarımız var, kimse bir Kürt soykırımı ve tehciri yapamaz, bu dünyada böyle şeyler olmaz' dememek gerekir. O tür düşünceler kendini kandırmadır. Doğru olan, kendi gücünle, örgütlülüğünle bu durumları boşa çıkartmadır. Onun için de bilincimizi, örgütlülüğümüzü ve direnme hazırlıklarımızı her zaman güçlü tutmalı, örgütlenmeli, donanımımızı geliştirmeli, öz savunmamızı güçlendirmeli, gerillayı büyütmeli, kendi savunmamızı kendi özgücümüzle yapabileceğimiz ilkesinden asla uzak düşmemeliyiz. Katliamlar, soykırım girişimleri, tehcir politikaları, linç saldırıları ancak Kürt halkının, Kürt gençliğinin kendi örgütlülüğü temelinde öz savunmasını geliştirerek boşa çıkartılabilir. Başka türlü olmaz. Onun için de her zamankinden daha duyarlı olmak, daha örgütlü hale gelmek gerekiyor. Halk olarak, gençlik olarak, kadınlar olarak, tüm toplumsal kesimler olarak başkasından kendi savunmamızı yapmasını bekleyen değil de, kendi örgütlü gücüyle kendi öz savunmasını yapan bir noktaya kendimizi ulaştırmamız lâzım. 2009'u kazanmak böyle olur. 2009'da olası katliam ve tehcir saldırılarını boşa çıkartmak ancak bununla gerçekleşebilir.

Bu bakımdan siyasî ortam çok yönlü alternatifler içeriyor. Seçim sonrasında siyasî mücadele süreci de gelişebilir. Öyle bir durumda oyunları bozacak, demokratikleşmeyi ve Kürt sorununun siyasî çözümünü geliştirecek bir siyasî yaklaşımı, çabayı, mücadeleyi gösterebilmeliyiz. Siyasî mücadele daha zordur, kolay değildir. Daha duyarlı olmayı, daha örgütlü davranmayı, daha çok girişimciliği

gerektirir. Bunu gösterebilmemiz, siyasî süreci doğru, başarılı, etkin bir biçimde yönetebilmemiz gerekir. Ancak siyasî mücadele süreci olasılığı kadar, çatışmanın yoğunlaşması, katliam ve tehcir saldırılarının dayatılması ihtimalî de güçlüdür. Mevcut yönetim, İlker Başbuğ-Tayyip Erdoğan kişilikleri böyle saldırılar yapmaya açık kişiliklerdir. Çok pragmatist ve çıkarcılar. Çok daha faşist-milliyetçi karakterliler, dışa bağımlılıkları çok fazladır. Dolayısıyla bu güçlerden her türlü saldırı bek-

lenebilir. Onun için de, bütün bu saldırıları karşılayacak bir savunma duruşumuzun, örgütlülüğümüzün olması lâzım. Eğer böyle bir çatışmalı durum gelişirse, bu, geçen beş yılda olduğu gibi düşük yoğunluklu bir aktif savunma duruşu kesinlikle olmayacaktır. Artık o süreç aşılmıştır. 1 Haziran 2004'le başlayan sürecin sonuna geldik. Bu, düşük yoğunluklu aktif savunma duruşuydu. Aslında bu duruş içerisinde üç kere siyasî mücadelenin öne çıkma durumları yaşandı. Birincisi, 2005 yazında Türkiye yönetimi yoğun bir tartışma içinde oldu, aydınlar katıldı, hükümet-Genelkurmay tartışması yaşandı, sonunda Genelkurmay'ın öngördüğü topyekûn savaş konsepti egemen çizgi haline getirildi. 23 Ağustos 2005 tarihli Milli Güvenlik Kurulu toplantısı Türkiye'nin politik konseptini yeni bir topyekûn savaş konsepti olarak belirledi. Bu biçimde Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun demokratik çözümünü öngören bir sürecin gelişmesinin önü alınmış oldu. İkincisi, bu temelde geliştirilen saldırıya karşı 2006 yılında yürüttüğümüz direniş ve 1 Ekim 2006 tarihli 5. tek yanlı ateşkes süreci bir kere daha bu şiddet durumunu zorladı ve siyasî arayışları gündeme getirdi. Buna karşı da 27 Nisan 2007 tarihli Genelkurmay muhtırası gelişti. Siyasî arayışları boşa çıkartarak yeniden bir imha ve tasfiye planının PKK'ye karşı, Kürt Özgürlük Hareketi'ne ve Kürt halkına karşı yöneltilmesinin önü açıldı. Böylece 5. tek yanlı ateşkes süreci de boşa çıkartılmış oldu. Uzun ve kapsamlı hazırlıklara dayanan, ABD-Türkiye-İran gibi birbirine en çok karşıt olan tüm güçlerin ortak cephede birleşerek saldırmasını ifade eden 2007-2008 topyekun saldırısı bu temelde gelişti, gerçekleşti. Biz Önderlik, gerilla ve halk olarak bu saldırganlığa karşı da direndik; imha ve tasfiye planını boşa çıkardık. 2008 sonu itibarîyle bir kere daha imhayı öngören plan başarısız kılınmış oldu. Dolayısıyla yeni siyasî arayışlar, tartışmalar gündemdedir. Böylece imha ve tasfiye planları boşa çıkartıldı. Fakat siyasî çözüm arayışları gündeme getirilmiş olsa da, onlar ilerletilip sonuca götürülemedi.

2009 baharı, 29 Mart yerel seçimler süreci aslında bu çatışmalı dönemin siyasî finali gibidir. Bu mücadelenin nasıl bir siyasî sonuç yaratacağını seçimlerde ve seçim sonrasında ortaya çıkacak politik durumda göreceğiz. Eğer Kürt sorununun siyasî çözümüne, Türkiye'nin demokratikleşmesine götürecek bir siyasî açılım yapılamazsa, o zaman bilelim ki daha kapsamlı askeri çatışmalar gündeme gelecektir. Dolayısıyla eğer yerel seçimlerden sonra yeni bir çatışma süreci gündeme gelirse, bu, geçen beş yıldaki gibi olmayacaktır. Geçen beş yıldaki duruş, düşük yoğunluklu bir aktif savunma duruşuydu. Artık o aşıldı, onun sonuna geldik. Yeni bir çatışma onu kat kat aşan bir yoğunlukta olacaktır. Buna orta yoğunluk diyoruz, hatta topyekûn savunma durumu diyoruz. İnkâr ve imha sisteminin yeni plânları, saldırı hazırlıkları bu düzeyde bir katliam ve tehcir saldırısını içerdiğini gösteriyor. O zaman bizimde bu saldırılara karşı,

onları kıracak bir aktif savunma duruşu geliştirmemiz gerekli. Bu daha üst yoğunluk içeren bir aktif savunma savaşı duruşunu ifade eder. Topyekûn imhayla da karşılaşabiliriz, tehcir saldırıları gündeme gelebilir; o zaman topyekûn direniş geliştirmek de gerekebilir. Bütün bunları bileceğiz, göreceğiz. Bütün bunlara açık, bunlarında ihtimal dâhilinde olduğu yeni bir sürece girdik. Dolayısıyla karşıt gücün, inkâr ve imha güçlerinin her türlü saldırı olasılığını gören, dikkate alan, onları boşa çıkartmayı öngören bir savunma anlayışımız, plânımız, duruşumuz, hazırlığımız olmalıdır. Gerillanın duruşu bu çerçevede oluşmalıdır. Biz yaptığımız bütün toplantılarda siyasî durumu böyle değerlendirerek buna karşı siyasî, ideolojik, askeri alanda yeterli bir örgütlülüğü ve hazırlıklı olmayı gerçekleştirmemiz gerektiğini belirledik, kararlaştırdık, plânladık ve bu temelde çalışmalarımızı yürüttük ve yürütüyoruz.

Düşman saldırısı esas olarak ideolojik alanda, Önder APO'ya dönüktür, ideolojik çizgimize dönüktür. Bunu kırabilmek, boşa çıkartabilmek için her zamankinden çok daha güçlü, kapsamlı bir ideolojik mücadele yürütmemiz gerekli. Bunu kendi içimizde olduğu kadar, dıştan yöneltilen ideolojik saldırılara karşı da yapmalıyız. Karşıt güçler bir kere daha, 2003-2004 yılındakine benzer provakatif-tasfiyeci dayatma arayışları içerisinde. Bunlara karşı uyanık olalım. Provakatif-tasfiyeci eğilimin bütün kalıntılarını iyi görelim, eleştirelim, içimizden söküp atalım, ideolojik-örgütsel mücadeleyi bu çizgide yürütelim. Provakasyonun kalıntıları olarak var olan gizli tasfiyeciliğin bütün belirtilerini buna biz gerillada gizli sosyal reformculuk dedik, cezaevlerinde gizli pişmanlık diyorlar, Türkiye'de gizli tasfiyecilik deniliyor; ne denilirse denilsin, nasıl ifade edilirse edilsin tasfiyeciliğin gizli ve sinsi bir biçimde içten yürütülen her türlü biçimine karşı uyanık olmak, duyarlı olmak, örgütlü olmak, ona karşı mücadele etmek lâzım. Diğer yandan, siyasî alanda olası bir siyasî mücadelenin ağırlık basma yönüne, gelişmenin öyle olma yönüne karşı hazırlıklı olmalıyız. Projelerimiz olmalı, plânlarımız olmalı, günlük olarak siyasî süreci daha etkili yönetmek için girişimlerimiz olmalı. Askeri açıdan da hem siyasî mücadele sürecini etkileyecek, inkâr ve imha güçleri üzerinde caydırıcı rol oynayacak, hem de her türlü katliam ve tehcir girişimlerini boşa çıkartacak bir savunma duruşumuz, hazırlığımız, mevzilenmemiz oluşmalıdır. HPG'nin Askeri Konsey Toplantısı, mücadele sürecini bu biçimde değerlendirerek, 2009 yılındaki duruşunu, karar ve plân düzeyinde böyle tanımladı. Buna göre neler yapmak gerektiğini, nasıl bir duruş, anlayış, mevzilenme ve hazırlık düzeyini ortaya çıkartmak gerektiğini kararlaştırdı, plânladı ve tüm gerilla gücünün bu doğrultuda kendisini yenilemesi, yeniden yapılandırması için hamlesel düzeyde yeni bir çalışma süreci başlattı.

Öte yandan, taktik ve tarz açısından, yine partileşme ve örgütsel durum açısından sürece baktığımızda, 2008 sonu değerlendirmelerimizin önemli bir kısmının bu konular olduğu görülecektir. Bütün toplantılarımızın farklı düzeylerde de olsa temel gündemini taktik uygulama ile partileşme düzeyinin değerlen-dirilmesi oluşturdu. Yani 2008 yılında ne kadar pratikleştik, hata ve eksiklik nerede, ne kadar gözüktü, bunlar nereden kaynaklandı ve nasıl aşabiliriz, sorularına cevap aramak oldu. Biliniyor ki, aslında 2008 yılı kapsamlı bir taktikler savaşımı yılı olmuştur. Bu noktadan ele aldığımızda 2008'i yalnız başına değerlendirmek de yeterli olmuyor. 2007 yılı ile birlikte ele almak, bir taktik savaşım süreci olarak değerlendirmek gerekiyor. Çünkü iki yıl bir birine çok bağlı gelişti. İnkâr ve imha sistemi esas olarak 2007 yılında yeni bir taktik plân yaptı, kendini hazırladı, 2008 yılında da bu hazırlıklarını uygulamaya koydu. Bu sürecin nasıl geliştiğini biliyoruz. Ne kadar büyük bir kapsamı içerdiğini de biliyoruz. Bizim de buna karşı plânlı bir direniş içerisinde olduğumuz da biliniyor. Biz de inkâr ve imha sisteminin taktik yaklaşımını, plânını, hazırlık düzeyini değerlendirerek, buna karşı başarılı bir direniş yürütebilmek için kendimizi hazırla-

dık. Yaptığımız toplantılarda, yürüttüğümüz tartışmalarla böyle bir plân ve hazırlık düzeyini ortaya çıkardık. Bu saldırılara karşı yürüttüğümüz direnişi, "Êdî Bes e" hamlesi olarak tanımladık. Düşman cephesi özgürlük hareketimizi imha ve tasfiye edebilmek için topyekûn savaş konsepti temelinde plânlı bir saldırıyı iki yıl boyunca sürdürdüğü gibi, biz de bu imha ve tasfiye amaçlı saldırıyı boşa çıkartabilmek için Êdî Bes e hamlesi temelinde plânlı, çok yönlü; ideolojik, örgütsel, siyasî, askeri bütün cepheleri içine alan bir direniş yürüttük. 2008 sonu, böyle plânlı bir mücadelenin, bu temelde gelişen taktikler savaşımının sonuçlarının değerlendirildiği bir süreç oluyor.

Bu taktik hamleler biliniyor; inkâr ve imha sistemi bunu çok yönlü ele aldı, yedi-sekiz aylık bir sürede bunun hazırlığını yaptı. Bu süreç 27 Nisan 2007 tarihli Genelkurmay muhtırasıyla başladı, 2007 Aralık başında geliştirilen saldırılarla pratik uygulama safhasına geçildi. 27 Nisan muhtırası ardından Yaşar Büyükanıt-Tayyip Erdoğan arasında gerçekleşen Dolmabahçe görüşmesi yeni bir iktidar uzlaşması yarattı. PKK'yi imha ve tasfiye plânı temelinde, bunu görev bilen, program edinen bir yönetim ortaya çıkardılar. Bu yönetimin çeşitli kademelerini oluşturabilmek için 22 Temmuz erken genel seçimi gündeme getirildi. Böyle plânlı bir saldırıyı yürütmeyi esas alan, bu saldırı savaşının organı olan bir özel savaş meclisi yaratıldı. Yeniden bir hükümet oluşturuldu, muhalefetin desteği alındı. İçte böyle bir plânlama ve hazırlık yapıldığı, ittifak yaratıldığı gibi, bölgesel güçlerinde bu plâna katılımı sağlandı. İran'la, Suriye'yle, diğer bölge devletleriyle bir dizi görüşmeler yapıldı, onlarla ittifaklar oluşturuldu. En son 5 Kasım 2007 tarihli Bush-Erdoğan görüşmesiyle Türkiye plânı ABD plânıyla birleştirildi ve PKK'ye karşı bütünlüklü bir saldırı plânı ortaya çıkartıldı. ABD-'nin de benzer yaklaşımları vardı, plânlamaları söz konusuydu. Türkiye yönetimini değişik amaçlarla PKK'ye karşı saldırıya tahrik ve teşvik ediyordu. Türkiye yönetiminin bölgenin statükocu güçleriyle birlikte oluşturduğu plân, ABD'nin bu plânıyla birleştirilerek kapsamlı bir saldırı plânı haline getirildi ve bu süreç Aralık başından itibaren uygulamaya kondu. Dikkat edilirse, karşıt cephenin hazırlıkları ve ittifak düzeyi çok geniştir. ABD'den İran'a kadar uluslararası komplo benzeri çok farklı, dünyada birbirine çok karşıt güçleri içine alan bir ittifaktır. Uluslararası komplo sürecinde yaratılan ittifaktan farklı olan yan ise, KDP ve YNK'nin bu plâna pasif destek vermesiydi. KDP ve YNK on yıl önceki uluslararası komploya aktif destek verirken, 2007 plânlamasında pasif destek verdi; fakat yine de dışında değildiler. Bu plân, yedi sekiz ay gibi uzun bir hazırlık düzeyini kapsadı. Bu sadece askeri alanda değil, ekonomik, sosyal, siyasî, kültürel, psikolojik, ideolojik, askeri bütün alanlarda PKK'ye karşı saldırıyı öngören bir hazırlık ve plânlamaydı. Yine bütün araç ve yöntemler kullanıldı.

Bu plânlamada özgürlük hareketimiz bir bütün olarak hedeflendi. Önderlik gerçeği hedeflendi; Önder APO'ya dönük saldırılar geliştirildi. Gerilla hedeflendi; Kuzey'de, Güney'de, Doğu'da, bütün Kürdistan'da saldırı hedefi yapıldı. Bütün örgütümüz hedeflendi; yönetimimiz, demokratik kurum ve kuruluşlar, kültürel kurumlar, basın-yayın organları, tüm demokratik siyaset hedeflendi, halk hedeflendi. Öyle ki, saldırının hedefine alınmayan hiçbir güç kalmadı. Neredeyse topyekûn saldırı gibi bir durum söz konusu oldu. Bu temelde yapılan kapsamlı hazırlığa dayanarak düşman Aralık başından itibaren askeri saldırılarını geliştirdi. 2 Aralık'ta Ana Karargâhı ve Mahsum Korkmaz Akademisi'ni vurdu. 4 Aralık'ta Gabar karargâhımızı vurdu, 16 Aralık'ta bütün Medya Savunma Bölgeleri'ne dönük İran ile birlikte hava ve topçu saldırısı başlattı. 20 Şubat'ta Ana Karargâhı hedefleyen kara operasyonunu başlattı. 12 Mart ve 1 Nisan'da da Botan karargâhımızı vurdu. Bütün bunlar oldukça plânlı hazırlanmış taktik saldırılardı. Bu saldırıların amacı, PKK'nin direnme gücünü kırarak, yani gerillaya ağır darbeler vurup, önemli ölçüde ezerek, artık mü-

cadele edemez, direnemez duruma getirip PKK'yi bir biçimde teslim almaktı. Eğer bu saldırılar başarıya ulaşsaydı, gerilla ağır darbe yiyerek ezilseydi, barış projesi adı altında PKK'ye bir tür teslim ol çağrısı yapılacak, Filistin Kurtuluş Hareketi'ne dayatılanın benzeri bir süreç Kürt Özgürlük Hareketi'ne de dayatılarak sistem içine çekilip entegre edilmek istenecekti. Bu saldırıların esas amacı, hedefi buydu. Bunu gerçekleştirmek üzere plânlanıp yürütüldü.

Biz bu hazırlıklara karşı kendi cephemizden geliştirdiğimiz adımlarla karşılık verdik. Bir kere, 22 Temmuz seçimlerinde uygun bir politika izledik. Demokratik siyasetin önünü açtık. Her ne kadar ateşkes süreci tamamlanmış olsa da, mademki seçim gündeme geldi, siyasî mücadele öne çıktı, biz de hata yapmadan demokratik siyasetin kazanmasının önünü açtık, siyasî mücadeleye önem verdik. Bu yaklaşım kısmî sonuçlar verdi. Oradan çıkan sonuçlar hala rol oynuyor. Dikkat edilirse, siyasî mücadelenin etkin, aktif yürütülmesinde belli bir role sahiptir. Demokratik siyasî alan biraz genişledi, mücadele güçleri büyüdü. İkinci olarak, inkâr ve imha sisteminin çok yönlü plânlı bir saldırıya hazırlandığını görünce, bunu değerlendirmek ve buna karşı plânlı ve hazırlıklı olmak için 2007 Eylül başında bir dizi toplantılar yaptık; yönetimlerimizi topladık, Kongra-Gel komisyonlar toplantısını yaptık, siyasî-askeri süreçteki gelişmeleri değerlendirerek, onları nasıl karşılayacağımız konusunda karar ve plân oluşturmaya çalıştık. Karşıt cephenin imha ve tasfiye hazırlığında olduğunu değerlendirerek, buna karşı çok yönlü bir direnme kararı ve plânı ortaya çıkardık. İşte buna "Êdî Bes e hamlesi" dedik. Bu hamle temelinde ideolojik, siyasî, örgütsel, askeri bütün alanlarda etkin, aktif bir direnme sürecini gündeme getirdik. Böyle plânlı ve kararlı olan hareketimizin ilk adımları, daha düşman cephesi plânını uygulamaya koymadan gerilla alanında gelişme gösterdi. Gabar'da ve Oramar'da gelişen gerilla direnişleri, sınır ötesi operasyon teskeresi temelinde son hazırlıklarını yaparak gerillaya ve tüm hareketimize karşı kapsamlı saldırı başlatmaya hazırlanan düşman cephesinin yaklaşımlarını, planlarını, düşman cephesi daha bunu uygulamaya koymadan ciddî bir biçimde darbeledi. Bu plânla-rın âdeta ölü doğmasına yol açtı. Düşman yaklaşımını temellerinden sarstı. Psikolojik üstünlüğü ve inisiyatifi özgürlük hareketimizin, yani gerillanın ele geçirmesini sağladı. Bunlar önemli taktik adımlardı. Gabar ve Oramar direnişlerinin askeri sonuçlarından, başarılarından öteye, siyasî mücadelede, taktikler savaşımında böyle sonuç verici, başarılı yanları vardır. Esas anlamları burada yatıyor, rollerini böyle oynadılar. Bu anlamda bu direnişler, düşman hazırlıklarının daha baştan ağır darbe yemesine, Êdî Bes e direniş hamlemizin ise çok güçlü bir biçimde başlamasına yol açtılar. Düşman cephesi darbelendi, halk büyük bir moral, motivasyon kazandı. Böylece biz aslında 2007 yılını psikolojik alanda etkin ve moral üstünlüğe sahip olarak tamamladık. Düşman cephesi ise 2007 yılını, moral üstünlüğü ve psikolojik etkinliği kaybetmiş olarak tamamladı. Düşman cephesi bu durumu aşabilmek için Medya Savunma Bölgelerine dönük hava saldırılarını çok kapsamlı olarak geliştirmeye çalıştı. Kendileri de ifade ediyorlardı, bu saldırılarının askeri sonuçlarından çok, psikolojik sonuçlarının önemli olduğunu belirtiyorlardı. Bu saldırılara dayanarak Türk Genelkurmayı psikolojik üstünlüğü ele geçirdiklerini söyledi. Bu kendini kandırmaktı tabi; o düzeyde bir etkisi olmadı. Bazı alanlarda çok az bir darbe yememize, kayıp vermemize yol açsa da, Özgürlük Hareketi olarak kendimizi hızla bu saldırıların yarattığı koşullara göre düzenleyerek, üslenmemizi yenileyerek bu saldırıları boşa çıkartmayı, dolayısıyla psikolojik üstünlüğü elde tutmayı başardık.

Bütün bu süreç en yoğun bir biçimde kendini 2008 Şubat ayı sonundaki Ana Karargâhımıza dönük Zap operasyonunda pratikleştirmeyi öngördü. Düşman cephesi yaşadığı moral çöküntüyü, psikolojik etkisizliği de aşabilmek için; ama esas olarak Ana Karar-

gâhı kuşatıp ezmeye dayalı olarak Medya Savunma Bölgeleri'ni ve bu temelde Zagros-Botan hattını tasfiye etmeyi, bu alanları gerilla üs alanları olmaktan çıkarmayı, bu alanlardaki gerilla üslenmesini ezmeyi hedefleyen kapsamlı bir askeri harekat başlattı. Zap operasyonu aslında kapsamlı bir askeri saldırının başlangıcıydı, ilk adımıydı. Eğer başarılsaydı, peş peşe bütün Medya Savunma Alanları'na dönük benzer saldırılar yapılacaktı. Yine Botan'a dönük saldırı zaten yürütüldü. Zagros'a dönük saldırılar geliştirilecek ve böylece gerillanın temel üs alanları tasfiye edilecekti. Gerilla bu biçimde darbelenip, üs alanlarında tasfiyeyi yaşar duruma düşürüldükten sonra, artık PKK'nin direnme gücü kırılmış olacak, dolayısıyla PKK'yi sistem içine çekip entegre etme sürecini geliştireceklerdi. Zap saldırısının bu kadar kapsamlı siyasî-örgütsel hedefleri vardı. Ancak bilindiği gibi evdeki hesap çarşıya uymadı. Ankara'da yapılan plânlama Zap'a ve Kürdistan'a uymadı. KDP'yi ve güney Kürdistan halkını oldu bittiye getirme plânı tutmadı. Bunun üzerine havadan ve tek yanlı olarak sınırdan kara saldırısıyla Ana Karargâhı ezme operasyonu geliştirdiler. Bu da oldukça hazırlıklı olan gerillanın kahramanca direnişiyle yenilgiye uğratıldı, bozuldu, başarısız kılındı. Türk ordusu dokuz günlük yoğun çatışma ardından ağrı kayıplar vererek, Zap'a giremeden geri çekilmek zorunda kaldı. Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt "yağdan kıl çeker gibi çekildik" diyerek, geri çekilmeyi başarı saydı. Zap'a girip Ana Karargâhı ezme hedefiyle operasyona başlayan Genelkurmay, gerillanın elinden kurtulup geri çekilebilmeyi bir başarı sayacak kadar darbe yedi, yenilgi aldı. Zap'ta ortaya çıkan bu durum düşman cephesini kahretti. Aynı oranda Kürt halkına büyük bir moral-motivasyon kazandırdı; cesaret, coşku, heyecan verdi. Psikolojik üstünlüğümüzü çok daha güçlendirdi. Buna dayanarak halkımız Mart ayı boyunca en büyük serhıldanlarını yaptı. On günü aşkın süre 8 Mart kutlamaları, on beş günü aşkın süre Newroz kutlamaları ve 28 Mart Ulusal Kahramanlık Haftası kutlamaları yapıldı. Gece-gündüz demeden Mart başından 4 Nisan'a kadar belki de tarihin en kapsamlı, en coşkulu, heyecanlı halk serhıldanları yaşandı. Gerillayla halk direnişi bu temelde birleşti ve herkese Kürt halkının özgürlük mücadelesinde çok ısrarlı, kararlı olduğu, her türlü saldırıya karşı direnme ve onu bozma azmine ve gücüne sahip olduğu gösterildi. Bu önemli bir gelişmeydi, büyük bir direnme durumuydu.

Diğer yandan, düşman cephesi Zap'ta, Ana Karargâha yönelik saldırısında başarısız kalıp kırılınca, operasyon plânlarını devam ettiremedi. Kara operasyonu plânı böylece boşa çıkartılmış oldu. Sadece Botan karargâhımıza dönük saldırı yapabildiler. Onun dışında plânladıkları saldırıları yürütemediler. Daha da ötesi, ciddî bir iç çatışma, siyasî kriz, iktidar savaşımı içine girdiler. Bu aylarca devam etti. Bir yandan AKP'yi kapatma davası gündeme getirildi; diğer yandan Ergenekon soruşturması ilerletildi. Muhalefet ile iktidar arasındaki uzlaşma bozuldu, ciddî bir tartışma ortaya çıktı. Yine Genelkurmay ile muhalefet partileri arasında çok sert tartışmalar yaşandı. Bölgesel ve uluslararası düzeyiyle de bu saldırı planı, başta olduğu gibi yürütülemez hale geldi. Büyük olasılıkla Türkiye'deki bu krizli ve çatışmalı duruma ABD ve Avrupa Birliği'nin müdahaleleri oldu. 2008 yaz ortasında İlker Başbuğ-Tayyip Erdoğan görüşmesiyle bu krize ve çatışmalı iktidar mücadelesine kısmen son verme, yeni bir iktidar uzlaşmasını ortaya çıkartma adımı atıldı. Bunun sonucunda İlker Başbuğ Genelkurmay Başkanı oldu, AKP'yi kapatma davası gündemden çıkartıldı. Ağustos sonunda İlker Başbuğ Genelkurmay Başkanı görevini devraldıktan sonra, Kürdistan'a bir fetih seferine çıktı ve PKK'ye karşı savaşın tanımını yeniden geliştirdi. Ankara'ya gitti, Terörle Mücadele Kurulu'nu, ardından Milli Güvenlik Kurulu'nu toplayarak 2007'de PKK'ye yönelik hazırlanan imha ve tasfiye planında kısmî rötuşlar yaparak, revizyondan geçirerek yeniden gündeme getirdi. Katliam ve tehcir amacını da içine alacak şekilde yeni bir plan hazırladılar. Bu temelde de Genelkurmay ile hükümet işbölümü yaptılar. Genelkur-

may, bilinen basın kuruluşlarının yönetimleriyle gerçekleştirdiği toplantıyla psikolojik savaşı örgütlemeye ve askeri operasyonlarını geliştirmeye yöneldi; diğer yandan hükümet de bu planlama çerçevesinde yeniden ilişki ve ittifaklar oluşturmaya, diplomatik cepheyi yürütmeye, ekonomik-siyasî desteği arttırmaya çalıştı.

Tüm bu gelişmelere karşın Özgürlük Hareketi olarak, Zap'ta elde ettiğimiz moral ve inisiyatifi bahar ve yaz boyunca sürdürdük, inisiyatif hep bizim elimizde oldu. Fakat Mayıs, Haziran, Temmuz aylarında bu inisiyatifi pratiğe yeterince dönüştüremedik, pratik uygulamalarımız zayıf kaldı. Askeri cephede de, siyasî cephede de bu böyledir. Moral üstünlüğe, psikolojik üstünlüğe dayalı etkin siyasîaskeri girişimler geliştiremedik. Bu pratikte sonuç almamızı zayıf bıraktı. Bu durumu Ağustos ayından itibaren kısmen aşabildik. Karadeniz ve Amanos eylemlilikleri, Dersim'deki eylemler, Erzurum eylemliliği, Botan-Zagros hattında gelişen kısmî eylemlilikler, elde tuttuğumuz inisiyatif gücünü, dönemin gerektirdiği orta yoğunluklu aktif savunma savaşına doğru yöneltmede kısmî adımlar atmamızı ifade etti. Gerillanın, sürecin taktik görevlerini yerine getirme yönünde deneme adımlarını atması anlamına geldi. Taktik sürecin gereklerine kısmen yaklaştık. Bu durum hareketimizin yeniden siyasî-askeri süreç üzerinde etkili olmasını gündeme getirdi. Düşman cephesi bunu önlemek, aşmak için Eylül ayında yapılan planlama doğrultusunda kapsamlı saldırılar yapmaya hazırlanırken; biz, tıpkı 2007 güzünde Gabar ve Oramar eylemlerine benzer bir biçimde daha bu saldırı adımları atılmadan Bêzelê eylemiyle bu planı boşa çıkartıcı bir girişimde bulunduk. Ardından Amed'deki, Dersim'deki, Botan'daki eylemler gelişti. Bêzelê eylemiyle birlikte İlker Başbuğ-Tayyip Erdoğan uzlaşmasına dayalı yeni saldırı planı ağır darbe yemiş oldu. Daha uygulamaya konmadan, boşa çıkartıcı, etkili darbeyi vurmamız gerçekleşti. Bu da önemli bir çıkış oldu. Düşman cephesi harekete geçtikten sonra karşı durmak elbette ki zorluklar içeriyor; ama onu, daha uygulamaya geçme safhasına girerken hazırlıklı yaklaşıp darbelemek, ağır sarsıntı geçirmesine, darbe yiyerek planlarını hayata geçirememesine yol açıyor. Bu bakımdan güz dönemine de inisiyatifi elde tutan bir taktik hamleyle girdik. Buna Ağustos sonunda yapılan PKK Kongresi'nin kararlaştırdığı "Önder APO'ya Özgürlük Hamlesi"nin hayata geçirilmesi de katkıda bulundu. Böylece kongre kararını güçlü bir siyasî-askeri hamleyle hayata geçirme gündeme geldi. Bu bizi taktik açıdan çok daha güçlü hale getirdi, siyaset üzerideki etkinliğimizi arttırdı. Gerilla eylemliliğinin halk üzerindeki yankısı büyük oldu. Halk büyük bir moral, motivasyon kazandı. Serhıldanlar, "Önder APO'ya Özgürlük Hamlesi" temelinde gelişme gösterdi. Êdî Bes e hamlemizin "Önder APO'ya Özgürlük" hedefiyle, sloganıyla yürütülmesi kitlelerde çok daha büyük bir coşku yarattı. Sonuçta güz dönemine de etkili girdik. Önemli bir inisiyatif durumu yarattık.

Gerilla cephesinden ağır darbe yiyen, halk üzerindeki sindirme hareketinde başarılı olamayan düşman, bunun üzerine saldırılarını Önder APO'ya yöneltti. Önderlik üzerindeki baskı, imha tehdidi had safhaya çıkartıldı. Adeta gerilladan ve halktan yediği darbenin intikamını Önderlikten almaya yöneldi. Zaten bu gerçeklik İmralı sisteminin özünü ifade ediyor. Karşı karşıya bulunduğumuz düşman gerçeğini tanımlıyor. Düşmanımızın karakteri böyledir. Önderliğimize yönelik böyle bir saldırı karşısında halkın refleksi çok güçlü oldu. Kuzey Kürdistan'ın bütün kasaba ve şehirlerinde halk büyük bir direniş gösterdi. Bu direniş diğer parçalara ve yurt dışına yayıldı. Gençler haftalarca sokakta polisle çatışma içine girdiler, halk serhıldanında yeni yöntemler, yeni bir süreç gündeme geldi. Pasif miting, gösteri yöntemi aşılarak, polise mukavemet eden, polisle sokak çatışmasına giren yeni bir serhıldan düzeyi oluştu. Fakat böylesi bir süreçte gerilla yeterli etkinlik gösteremedi. Bunun nedenleri vardır ve toplantımız esas olarak bu nedenleri tartışarak çözmeye çalıştı. Bu bir eksiklikti ve ciddî bir eleştiri-özeleştiri

konusu burada ortaya çıktı. Halkın refleksi ve örgütlü direnişi, Önder APO'ya dönük saldırıda Kürt halkının tutumunun ne olacağını herkese gösterdi. Taktikler savaşımı, taktik uygulama açısında 2008 yılına ilişkin böyle bir özet verebiliriz. Tümden ele alınırsa ve değerlendirilirse görülecektir ki, 2007'de dahil, 2008 yılı boyunca moral üstünlük hep Özgürlük Hareketi'mizde olmuştur. Yine inisiyatifi elde tutan güç, hareketimiz olmuştur. Bütün çabasına rağmen düşman cephesi moral üstünlüğü ve inisiyatifi ele geçiremedi. Sonuçta PKK'yi imha ve tasfiye amaçlı saldırı planının boşa çıkması, başarısız kılınması sağlandı. Özgürlük Hareketi olarak moral ve psikolojik üstünlüğü sağladık, elde tuttuk; ama bunu her dönemde ve yeterli bir düzeyde hayata geçiremedik. Örneğin, düşman saldırılarını kırdık, düşmanın imha ve tasfiye planını boşa çıkardık, imha ve tasfiye amacını başarısız kıldık; fakat düşmanın siyasî iradesini kıracak, dolayısıyla Kürt sorununun siyasî çözümü yönünde, siyaset değişikliğine yöneltecek düzeyde ezici bir askeri darbe de vuramadık. Genelde düşmana sürece yayılmış darbeler vuruldu, ama düşmanın iradesini kırarak siyasî değişime yöneltecek ezici taktik bir darbe de vurulamadı. Gerilla böyle bir darbe vurmayı gerçekleştiremedi. Halk Serhıldanı Türkiye siyasetini Kürt sorununun çözümüne yöneltecek bir dayatma gücü haline gelemedi. Sadece onu zorlayan, imha ve tasfiye planlarını boşa çıkartan, amaçlarını başarısız kılan düzeyde kaldı. Düşmanın inkâr ve imha sisteminin PKK'yi imha ve tasfiye planı, amacı boşa çıkartıldı, ama Türkiye yönetimini Kürt sorununun demokratik siyasî çözümüne yöneltecek bir siyaset değişikliğine de getirilemedi. Böyle bir zorlama içine sokulamadı.

Diğer yandan, dikkat edilirse bedeli ağır bir mücadele içinde olduk. Böyle bir direniş yüzlerce Şehit verilerek gerçekleştirildi. Bu direniş mücadelesi içerisinde gerilla olarak iki yüz civarında şehit verdik. Oysaki bu direnişi daha doğru bir taktik anlayışla ve tarzla yürütseydik, bu düzeyi mevcut bedelin dörtte biriyle, üçte biriyle de ortaya çıkartabilirdik. Bu kadar ağır, fazla kayıp vermezdik. Yine dikkat edilirse, inisiyatif sürekli elimizde olsa da, onu etkili bir biçimde kullanarak siyasî sonuca götürecek bir derinlik sağlayamadık. Parça parça oldu, kopukluk oldu; bazı dönemlerde taktik etkinlik sağladık, bazen durağanlık oluştu. Taktik uygulamada süreklilik sağlayamadık. Öyle bir durum ortaya çıktı ki, gerilla, Önder APO'ya dönük saldırı karşısında çok etkili olamayan, anında tepki veremeyen bir durumu yaşadı. Bu taktik yaklaşım konusunda ciddî bir eksiklik durumudur. Yine bütünlüklü olamadık, koordineli davranamadık. Bazı dönemlerde bazı alanlar hamle yaptılar, aktivite gösterdiler, diğer alanlar onu destekleyemediler; koordineli bir taktik uygulama içinde olunmadı. 2008 yılında da kopuk, parçalı bir mücadele süreci yaşandı. Dolayısıyla hepsini birleştiremedik; uygulamanın sonuçları bir anda ve bir yerde birleşmedi ve bir mücadeleye kanalize olmadı, parçalı kaldı, sürece yayıldı. Sonuçta etkisi zayıf kaldı, istenen siyasî sonucu sağlayacak kadar etkide bulunamadı. Bütün bunlar taktik ve tarz bakımından bizim kendimizi, bu pratik süreci köklü ve derinlikli bir biçimde değerlendirerek gözden geçirmemiz gerektiğini ortaya çıkardı. Esasta taktik bakımdan yaygın bir gerilla uygulamamız söz konusudur. Ama derinleşmiş, örgütlü, planlı bir hamle haline gelmiş uygulama zayıftır. Bu nedenle düşmana, siyasî iradesini kıracak düzeyde ezici darbe vuramıyoruz. Bu yetersiz bir taktik yaklaşımdır. Bunun sonucunda yenilmiyoruz; ama zafer de kazanmıyoruz. Düşman planını, amacını boşa çıkartan; ama düşmanın iradesini kırarak Kürt sorununun siyasî çözümünü gerçekleştiren bir sonuç da alamıyoruz. İçinde bulunduğumuz durum budur. Bu, yetersiz bir durumdur, eksik bir durumdur. Düşmanı boşa çıkartmak açısından olumludur, başarılıdır, ama düşmanın iradesini kırıp Kürt sorununun siyasî çözümünü gerçekleştirecek askeri zafer kazanma bakımından yetersizdir. Neden böyle oluyor? Demek ki, çok planlı ve örgütlü değiliz. Savaş yaklaşımımızda yetersizlikler var. Üstten kapsamlı planlamalar temelinde bir taktik

uygulama içinde olmuyoruz. Genel planlamalarla kalınıyor. Yaygın bir savaş öngörülüyor, ama derinlikli bir taktik uygulama içine girilmiyor. Bu HPG açısından ciddî bir eksikliktir. Böyle olursa, HPG, ezici darbe vu-rup zafer kazanan bir askeri güç haline gelemez. Bunun elbette ki mevcut örgütsel sistemle, taktik anlayışla bağlantısı var. Bu taktik anlayış ve mevcut örgütsel sistem yetersiz kalıyor. Bu sistemi düzeltmemiz, yeniden yapılandırmamız gerekiyor. Yine bu taktik anlayışı değiştirecek bir komuta düzenini, tarzını geliştirmemiz gerekiyor.

Böyle bir taktik duruşun ortaya çıkmasına büyük ölçüde komutanın özerk duruşu yol açıyor. Temel, asli görevi olan savaş olgusuyla yoğunlaşmış bir komuta ve karargah duruşumuz tam gerçekleşmiş değil. Daha çok talih işlerle kalıyor, kendini yoruyor, temel savaş görevleri ise erteleniyor, daha alt komutaya bırakılıyor, küçük birimlere kalıyor. Onlar yaygın ve küçük düzeyli eylemleri yapıyorlar; fakat kapsamlı, düşmana ezici darbe vuracak eylem yapma güçleri yoktur. Bunun ne kararını alabilir, ne planlamasını yapabilir, ne de öyle eylem yapabilme gücüne sahipler. Bunu ancak daha büyük birlikler yapabilir, dolayısıyla daha üst komuta yapabilir. Komutanın duruşu, örgütsel sistemimiz bu anlamda yetersiz ve tek yanlı oluyor. Yaygın bir gerillacılık yürütmeye elveriyor, derin bir gerilla eylemliliği, taktik uygulama geliştirmeye ise el vermiyor. Şimdi bunu düzelterek, yenileyerek, derinliğine bir taktik uygulama yürütecek bir gerilla düzeyine ulaşmamız gerekiyor. Elbette yaygın gerillacık yanlış değil, bu olmalı; ama yeterli değil. Aynı zamanda derin bir taktik uygulayıcılık da olmalı. Yaygınlığı ve derinliği birlikte yürütebilen bir konumda olmalıyız.

Öte yandan, 2008 pratiğine baktığımızda HPG'nin taktik duruşunun siyasî süreçle, siyasî mücadeleyle tam uyumlu olmadığını görüyoruz. Bunun da esas olarak komuta duruşuyla bağı var. Komutanın özerk duruşu uygulamada buna yol açıyor. HPG eylem yapabiliyor, ancak hazırlığı olursa, kendisi istediği zaman yapıyor; siyasî mücadelenin, hareketimizin siyasetinin gerektirdiği yer ve zamanda yapamıyor. Bunu birçok pratik olayda gördük. En son Önder APO'ya dönük saldırı karşısında gördük. Halk bu kadar tepki göstermiş olmasına, yönetimimiz eylem istemesine rağmen, gerilla aktivite göstermedi. Gücü mü yoktu? Hayır, binlerce fedaisi var. Eylem yapamaz mıydı? Onlarcasını yapabilirdi. Fakat pratikleşmedi. Neden? Çünkü buna göre hazırlıklı değil, örgütlü değil, duruşu siyasete göre, siyasî mücadele stratejisinin gereklerine göre değildir. Kendini esas alıyor, kendine göredir. Dolayısıyla hazırlıklı değil, örgütsel sistemi hantal, hızla hareket edemiyor. Siyaset eylem gerektirdiğinde yapamıyor; ancak hazırlıklı olduğu zaman fazlasıyla eylem yapabiliyor. Bu da yetersiz bir taktik duruştur, hatta yetersiz bir stratejik anlayıştan kaynaklanıyor. Besbelli ki, demokratik siyasî mücadele stratejisinin gereklerine bağlanmış bir gerilla duruşu ve örgütlülüğünü henüz yeterince yaratamamışız. Gerilla, siyaset karşısında, siyasal örgüt karşısındaki duruşu özerklik taşıyor; bir bütün olarak HPG ve onun karargahları, komuta duruşu özerklik arz ediyor. Siyasetin emrine göre, bir siyasal mücadele aracı olarak eylemsel askeri aktivite değil de, sanki kendine göre bir aktivite yürütüyormuş gibi bir duruş sergiliyor. Bu, eski stratejik duruşu yeterince aşamamak anlamına geliyor. Hala gerilla askeri duruşunu, eylemini, örgütlülüğünü her şeyin merkezinde sanıyor, sayıyor. Siyaset kendisine göre şekillenir, sanıyor. Oysaki, kendisi siyasetin hizmetinde olmak zorunda, siyasî mücadelenin isteğine göre hareket etmeye hazır, örgütlü, planlı olmak durumunda. Siyasetin gerektirdiği yer ve zamanda aktivite göstermek, siyaseti besleyecek, koruyacak, savunacak bir örgütsel duruşa sahip olmak zo-runda. Burada da ciddî taktik yetersizliğin ol-duğunu gördük.

Bir diğer husus, yapılan eylemlerin yetersiz kalması durumudur. Özellikle güz dönemindeki eylemlere baktığımızda planlananın, hedeflenenin yarısının bile gerçekleşmediğini görüyoruz. Planlananın üçte biri ya da yarısı gerçekleşmiş eylem söz konusu. Tam, bütün-

lüklü, aktif, etkin bir eylemsel pratik yürütülemiyor. Bunda teknik hâkimiyetin rolü var. Tekniğe tam hakim değiliz, olamıyoruz. Bu yönlü eğitimimizde zayıflıklar var. Dikkatte, duyarlılıkta, özen göstermede zayıflık var; askeri işlerin üzerine gidişte derinlik yok. Örgütsel sistemimiz de yine bunu tam desteklemiyor. Bu bakımdan tekniğin güçlü kullanımını ifade eden, onunla bütünleşmiş bir eylemsel duruş gösteremiyoruz. Kısaca bütün bunlar değerlendirildiğinde görülüyor ki; Meşru Savunma stratejisini anlamada, bunun gerektirdiği duruşu, taktik etkinliği yaratıcı ve çok yönlü bir biçimde kullanmada güçlü, etkili bir taktik güç olmada zayıflıklarımız var. HPG, hareketimizin 99'dan bu yana yaşadığı değişim, yenilenme ve yeniden yapılanma sürecinde önemli bir değişim ve yeniden yapılanma yaşamıştır. Hareketimiz 99'da bir stratejik değişim yaşadı; Halk Savaşı stratejisi terk edilerek, 99'dan itibaren Meşru Savunma savaşı stratejisi benimsendi. Yine savaşın merkez olduğu stratejik duruş aşılarak, demokratik siyasî mücadele stratejisine bağlanmış bir savaş anlayışı, gerilla duruşu öngörüldü. Bu çerçevede ideolojik anlayış, taktik anlayış, örgütsel sistem ve mevzilenmede çok önemli, köklü değişim ve yeniden yapılanma gerçekleştirildi. 1 Haziran Atılımı, beş yıllık direnme savaşı bu temelde verildi. Düşük yoğunluklu aktif savunma savaşı esas itibarîyle başarıyla yürütüldü. Fakat beş yılın ardından baktığımızda görüyoruz ki, hem stratejik anlayış ve yapılanmada, hem de taktik anlayış ve uygulamada ciddî yetersizlikler var. Önemli hatalar ortaya çıkmıştır. HPG halen tam olarak ideolojik yenilenme, stratejik değişim, örgütsel yeniden yapılanmanın gereklerine göre bir değişim ve yeniden yapılanmayı derinlikli olarak ve bütün yönleriyle gerçekleştirememiştir. Bunu rahatlıkla görebiliyoruz. Aslında sorunlar biraz da buradan kaynaklanıyor. Eskiyi aşma, birçok yönde değişimi, yeniden yapılanmayı gerçekleştirme var, ama Meşru Savunma stratejisinin gerektirdiği bir stratejik-taktik anlayış ve örgütsel duruş kazanmada da ciddî eksiklikler var. Hala arada kalma durumu yaşanıyor. Eski yıkılmış, ama yeni olan da tam, bütünlüklü ve başarıyla pratiğe geçecek düzeyde sağlanamamıştır. Bu arada kalma durumu yönetimimizi zayıflattığı gibi, taktik uygulamada da zayıf kalmamıza, istenen sonucu almamamıza, diğer yandan da, kayıplarımızın fazla olmasını yol açıyor. Bu durumu görüp değiştirmemiz gerekiyor.

Biz hareket olarak köklü bir değişim ve yenilenme yaşadık, yeniden yapılanma gerçekleştirdik. Bunun ideolojik, teorik, siyasî, örgütsel olarak derinliğine anlaşılması ve buna göre bir değişimin, yenilenmenin yaşanması gerekir. Yaşadığımız değişim her şeyden önce ideolojik alanda gelişti. Biz sosyalist ideolojide bir paradigma değişimi yaşadık. Devletçi-iktidarcı-savaşçı paradigmadan koptuk, onu reddediyoruz. Onun yerine kadın özgürlüğüne ve ekolojik devrime dayalı bir demokratik toplum paradigması benimsedik. Sosyalizmin özgürlük ve eşitlik ilkelerini demokrasi ilkesiyle birleştirdik ve demokratik sosyalizm çizgisini yarattık. Özgürlük ve eşitliği devlet ilkesiyle birleştiren, devletle yaratmayı öngören paradigmadan koptuk. Bu köklü bir paradigma değişimidir. Sosyalist ideolojiden vazgeçmedik. Sosyalizmi öngörüyoruz, esas alıyoruz, ama devletçi sosyalizmi reddettik, aştık, demokratik sosyalizmi esas alıyoruz. Bu da dolayısıyla stratejide, taktikte önemli değişiklikler yaratıyor. Devletçi-iktidarcı paradigmadan kopmak, demokratik toplum paradigmasını öngörmek demek, savunma anlayışında, onun örgütsel-taktik uygulanmasında yeni anlayışları benimsemek demektir. Örneğin, gerillayı, devlet kurmak için örgütlemiyoruz. Savaşı, iktidarı ele geçirmek için yapmıyoruz. İmha saldırıları karşısında özgür-demokratik yaşamımızı koruyabilmek amaçlı bir savunma duruşu olarak hayata geçiriyoruz. Gerillayı, toplumun demokratik özgür yaşamını savunacak bir güç olarak örgütlüyoruz, var ediyoruz.

İkinci olarak, stratejik değişiklik yaptık. Uzun süreli Halk Savaşı stratejisinden koptuk, terk ettik onu. Öyle bir strateji neyi öngörüyordu? Silahlı devrimi, iktidarı ele geçirmeyi

ve devlet kurmayı hedefliyordu. Dolayısıyla temel mücadele; savaştı, temel örgütlenme; orduydu. Her şey savaşa ve orduya göre düzenleniyordu. Biz bu stratejiyi değiştirdik, Meşru Savunma stratejisini esas aldık. Bir başka deyimle, demokratik siyasî mücadele stratejisini esas aldık. Burada temel mücadele; siyasî mücadeledir, ideolojik mücadeledir, temel örgütlenme; halkın siyasî-sosyal örgütlenmesidir. Gerilla, bu örgütlenmeyi savunmak, buna dönük saldırıları kırmak, böyle bir demokratik halk örgütlenmesinin önünü açmak, demokratik halk örgütlülüğüne, demokratik siyasî mücadeleye hizmet etmek, ona bağlanmak için vardır. Dolayısıyla ne temel mücadele, ne de temel örgütlenme değildir. 1980'lerin başında yaptığımız gibi, 'her şey gerilla için, her şey savaş için' demiyoruz. Gerilla; halkın demokratik örgütlenmesi için, gerilla; halkın özgür-demokratik yaşamının savunulması için, gerilla; halkın öz savunmasının örgütlenmesi için, diyoruz. Bu bakımdan da yeni stratejinin, Meşru Savunma stratejisinin veya demokratik siyasî mücadele stratejisinin gereklerine göre bir gerilla duruşu ve örgütlülüğü kazanmamız gerekiyor. Siyasetin yüzde yüz emrinde olan, siyasî mücadelenin gereklerine göre şekillenen, eylemini, duruşunu, yaşamını, üslenmesini siyasî mücadelenin başarısına bağlayan bir gerilla duruşu, örgütlülüğü, anlayışı yaratmamız gerekiyor. Bu, taktik bakımdan çok değişkenlik arz ediyor. Örneğin, Halk Savaşı strateji-sinin sıfırdan başlayan, büyüyen ve devlet olan aşamaları vardı. Meşru Savunma strateji-sinin öyle aşamaları yok. Siyasî mücadeleye hizmet eden duruşları var; pasif savunma du-ruşu, aktif savunma duruşu, topyekun savunma duruşu gibi. Yine aktif savunma duruşu içerisinde düşük yoğunluklu aktif savunma, orta yoğunluklu aktif savunma duruşları var. Birinden diğerine geçiyor, peş peşe gelmiyor. Bir an aktif savunma savaşı gerekiyor, siyasî mücadele onu gerektiriyor, onu yürütüyoruz; bir an geliyor, ateşkes ilan etmemiz, pasif savunmaya geçmemiz gerekiyor, durum değişiyor, orta yoğunluklu aktif savunma yapmamız gerekiyor, onu yapıyoruz. Yani bu düzeyde siyasî stratejinin ve taktiklerin hizmetine girmiş, ona bağlanmış bir taktik anlayış söz konusu. Buna ulaşmamız gerekiyor. Fakat buna ulaşmada yaşanan zayıflıklar var. Açığa çıktı ve gördük ki, anlayış olarak zayıflıklar var, örgüt sistemimiz buna uygun değil, komuta duruşumuz, tarzımız buna göre şekillenmemiş, dolayısıyla taktik uygulamada yetersiz kalıyoruz. Eski taktik uygulamalara göre kalıyoruz. Şu çıkıyor ortaya; gücümüz yettiği, fırsat bulduğumuz zaman biz eylem yapalım, artık neye hizmet ederse etsiz, diyoruz. Bu doğru değildir. Böyle bir eylemlilik denk gelirse siyasete hizmet ediyor, denk gelmezse ters düşüyor, zarar veriyor, siyasî durumu bozuyor, çoğu zaman. Hareketimiz böyle bir gerilla pratiğini reddediyor, sahip çıkmıyor mesela. Doğrusu da budur. O zaman o duruma düşmemek için ne yapmak gerekiyor? 'Siyasî yönetim niye böyle davranıyor' değil de; siyasî mücadelenin gereklerine ne kadar uygunuz, ne kadar değiliz onu görüp, kendimizi onun gereklerine uygun hale getirmemiz gerekiyor. Bu da taktik anlayışta yenilenmemizi gerektiren önemli bir husustur.

Üçüncü bir husus, teknik gelişmelerdir. 90'lı yıllardakine göre teknik çok gelişmiş. Beş yıl öncesine, hatta 1 Haziran Hamlesine başlarkenki duruma göre bile düşmanın teknik düzeyi çok daha değişmiş durumdadır. Yeni teknikler aldı, geliştirdi. Saldırılarını, operasyonlarını bu tekniğe göre yapıyor. Karşımızdaki güç her şeyini teknik üstünlüğe, teknik güce dayandırıyor. En modern tekniği kullanmaya çalışıyor. Bu konuda ABD ve İsrail'le çok sıkı ilişkileri, işbirliği var. Onlarla da yetinmiyor; Avrupa'nın bütün devletlerinden alıyor, Rusya'dan, İran'dan, Çin'den alıyor; herkesle bunun için ilişki kuruyor. Yürüttüğü diplomatik çalışmalarında, bir yandan PKK'yi terör örgütü olarak kabul ettirmeye çalışırken, diğer yandan da yürüttüğü savaşa teknik malzeme kazandırmak istiyor. Nerede savaşa hizmet edecek bir teknik gelişme varsa, Türk ordusu onu alıyor, onunla kendisini teçhizatlandırıyor. Bu bakımdan teknik kullanım dü-

zeyi ileridir. Teknik kullanım düzeyinin ileri olması, Türk ordusunun taktik gücünü arttırıyor. Eskiden olduğundan çok farklı saldırılar ve operasyonlar yapıyor. Hava sal-dırılarının şekli değişmiştir, topçu atışlarının ve operasyonların şekli değişmiştir. Eskisi gibi, on binlerce askeri dağa süren, günlerce, haftalarca, aylarca operasyon yapan bir konumda değil. Ordu, gücünü yıpratmıyor; istih-barata, keşfe göre hareket ediyor. Mevcut teknik gücüne dayanarak her zaman operasyona hazırdır. Keşif-istihbarat bilgisi edindi mi, anında saldırıyor, geri çekiliyor, duruyor. Hem sürekli bir operasyon hali var, hem de görünmeyen, çok hedef olmayan bir operasyon duruşu var. Bütün bunlar bizim taktiğimizi ve tarzımızı kökten gözden geçirmemizi gerektiriyor. Bu durumu dikkate alarak, bir yandan güvenlik tedbirlerini alma, kendi savunmamızı sağlama ve bunları boşa çıkartacak bir taktik anlayış, tarz geliştirmemiz, diğer yandan, bu durumda olan düşmana darbe vurabilmemiz için bizim de tekniğimizi ve taktiğimizi geliştirmemiz gerekiyor. Çok yaratıcı bir taktik anlayışa sahip ve çok planlı bir taktik güç haline gelmemiz lâzım. Kendimizi, gerillanın bilinen taktiklerini; pusu, baskın, sabotaj yöntemlerini çok yaratıcı bir biçimde, binlerce yenilik yaratarak uygular hale getirmemiz lâzım. Buna göre hareket kabiliyetimizi ve bizim de kendi tekniğimizi bu düzeyde geliştirmemiz gerekli. Yoksa düşman bu kadar teknik ve taktik gelişme sağlarken biz aynı yerde sayarsak, saldırıları karşısında kendimizi savunamayacağımız gibi, düşmana etkili darbe de vuramayız. Eylemlerimizle ezici darbe vurmaz, yerinde ve zamanında, ihtiyaç duyduğumuz zaman eylem yapamayız. Bu açıdan mevcut teknik gelişmeyi görmek, düşmanın tekniğe dayalı taktik uygulamalarını görüp boşa çıkartacak ve ona darbe vuracak taktik yaratıcılığı, zenginliği geliştirecek bir taktik duruşumuzun olması gerekiyor. 2009 yılı yeni bir süreç oluyor. Beş yıldır aktif savunma savaşı içinde olduk ve bu belli bir düzeye de geldi. Fakat eğer siyasî mücadele öne çıkmaz ve askeri çatışma durumu sürerse, bu artık düşük yoğunluklu bir sa-vunma savaşı olmayacaktır. Orta yoğunluklu ve daha üst düzey savaş durumu gündeme girer. O açıdan da yeni bir taktik süreci görmemiz, planlamamız gerekiyor. Bu açıdan da HPG'nin kendini Meşru Savunma stratejisinin taktik gereklerine göre yenilemesi, düzeltmesi, değiştirmesi gerekli. Paradigma değişiminin gereklerine göre, stratejik değişimin gereklerine göre, yine teknik gelişmelerin gereklerine göre stratejik anlayışımızda, duruşumuzda, örgütlenmemizde ve taktik hareketimizde değişiklik ve yenilik yapmamız, düzeltme sağlamamız gerekiyor. Askeri Konsey Toplantısı bunları tartışmış, gereğini ortaya çıkartmış, böyle bir yenilenme ve yeniden yapılanmanın gerekliliğini kararlaştırmıştır. HPG'nin önünde, kendini bu temelde bir yenilenme görevi vardır. Beş yıllık uygulamanın sonuçlarını değerlendirerek, derslerini çıkartarak taktik hata ve yetersizlikleri aş-ma, düzeltme görevi vardır.

Bir diğeri; çatışmalı durum daha üst yoğunlukta bir taktik uygulamayı gerekli kılıyor. Bu açıdan bir de böyle bir taktik uygulamanın, orta yoğunluklu savunma savaşının taktiklerinin gereklerine göre kendini hazırlama, yenileme, yeniden örgütleme görevi var. O açıdan şimdi kendini gerillada çok yönlü bir biçimde derinleştiren, yenileyen, düzelten ve meşru savunma stratejisinin ve taktiklerinin gereklerine göre örgütsel bakımdan yeniden yapılanmasını daha da ilerletip sürecin gereklerine uygun hale getiren bir örgütsel sistem kazanma hamlesini yürütmemiz gerekli. Bunu; 'gerillada derinleşme, yenilenme ve yeniden yapılanma hamlesi' olarak tanımladık. Bu hamlenin anlayış düzeyinde ele alınıp düzeltilmesi gereken yanları var; strateji ve taktik düzeyinde ele alınıp düzeltilmesi gereken yanı var, örgütsel bakımdan ele alınıp düzeltilmesi, yeterli hale getirilmesi, gerekli değişikliklerin yapılması gereken yanları var, tarz bakımından kendimizi yenileyip düzeltmemiz gereken yönleri var. Mevcut durumda gerillanın eski, klasik, alışılagelmiş tarzlarla böyle bir stratejik-taktik duruşu ve etkinliği yürütebilmesi mümkün değildir. Meşru Savunma

çizgisinin gerillasını yaratmamız gerekiyor. Yeni bir gerilla duruşu, düzeyi ortaya çıkartmamız lâzım. Yeni çizginin, stratejinin yeni gerillasını yaratmamız gerekiyor. Gerillanın bu yenilenmeyi felsefik olarak, ideolojik-örgütsel duruş olarak, stratejik yapılanma ve taktik hareket olarak, yine tarz bakımından köklü ve güçlü bir biçimde yaşaması zorunludur. İşte böyle bir yenilenme, yeni dönem gerillasını yaratma mücadelesini bu toplantıyla birlikte daha güçlü bir biçimde yürütmeyi önümüze hedef olarak koyduk. Bu hamle, ideolojide yenilenme, APOCU çizgiyi özümseme hamlesidir. Stratejide, Meşru Savunma çizgisini ve stratejisini doğru anlama, özümseme, ona göre hareket etmeyi öngörme hamlesidir. Taktikte yenilenme ve yaratıcı hale gelme hamlesidir. Tarz bakımından kendini yenileme, derinleştirme, içinde bulunduğumuz sürecin ve çizgimizin gerektirdiği gerilla tarzına yaşamda, duruşta, harekette, üslenmede, vuruşta ulaşmamız gerekir. Bunun için, biz artık klasik tarzla başarılı bir gerillacılık yürütemeyiz. Gerillanın ilkelerini o genel klasik ölçülerde yürüterek yeni dönemin başarılı gerillasını yaratamayız. Bu nedenle gerillada derinleşmenin gereğinden söz ediyoruz. Yoksa eski ilkelerle, ölçülerle ne kendini savunmak, tedbir geliştirmek mümkün, ne de düşmana ağır ve etkili darbeler vurabilmek mümkündür. Elbette bunları da pratikte yaratıcı uygulayabilmek gerekiyor. Derin gizliliği, aktif savunmanın gereklerine göre yürütebilmeliyiz. Sadece bir pasif savunma duruşu olarak ele alınmamalı. Yine öz disiplini yüksek bir sorumluluk duygusuyla geliştirebil-mek gerekiyor. İnce kamuflajı, doğru ve güçlü üstlenmeyi, kaba ve rasgele tarzı aşan düzey-de geliştirmemiz gerekiyor. Planlı hareket yeni dönemde çok önemlidir. Biz plansız, rasgele düşmanla karşı karşıya geldik diye, bir çatışmaya girerek gerilla savaşı ve etkinliği yürütemeyiz. Öyle bir eylem ve savaş çizgisi olamaz. Tam tersine, planlı hareket, genel planlamadan, en somut, özgün planlamaya kadar, her düzeyde palanlı olmayı, yaşamı, eylemi, duruşu planlı kılmayı ifade etmektedir. Hata yapmamamız için, emeğimizi, değerimizi boşa harcamamız için bunu yapmamız gerekiyor. Planlı olmamız gerekiyor. Her yaptığımız işin başarılı sonuç vermesi için planlı hareket şarttır. Yine üslenmede, yaşamda bilinçli, örgütlü olma, rasgele hareket etmeme önem arz ediyor. Kısaca, tarzda da köklü bir yenilenme ve derinleşmeye ihtiyaç var. Yeni bir gerilla duruşu, tarzını yaratmak gerekiyor.

Dikkat edilirse, bütün bunlar komutada düzeltmeyi, komuta tarzında yenilenmeyi gerektiriyor. Taktik ve tarz demek, komutan demektir, savaşçı demektir. Taktik; ne yapacağımıza karar vermeyi, tarz ise; onları nasıl yapacağımızı belirlemeyi içerir. Yoksa önceden belirlenmiş bir taktik ya da tarz yoktur. Doğru taktik ve doğru tarz nedir? İçinde bulunulan bir ortamda ne yapılması gerektiğine doğru karar vermeye, doğru taktik; nasıl yapmaya doğru karar vermeye de doğru tarz deniliyor. Ne yapılacağını ve nasıl yapılacağını belirleyen de komutandır, savaşçının kendisidir. Gerillacılıkta savaşçının da böyle bir inisiyatifi vardır. Ama esas olarak bunları komutan belirliyor. Demek ki, taktik demek, komutan demektir. Tarz demek, komutanın anlayışı, yaşamı, duruşu, hareketi demektir. Onun için taktik ve tarzda yenilenmek, düzeltmek, modern gerillayı yaratmak demek, komutada düzeltme, yenilenme demektir. Klasik komutanlığı, savaşçılığı aşmak gerekiyor. Eski dönemin, halk savunma savaşı döneminin komuta tarzını, anlayışını aşmamız gerekir. O dönemde edindiğimiz anlayışları kesinlikle gidermemiz gerekir. Hala o alışkanlıklarla hareket eden arkadaşlarımız çoktur. Nasıl olsa belli bir tecrübe edinmiş, alışkanlıkları olmuş, rahatlıkla onları yürütebiliyor. O zaman da "yenilenmeye herhangi bir ihtiyaç yok" deniliyor. Şimdi de, sanki eskisini tekrar ediyormuşuz gibi orada kalınıyor. Bu yanlıştır. Köklü bir komuta düzeltmesine, yenilenmesine ihtiyaç vardır. Klasik gerillanın aşılması demek, klasik komutanın aşılması demektir. Yeni dönem gerillasının, modern gerillanın yaratılması demek, yeni komuta tarzının, duruşunun ortaya çıkartılması demektir. De-

mokratik sosyalizm çizgisini özümseyen ve esas alan, onun felsefesini, ideolojik ilkelerini benimseyen, yaşam ilkesi haline getiren, Meşru Savunma stratejisini bütün yönleriyle bilince çıkartan, benimseyen, stratejik taktik uygulamalarını bilen, gerilla yaşamında, tarzında istekli, usta, nerede, ne zaman, ne yapması gerektiğini ve nasıl yapması gerektiğini bu ideoloji ve stratejik duruşa uygun bir biçimde belirleyen, karar verebilen, yaratıcı olan, düşünen, çalışan bir komuta duruşuna, tarzına, şekillenmesine ihtiyacımız var. Yeni dönemin başarılı gerillacılığı ancak böyle bir komutanlaşmayla, komuta tarzıyla yaratılır.

Bu bakımdan da var olan komuta duruşunun, tarzının eleştirisi-özeleştirisi, yönetim anlayışının eleştirisi-özeleştirisi, düzeltilmesi gerekli. Mevcut komuta tarzı özerk, idareci, eskiyi fazla aşmayan, kendini aşırı derecede merkezileştiren, ideolojiden, siyasetten kopuk bir tarzdır. Bu ölçülerle ve özelliklerle yeni dönem komutanı olunamaz, HPG'nin komuta çizgisi yürütülemez. Böyle bir komuta ve yönetim duruşu HPG'yi doğru, yeterli bir ideolojik ve örgütsel duruşa çekmiyor. Parti yaşamını geliştirmiyor. HPG içerisinde parti ölçü ve ilkelerinin derinliğine yaşanmasını sağlatmıyor. Tersine, bireyciliği, dedikoduculuğu, hizipçiliği, grupçuluğu, çekiştirmeyi, yetkiciliği, şunu-bunu geliştiriyor. Her türlü çizgi dışı, parti dışı, partinin ideolojik-örgütsel ilkelerine ters düşen anlayış, tutum ve davranışların ortaya çıkmasına yol açıyor. Bu yanlıştır ve kesinlikle düzeltilmesi gerekiyor. HPG'nin, Önderlik çizgisinin gereklerine uygun bir gerillacılığa ulaştırılması gerekiyor. Yaşamının buna göre düzeltilmesi, geliştirilmesi lâzım. HPG komutasının ve yapısının tümüyle Önderlik çizgisinin, felsefe ve ideolojisinin gerekleriyle yoğrulmuş ve ona bağlanmış, mücadele yol-yönteminde, taktiğinde ustalaşmış fedai militan haline ulaştırılması gerekiyor. Bununla çelişen her türlü anlayışın, duruşun kesinlikle mahkûm edilmesi gerekiyor. Oysa biz geçen dönemde gördük ki, HPG'nin duruşu böyle değildir. Genelde provakatif-tasfiyeci eğilim Önderlik tarafında eleştirilip, tasfiye edilmesine, örgütten atılmasına rağmen, HPG'de sosyal reformculuk gizli ve sinsi bir biçimde bu provakatif-tasfiyeci çizgi tarafından devam ettirilmiştir. Parti yaşamı bozulmuş; didiştirme, çekiştirme, bireycilik, grupçuluk HPG içine sokulmaya çalışılmıştır. 2008 yılında yürüttüğümüz ideolojik-örgütsel mücadele ve bu temelde gelişen PKK 10. Kongresi ve PAJK 7. Kongresi açığa çıkardı ki, gizli ve sinsi bir biçimde tasfiyecilik devam ettirilmiştir. Hem de en başta fedai örgütümüz içerisinde, HPG içerisinde devam ettirilmiştir. Parti yaşamı bozulmuş, militan duruş anlayış olarak, ruh olarak, tarz, taktik ve yaşam olarak bozulmuş, saptırılmış, özünden kopartılmış. Bunlar birer gerçek. Bunları görmemiz, düzeltmemiz, değiştirmemiz gerekmektedir.

Bu olumsuz duruma karşı hareket olarak 2008'de önemli bir hamle yaptık. Dr. Ali, Rubar, Dicle gibi, provakatif-tasfiyeci unsurları açığa çıkardık, yargıladık, mahkûm ettik. 2004'ten bu yana HPG'ye dayatılan gizli sosyal-reformculuk olarak tanımlanan provakatif-tasfiyeci eğilimin kalıntılarını, uzantılarını yargılayıp attık. Fakat etkisi tümden aşılmamış, kalıntılar tümden temizlenmemiştir. Anlayışımızda, yaklaşımlarımızda, ölçülerimizde devam ediyor. Hem de çok iyi niyetli, çok samimî olarak gösterdiğimiz duruş içerisinde bu tür anlayış ve davranışlar kendisini gösteriyor. Bu yüzden düzeltmeyi köklü yapmamız lâzım. Provakatif-tasfiyeci eğilim neydi, ne değildi, ruhu nasıldı, yaşam anlayışı, davranışları, yoldaşlığa yaklaşımı, örgütsel ilişkisi, görev ve sorumluluklar karşısındaki duruşu nasıldı? Bunları her bakımdan sorgulamamız, provakatif-tasfiyeci eğilimin ölçü ve özelliklerini yansıtan anlayışları ortaya çıkartıp mahkûm etmemiz, ona karşı APOCU çizginin gerektirdiği ölçü ve özellikleri esas almamız gerekli. Önderlik ölçü ve özelliklerini, şehitlerin ölçü ve özelliklerini esas almalıyız. 2007-2008 yılı bu anlamda çok çetin bir mücadele yılı oldu. Kapsamlı savaş yürüttük, büyük şehitler verdik. Başta Botan şehitlerimiz; Adiller, Gülbaharlar, Kurtaylar, Nudalar,

Ferhatlar olmak üzere, birçok alanda büyük şehitlerimiz oldu. Yine Serhat'ta Sidar ve Dilce arkadaşları şehit verdik. Bütün eyaletlerde Önderlik çizgisini canla başla uygulamaya çalışan ve böyle bir mücadele içerisinde şehit düşen onlarca militan ortaya çıktı. Bu gerçekleri göreceğiz, buna göre HPG'nin komuta tarzının düzeltilmesi, parti yaşamının, örgütsel sisteminin düzeltilmesini sağlayacağız, provakatif-tasfiyeciliğin her türlü kalıntısını atacağız. Oysa halen bu kalıntılar devam ediyor. Çeşitli yerlerde raporlar, değerlendirmeler geliyor. Kimisi diyor ki; 'her türlü sevilmez, ama ilkeli sevmek gerekiyor', kimisi; 'keyfine göre de hareket edilebilir' diyor. Böyle bir yaklaşım; 'haydi aslanım savaşa, dön istediğin gibi yaşa' anlayışıdır. Yine raporlarda, Kuzey'de örgütsel işleyişte, yaşam anlayışında bozulmalar oluyormuş, biçiminde bilgiler veriliyor. Bunlar kabul edilecek şeyler değildir. Bunlar provakatif-tasfiyeci eğilimin etki ve kalıntılarıdır. Böyle olmaz, bu biçimde fedai örgütü oluşmaz. Hem keyfine göre yaşamak, hem de bir çizginin militan fedaisi olunmaz. Bu konuda net olmamız, karar vermemiz, kendimizi eğitip örgütlememiz, terbiye etmemiz lâzım. Güçlü bir düzeltme hareketinin bu temelde geliştirilmesi gerekiyor. Örgütsel sorgulamanın, örgütsel işleyişin sağlanması, parti yaşamının, yoldaşça ilişkilerin düzeltilmesinde derin bir sorgulama ile Kuzey'de, Güney'de, bütün alanlarda bu kış sürecinde bu sorgulamayı yapıp, kendimizi kapsamlı eleştiri-özeleştiriden geçirerek düzeltme hareketini geliştirmemiz lâzım.

Diğer yandan, komutanın yönetim tarzının, örgütleme tarzının, tayin-terfi durumunun eleştiri götüren, düzeltilmesi gereken yönleri var. Yaptığımız toplantılar açığa çı-kardı ki, eskisi kadar olmasa da, 2008 yılında da kabul edilmeyecek düzeyde firarlar var. Bunu düzeltmek için soruşturmalar da yürüttük. Haftanin'den Zagros'a kadar, birçok alanda aylarca süren soruşturma faaliyeti yürüttük ve bunların sonuçlarını Askeri Konsey toplantısında değerlendirdik. Bu soruşturmalar açığa çakardı ki, firarların önemli bir bölümü, örgütsel didişmenin, çekişmenin sonucu oluyor, parçalı ve bütünleşmeyen yönetim duruş ve tarzından kaynaklanıyor. Yönetimin parçalı olmasından, örgütsüzlüğünden, bütünlüklü hareket etmemesinden, ilgisizliğinden, ilgili olmamasından kaynaklanıyor. Kendi savaşçısını eğitmeyen, onunla ilgilenmeyen, ona doğru anlayışlar kazandırmayan, savaşçı karşısında doğru, örgütlü, bütünlüklü bir komuta-yönetim duruşu sergilemeyen yönetim anlayışlarını mahkûm ettik, ediyoruz. Yönetimimiz kendisini düzeltecek, komuta kedisini doğru bir yönetim anlayışına ve çizgisine çekecek, yoksa diğer türlü olmaz. Diğer türlüsü elimizdeki gücü, değerleri de kaybetmemize yol açıyor. Oysa şehitlerimizin ortaya koyduğu, açığa çıkardığı bir yönetim ve komuta tarzı var. Agitlerin, Viyanların, Nudaların bir komuta ve yönetim anlayışı vardı. İnsanlarla ilgilenme durumu vardı. Önderlik tarzı bu konuda nettir. Ortak karar alamayan, sorunları ortak tartışıp çözüm gücüne ulaşmayan, bütünlüklü hareket etmeyen yönetim, provakasyonun etkisini taşıyan bir yönetimdir. Böyle bir yönetim duruşunun Önderlik çizgisini devam ettirmekle, temsil etmekle her hangi bir ilişkisi olamaz. Soruşturma sonuçları temelinde böyle bir yönetim anlayışını, komuta anlayışını mahkûm ettik. Şehitlerimizin, Önder APO'nun ölçü ve özelliklerini esas alan, eğitici, ilgilenen, örgütleyen, sorunları ideolojik-örgütsel yöntemlerle ele alıp çözen, birlik ve bütünlük içinde davranan bir komuta tarzını, yönetim anlayışını geliştirmemiz gerekiyor.

Yine tespit ettiğimiz önemli bir eksiklik de, HPG'nin kendi kararlarına karşı ciddiyetsiz davranması hususudur. Aldığı kararlara uymuyor, uygulamıyor ya da bireyler alınan kararları kendi süzgecinden geçiriyor. Örgütün aldığı kararları, 'şurası doğru, şurası yanlış' diyerek, yanlış gördüğünü rahatlıkla bir tarafa atıp kendi doğrusunu uygulayabiliyor. Ya da alınan kararları hiç dikkate bile almıyor, uymuyor, uygulamıyor. Böyle fedai örgüt, askeri örgüt olmazdan öteye, böyle örgüt olunmaz, böyle ciddî insan olunmaz, duyarlı insan

olunmaz. Oysa gerilla duruşu en ciddî, en duyarlı insan duruşudur. Önderlik gerçeği, insanlık duruşunun en duyarlı ve ciddî hale getirilmesidir. Önder APO ne dedi? "Gidin söyleyin, APO ciddî insandır" dedi. Bu yüzden herkes o ciddiyetin gereklerine göre olacak. Ciddiyet kendi gerçeğine yaklaşımda ortaya çıkar, kendi sözüne, kararına yaklaşımda ortaya çıkar. Kendi sözüne, kararına uymayan, uygulamayan, kendine karşı ciddî olmayanı kim ciddîye alır? Kim ona itibar eder, dikkate alır? Tabi, hiç kimse dikkate almaz. O bakımdan kararlar karşısında düzeltme yapacağız, yapıyoruz. HPG'nin duruşunu düzeltiyoruz. Kendi kararları karşısında lâkayt ve ciddî olmayan davranışları mahkûm ediyoruz. Bu davranışlar zaten liberalizm kokuyor, keyfiyet, bireycilik kokuyor, her şeyi içeriyor. Böyle komutan olunmaz, böyle HPG savaş-çısı olunmaz. Askeri Konsey toplantısı bütün bu anlayışları açığa çıkarmış, eleştirmiş, mahkûm etmiştir. Bunlar temelinde kapsamlı bir eleştiri-özeleştiri geliştirmeyi, sorgulama yapmayı öngörmüştür.

Bu kış sürecinde bütün komutanların Önder APO'nun savunmaları ve Askeri Konsey toplantısının sonuçları temelinde yoğunlaşmaları, pratik süreci derinliğine sorgulamaları ve bu temelde derin bir sorgulama ve özeleştiri süreci yaşamalarını ve oluşturulacak eleştiri-özeleştiri plâtformlarından geçmelerini kararlaştırmıştır. Bunu her yerde; Kuzey'de, Güney'de, Doğu'da yapacağız. Gerilla, bulunduğu her yerde ve kendi koşullarına göre yapacaktır. Başta komuta böyle bir yoğunlaşma, sorgulama ve özeleştiriyi yaşayarak düzeltmeyi geliştirecek, bütün savaşçı gücünü de böyle bir eleştiri-özeleştiri sürecine çekecektir. Özeleştiride zayıf, yetersiz yaklaşımlar içinde olunmayacaktır. Kendini bireysel olarak savunan, zayıf gösteren tutumlar aşılacaktır. Ciddî işle uğraşan, savaş gibi en ciddî insan işini yürütmeyi görev bilmiş olan insanın sorumluluğuyla yaklaşım gösterilecek, hata ve eksiklikler ortaya çıkartılıp aşılacak, düzeltilecektir. Ancak güçlü bir özeleştirel yaklaşımla, duruşla bu sağlanabilir. Düzeltilmesi gereken birçok anlayış var. Örgütsel yaşamı bozan, disiplini bozan, gerilla tarzının uygulanmasını zayıflatan anlayış ve tutumlar var. Bunların hepsi eleştirilip mahkûm edilmiştir. HPG'nin yönetim kararlılığı böyledir. Gerisi, bu temelde tüm komuta ve savaşçı gücünün bireysel olarak kendisini yenileyip, yeniden bir yapılanma kazanmasıdır. Bunun için kapsamlı bir eğitim, düzeltme ve hazırlık çalışmasını, içinde bulunduğumuz süreçte yürütüyoruz ve bu temelde kendimizi yenileyerek, gerillada derinleştirerek, partileşmede derinleştirerek güçlü bir hazırlık düzeyini ortaya çıkartmayı öngörüyoruz. Dikkat edilirse, yeni bir taktik sürecin eşiğindeyken, biz de geçmişin derslerini çıkartarak teorik, ideolojik, stratejik, örgütsel çizgimizi esas alma temelinde gerillanın taktik ve tarz bakımından yenilenmesinin, yeni dönem gerillasında derinleşmesinin ve yeniden yapılanmasını öngören bir kararlaşmayı Askeri Konsey toplantısıyla sağlamış, böyle bir hazırlık sürecini başlatmış, bir hamle sürecini gündemleştirmiş bulunuyoruz. Bunu klâsik gerillacılığı aşma hamlesi olarak tanımlayabiliriz. Modern gerillaya ideolojik-teorik anlayış olarak, stratejik-taktik kavrayış olarak, tarz olarak ulaşma hamlesi olarak ifade edebiliriz. Bu, herkesi içine alıyor, herkesi ilgilendiriyor. Bunu gerçekleştirecek derinlikte ve kapsamda bir tartışma yapma, kararlaşma, eskiyi açığa çıkarıp mahkûm etme, yeni kararlar ala ve uygulama gücünü, iradesini gösterme düzeyini HPG'nin Askeri Konseyi yakalamıştır. Gerisi, bunu içselleştirmek, özümsemek, bütün HPG camiasına yaymak ve bu temelde kendini güçlü bir biçimde yenileyerek, başarıyla 2009 pratiğine yönelmek oluyor.

Sonuç olarak; HPG Askeri Konsey toplantısında hem 2008 yılının sonuçları değerlendirilmiş, hata ve eksiklikleri açığa çıkartılmış, pratik değerlendirilerek bir sonuca bağlanmış, dersleri çıkartılıp yeni sürece taşınmış, hem de 2009 mücadele yılı her bakımdan kapsamlı bir kararlaşma ve plânlama düzeyine kavuşturulmuştur. Genel ideolojik-siyasî yönetimlerin toplantı ve değerlen-

dirmelerinin ardından HPG Askeri Konsey toplantısının yapılmış olması, bir yandan ideolojik-siyasî çalışmalar ile HPG'nin duruşunun uyumlu hale getirilmesini sağlamış, diğer yandan onların sonuçlarının da HPG'ye taşınarak çok daha güçlü bir yenilenme ve hazırlık düzeyinin yapılmasını ortaya çıkartmıştır. Şimdi bunlar temelinde kendimizi hem Önderlik çizgisinin gereklerine göre en son Önderlik savunmalarını okuma, özümseme temelinde yenileyerek, hem de yürüttüğümüz kapsamlı mücadelenin pratik tecrübe ve deneyimlerinin derslerini çıkartarak, birikimlerini esas alarak kendimizi yenileme, güçlendirme, düşünce olarak, ufuk olarak daha gelişkin bir düzeye ulaştırmak kadar, pratik örgütsel bakımdan da daha sağlam, kararlı, inançlı, görev ve sorumluluklarına daha kararlı bir biçimde sahip çıkan bir yapıya ulaştırmayı esas alıyoruz. İçinde bulunduğumuz süreç budur. Bunu PKK ve PAJK kongrelerinin sonuçlarını özümseme temelinde yapıyoruz.

Elbette Önderlik savunmalarını, en son savunmalarla birlikte bütün savunmaları derinliğine inceleme ve özümsemeyle böyle bir derinleşmeyi sağlıyoruz. Kendi pratiğimizin değerlendirilmesi ve sonuçlarının çıkartılmasıyla, HPG Askeri Konsey toplantısının sonuçlarını değerlendirip, tartışarak yapıyoruz. Okullarımızda yapıyoruz, birlikler düzeyinde yapıyoruz, HPG güçlerinin büyük-küçük, iki kişinden yüz kişiye kadar hangi hacimde olursa olsun, bulundukları her yerde böyle bir eğitim, düzeltme, yenileme ve yeniden yapılandırma mücadelesini yürütüyoruz, bunun çalışması içinde bulunuyoruz. Genelden çıkardığımız sonuçlara göre, ama esas olarak da kendi pratiğimizin derslerini, sonuçlarını çıkartmak, özeleştirel sorgulamadan geçirmek temelinde kendimizi yenilemeyi esas alıyoruz. Önderlik çizgisi ve kendi pratiğimizin değerlendirmeleri bize doğrunun ne olduğunu veriyor, ama esas olarak kendimizi eğitmeyi, güçlendirmeyi, kendi pratiğimizi sorgulamaktan, onun derslerini çıkartmaktan sağlıyoruz. Onun için özeleştirel yaklaşım esastır, sorgulama esastır.

Elbette ki, herkes iş yaparken, doğru bilerek yaptı. Yanlış olduğu bilinerek hiç kimse bir şey yapmadı. Fakat kendimize göre doğrularımız, örgüte göre doğru olmayabilir. Şimdi değerlendirme yapmak demek, kendi doğru bilip yaptıklarımızın örgüt açısından, Önderlik ve şehitler çizgisi açısından ne kadar doğru olduğunu test etmek demektir. Eğer uyumlu ve doğru ise, onun derslerini çıkartalım. Yok, eğer çizgi gereklerine göre, örgütün mücadelesine göre doğru değilse, hatalar olmuşsa, yetersiz kalmışsa, cesaretle hata ve yetersizlikleri açığa çıkartıp, doğruları görerek bunları aşma gücünü gösterelim. Doğru duruş budur, militan duruş budur. APOCU militan olmak böyle bir özeleştirel sorgulamayla olur. Ne dedi Önder APO? "Günde elli defa zihniyet devrimi yapıyorum" dedi. Yani sorgulama yapıyor, özeleştiri yapıyor, düşündüklerinin, yaptıklarının doğru ve yeterli olup olmadığını sorgulayarak, hata varsa düzeltiyor, yetersizlik varsa gideriyor. Bu hepimiz için geçerlidir. HPG komuta ve savaşçı gücünün Önderlik tarzını esas alması, kendi pratiğine ve mücadeleye bu temelde yaklaşması kesinlikle gereklidir. Eğer böyle yapılırsa, her militan, her savaşçı Önderlik gerçeğini ve çizgisini derinliğine özümseyen, dolaysıyla görev ve sorumluluklarının gereğini pratikte başarıyla yerine getiren bir militan haline gelir. Hedefimiz budur, böyle bir militan olmaktır. Herkes böyle yaparsa, HPG gücü bu temelde yenilenirse, o zaman Özgürlük Hareketi'miz gerilla öncülüğünde her türlü saldırıya karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesini başarıyla yürüten bir konuma gelir. Her türlü saldırıya karşı direnir, onları boşa çıkartır, her görevi, her alandaki mücadeleyi başarıyla yerine getiren bir güç, örgütlülük ve düzey kazanır.

Dikkat edilirse, geçmişin derslerini daha derinliğine çıkarmış, geçmiş pratiği değerlendirerek, hata ve eksikliklerini aşıp kendimizi yenilemiş bulunuyoruz. Yeni sürecin özelliklerini değerlendirmiş, çözümlemiş, onun gereklerine göre kendimizi kararlaştırarak planlı hale getirmiş durumdayız. Bu çerçevede bireysel olarak da, örgüt olarak da bunlar te-

melinde kendimizi yenileyerek 2009'u mutlaka kazanan, başaran, zafer elde eden gerillasını ve tüm örgüt gücünü yaratmayı hedefliyoruz. Şimdi önümüzdeki en temel görev bu çalışmaları başarıyla yürütmektir. Bunları ne kadar başarılı yürütürsek, bilelim ki, 2009 yılının görev ve sorumluluklarının gereklerini o kadar başarılı yaparız. Gittiğimiz her yerde, el attığımız her işte mutlaka başarılı oluruz. Özgürlük Hareketi olarak 2009 yılına yönelişimiz bu temeldedir.

2009 yılının siyasî-askeri mücadelede olduğu kadar, ideolojik-örgütsel mücadelede de çok kapsamlı gelişmelere ve pratiklere sahne olacağı daha şimdiden bellidir. Hem kapsam bakımından, hem de derinlik bakımında her zamankinden daha büyük mücadeleleri öngörüyor. Bunu şimdiden görmek, anlamak zor değildir. Düşman çeşitli imha dayatmalarında olabilir. Bu nedenle her türlü dayatmayı, imha ve tasfiye amaçlı saldırıları boşa çıkartacak, yenilgiye uğratacak bir güce ve örgütlülüğe sahip olmalıyız. Düşman saldırılarını kırarak imha ve tasfiye tehdidini, tehlikesini ortadan kaldırdığımız gibi, bir de düşmana ezici darbeler vurarak Kürt sorununun demokratik siyasî çözümünü gerçekleştiren, Kürt halkının demokratik komünal örgütlülüğünü yaratarak özgür ve demokratik yaşamını garantiye alan bir düzeyi mutlaka sağlatmalıyız. Bütün bunları yaratmak demek, PKK 10. Kongresi'nin kararlaştırdığı temel çizgide hareket etmek demektir. Yani Önder APO'nun özgürlüğü için tüm gücümüzle, ruhumuzla, bilincimizle, bütün yeteneklerimizi harekete geçirerek mücadele etmek demektir. Önder APO'nun özgürlüğü, Kürt halkının özgürlüğüdür, Kürdistan'ın özgürlüğüdür. Önder APO'nun özgürlüğü, bölge halklarının demokratik ve kardeşçe bir yaşama kavuşmasıdır. Önder APO'nun özgürlüğü, dünyada demokrasinin egemen hale gelmesi demektir. Bu bakımdan Parti 10. Kongremizin önümüze koyduğu bu büyük tarihsel ve onurlu görevi başarıyla yerine getirebilmek, 2009 yılını bu noktada en büyük gelişme yılı haline getirebilmek için tüm gücümüzle hareket edeceğiz. Bütün yeteneklerimizi ortaya koyacağız. Hepimiz, tüm komuta ve savaşçı gücü her türlü yeteneğini harekete geçirerek bu onurlu göreve büyük katkıda bulunmak için çaba harcayacaktır. Eğer bunu ister, bu temelde kendimizi pratikleştirirsek, gerçekten de önümüze konulan hedefleri gerçekleştirmemizin, başarmamızın önünde hiçbir engel duramaz. Önder APO'nun özgürlüğü bir hayal değildir, gelecek zamanlara ertelenmiş bir olgu değildir, kesinlikle güncel bir görevdir. Bugün gerçekleşecek bir görevdir ve başarılmasının, gerçekleştirilmesinin zamanı gelmiş, hatta geçmektedir bile. Bunları başarma, gerçekleştirme görevi şimdi bizim üzerimize düşüyor. Mademki sorumluluk üzerimize düşüyor, o zaman başarmaktan başka bir çizgiyi asla kabul etmeyeceğiz. Bunu başarmaktan başka bir yaşam içinde olmaya asla tenezzül etmeyeceğiz. Başarı mümkün müdür? Evet. Kongre ve konferanslarımızın, en son HPG Askeri Konsey toplantısının yaptığı tartışmalar, aldığı kararlar doğrultusunda hareket edilirse, Önder APO'ya özgürlük hedefinin 2009 yılında önemli oranda başarılması kesinlikle gerçekleşebilir. Buna inanalım, kendimizi bu temelde hazırlayalım ve 2009 pratiğine böyle büyük bir iddiayla, istekle yönelelim diyoruz.

Biz bu temelde, tüm HPG komuta ve savaşçı gücünü 2009 yılına çok daha kararlı, istekli, azimli; geçmiş mücadelenin derslerini eleştiri özeleştiri temelinde kendini sorgulayarak edinmiş, Önderlik savunmalarını özümseyerek Önderlik çizgisi ve şehitlerin izinde kendini sorgulayıp yenileyerek, yeni dönemin gerilla gücüne, modern gerilla tarzına ulaşmaya ve bu temelde 2009 yılında tüm harekete ve halka öcülük eden bir gerilla gücünü ortaya çıkartmaya çağırıyoruz!

Êdî Bes e, Önder APO'ya Özgürlük!
Yaşasın Özgürlük ve Demokrasi Müca-delemiz!

Bijî Rêber APO!

17 Ocak 2009
HALK SAVUNMA MERKEZİ

Senin ateşle çizdiğin yolda 'söz' yitirdiği anlamını aramaya koyuldu. Söz, eyleme geçme sabırsızlığını an be an yaşadı ve senin anlamlı yürüyüşünün bir parçası olmaya, senleşerek yanıtını vermeye çalıştı. Söz anlam denizinde Leyla sadeliğinde bulmak istediği ikizini Mecnunlaşarak eylemselleşti heval… Söz tıpkı senin gibi, her an özgürlüğe kanatlanarak kelebekleşiyor. Kelebek kanatlarına kısacık ömrünün tüm güzelliklerini, yaşam anlayışını yükleyerek koca bir seni sığdırıyor. Var oluş gerekçene ve sözleşmeni türkü tadında yaşama sevinciyle senden ona akan sevdanın tılsımına tutkuyla dokunup konuyor. Unutmadık heval, senin alevlerden eylem anı olduğun ve kelebekleşerek algılara ulaştığın o anı!

Doğa anadan gelen özüne ve gerçek anlamına yabancılaşan tüm beyin ve yürekler, anlam arayışından doğan sözün gizeminde toplanmakta ayrılıklarla yeni bir kendini bilme ilke arayışı için sözleşmektedir. Tarihin yaratıcılığına giydirilen kalıpları kırarak, yeniden gerçek özüne kavuşma görkemine yürek bağladılar. Sen, öyle bir andın ki, tüm sözlerin gerçek sevgilisi olan eylemle buluşmalarıydın! Öyle bir andın ki, tüm düşlerin kelebekleşen yürekle gerçek dansa durmasıydın! Her aykırılığa ve yaşam dışılıklara'dur' diyen, o durma gerçekliğinin ikilemine (sancı-özmutluluk) destansı türküleşen sesin haykırışıydın! Tam bir senfoni ahengiyle, Güneşle sözleşmeye durmuş aklınla hepimizdeki senin özgürleştiricisiydin. İhanet kokan zifiri karanlıklarda, mumlaştırılmaya çalışılanın aydınlığıydın heval.

İhaneti solumak onursuzluktu. Güneşe giden yolda saçlarının birer kıvılcım olması, buzlaşan yürekleri bedeninin sıcaklığının ahenginde eritmek, bu yüzden en büyük arzundu. Bu yüzden zifiri karanlığın tuzaklı örüğünü gözlerindeki keskinlikle söküp parçalamak seni yaratıyordu. Çığlığındaki özgürlük ritmi kulaklarımda narince yankılanan özgürlük notası!

Pekî, hangi Ehriman bu senleşen özgürlük kıvılcımlarının sıçrayışının çember olmasını durdurabilirdi ki? O kıvılcımlarının ahengiyle yarattığın ve gürleşen alevin pırıltısını bağrında taşıyan kıvılcımlarla küllenen bedeninden bizi yeniden yarattığın gerçeğini hangi çağın Ehrimanları inkar edebilir ki? Zaten çoktandı yürek ve aklımızı bedenindeki ateşin halay çemberine takmış ve bu halayın ritmiyle renklendirmiştin. Bu halay öyle bir halaydı ki, evrenin sonsuz derinliklerine kadar uzanan bir anlam damlası gibi duru, berrak ve kapsayıcıydı. İşte bu halayın aydınlığında beden, yürek ve beyin gerçek ve hayallerindeki

halayına durarak, tıpkı yanardağlar gibi zifiri karanlığın örüğünü yırtarcasına tüm kızıllığıyla seni yeni doğuşlarla yeniden selamlıyor.

Ve işte artık ateş eylemiyle Tanrıçalaşan yüreklere yeni bir kıvılcım eklenmişti Leyla-Viyan adıyla. Leyla ki aşk-iradeydi Viyan. Tüm Aşk Tanrıçaları büyük bir sabırsızlıkla eşsiz alevlerin esrarengiz aşığını ve iradesini bekliyorlardı. Kimdi o? Hangi yürekti ki, ölümü pahasına yalancı ve zalim tanrılara inat, kavgaya durmuştu?

Kaybolmuş hakikatin sırrını çözmeyi, gencecik ama en anlamlısından, tertemiz kelebekleşen bedeninle gerçekleştirdin. Bu arayış öyle bir arayıştı ki, dur durak bilmeyen akan hırçın sular kadar deli, yanardağlar kadar isyankâr ve evrenin hakiki dilini çözecek kadar erdemliydi. Mavinin sonsuz sadeliğinde uçuşan bir kuş kadar hafiftin. Canlı evren ile gerçek bir senfonide buluşan yıldızların cazibesine kapılıp, tüm anlamsallıkların derinliklerinde ölümsüzleşiyordu ruhun. Ve tüm yalancı-zalim Tanrıları kıskandırırcasına Özgür insanla ruhsal, düşünsel ve bedenini Newrozlaştırarak gerçek bir bütünselliği yakalayan, gerçek bir yoldaş olmanın erdemlerini taze bedeninle solukladın.

Bazı şeyler vardır ki, sadece hissedilir, söylenmez; yaşanılır, dillendirilmez. Türkü olur yüreklerde ve yazılmaz. Gerçekten de şehitler gerçekliğinin insan yüreğinde yarattığı derin anlamsallığı ve duygu selini birkaç satır ile dile getirmek yetmez. Bundan kaynaklıdır ki hep hakkını veremeyeceğimi düşünerek, sadece onların ruhlarını ve hakikat arayışlarını yaşamsallaştırabildiğim oranda onları ölümsüzleştirebileceğimi düşünürdüm. Ama gerçek o ki, tarihi kendilerinde yaratan yiğitleri yazmak, onların yapmak isteyip de yapamadıklarını yapmak ve yaşamak bizleri onlara daha yakın tutmaktadır. Türküleştirmek kadar onların yarattığı tarihi bir de sanatsal ve edebi olarak yazıya dökmek de hepimizin boyun borcu olmaktadır. Bu yiğitleri resmin anlamına nakşetmek, şiirleştirmek, tüm dillere destan olabilecek yaşam ve eylemlerini romanlaştırmak da bizim en temel görevimiz sayılmaktadır. Yazmak zor gelse de bu onları yaşamama anlamına gelmez. Önemli olan o ki, söze anlam kazandıran ve değerli kılan eylemi de vazgeçilmez bir ilke olarak süreklileştirmektir. Ve onların canlarını kurşunların, alevlerin önüne siper ederek korumaya çalıştıkları amaçlarını yaşamak ve yaşama yedirmektir. Yer, zaman, mekan ve gerekçe ne olursa olsun gelen saldırılara yiğitçe cevap oldukları dava ilkelerine sıkı sıkıya sarılmak ve içselleştirmektir. Bunların yanında Heval Viyan'ı anlatmak, en sade katılım aşkının notasıyla yazmak gerekir. En kritik dönemlerde hep önde olan militanı anlatmak ve yazmak...

Bilindiği gibi 2004 yılı, uluslararası komplonun bir uzantısı ve iç ayağı olarak tasfiyeciliğin en yoğun biçimde kendi yaşam tarzını, felsefesini ve hainleşen ruhunu PKK saflarına yayıp, tüm militanlarda hâkim kılmak istediği bir süreçti. Bu anlamda karışık olduğu kadar çok sancılı bir dönemdi. Çok yüksek bir militanca irade, güven ve mücadele gerektiriyordu. Aynı zamanda bizim mücadelemiz açısından bir dönüm noktası sayılabilirdi. Bu noktadan hareketle gereken irade, sabır ve direniş gösterilmekteydi. Bunu pratikleştirmeye büyük önem veren Viyan arkadaşın da tutumuna, duruşuna ve tüm yüz ifadesine yansıyan biçimi koca bir acı ve bir o kadar da derin bir öfke idi. Bu acıların Viyan yoldaşta yarattığı öfke, onu hakikatin ne olduğu ve ne olmadığı arayışına sürüklüyordu. Her şeyi sorgulama gücü, onu yetiştiriyordu. Amacı dışındaki her türlü teslimiyeti hiçbir anlamda ne yaşamayı ne de yaşayanları affedebiliyordu. Bu gerçekliğinin derinliğinde gizli ve çarpıcı olan amacındaki netliği idi. O, şu sırrı çok iyi çözmüştü: Önder APO'nun belirttiği gibi "Amacınız Güneş kadar net ise yol ve yöntemini de bulursunuz!" sırrındaki hakikati özümsemişti. Onda söz ve eylem et ile tırnak gibi birbirinden kopartılamazdı. Onda eylemsiz söz, hiçbir değer ifade etmezdi. Ancak eylemselleştiği oranda değerli olabileceği hakikati, onun temel yaşam felsefesi ve ilkesi olmaktaydı.

Heval Viyan Süleymaniyeli olup feodal ve tutucu özelliklerin etkisini taşıyan CAF aşiretinin bir kızıydı. Özellikle kadın konusunda geleneksel bir toplum gerçekliğine karşı daha fazla mücadele edilmesi gerektiği inancı, onu mücadeleye daha fazla bağlıyor ve amansız mücadele gerekçesi olmaktaydı. Heval Viyan'ı en fazla Önder APO'ya bağlayan ve onu anlamaya zorlayan gerçeklik de bu gericiliğin derinliğinde saklıydı. Yani zorluklar, gerilikler ve ihanetler her zaman onu gerçeği bulmanın yolculuğuna çıkarıyordu. Ve her şeyin cevabını da Önderlik gerçeğinde bulduğu için Önderliğe aşk düzeyinde bağlılık sembolü olmaktaydı.

Onda söz ve eylem et ile tırnak
gibi birbirinden kopartılamazdı
Onda eylemsiz söz, hiçbir değer
İfade etmezdi
Ancak eylemselleştiği oranda
Değerli olabileceği hakikati
Onun temel yaşam felsefesi
Ve ilkesi olmaktaydı.

'Güneşin Kızı' bu sefer kendini Önderliğin havariliğine adamış bir kadın militandı. Bu onun için bir görev ve gerçek anlamdı. Bu sevinç ve bilinçle yorulmak bilmeyen bir çalışma temposu ve tarzıyla tüm görevlerini yerine getirme sabırsızlığını her zaman yaşardı. Viyan arkadaşın bu çalışma sevgisi, temposu ve heyecanı aynı zamanda etrafında bulunan tüm arkadaşları da harekete geçirirdi. O genç yaşına rağmen olağanüstü bir olgunluğa kavuşan kişiliğine sempati duymamak zaten imkansızdı. Genç yaşına rağmen bu çalışma performansı ve sevgisi ile herkesi şaşırtırdı. Ama gerçek o ki acılarla yoğrulmuş bir olgunluktu bu. Ve bu acılar toplumsal ve ulusal tarihinin ona kadar uzanan bir biçimiydi.

Viyan arkadaşın yaşam içerisindeki canlılığı, içtenliği ve yüksek çalışma temposu kendi başına ayrı bir renk verirdi yaşama. Ve ben bu renkli dünyanın maneviyatıyla PKK 1. İnşa Okulu devresinde tanıştım. Okula İnşa Komitesi'nden Viyan ve Nuda arkadaşlar bakıyorlardı. İkisinin uyumlu çalışma tempoları, yürüyüşleri, konuşmaları, gülmeleri, değere yaklaşımları, yoldaşlık ilişkileri insanın dikkatini hemen çekerdi. Ve benim de gördüğüm andan itibaren dikkatimi üzerine yoğunlaştıran bu özellikleriydi. Viyan arkadaşta yılmayan bir mücadele felsefesi ve tasfiyeci dayatmaları mücadele gerekçesi yapan bir tutum içerisine girmesi, dikkat çeken farklı bir yönüydü.

Önderliğin yeni savunmaları temelinde yeni tartışma gündemlerini belirleyen ve sıcak polemiklerle renklendiren bir tarz sergilemesi, onun kendine olan güvenini ortaya koyardı. Tartışmaların gidişatını hızlandıran ve ateşlendiren Viyan arkadaş, suni çelişkilere ve gündem saptırmalarına fırsat tanımayan, ancak bunlar kendisini dayatınca da her zaman çözümleyici bir tutum sahibiydi. Çarpıcı bir olgunluğa, kıvrak ve pratik bir zekaya sahipti. Temel felsefesi Önderliğin belirttiklerini harfiyen ve gecikmeksizin yerine getirmekti. Ondaki duyarlılık, sorumluluk ve öngörülülük yaşamın temelini oluşturuyordu. Önderliğin her sözünü anlamada, özümsemede ve nihayetinde bunu ortama dayatmada ahlaki bir yaklaşıma sahipti. Özümsediği oranda çevresine yansıtan ve dayatan derin bir devrimci ahlak anlayışının savunucusuydu.

Yöneticilik tarzında ise klasik devletçi ve hiyerarşik zihniyeti aşan, mütevazi ve herkesin ruhuna girebilen bir kabiliyete sahipti. Devletçi zihniyetin soğuk yüzüyle değil, komünal halkçı yönleriyle herkesin yüreğinde yer edinmeyi biliyordu. Bu zihniyeti ve yaşam tarzını kendinde aştığı oranda bu tür zihniyet sahibi olanlarla yoğun bir mücadele içerisindeydi. Bu zihniyet ve vicdan mücadelesini sadece sözde değil, duruşuyla, pratiği, yaşam tarzı, yoldaşlık ilişkisi ve yöneticiliğinin her alanında görmek mümkündü. Hiçbir anlamda gericilikle uzlaşmaz ve aynı zamanda gericiliğin alternatifi olarak da her zaman çözümü geliştirirdi. Eleştirdiği kadar perspektif sunan,

moral veren ve hümanist yönleriyle örnek bir yönetici kişiliğine sahipti.

PKK kongresinin özellikle pratik örgütlenmesini hesapsız ve çıkarsızca, büyük bir moral ve coşkuyla yerine getirme gururunu gölgesiz bir biçimde taşırdı, kararlı duruşunda. Tüm çalışmalarda olduğu gibi Viyan arkadaş, kongre çalışmalarını da büyük bir titizlikle ideolojik, pratik ve örgütlenme anlamında başarıya götürdü. Ondaki derin coşkuyu insan her halinden hissedebilirdi. Bunların hepsi de Önderliğin gerçek bir havarisi olma ve sözün militanı olma anlayışında yatar.

Viyan yoldaşın en büyük özlemi kendini Botan coğrafyasında bir kadın gerilla olarak görebilmek ve coğrafyasına gözbebekleriyle ayna tutmaktı. O kadar Botan'a gitmek isteyişinin nedeni de Önderliğin 'beni sevenler Botan'a gitsinler' sözünü anlama arayışı ve "Neden Botan?" sırrını çözmek isteyişiydi. Çünkü Botan direnişin kalesiydi. Ve o bu kale de demokratik ulus kişiliğiyle düşmanın parçalayıcı Kürt ulusal gerçekliğine darbe vurmak istiyordu. İşbirlikçi Kürt'e ve onun milliyetçi, bölgeci yabancılaşmışlığına kendi çapında tokat vurmaktı, gidişinin amacı. Süleymaniyeli bir kadının kalbi, Botan dağları ve serhildanlarında da atabilir. Bu da ancak bir Kürt kadının derin yurtseverlik ve toprak sevgisinden ileri gelmiş olmalı. O, gerici olan her şeye hayır demeyi ve demokratik ulus değerlerini bir kadın yüreğiyle kucaklamayı biliyordu. Tasfiyecilerin özellikle PÇDK'nin kuruluşu gerekçesiyle bütün Güneyli arkadaşları HPG'den ve dağdan çekmeleri, yerelin içinde boğmaları ve PKK'nin yarattığı ulusal ve yurtseverlik ruhuna darbe indirme girişim ve planlarına karşı, Viyan yoldaş bu eylemi ve Kuzeye gitme istemiyle anlamlı ve derin bir mesaj veriyordu. Her şeyin sırrını tez anlayıp buna göre eyleme geçmesiyle bu dayatmalara ve bunun tuzağına giren gafil beyin ve ruhlara vurulan ve dur diyen bir darbe oluyordu, Viyan yoldaş. Yine Viyan yoldaş, direnişçi, isyankâr halk gerçekliğini sevdiğinden olmalı ki Kuzey Kürdistan halkını demokratik serhildan ve eylemleriyle tanıyor ve eylem ve serhildan ruhunu bu halkta görüyordu. Onların acılarını anı anına hisseden bir empatik yaklaşımın sahibiydi. Bu açıdan yüzünü Kuzey Kürdistan'a çeviren Viyan yoldaş, her şeyi ölçüp biçen ve her yönünü hesaba katan bir duruşun adı olmaktaydı.

Bu yüksek duyarlılık ve sorumluluğa rağmen Viyan yoldaş, bunlarla hiçbir zaman yetinmedi ve onun beyninde, yüreğinde ve hissiyatında renklenen alevleri söndürecek kadar hiçbir şey onu tatmin etmedi. O tıpkı fizikte anlamını bulmaya çalışan gerçeklik gibiydi. Fizikte belirginleşen şöylesi bir gerçeklik var; Güneş' e en yakın duran gezengenler devinme enerjisini güneş ışınlarından alarak en hızlı dönen gezegenlerdir ve en uzak olan gezegenler de güneş ışınlarından yoksun olarak en yavaş dönen gezegenlerdir. Bundandır ki güneşe yakın olmak yaşamın adı olmaktadır. Bizde Güneş Önderliktir. Yani Önderliğimizi GÜNEŞ olarak betimledik. Güneş'e yakın ve Güneş'in enerjisini doğrudan alan gezegenler olarak bizler; Önder Apo'ya en yakın militanlar ve onu en iyi yaşayıp,yaşatan militanlar, en işlevli, atik ve çevik hareket edebilen ve hızlı dönebilen gezegen yani Merkür konumundayız. Ama Güneş'in enerjisini doğrudan alamayan gezegenler ve uzaklaştıkça dönme veya hareket hızını kaybeden gezegenler de sistemiçileştikçe donan, hareketsiz ve enerjisiz kalanlardır. Bu açıdan bizim Güneş'e belki de en yakın olan gezegenimiz yani militan kişilik Viyan Merkürümüz olmaktadır. Güneş'in yakıcılığını iliklerine kadar hisseden, yaşayan, Güneş'siz olunamayacağı; Güneş olmadan aydınlığın, hareketliliğin, yaşamın ve hiçbir şeyin mümkün olamayacağı gerçekliğine eylem olması Güneş'e olan yakınlığından olmalı. Yürekleri donmuş, hızını kaybetmiş, Güneş'in yakıcılığını hissedip o sıcaklıkla dans etmeyen diğer gezegenlerden çok farklıydı gezegenimiz. Uzaklaştıkça ihaneti katmerce yaşayan, Güneş'in enerjisini değil de başka merkezlerin dondurucu enerjilerini içlerine soluyan kişilikler, Güneş'e uzatılan kirli elleri ve tehlikeleri de hissetmezler. Ama Viyan yoldaş, bunun tam aksine 'bir daha asla yeni bir

15 Şubat'ı yaşamak istemiyorum!' sözüyle Önderliksiz yaşamın mümkün olamayacağını göstermiştir. Bizi Önderliksiz yaşamaya alıştıran her türlü çirkin politikalara karşı bir duyarlılık, sağduyu ve tavır çağrısıydı eylemi. Vicdanlara seslenen yeni yaşamın onursal çizgi koruyucusuydu.

Viyan yoldaşın eylemi, başta uluslararası komplo, işbirlikçi güçler ve komplonun iç ayağı olarak örgüt içerisindeki tasfiyecilik ve buna bilinçli ya da bilinçsizce hizmet eden kişiliklere, duyarsızlığa karşı da bir isyandı. En son Tanrıça Zilan'ın "keşke canımdan daha değerli olan bir şeyim olsaydı da onu da size feda etseydim!" eylem felsefesini güncelleştirerek yanıtladı. Çünkü etraftaki hiçbir şey aşık olduğu insanı özgürleştirmeye tam cevap olamıyordu. Derin gafletler ve içsel ihanetlerin yoğunlaştığı bir dönemde Viyan yoldaş, herkesi anlam devrimine, dolayısıyla özgürlük devrimine davet ederek seçimini çok net bir biçimde yapmıştı. "Eğer anlamak adalet ise ben de adalet tanrıçası olmanın unvanını taşıyacağım." bilinciyle eylemini kızgın ateşin alevleriyle gerçekleştirdi. Daha fazla ihanete, anlamazlığa, duymazlığa, bilmezliğe ve görmezliğe yüreği dayanamıyordu ve buna dur diyebilecek, amaca giden bir yöntem ara-yışıydı, eylemi. Dik bakışlarındaki keskinlik acı, umut ve aşkı çözmenin sırrını belgeliyordu. Güneş'in yakıcılığıyla zifiri karanlığın içindeki hain sinsiliği parçalarcasına ulaşıyordu aşkın sırrına. Newrozdaki o halay tutuşundaki gizemi, içtenliği ve onunla bütünleşmesi tıpkı eylem anındaki acıyı, zevki yaşamaktaydı.

Çünkü o? Düşleri kadar anlamlı yaşamayı bilen ve özgürlük uçuşunu tüm ruhunda, düşlerinde ve davranışlarında gerçekleştirebilen bir melekti. "Melekleşmek uçmaktır." sözünü tüm benliğiyle yanıtlayabilen bir kavrayışa sahipti. Bu arayıştı ki hiçbir şeyle tatmin olmayıp, ateş dansı yüceliğine ulaşana dek sözünün eri olabilmişti. Eğer özgürlük çalışmak, söz ve eylem ise o zaman söz ve eylemin anlamı olabilmeliydi. Ve o da bunu gerçekleştirdi.

Bu gerçekliğinden sınanarak senleştiğimizi ve sen olma iradesini yücelttiğimizi hissettikçe, sana daha çok yakın olduğumuzu hissediyorum. Seni yaşadığımızı ve yaşamamızın her dalına yedirdiğimizi. Çünkü o 'anlam', 'eylem' ve 'söz' gibi üç sevdalının parçalanmaz bütünlükleri artık gerçekleşmiştir. Bilmeni istiyorum ki heval: asla ve asla hiçbir tarihsel gerçeğin klasik veya mo-dern Beko'su, bu aşıkları ayırma kabiliyetine sahip değildir. Bu aşkın etrafında gerçekleşen aşıkların özgürlük amacı onları kendi yüceliği altında boğmaktadır. Bundandır, alevlerin bağrında özgürlük türküsüyle tutuşan ve halaylaşan o yüreğinin anlam ve çağrı yüklü sesini

iliklerime kadar hissediyorum ve sesine sesimi katıp, alevlerinin yüceliğine ulaşma heyecanını yaşıyorum. Sendin ki ihanet kokan o günün kara şubatını beyin ve yüreğinin kıvılcımlarıyla göğü delercesine aydınlatan… Aydınlığınla gökyüzünün mavi dalgasında, rengârenk kuş cıvıltılarıyla doğayı yeni bir yaşam anlamına bürüyordun. Ve böylelikle ruhun, özgür semalarda bir coşku seli gibi yeniye halay tutturuyor bütün ruhumuzu. Senin çok sevdiğin rengarenk halayını tutarak senleşeceğimize inanıyorum. Sen devrim halayımızın sergovendi olarak her zaman mücadelemize önder olacaksın.

Şanstêr Zagros

15 ŞUBAT ULUSLARARASI KOMPLOSU İNSANLIĞA KARŞI BİR SALDIRI, BİR İNSANLIK SUÇUDUR

9 Ekim 1998 yılında fiilen başlayıp, 15 Şubat 1999 tarihinde Önder APO'nun tutsak alınmasıyla sonuçlanan uluslararası komplonun 10. yılı geride bırakıyoruz. Bu komployu Kürt halkı şahsında insanlığa yaşatanları bir kez daha lanetle kınıyoruz.

Bu komployu **GÜNEŞİMİZİ KARARTAMAZSINIZ** şiarıyla protesto eden ve Önderlik etrafında ateşten bir çember oluşturan aziz şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyor, anılarına bağlı kalacağımızı belirtiyoruz.

Uluslararası komplonun üzerinden 10 yıl geçti. 10 yıl önce bir insanlık suçu ve hukuk dışılık olarak gelişen uluslararası komplo hakkında geçen süreçte gerek Önderliğimiz, gerekse de partimiz kapsamlı değerlendirmelerde bulundu. Saptırmak amacıyla da olsa, başka çevrelerden de kimi değerlendirmeler geliştirildi. Değerlendirmelerin bunlarla sınırlı kalmayacağı, tarihin mutlaka kendisini aydınlatacağına, dolayısıyla ilerleyen dönemlerde de bu komplonun derinliğine işleneceğine inanıyoruz. Böyle de olsa bu komployu her zaman gündemde tutmak, işlemek gerekmektedir. Dergimizin bu sayısında da Önderliğimize karşı gerçekleştirilen bu uluslararası komployu değerlendirdik, işledik. Ama aynı zamanda 10 yıl önce yaşananların kronolojisini, hafızaları bir kez daha tazelemek anlamında da olsa yayınlama ihtiyacı duyduk. Dolayısıyla bu yazı komployu her yönüyle işleme yerine, kısa bir kronolojisi olacaktır. Komployu derinliğine anlamak için o günleri yeniden yeniden yaşayarak sorgulamak, sonuç çıkarmak esastır. Çünkü komplo bilincimize, düşüncemize, yüreğimize yapılmıştır. Bizi düşüncesiz, beyinsiz, yüreksiz bırakmayı hedeflemiştir. Bu komployu boşa çıkarabilmek için beyinle, düşünceyle, yürekle karşı durmak gerekir.

2000'li yıllara doğru giderken, ABD Ortadoğu'da hedeflerini gerçekleştirmek için bir müdahaleyi zorunlu görmüştü. Müdahalesiz Ortadoğu'da yeni politikalarını uygulayamayacağının derinden farkındaydı. Bu müdahalenin merkezine de Kürt Özgürlük Hareketini ve Önderi Rêber APO'yu koymuştu. Bunun çok değişik nedenleri olmakla birlikte, en temel neden Rêber APO ve PKK'nin ABD'nin uygulamak istediği politikaların önündeki en önemli engel olmasıydı. Önder APO'nun ve PKK'nin hiçbir gücün denetimine girmeyen, bağımsızlığı esas alan yapısı, insanlığın sosyalizm arayışlarının en yetkin temsilcisi ve savunucusu olması, ideolojik olarak emperyalist sistem karşıtı temel güç olması ve politik ilişki ve çıkarlar bu nedenler arasında sayılabilirler. Örneğin, ABD'nin bölgeye müdahalede İsrail gibi politikalarını amansız yürütecek ikinci bir güce ihtiyacı vardı. Bu güç için de Kürtler biçilmiş kaftandı. Kürt sopasıyla bölge devletlerini hizaya çekmeyi hedefliyordu. Bunun için de Kürtlerin denetime alınması gerekiyordu. Ancak Başkan APO öncülüğünde gelişen halk özgürlük eğilimi, ABD'nin Kürtler üzerinde tam bir denetim

kurmasını engelliyordu. Bu anlamda komplo Kürtleri kullanmak üzere yeniden denetime almak, engel olanları ortadan kaldırmak amacıyla gerçekleştirildi. İlkel milliyetçilerin önü açılmak kadar, uluslararası komplonun gerçekleştirilmesini onlar da kendi çıkarlarına görmüş, bunun ortağı olmuşlardır.

23 Temmuz 1998'de, Antakya'nın Türkiye'ye katılımının yıldönümünde, dönemin Türkiye Başbakanı Mesut Yılmaz; 'Dün ASALA'yı destekleyenler, bugün kucaklarını PKK'ye açmışlar. Şunu bilmeliler ki, kazdıkları çukura kendileri düşeceklerdir.' diyerek, Suriye'yi tehdit etmesi komplonun fitilini ateşleyen ilk kıvılcım oldu. Ardından gerçekleşen Dublin Anlaşması ve peşinden 17 Eylülde Amerika'da gerçekleştirilen anlaşmayla komploya hız, bir anlamda startı verildi. Yapılan açıklamalar, değerlendirmeler ve komploya işlerlik kazandıran yaklaşımlar bu tarihten itibaren başlar. Yukarıda belirttiğimiz amaçlarla birlikte, ABD, bu komployla Türkiye'yi de kendisine daha fazla bağlamayı hedeflemiştir. Bunun için de Önderliğin bulunduğu Suriye üzerinde yoğun bir baskı uygulamıştır.

Kara Kuvvetleri Komutanı olan Atilla Ateş'in, Hatay'ın Reyhanlı ilçesinin Suriye sınırındaki bir karakolda yüzünü de Suriye'ye dönerek tehditte bulunuyordu. Orgeneral Atilla Ateş Suriye'yi şu cümlelerle tehdit ediyordu; "Biz Türk Devleti olarak komşularımızla iyi ilişkiler kurmaya çabalıyoruz. Bütün iyi niyetimize rağmen, bazı komşularımız bizim bu iyi niyetimizi tamamen yanlış anlıyorlar. Komşularımızdan kastımı daha açık söyleyeyim, Suriye'den bahsediyorum. Eşkıya Apo'yu destekleyerek, Türkiye'de terörizmin tohumlarını ektiler. Türkiye, yine de iyi ilişkiler geliştirmek ve sürdürmek için her türlü çabayı gösterdi. Eğer, bu tür çabalarımız karşılıksız kalırsa, Türkiye olarak her türlü önlemi alma hakkımız doğacaktır ve bu zorunludur da. En nihayet, bu konuda sabrımızın sınırları aşılmıştır".

Atilla Ateş'in bu açık tehditleri öncden planlanan açıklamalardı. Bu açıklamalar devlet katında ciddi, haklı değerlendirmeler olarak ele alınmış, değerlendirilmiş ve bu yaklaşım da basına saklama gereksinimi duyulmadan sızdırılmıştır. 'Suriye çizmeyi aşıyor' söylemleri basının manşetlerini süslemeye başlıyordu. Devletin yetkili organlarının bunun dışında kalmayacakları, yapılan açıklamalardan anlaşılıyordu. Başbakan ve Kara Kuvvetleri Komutanı'nın bu çıkışları bu saldırgan tutumun zeminini hazırlar. 30 Eylül 1998 yılında yapılan Milli Güvenlik Kurulu toplantısında devlet savaş kararını verir ve bu basına sızdırılır. Ancak bunun resmi ilanını, 1 Ekim'deki TBMM'nin yeni yasama döneminin açılış töreninde dönemin Cumhurbaşkanı Demirel yapar: "Suriye gerçekten Türkiye'ye düşmanca bir tavır sergilemektedir. Terörist örgüt PKK'yi desteklemeyi sürdürüyor. Bir defa daha bütün dünyaya sesleniyorum, artık sabrımızın sınırlarını aştılar. Suriye sürekli uyarılarımıza karşın bu düşmanca tavrını bırakmıyor. Ona karşı, pratik olarak karşı koyma hakkını koruyoruz".

"Biz Türk Devleti olarak
Komşularımızla iyi ilişkiler
Kurmaya çabalıyoruz.
Bütün iyi niyetimize rağmen,
Bazı komşularımız bizim bu iyi
Niyetimizi tamamen yanlış
Anlıyorlar.
Suriye'den bahsediyorum.

ABD, komplonun planlanmasını ve yürütülmesinin esas gücüydü. Müdahalenin kesin sonuç almasını istiyordu. Bunun için Akdeniz'e Amerikan ve NATO'nun savaş gemileri gönderilir, geniş kapsamlı ve katılımlı bir tatbikat gerçekleştirilir. DYNAMİCK MİX 98 (KARARLILIK 98) adı verilen bu tatbikat, özünde bir savaş provasıdır. Tatbikat Suriye'nin kıta sahalığında ve sınırlarında yapılır. Tatbikatta uzun menzilli füzeler ve ağır tonaj-

lı gemilerin yanı sıra büyük bir güç kullanılır. Adına tatbikat da denilse, bu savaş provasının hedefi Suriye ve Önderliktir. ABD'de de Türk Devleti'nin yanında tehdit unsuru olarak devreye girmiştir. Türkiye ordusu da televizyon kameraları karşısında Suriye sınırına asker yığmaya başlar. Görüntü, savaş görüntüsüdür.

Durumun ciddiyeti bölge ülkelerini harekete geçirir. Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek ve Dışişleri Bakanı Amr Musa hemen Ankara'ya gelirler. Ardından İran Dışişleri Bakanı Kemal Harrazi gelir. İran her ne kadar Türkiye ile Suriye arasında yaşanacak bir savaşın kendisini olumsuz etkileyeceğini düşünerek böyle davransa da, Mısır'ın komploda aldığı rol itibariyle böyle davrandığı sonradan daha net anlaşılacaktı. Mısır Suriye üzerindeki etkisini kullanacak, savaş görüntüsü ve Türkiye'nin ciddiyetini bir Arap olarak Suriye'ye iletecek ve bu temelde savaş gerçekleştirilmeden Önderlik üzerindeki plan gerçekleştirilmiş olacaktı.

Ama ABD, kesin sonuç almak istediği için, planı başka kanalları da devreye etkili kılmak istiyordu. Bu amaçla Yunanistan'ı da işin içine çeker veya Yunanistan Devleti de Türkiye'yle aralarında var olan sorunları çözmek, Kıbrıs ve Ege konularında taviz koparabilmek için bunu bir fırsat olarak değerlen-dirir ve bu komploya dahil olur. Komplonun bir parçası olan Yunan Parlamentosu da, Önder APO'yu Atina'ya davet eden bir bildiri yayınlarlar. Bunun içinde Yunan Milletvekili Kustas Batuvas ve Meclis Başkan Yardımcısı da ardır. Adı geçen şahıslar Önderlik sahasına giderek,Yunan Parlamentosu'nun kararını Önderliğe bildirir ve Önderliği Yunanistan'a davet ederler. 7 Ekim 1998'de K. Baduvas ve beraberindeki ekip Önderliği Şam'da ziyaret eder. Bu ziyarette Atina'ya geliş planları hazırlanır. Yürütülen tartışmalar sonucunda Baduvas 'gerekli işleri hal etmek' üzere Atina'ya döner. Baduvas, işlerin tamamlandığnı şifreyle Önderliğe bildirir. Gerekli hazırlıklar yapıldıktan sonra Önderlik, Abdullah SARIKURT adına düzenlenmiş bir kimlikle Yunanistan'a gider. Önderliği Yunanistan'a davet eden milletvekillerinden hiçbiri, Önderliğin yolcuları arasında olduğu uçağın indiği Elleniko havaalanına gelmezler. Önderliği havaalanında istihbarat dairesi karşılar ve biran önce Yunanistan'dan ayrılmasını ister. Önderliği kendileri davet etmelerine rağmen, böyle bir yaklaşım sergilemeleri, dostluklarındaki sahtelikleri kadar, planın bir parçası olduklarını da gösterir. Zaten sonrasında Önderlik onları "sahte dostlar" olarak tanımlayacaktı.

Yunanistan ihanet ederek verdiği sözü tutmayınca farklı arayışlar devreye girer. O sıralarda Jirinovsky'in yakın dostu olan ve meclisin alt kanadı olan Duma'nın Jeopolitik Konular Komitesi Başkanı Aleksi Yordanov Önderliğe bir davetiye gönderir. 10 Ekim'de Rusya'ya gidilir. Rusya'da Önderliği Jirinovsky, A.Mitranof, Mahir Welat, Mecit Memoyan, Aziz Cewo ve Rus milletvekili Kostinof Filitof karşılarlar. Önderlik bir süre basınla ilişkilenmesini sınırlandırır. Ancak komplo devam ettiğinden 16 Ekim 1998 akşamında, MED TV'deki bir panel programına katılarak 'SAVAŞ BALTALARI HENÜZ GÖMÜLMEDİ' adlı tarihi değerlendirmeyi yaparak komployu deşifre eder.

Önderliği evinde misafir eden Jirinovsky, ayda 15 bin dolar kira ister. Dostluğu parayladır. Jirinovsky, Önderliğe hiçbir şey söylemeden, haber bile vermeden Türkiye'ye resmi ziyarete giden gruba katılır. Hükümette olmamasına rağmen böyle bir ziyarette yer alması kuşku uyandırır. Sonrasında Türk yetkililerinin açıklamalarıyla birleştirildiğinde, Ön-

derlik üzerinde pazarlık yapmaya gittiği açığa çıkar. Zaten Türkiye'den döner dönmez Önderliğe, 'Rusya üzerinde baskıların olduğunu' söylemesi de bunu gösterir.

4 Kasım 1998'de Rus Meclisi'nin alt kanadı olan Duma, Önderliğin siyasi iltica dilekçesini görüşür. 198'e karşı 1 oyla kabul edilmesine rağmen, Başbakanı Primakov Duma'nın bu kararını kabul etmez, Devlet Başkanı Yeltsin'de bu kararı imzalamaz. Böylece meclislerinin 1'e karşı 198 oyla aldığı bir kararı onaylamaz, yok sayarlar. Ve Önderlikten Rusya'yı terk etmesini isterler. Bu durum, çıkarlar söz konusu olduğunda, meclislerin pek bir anlamlarının ve rollerinin olmadığını, dahası bir 'asma yaprağı' vazifesini gördüğünü gösterir.

Rusya Önderliğin topraklarını terk etmesini istediğinde, Yunanistan yeniden devreye girer. 6 Kasım'da Yunan Parlamentosu'ndaki tüm partilerden milletvekillerin katıldığı 109 imzaladığı bir bildiri yayınlarlar. Bu bildiride; 'Kurtuluş mücadelesi veren mazlum Kürt halkının hatırına, bugün bütün dünyada baskı altında olan bu tarihi halkın temsilcisini resmen tanıdıklarını' belirterek Önderliği yeniden Yunanistan'a davet ederler.

Rusya Önderlik üzerinde baskılarını arttırır. 9 Kasım'da Jirinovsky, Mitrofanof ve bir KGB subayı Önderliğin yanına gelerek, 'Rusya'yı acilen terk etmesini' isterler.

12 Kasım 1998'de 32 İtalyan milletvekili Önderliği Roma'ya davet ederler. Bunun üzerine İtalyan Milletvekili Roman Montavanni Rusya'ya giderek, daveti Önderliğe iletir. Ancak Rusya Önderliğin İtalya'ya gitmesine yanaşmaz. Önderliğin Kıbrıs'a gitmesini dayatırlar. Ancak Montavanni'nin çabaları sonucunda Ruslar, Önderliğin İtalya'ya gitmesine istemeseler de razı olurlar.

Önderlik aynı gün, Abdullah SARIKURT pasaportuyla İtalya'ya gider. İtalya'nın Fumicino hava alanına iner inmez, hava alanında görevli polislere kimliğini açıklayarak siyasi iltica talebinde bulunur. İtalya, Önderliği yasal olmayan yollarla ülkeye girdiği gerekçesiyle tutuklayarak Regina Celia cezaevine koyar.

Önderliğin Yunanistan ve Rusya'nın dışında Roma'ya gitmesi, ABD'nin planlarını önemli oranda bozar. O zamana kadar işleri perde arkasından yürüten ABD, açık tavır almaya başlar. 18 Kasım'da ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Jeymis Rubin; "PKK bir terör örgütüdür ve Öcalan bir teröristtir, yaptıklarının hesabını vermeli ve bu nedenlede yargılanması gerektiğini belirttik. İtalyan Hükümeti'ne teslim edilmesi için görüşlerimizi bilgilerine sunuyoruz.Öcalan Türkiye'ye teslim edilmeli ve yargılanmalıdır. Konuyla ilgili bu görüşümüzü, diğer ülkelere ve dünya kamuoyuna açıkladık" diyerek açıklamada bulunur ve bununla İtalya üzerinde baskı kurar.

İtalya başlangıçta ABD'nin baskılarına direnir. Hukuka göre hareket etmeye çalışır. Roma'nın sorumlu mahkemesi, Önderliğin Roma'nın dışına çıkmaması koşuluyla, dilekçesi kabul edilene kadar, tutuklama kararını 20 Kasım'da kaldırır.

Önderliğin tutuklama kararını kaldıran İtalya, Avrupa çapında destek arayışına çıkar. Bu konuda Almanya'yla görüşür. Önderliğin tutuklanma kararı olmasına rağmen, Almanya Devleti mahkemeleri aracılığıyla bu kararı 20 Kasım'da kaldırır. İtalya'ya sözlü destek vereceğini belirtse de, bu yönlü herhangi bir girişimde bulunmaz. Oyalama taktiğini uygular.

İtalya'nın arayışları Amerika'nın planlarını sekteye uğratır. Bu yüzden ABD diplomatik baskılarını arttırır. ABD Dışişleri Bakanı Madeleine Albright, Nato Genel Sekreteri Javier Solana'yı da yanına alarak yaptıkları ortak basın toplantısında; "Öcalan, adalete verilmeli. Biz,Türkiye'de yargılanmasını istiyoruz" diyerek, baskılarını daha da arttırır.

Soruna çözüm arayan İtalya, Dışişleri Bakanı Lamberto Dini'ni Amerika'ya gönderir. Ancak ABD tavrını değiştirmez, daha da sertleştirir. Ve İtalya Dışişleri Bakanı Dini'ye; 'Apo için tek yol, Türkiye'ye teslim edilmesidir. Siz bu teröristi Türkiye'ye vermek zorundasınız. Bu konuda sonuna kadar Türkiye'nin yanındayız' mesajını verir ve Önderliğin Roma'dan çıkarılmasını ister. Bunun için 22 Kasım'da Dışişleri Bakanı Müsteşarı Strobe Tal-

bot'u Roma'ya gönderir. İtalyan hükümeti ve muhalefetiyle görüşen Talbot, Önderliğin Roma'dan çıkarılmasını dayatır. Bu görüşmeden sonra İtalya muhalefetinin yaklaşımları da değişir. O zamana kadar olumlu bir yaklaşımın sahibi olan muhalefet, olumsuz bir tavır sergilemeye başlar.

24 Kasım'da ABD Başkanı Bill Clinton, İtalya Başbakanı Massimo D'Alema'yı iki kez arar: "Öcalan, Türkiye ya da Almanya'ya teslim edilip yargılanmalı. ABD bu çözümde sonuna kadar diretecektir" diyerek , ABD'nin bu konuda ne kadar kararlı olduğunu gösterir.

D'Alema, Öndeliğin uluslararası bir mahkemede yargılanması için girişimlerde bulunur. Bu amaçla 27 Kasım'da Almanya Başbakanı Gerhard Schöder ile görüşür. Almanya görünüşte bu kararı destekler. D'Alema bu görüşü Fransa, İngiltere ve İspanya başta olmak üzere diğer Avrupa ülkelerinin liderlerine de sunar. Ancak ABD'nin desteğini alan Türk Devleti, İtalya hükümetinin bu arayışlarına sert tepki gösterir.

ABD e Türk Devleti'nin sert tepkileri karşısında Avrupa'dan beklediği desteği alamayan İtalya, Önderliğin uluslararası bir mahkemede yargılanası düşüncesinde bir başına kalır. Almanya Önderliğin tutuklama kararını kaldırarak bu işe karışmayacağını gösterir. 8-9 Aralık 1998'de Belçika'nın Başkenti Brüksel'de yapılan NATO Dışişleri Bakanları toplantısında, Amerika bu konudaki tavrını bir kez daha gösterir. ABD, Türkiye ve İtalya üçlü bir zirve gerçekleştirirler. Bu zirveyle sorunu çözmek isteyen İtalyan hükümetinin iradesi kırılır. İtalya Önderliğin ağırlığına daha fazla dayanamaz ve üçüncü bir ülke arayışına girer. Çeşitli ülkelerle ilişki kurulsa da, ABD'yi karşılarına almak istemeyen ülkeler, Önderliğin ülkelerine gelmesini kabul etmezler.

ABD, her ne şekilde olursa olsun Önderliğin Avrupa'dan çıkarılmasında ısrarcı davranır. Bu durum ABD'nin bölgedeki politikalarının temelini oluşturur. Bu iş direkt CİA eliyle yapılır. 14 Aralık 1998'de Clinton Filistin'i ziyaret eder. Bu ziyaretinde Arafat'a; 'Tarihte ilk kez Filistinliler kaderlerini belirleme hakkına sahip oldular' der. Bu görüşmede Arafat'ın bir danışmanı Clinton'a, Önderlik için bir şeyler yapmasını söyler. Clinton tek bir kelime söylemez. Ağzını kapatır ve yanındaki Ulusal Güvenlik Danışmanı Sandy Berger'i gösterir. Bu durum bile Amerika'nın kendi planları için işi ne kadar ciddi tuttuğunu gösterir.

Önderliğin ağırlığını kaldıramayan İtalya, 16 Aralık'ta Roma İstinaf Mahkemesi'nin koyduğu sınırlamaları kaldırır. Artık Önderliğin Roma'da kalma zorunluluğu yoktur. Roma bu kararla Önderliğin İtalya'dan ayrılmasını teşvik eder.

17 Aralık 1998'de Dışişleri Bakanlarından sonra, bu sefer Savunma Bakanları Brüksel'de toplanırlar. Toplantının temel gündem maddesi Önderlik ve Önderliğin İtalya'dan çıkartılmasıdır. Toplantı sonucunda yayınlanan bildiride de bunu görmek mümkündür: "Ülkelerin toprak bütünlüğünü tehlikeye atan terörizm, barış, güvenlik ve dengeyi tehlikeye sokan büyük bir tehdittir. Bu nedenle, tekrar terörizmi mahkum ediyoruz. Hükümetlerin uluslararası kurallar ve ulusal kanunlar çerçevesinde kararlılıkla terörizme karşı mücadelelerini kabul ediyoruz. Uluslararası ortak sıkı bir çalışmanın, bu olgunun ortadan kalkmasında temel bir önemi vardır."

İtalya'da kalmanın koşulları kalmaz. Bir koalisyon olan İtalya hükümetinde derin çatlaklar oluşur. Önderlik D'Alema'yı daha fazla zorlamamak, hükümetin düşmesine sebep olmamak için Roma'dan ayrılmaya karar verir. Önderlik bu yaklaşımıyla zor durumda kalmasına rağmen, dostluğu tercih eder. Dostların zarar görmesini istemez.

Mahir Welat ve Rusya üzerinden Beyaz Rusya ile ilişki kurulur. Bu ilişki sonucunda Beyaz Rusya Devlet Başkanı Lukaşenko Önderliğe güvence vererek davet eder. Bu davet üzerine Önderlik, 66 gün sonra, 16 Ocak 1999'da Roma'dan ayrılır.

Aynı gün Kürt sorunu konusunda uzman olan eski CİA kadrolarından Graham Füller ve eski Yugoslavya Büyükelçisi Peter Galb-

reath'la Roma'ya gelirler. Önceden planlanmış olan bu görüşme, Önderliğin Roma'dan ayrılmasından dolayı gerçekleşmez. Önderlik bu görüşme için yazılı bir mesaj bırakır.

Önderlik yeniden Rusya'ya gider. Gorki havaalanında Kürtler, Jirinovsky ve kimi Rus milletvekilleri tarafından karşılanır. Ancak Önderliğin Rusya'da olduğu artık kimse için sır değildir, tüm ülkeler tarafından bilinir. 17 Ocak 1999'da Önderliğin yanına gelen KGB'den subaylar; "Hükümetimiz burada kalmanıza izin vermiyor. Üç gün içinde, kesinlikle Rusya'dan gitmek zorundasınız. Bu, Primakof'un özel emridir" diyerek, Önderlikten Rusya'yı terk etmesini isterler. Türkler Rusya'ya, Kürt sorunuyla ilgilenmemeleri ve Önderliğe destek vermemeleri karşılığında Türki Cumhuriyetlerdeki çatışmaları durduracaklarını söyleyince, Primakof kabul eder.

Ocak 1999'da Önderliğin Yanına gelen KGB'den subaylar "Hükümetimiz burada kalmanıza İzin vermiyor Üç gün içinde, kesinlikle Rusya'dan gitmek zorundasınız. Bu, Primakof'un özel emridir" Diyerek Önderlikten Rusya'yı terk Etmesini isterler.

Önderlik, Kürdistan'a dönme kararını verir. Ermenistan'ın Karabağ bölgesine gitmesi kararlaştırılır. Önderlik oradan Kürdistan'a gelecektir. 20 Ocak'ta KGB görevlileriyle birlikte uçağa binip Ermenistan'a gitmek için havalanırlar. Ancak Uçak Ermenistan yerine, Orta Asya cumhuriyetlerinden Tacikistan'ın Başkenti Duşambe'ye gider. İndikleri Askeri havaalanında Önderliği adeta rehin alarak Primakov'un talimatını iletirler: "Yarın Albrigth buraya geliyor. Eğer, bana Öcalan'la ilgili soru sorarsa, burada olma-dığını söylerim. Gözlerimden yalan söylediğimi anlayacaktır. Bu nedenle derhal Rusya'dan gitmelidir" dediğini söyleyerek, Önderliği 28 Ocak 1999'a kadar burada tutarlar. Daha sonra Önderliği alıp Moskova'ya götürürler ve tutuklular için ayrılan bir salonda tutarlar. Önderlik resmen tutsaktır. Moskova, Önderliğe ertesi gün saat 8'e kadar süre verip Rusya'yı terk etmesini ister. Önderliği, Rusya'dan çıkmadığı takdirde bir uçağa bindirip Suriye'ye geri göndermekle tehdit ederler. Bu tehditlere Mahir Welat da katılır. Önderliğe, gitmemesi durumunda Rus mafyasının kendisine suikast yapacağını söyler.

29 Ocak günü Ruslar Önderliği bir uçakla Leningrad'a götürürler. Ancak Önderliğin uçaktan inişine izin vermezler.

Önderliğin Hollanda'ya götürülmesi için de yoğun çaba harcanır. Önderliğin Hollandalı avukatı Britta Bohler ve bir gurup Moskova'ya gelerek Önderlikle görüşmeye ve Hollanda'ya götürmeye çalışırlar. Ancak Ruslar, Önderliğin daha önce Roma'ya gittiği gibi, başka bir Avrupa ülkesine Hollanda gitmesine izin vermezler. Bu yüzden gelen grubu Önderlikle görüştürmezler.

Aynı gün Atina'dan kalkan bir uçak, Rusya'ya gidip Önderliği Atina'ya getirir. Önderliğin Hollanda'ya gidişine izin vermeyen Rusya, Yunanistan'a getirilmesine ses çıkarmaz. Bu bile Yunanistan ile Rusya'nın komplodaki rolünü ele vermeye yetiyor. Yunanistan'a gelen Önderlik, Naksakis'in refakatinde yazar Vula Damiyanaku'nun evine gider.

Yunanistan Dışişleri Bakanı Pangalos, Naksakis'i arayarak Önderlikle görüşmek istediğini, Önderliğe siyasi iltica verileceğine dair söz verir. Naksakis, Pangalos'un söylediklerini Önderliğe aktarır. Önderlik Pangalos'un görüşme isteğini kabul eder. Pangalos görüşmenin Vula Damiyanaku'nun evinde değil, Naksakis'in evinde olmasını ister. Bunun üzerine Naksakis, Önderlikle birlikte evine gider. Ancak Pangalos kendisi görüşme talebinde bunmasına, görüşme yeri olarak da Naksakis'in

evini göstermiş olmasına rağmen, görüşmeye gelmez. Pangalos bir kez daha hileye başvurmuş, yalan söylemişti. Görüşmeye kendisi gelmek yerine, bir tercümanla birlikte ELLAS'ın bölge sorumlularından Rubins'i gönderir.

Pangalos, siyasi iltica için konuşacağını, bu konuda söz verdiği halde, gönderdiği adamları Önderlikten bir an önce Yunanistan'ı terk etmesini söylerler. Yunan Devleti bu yaklaşımıyla tartışmaların ve başka yollar aramanın önünü alır. Yunan Devleti bir kere daha verdiği sözün tersine hareket eder, sözüne sadık kalmaz.

Devreye Yunan istihbaratı EİP girer. Stavrakakis, yapabilecekleri tek şeyin Önderliği Kenya'ya götürmek olduğunu söyler. Plan nettir; Önderlik Kürtlerden, Kürdistan'dan ve partiden koparılacaktır. Böylece tutsak alınması daha kolay olacaktır. El Kaide'nin saldırılarından dolayı CIA'nın üssü haline gelen Kenya'ya Önderliği yöneltmek, Yunan Devleti'nin komplodaki rolünü çok bir biçimde göstermektedir.

31 Ocak'taki görüşmeden sonuç alamayan Stavrakakis, Önderliği Atina dışına çıkarmak ister. Önderliğe; 'buradan acilen gitmeliyiz, yaşamın tehlikede' diyerek baskı yapar. Önderlik gidip gitmeme konusunda bir an duraksar, sonra Stavrakakis'le birlikte Atina'dan ayrılarak askeri personele ayrılmış olan Agio Andera'ya gider.

Bu görüşme ve kararlaşmanın üzerinden henüz birkaç saat geçmiş olmasına rağmen, Yunan Gizli Servisi, bu sefer de Önderliği Beyaz Rusya'ya götürmek ister. Önderliği buradan Hollanda'ya götüreceklerinin sözünü verirler. 31 Ocak 1999'da saat 15.30'da uçak havalanır. Uçak, akşam saat 18.00'de Beyaz Rusya'nın başkenti Minsk havaalanına iner. Yunan planına göre; Letonya'dan gelip Siera Leone'ye gidecek uçak Hollanda'da aktarma yapacaktır. Bu uçakla Hollanda'ya gidilecek orada siyasi iltica başvurusunda bulunulacaktı. Durumu öğrenen Hollanda hemen tüm uçakların tabi olduğu EURO CONTROL'e başvurarak gelecek uçaklara izin vermemesini ister. Bununla da yetinmez; Hollanda Hava Kuvvetleri'ne bağlı F-16 savaş uçaklarına, böyle bir uçağın Hollanda'ya hava sahasına girmesini engellemesi talimatını verir. Hollanda hava sahasını tüm uçuşlara kapatır.

Letonya'dan gelmesi beklenen uçak bir türlü gelmez. Önderlik Minsk havaalanında, -18 derecede yaklaşık 6 saat bekletilir. Simitis ve Pangalos uçağın mürettebatına, Önderliği uçaktan indirmelerini ve geri dönmelerinin talimatını verirler. Ancak Önderlik ve yanındakiler direnince bu plan gerçekleşmez. Letonya'dan uçak gelmeyince aynı uçakla yeniden Yunanistan'a dönülür.

Adeta kaçırılırcasına Önderlik Atina'dan uzaklaştırılır Korfu'daki Kerkira'ya götürülür Tüm bu aşamalarda ABD, Önderliğin takibinden Asla vazgeçmez 1 Şubat 1999'da ABD Dışişleri Bakanı Sözcüsü James Roubin Şöyle diyordu: "ABD, Öcalan'ın Türkiye'de Adalet ve uluslararası hukuk Temelinde yargılanmasını istiyor Apo'yu havada dolaştıran uçağın Pilotu olmak istemezdim.

Adeta kaçırılırcasına Önderlik Atina'dan uzaklaştırılır Korfu'daki Kerkira'ya götürülür. Tüm bu aşamalarda ABD, Önderliğin takibinden asla vazgeçmez. 1 Şubat 1999'da ABD Dışişleri Bakanı Sözcüsü James Roubin şöyle diyordu: "ABD, Öcalan'ın Türkiye'de adalet ve uluslararası hukuk temelinde yargılanmasını istiyor. Apo'yu havada dolaştıran uçağın pilotu olmak istemezdim. Bu uçak Hollanda'ya inmek için izin istedi, ama verilmedi. Atina'ya inmiş olabilir, ama şimdi orada değil Yunan Hükümeti, diğer hükümetler gibi kendi topraklarında kalmasına müsaade etmiyor".

ABD'nin bu açıklamasından sonra Yunanistan hükümeti Önderliğe; "Bir Afrika ülkesine gideceksin ve bunu sadece sen bileceksin. Birkaç gün Yunan Elçisi'nin evinde kalacaksın ve seni büyük ve güvenli bir çiftlik evine götüreceğiz. Orada bir dönem bizim güvenliğimiz altında, Güney Afrika'ya götürülmen için işlemlerin bitirilmesine kadar kalacaksın. Yunanistan, seni Afrika ülkesine kadar güvenli bir şekilde götüreceğini, Güney Afrika'ya siyasi iltica verilmesi için çalışacağını ve bunu sağladıktan hemen sonra kendi imkanlarıyla Johanesburg'a götüreceği teminatını veriyor" öneri ve dayatmasıyla gider. Önderlik bunun içinde bir bit yeniği olduğunu sezdiğinden cevap vermez. Önderliğin şüphelendiğini gören Stavrakakis, sözlerini tekrarlar. Savvas Kalenderidis aracılığıyla şunları söyler: "Savvas, lütfen ona söyle, önerdiğimiz yere gitsin. Onu Yunan Büyükelçisi bekleyecek. Elçilik konutuna gidecek ve bir-iki gün sonra da, zengin bir Yunanlının çiftlik evine geçecek ve orada bizim korumamız altında kalacak. Oradan onu alıp Güney Afrika'ya götüreceğiz. Ona söyle, Yunan Devleti hayatıyla ilgili güvence veriyor. Yunan Bayrağı altında olacak. Ona söyle gitsin. Lütfen. Sana inanıyor, onu ikna edebilirsin". Kalenderidis bunları Önderliğe anlattıktan sonra,"Yunan devletinin şimdiye kadar sizi oyaladığını, ancak şimdi devlet güvencesi verdiği, çözüm için bir yol bulduklarını" söyleyerek, Önderliğin Kenya planını kabul etmesini ister. Bunun üzerine Önderlik, kuşkuları olsa da Kenya planına evet der.

Malezya'ya ait bir uçakla Kenya'ya gidilecekti. Malezya o günlerde Türklerle çeşitli ticaret anlaşmaları imzalamıştı. Demirel Malezya'yı ziyaret etmiş, ortak çıkarları oluşmuştu. Önderliği bu uçakla götürüp Türklere teslim etme olasılığı yüksekti.

1 Şubat akşamı havaalanında uçağa doğru giderken, jeep, Malezya'ya ait olup Keya'ya gidecek uçağın kanadına çarpar. Uçağın kanadı hasar gördüğünden o gece uçuş olmaz. Önderlik daha sonra bu durumu; "Sanki şoför durumu fark etmişti ve bir şeyler anlatmak ister gibiydi. Konuşmayla değil, davranışlarla anlatıyordu" şeklinde değerlendirecekti.

Pangalos bir kez daha devreye girer. Önderliğe eşlik edecek olan Kalenderidis'e telefon açtırarak şunları söyletir: "Kalenderidis gittikleri ülkede inecek. Sonra, uçağa binecek ve oradan Güney Afrika'ya uçacak. Yunanistan elçisine benim tarafımdan gönderilen kişi olarak kendini sunacak ve ondan Nelson Mandela'nın avukatı Bizos ile ilişkilendirilmesini isteyecek. Abdullah Öcalan'a politik iltica verilmesi için hükümetimizin bu talebini avukata nakledecek. Daha sonraki talimatları bekleyecek".

Baştan beri komplonun içinde olan Yunanistan, Yunan bayrağı, devlet güvencesi, siyasi iltica, Güney Afrika meselesini maksatlı ileri sürmüş, Önderliğin bu konudaki kuşkularını dağıtmak için kurgulamayı bu yalanlar üzerine kurmuştur.

2 Şubat sabahı Korfu'nun bir havaalanından Afrika'ya gitmek üzere bir uçak havalanır. Tereddüt oluşturmamak için Yunanistan Devleti gerekli formaliteleri ayarlamaktan da geri durmaz.

Uzun bir uçuştan sonra uçak Kenya'nın JOMO KENYATTA havaalanına iner. Önderlik ve yanında bulunanlar Yunan Büyükelçiliği'nde görevli bir memur tarafından karşılanırlar ve hiçbir sorunla karşılaşmadan Yunan Büyükelçiliği'ne gidilir.

İlk iki gün Kenya hükümeti hiç bir şey yokmuş gibi davranır. Durumun normal olduğunu hissettirmeye çalışır. Ancak üçüncü günden sonra Kenya basınında Önderlikle ilgili haberler çıkmaya başlar. Kenya hükümeti de Yunan Büyükelçiliği'yle ilişkilenip, durumu kontrol altına almaya çalışır. Daha doğrusu işi kontrolüne alır.

Kenyalılar durumu ele aldıktan sonra, Yunan hükümeti sürekli Önderliğin elçilikten çıkartılmasını, dışarıya bırakılmasını dayatır. Bazen de Önderliği Yunan Metropolitan Kilisesi'ne götürmelerini ister. Önderlik Büyükelçilikte kaldığı müddetçe Kenya Devleti'nin hukuken yapabileceği bir şeyi yoktur. Çünkü elçilik binası başka bir ülkenin toprağı kabul

edildiğinden, dokunulmazlığı vardır ve oraya müdahale edilemez. Kenyalıların Önderliği alıp Türklere teslim etmeleri için bir biçimde, ama mutlaka büyükelçilikten çıkarılması gerekir.

Yunanistan'ın bu ikiyüzlüce yaklaşımı deşifre olduğundan, Önderlik elçilikten çıkmaz. Yunan hükümeti Önderliği ikna edebilmek için değişik öneri ve arayışları olduğunu söylese de, bu söylediklerinin özünde Önderliği Büyükelçilik Rezidansı'nın dışına çıkarma çabalarından başka bir anlamı yoktur.

Önderlik yaşananları gördükten sonra, 5 Şubat'ta Büyükelçi aracılığıyla Yunan Devleti'nden bir kez daha siyasi iltica talebinde bulunur. Bu talebini hazırladığı dilekçeyi Büyükelçi'ye vererek resmileştirir. Bunun üzerine Yunan ve İtalyan avukatlarını çağırır. Durumu bir de onlarla değerlendirir ve siyasi ilticasını takip etmeleri için görevlendirerek geri gönderir.

Önderliğe devlet sözü ve garantisi vererek Kenya'ya gönderen Pangalos, elçilikte bulunanlara Önderliği zorla elçilikten atmalarını ister. Hatta bunun için Yunanistan'dan bir ekip gönderir. Gelen bu ekibe, zor kullanarak, Önderliği bir çarşafa sarmaları, bir otele götürmeleri söylenir. Önderliğin direnmesi ihtimaline karşı da, kendilerine zehir verilir. Bu zehir bir şekilde Önderliğe verilecek ve Önderlik böylelikle otele götürülecek ve orada Türklere teslim edilecekti. Türkler Devleti de eski bakan, milletvekili Cavit Çağlar'dan kiraladıkları uçağının kuyruk numarasını değiştirerek, o gün Kenya'ya gelirler. Ancak Önderlik elçilikten çıkmayınca, bu plan o gün için ve o biçimde uygulanamaz. Ancak sona doğru gelindiği de dikkatlerden kaçmamaktadır.

Önderlik hiçbir biçimde elçilik dışına çıkarılamayınca, devreye direkt Kenya hükümeti girer. Yunan Büyükelçiliği'yle anlaşarak, Önderliği Avrupa'ya götürecek bir uçağın ayarlanacağı belirtilir. Bunun üzerine Önderlik Yunan Büyükelçiliği'nden çıkar. Ancak Kenyalı yetkililer Önderliğin elçilik aracına binmesine müsaade etmezler. Önderlik Kenyalı görevlilerin kullandığı arabaya binmek zorunda bırakılır. Havaalanı yolunda Önderliğin içinde bulunduğu araç konvoydan ayrılarak Nairobi havaalanının uluslararası geçiş bölümünde güvenlik güçleri için ayrılmış bir güzergaha sapar. Buradan Türk timinin beklediği uçağa yönelir. Saat 20.00 sırasında Önderlik Türk uçağına bindirilmesiyle birlikte, her yerle her türlü bağı kesilir. Önderlik tutsak alınmış, uluslararası hukuk hiçe sayılarak korsanca kaçırılarak Türkiye'ye getirilir. 10 yıllık İmralı sistemi böylece başlar.

NOT: Kenya Devleti Dışişleri Bakanlığı Önderliğin korsanca kaçırılması hakkında AİHM'ne gönderdiği yazıda; "başvurucunun (Önderliğin) yakalanması ve son rotası hak-kında hiçbir role sahip olmadığını da ekledi. Bakan başvurucunun sınır dışı edilmesiyle ilgili Türk güvenlik güçlerinin operasyonları hakkında bilgilendirilmemiş, Kenya ve Türk hükümetleri arasında bu konuda herhangi bir müzakere gerçekleşmemiştir" denmektedir.

KOMÜNAR

Dil ve Düşünce Alanı İçinde Kültürel Zenginliğin En Rahat Bulunabileceği Alandır

Yine kültürün kendisini içinde en geniş biçimde ifade edebildiği dil ve düşünce ayrı bir alandır. Bir insanın düşüncesinde ve dilinde yaşamın diğer alanlarına ait kültürel değerler bulunabilir. Bunun için kültürü ele alıp değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda, insanların bütün kültürel zenginliğini içerisinde en rahat bulabileceğimiz alan düşünce ve dil alanıdır diyebiliriz.

İnsan bütün yaratımlarını düşünerek yapıyor, yaptığı bütün ürünler düşüncesinde bir yansımaya kavuşuyor. Belki bir topluluk veya herhangi bir grup kendi zihniyetinde tüm yaratımları tanımlamaya kavuşturmuyor olabilir; ama o grup ya da o topluluk, dilinde ve düşüncesinde kendi tarihsel geçmişinde yarattığı bütün ürünlerin izlerini taşır. Tümünü olmasa da, bunların çok önemli bir kısmını dilinde ve düşüncesinde izleyebiliriz. Dolayısıyla bir toplumun kültürel ürünlerini ele alacak olursak, onun düşünce dağarcığını ve dilini çözümlemeye tabi tutarken, bu toplumun hangi tarihsel süreçlerden geçtiğini, neler yarattığını ve nasıl bir değişim yaşadığını çok rahatlıkla izleyebiliriz. Bu anlamda da kültürel ürünleri yaratım ve değişim açısından anlaşılır kılmak ve sadelik içinde dar da olsa değerlendirmek, daha çok bu iki alan üzerinden mümkündür. Kültür tanımlaması yapmak ve konumuzu anlaşılır kılmak için dile getirebileceğimiz önemli bir nokta da bu oluyor.

Kültür-düşünce, kültür-dil ilişkisi toplumların kimliklerinin farklılıkları açısından da önemlidir. Her halkın ismi ile dilinin aynı olması da bundan kaynaklanıyor. Lisan insan ilişkisinin önemini vurguluyor. Kürtçeye düşmanlık bundan dolayıdır. Türkiye Devleti neden Q, W, X harflerine düşmandır diye hiç merak ediliyor mu? Sanırım dillerde kimi sesler ve bu sesleri simgeleyen harfler sadece bir halka ait oluyor. Bunu hiçbir yerde okumadım, ama bana mantıklı geldiği için paylaşmak istiyorum. Ne kadar bilimsel ve tarihsel olur, bilmiyorum. Kürtçe dilinde de bu üç harf tam Kürt sesleridir. Dikkat edilirse, bir kişi asimile olmuş olsa bile, Türkçe konuşup K ve V harflerini kullandığında, Kürtçedeki Q, W ve X seslerini çıkarır. Eğer Kürtler bu üç sesi unuturlarsa veya gırtlak yapıları bunları çıkaracak özelliğini kaybederse, Kürtçe o zaman tümüyle ortadan kalkar. Sanırım devlet bunun için Kürtçeye, ama özellikle bu üç sese düşmandır.

Kültür açısından diğer önemli bir nokta da, sıkça vurguladığımız gibi, kültürel ürün ve toplum ilişkisidir. Bireylerin kültürü olmaz. Birey kendi başına kültür yaratamaz. Çünkü insan toplumsal bir varlıktır. Birey toplum içinde şekillenir. Toplum kolektivizmi, ortaklığı ifade eder. Bir insanın toplum içerisinde bir şey ifade edebilmesi için, önce o topluma katılması gerekir. Bir insanın topluma katılması demek, o toplumdan etkilenmesi demektir. Yani diğer insanlardan etkilenmesi demektir, diğer insanlardan güç alması demektir, kendi gücünü diğer insanlarla paylaşması demektir. Kültür olgusunu ele alırken, toplumsal gerçeklik açısından bir de böyle değerlendirme yapmak mümkündür.

Dolayısıyla bir toplumun kültürünün bütün zenginliklerini bir insanın yaşamında ya da zihniyet kalıpları içerisinde değerlendirmek zor bir mesele oluyor. Örneğin Kürtlerin kültürel geçmişlerini, tarihsel süreçlerinin tümünü salt bir insanın duruşundan yola çıkarak tanımlayamayız, çözümleyemeyiz. Bir insanın duruşu bir noktaya kadar o toplumun yaşadığı kültürel düzeyi ve geçmişini ele verebilir. O toplumun yaşadığı önemli süreçleri o insanın duruşunda, konuşmasında, zihniyetinde, üretim biçiminde değerlendirebiliriz. Ama bu çok dar bir çözümleme olur.

Kürt bireyleri olarak içinde yaşadığımız süreç toplumumuzun içinden geçtiği süreçten kopuk değildir. Ancak bundan ne kadar etkilendiğimiz ve buna ne kadar katıldığımız, bireyler olarak yaşam kültürümüzü belirler. Çünkü öğrenmek yaşadığımız süreçte oluşur. Toplumsal yaşam öğretir. Tarihin tümü toplumda mevcuttur. Birey bunun ne kadarını öğrenebilir? Burası biraz çelişiktir tabii. Her insan kendi başına bir şey yaşamaz. Toplum bir şey yaşar, insan bunun içerisinde etkilenir, onun bir yansıması olarak bireyin duruşunda dışavurur. Onun için de kültür tanımlaması toplumsal gerçeklik temelinde yapılır ve kültür toplumsal etkinliğin sonucunda oluşur, birey bunun içinde şekillenir denilir. Artık birey kendi yeteneğine göre bu sürece katılır, bu süreçte olumlu ya da olumsuz bir şekilde rol oynar. Kültür açısından önemli bir nokta da işte budur.

Kültür açısından diğer önemli bir şey toplumsal yaşamın insanlığın belleği, hafızası olması durumudur. Toplum sadece insanların bir araya gelmesi değildir. Toplum aynı zamanda insan yaratımlarının içinde kalıcılaştığı bir yaşam alanıdır. Bu, insan açısından bellek oluşturmadır. Yani geçmiş yaratımların hafızaya dönüşmesi de toplumsal yapının bir sonucudur. Dolayısıyla tarihsel bir aşamayı değerlendirdiğimizde, bu gerçeklikten ötürü bugün yaşadığımızın salt bugünle ilişkili bir şey olmadığını bilmemiz gerekir. Bunun için de bulunduğumuz anda yaşadıklarımızın önemli bir kısmı geçmişte yaşanan birikimlerin ya doğrudan ya da dolaylı sonuçlarıdır; bu birikimlerin değişim ve dönüşüme uğramış biçimleridir. Zaten bugün değiştirdiğimiz, değiştirmek istediğimiz şeyler, bizim geçmiş tecrübelerden edindiklerimizin kazandırdıkları ile oluyor. Bugünün maddi ve manevi kültürü de bunda oluşarak gelişiyor. Bu açıdan da kültür konusunda en somut, en belirleyici ve etkileyici olan yaşanmış olanlardır. Yani kültür açısından geçmiş önemlidir. Çünkü gelecek henüz yaşanmış, oluşmuş değildir. Gelecek henüz kendisini ortaya koymuş değildir. Gelecek henüz kendisini yaratmış, somutlaştırmış değildir. Bu anlamda da hem kimlik itibariyle, hem ürünler bakımından, hem de düşünce ve dil açısından kültürde belirleyici olan geçmiştir, geçmişin etkileridir diyoruz.

Kültür Toplumun Kimliğidir

Günümüzde de eğer bir değişiklik gerekiyorsa, bir değişim ihtiyacı fark ediliyorsa, burada en önemli husus insanın geçmişine nasıl baktığıdır. Bu hususta insanın kültürel geçmişini nasıl ele aldığı çok önemlidir. Çünkü mutlak, sıfırdan veya durup dururken bir yaratım mümkün değildir. İhtiyaç dediğimiz şeyler bile geçmişin çelişki ve çatışmalarının günceldeki yansımasıdır. Bu açıdan kültürel kimlik değişiminde en etkileyici, en belirleyici olan şey geçmiş, gelenek, tecrübe ve birikim dediğimiz olgulardır. Bu olgular insan yaşamında belirleyici rol oynuyor. Bu gerçeklik insanda kendi geçmişini inkâr mı ediyor, yoksa tümüyle kabul mü ediyor, kendi geçmişine bilimsel bir yaklaşım sergileyerek olumsuzlukları aşmak istiyor mu, istemiyor mu realitesini ortaya çıkarır. Bir insan tutucu mu yoksa gelişmeye açık mı, yeni yaratacağı şeyler ait olduğu toplumun karakterine ve özüne uygun mu, yoksa değil mi? Tüm bu sorunların yukarıda belirttiğimiz gerçeklikle doğrudan bağı vardır. Bu kültürel değişim ve yeniden yaratım açısından son derece önemlidir.

Bu konuda bilimsel olmayan geçmişe inkârcılık biçimindeki yaklaşımlara rağmen, geçmiş günümüzde kendini dayatıyor, yaşatıyor. Kimi dönemlerde toplumsal değişim ve dönüşüm kendisini çok acil, şiddetli bir şekilde

dayattığı halde, yeni ihtiyaçların güçlükle karşılanmasının ve yeni ürünlerle buna hızla cevap oluşturamamanın nedeni, geçmiş kültürün direniş göstermesidir. Dolayısıyla en iyi ve doğru biçimde yeni ihtiyaçları karşılama temelinde geleceği kurmak, değişim ve dönüşüm yaratmak, kendi geçmişini doğru bir sorgulamaya tabi tutmak temelinde gelişir. Eğer bu olmaz ve inkâr edilirse, yaratılacak şeyler çok fazla köklü olmazlar, fazla kalıcı olamazlar, sorunları çözemezler. Bu konuda çok tutucu bir yaklaşım geliştirilirse ihtiyaçlar karşılanmaz. Örneğin günümüz Ortadoğu toplumsal gerçekliğine baktığımızda, toplumsal değişimin kendisini çok şiddetli bir şekilde dayattığını görürüz. Ama Ortadoğu toplumları kendi geçmişlerini doğru bir tahlile tabi tutmadıklarından ya da kendi geçmiş kültürlerini sadece İslamiyet ile sınırlandırdıklarından ve bu noktada çok tutucu olduklarından, bu şiddetli değişim istemine rağmen, değişim oldukça zor gerçekleşiyor.

Avrupa toplumlarında da değişime geçmişi inkâr temelinde yaklaşıldığı için sürekli bir değişim yaşanmış, ama bu değişim toplumu çok monotonlaştırmış, çok köksüzleştirmiş, ruhsuz bir topluluk hale getirmiştir. Yani kültürel üretimler yapar ya da kültürel değerleri yaratırken insana doğru yaklaşılması, sağlam bir toplumsal yaşam için kaçınılmaz olmaktadır. Bu anlamda bir toplum kendi geçmişini nasıl ele alıyor, nasıl değerlendiriyor ve onun eğitimini nasıl veriyorsa, bu durum hem bugün hem de gelecekte yaratacağı kültürel ürünleri ve kültürel kimliğini de direkt etkiliyor. Bu anlamda kültürel değişim açısından değişimin okunması, değişimin yorumlanması, değişimin sorgulanması, giderek değişimin yaratılması çok önemli bir kültürel yaratım olarak ortaya çıkmaktadır. Bu da elbette kendi başına bir kültürdür. İnsanların kendi geçmişlerini ele alış tarzlarının kendisi de onların kültürünü ifade ediyor.

Bu noktalarda da daha çok etkileyici olan şey zihniyet yapısı oluyor. İnsanlar nasıl düşünüyorlar, mantıkları nasıl çalışıyor, sorgulama biçimleri nasıldır, kabul ve ret ölçüleri nelerdir, bir şeyi niye kabul ediyorlar, niye reddediyorlar biçiminde tanımlayabileceğimiz düşünüş yöntemi, yani insanların zihniyet düzeyleri, kendi kültür ürünleri ve kültürel değişimleri üzerinde etkide bulunuyor. Kültürel yeniden yaratım açısından belirtebileceğimiz önemli bir husus da budur. Dikkat edilirse, bütün bunlar insanın toplumsal gerçeklik içerisinde yaşadığı özellikleridir. Bu özellikler bir şekilde kişilikte somutluk kazanıyor, yani kişide kendisini dışavuruyor. Böylelikle insanın kimliği haline gelmiş oluyor. Olumlu ya da olumsuz, insanlar bunları bir şekilde yaşam pratiklerinde somutlaştırıyorlar. Onun üzerinden kendilerini tanımlıyorlar.

İnsanların kendi emekleriyle ortaya çıkardıkları temelinde tanımlama yapmalarını sağlayan en önemli kültürel değer manevi kültür ve giderek maddi bir olguya dönüşecek olan ideolojidir. Bu aslında eylemleri adlandırma, ölçü koyma ve insanın kendisiyle ürünü arasında bağ kurma işidir. Çünkü düşüncenin felsefi ve ideolojik boyut kazanması insanlarda programın ve tasarının gelişmesine yol açıyor. Bu düzeyde düşünce kabiliyeti kazanmak öngörüyü de beraberinde getiriyor. Bu aşamadan sonra artık insanlar çok vasat, durağan ya da çok yavaş, salt duyumsadıkları ve gördükleri ihtiyaçlarına cevap verme temelinde gelişmiyorlar. Düşüncenin sistem kazanmasıyla toplumsal ihtiyaçlar kendisini şiddetli bir şekilde hissettirmeden bile, insanlar olası ya da olabilecek ihtiyaçlarını tanımlıyor ve bunlara cevap vermek için uğraş içine giriyorlar.

Toplumsal değişimde bu aşama, insanın akıl yapısındaki değişim ve dönüşümün kökleşmesiyle gelişiyor. Toplumsal yaşamı organize etmede ideoloji bu evrede devreye girer. Bu daha çok toplumsal gerçeklik açısından devletçi topluma tekabül eden bir süreçtir. Da-ha doğrusu, aklın yaşadığı gelişmenin toplumu daha gelişkin bir özgürlük sistemine götürebileceği, bunun imkânlarını yakaladığı bir aşamada akıl devletleştiriliyor.

Burada da kültür için ikinci bir olgu devreye giriyor. Kültür yaratmada ilk aşama, do-

ğanın zorluklarına rağmen yaşama çabası ve yaşama isteminin pratik sonuçlarının ortaya çıkardıklarıydı. Kültür yaratmada ikinci bir aşama da bilinçli toplumsallık geliştikten sonra, toplumsal ilişkilerin kendisiyle birlikte insan düşüncesinde, yaşam tarzında ve ilişkilerinde yarattığı yeni ihtiyaçlara verilen cevapların yol açtığı gelişmedir. İnsan toplumsallaşıp toplumsal ilişkiler içerisine girdikten sonra, toplumsal yapının özelliklerinden kaynaklanan ihtiyaçlarla karşılaşır. Toplumsal yaşamı devam ettirmek ve çelişkilerini çözmek, bu aşamayla birlikte doğaya cevap vermek kadar gerekli hale gelmiş oluyor. Çünkü toplum insanın aynen doğa gibi içinde ve üzerinde kendini yaşattığı alandır. İnsanın doğa karşısındaki duruşu özellikle tarihin ilk süreçlerinde daha çok hayvanidir. Beslenme ve korunma, ağırlıkta hayvanları taklit etme biçiminde giderilmiştir denilebilir veya hayvanla insan arasında belirgin bir farklılık henüz oluşmuş değildir.

Kuşkusuz bu süreçteki duruşun içinde de insana has şeyler vardır. Hayvanlarda olmayan insan toplumuna has özellikler oluşmuştur. Ancak bu pek çarpıcı ve belirgin değildir. Fakat insanlar "Biz toplum biçiminde yaşamaya mecburuz" duygusunu fark ettiklerinde ve bunda yol aldıklarında, insan bir varlık haline geliyor ve gerçek kültür dediğimiz olgu da böylece ortaya çıkıyor. İşte tam olarak kültür derken, toplumsal bir varlık olarak insanın doğa üzerinde yarattığı maddi ve manevi her şeydir ilkesi böylece ortaya çıkıyor. Zaten kalıcılaşan değerler de bu biçimde ortaya çıkıyor. Çünkü kalıcılaşmak için toplumsallığa ihtiyaç vardır. Neden? Çünkü toplum bellek yaratarak kalıcılaşmayı sağlıyor.Toplumsallıkla kültürel değerler insanların duygu ve düşüncelerine nakşoluyor. Buna maddi değerlerin maneviyata, manevi değerlerin de maddi birer olguya dönüşmesi de diyebiliriz. Yani düşünce-pratik-düşünce diyalektiği toplumsallıkla birlikte yaşamdaki yerini sağlam kuruyor.

Toplumun kalıcılaşmayı ve devamlılığı sağlaması insanlığı yaratmasından ileri geliyor. Örneğin şu an bir topluluğuz, Kürt topluluğuyuz. Bizim Kürt toplumu içerisinde aldığımız zihniyet, Kürtlerin binlerce yıldır yaşadıkları zihniyetin bir devamıdır. Onun için on binlerce yıl önce yaşanmış olan şeyler bir şekilde bizim bir arada olmamızdan kaynaklı olarak bizde de yaşanıyor. Toplumsal kalıcılaşma kendisini bu biçimde devam ettiriyor. Yani insan bir toplum içerisinde doğuyor, o toplum içerisinde bilinç kazanıyor, o toplum içerisinde tecrübe ediniyor. O toplumun yaşam tarzına göre bir kimlik kazanıyor. Böylelikle geçmiş ve gelecek arasında bir köprü kurarak bir devamlılık sağlıyor. Bu temelde kültürle kimlik kazanma ya da kültürün bir yaşam tarzına dönüşmesi de gerçekleşmiş oluyor.

Toplumsal bir varlık olarak insanın hayat içindeki ilişkilerinde yaşadığı çelişkilerini gidermesi ve bir insan olarak kendisini bir topluluk içerisinde ifade etmesi için gerekli her yöntem de kültürleşmede önemlidir. Burada da farklı bir durum ortaya çıkıyor. İnsanın yaşamında güdülere cevap vermesinin hayvansal tarzda olduğu bir dönem vardır. Bu sürecin de insanlaşmanın devamı için önemli etkileri olmuştur. Ama birebir insan yaratımı olarak kültür, toplumsallaşmanın kökleşmesiyle birlikte devam eden sürecin sonucu olarak ortaya çıkıyor. Bu anlamda da biz kültürü toplumun dışa yansıması ya da kimliği olarak ifade ediyoruz; toplumsallaşmayla birlikte insanlığın yarattığı şeyler olarak ele alıyoruz. Böyle bir tanımlama daha çok kültürü ifade ediyor. Bu son vurgular Önderlik tanımlamalarının bizde yarattığı yoğunlaşmalara daha yakın durduğu için, kültürü tanımlarken daha fazla bizim kendi tanımımızdır diyebiliriz.

Toplumsallaşma gerçekleştikten sonra, toplumsal yaşamın kalıcılığı içinde kültür ürünlerini, kimliğini ve yaratımlarını zaten çok rahatlıkla ele alabiliyoruz. İnsanlar hangi süreçte neyi yaratmışlar, nasıl yaratmışlar, düşünceleri neymiş? Hangi dili kullanmışlar, hangi sanatı geliştirmişler, nerede geliştirmişler? Hangi süreçte hangi tarz üretim ve düşünce, hangi yaşam biçimi daha çok ön plandaymış? Bunlar zaten genel hatlarıyla bilinen

şeylerdir ve diğer derslerin de konusudur. Genel olarak biz toplumu komünal demokratik toplum ve devletçi toplum olarak bir ayrıştırmaya tabi tutuyoruz. Devletçi toplumu da kendi içerisinde köleci dönem, feodal dönem, kapitalist dönem biçiminde bir ayrışmaya tabi tutuyoruz. Bunlar hakkında da yine çözümlemeler yapılmıştır. **Önder APO,** demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması ile bunları daha net bir şekilde ifadeye kavuşturmuştur. Bunlar bilinen şeylerdir. Bizim burada kültür açısından belirteceğimiz şey, kültürün insanla olan direkt ilişkisinden ötürü, kültürün kimlikle ilişkisi, kültürün toplumsal varlıkla ilişkisi, toplumsal varlığa dönüşmüş insan ürünlerinin toplumsal sistemler değişince buna bağlı yaşadıkları konusudur.

İnsanın komünal toplum döneminde bir şeyler yaratması, komünal demokratik yaşamın devamı için bir şeyler yaratması demektir. Devletçi toplum döneminde de bir şeyler yaratılıyorsa, bu yaratımların önemli bir kısmı bu yaşamın devam ettirilmesine dönük bir yaratımı ifade eder. Çünkü her kültürel değer yaratıldığı dönemin ruhunu kendi içinde taşır. Bir ürünün ruhu, yani işlevselliği değişik olsa da, kullanım biçimi içinde bulunduğu dönemin karakterinden uzak olamaz. Yani her ürün belli bir amaç için işletilir.

Kültür için belirtebileceğimiz önemli bir husus da, insanın doğayla olan ilişkisinde, kendisiyle doğa arasına araç koymasıdır. İnsan biyolojik yapısı ve fiziki gücü itibariyle direkt doğayla karşı karşıya geldiğinde ciddi zaaflar yaşayan bir duruştadır. İnsan bu zaaflarını araç yaratarak aşmıştır. Dolayısıyla insanın bütün yaratımları aynı zamanda insanın kendisiyle doğa arasına koyduğu araçlardan oluşmuştur dersek yanılmış olmayız. Bütün insan üretimleri ya da ürünleri aynı zamanda insanın kendisiyle doğa arasına koyduğu araçlardan faydalanarak geliştirdikleridir de. Hangi ürün ve yaratımı ele alırsak alalım, her ürün veya yaratım insan açısından mutlaka bir araç da gerektiriyor. Örneğin düşünce bu anlamda insanın doğayı okumasını sağlayan bir araçtır; dil insanların kendi aralarındaki ilişkilerini geliştirebilmesi için başvurduğu bir araçtır. Yine insan, çok teknik bir üretim olarak tanımlayabileceğimiz ekonomik faaliyeti için bir sürü araç geliştirmiştir. Kendisini korumak için geliştirdiği ve desteğine başvurduğu bir yığın araç vardır. Barınak anlamında insanın kendisini yaşatabilmek için geliştirdiği korunak biçimleri vardır. Bu anlamda kültür ürünleri içerisinde insanların geliştirdiği, değiştirip dönüştürdüğü araçların da önemli bir yeri söz konusudur. Kültür ürünleri içerisinde en çok değişim ve dönüşüme uğratılan, insanların ihtiyaçlarını gidermek için geliştirdiği bu araçlardır. Özellikle teknik araçlar dediğimiz araçlarda sürekli bir değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır.

Her aracın değişim ve dönüşümü insanda yeni bir düşünce ve pratiğe yol açıyor. Bu da kendisiyle yeni bir tanımlamayı getiriyor. Her tanımlama kendisiyle birlikte yeni bir anlama gücünü yaratıyor. Her anlam gücü de kendisiyle birlikte hem toplumsal yaşam içerisinde, hem de yarattığı ürünlerde yeniliklerin ortaya çıkmasına neden oluyor.

Kültürel Farklılıklar İnsanın Doğayla Kurduğu İlişki Biçiminden Doğar

Ana başlıklar biçiminde kültür derken neyi kastetmeye çalıştığımız, kültürden neyin anlaşılması gerektiği konusunda dile getirebileceğimiz noktalar bunlardır. Somut olarak kültürleşmede bu noktalar çok önemlidir. Şimdi bunlar genel tanımlamalarımız oluyor. Bütün toplumlar için herkesin bir şekilde yaptığı şeylerdir bunlar. Bu çok genel bir çerçevedir, fakat biz biraz daha özgünleşmiş noktalara eğilelim. Bunu yapmamız için kültürel farklılıklardan bahsetmemiz gerekiyor.

İnsanlar biyolojik olarak birbirine benzerler. Yani insanlar arasında herhangi bir fark yoktur. Temel güdülerin karşılanması noktasında bütün insanların başvurduğu yöntemler üç aşağı beş yukarı birbirine benzerken, farklılıklar görülmeyecek kadar azdır. Bütün insanlar düşünür ve konuşurlar. Bütün insanlar yaşamlarını bir şekilde idame ettirmek için toplumsallaşmışlar ve bu biçimde kendilerini var etmişlerdir. Fakat bu benzerliğe rağmen, biz

günümüzden hareketle yaşam içinde bir sürü farklılığın gerçekleşmiş olduğunu biliyoruz. Örneğin bir sürü düşünce sistemi, dil, kültür ve kimlik vardır. Bir iş çok çeşitli biçimlerde ve tarzda yapılıyor. Bunlar nasıl gelişiyor? Genel bir insanlıktan bahsediyorsak, insanlar arasında da bu kadar köklü bir benzerlikten bahsediyorsak, bu farklılık ya da değişiklik nasıl ortaya çıkıyor? Bu, kültür açısından özgün bir durumdur. Kültürel farklılığın neden kaynaklandığını da anlamak gerekir. İnsanlar neden kültürel bir farklılık yaratma gereği duymuşlardır? Madem hepimiz düşünüyoruz, düşünce de aklın bir ürünüdür diyoruz, her insanın duygu ve düşünceleri var diyoruz. O zaman neden tüm insanlar birbirine benzer düşünmüyorlar? Bütün insanlar açısından söylüyoruz: Neden tek bir düşünce yok, neden tek bir biçimde köy kurma yok, neden tek bir biçimde ziraat yapma yoktur? Neden bütün insanlar aynı dilde konuşmuyorlar, yani neden bu kadar farklılık oluşmak zorunda kalmıştır? Bu biraz özgün bir konudur.

Bilindiği gibi, burada şöyle bir durum söz konusudur: Bir kültür nerede, hangi koşullarda, hangi temeller üzerinde şekillenmişse, onun üzerinden bir gelişimi yaşar. Burada bizim dikkat çekeceğimiz ya da göz önünde bulundurmamız gereken nokta, insanın coğrafyayla olan ilişkisidir. İnsan elde ettiği ürünlerin tümünü doğadan devşiriyor. O zaman insanların üzerinde yaşadıkları coğrafya parçasında kendileriyle doğa arasında kurdukları ilişkiler çok önemli oluyor. Coğrafyanın insana sunduğu imkânlar ve o coğrafyanın biçimi, çok somut bir şekilde düşünce ve dil üzerinde etkide bulunuyor. Bu da insanların farklılaşmasında köklü bir rol oynuyor. Bunu biraz daha somutlaştırırsak, Kürdistan'daki köy yaşamı, evlerin biçimi ve ev sayısının çokluğu veya azlığı, köydeki tarım biçimi, ürün zenginliği, ürünlerin ortaya çıkarılması için başvurulan yöntemler ve bu yöntemlerin pratikleşmesi için Kürt köyünün ilk süreçlerden beri kullandığı araçlar Hindistan'daki köy kültüründen ya da Nil vadisindeki bir köyünkinden farklıdır. Çünkü kültür konusunda doğayla ilişki ve çelişki dedik, insanların ihtiyaçlarından bahsettik. İhtiyaçların giderilmesi için, önce doğanın insana sundukları var, insanın bunları tanıması gerekir. Ya da ihtiyaçların doğanın özelliklerine dayanarak giderilmesi gerekir. Doğada bir canlı olarak ölmeden yaşamak isteyecekse, bunun için insanın doğanın dayattığı zorluklara çare bulması ilk adımdır dedik.

Coğrafi farklılık, her alanda iklimsel koşullara bağlı olan insanlara imkân sunuyor ya da zorluk çıkartıyor. Örneğin Hindistan'da bir köyün çamurdan yapılması fazla mantıklı olmaz. Yani Hindistan'da ev yapılırken, köy inşa edilirken çamurdan kerpiçle yapılmaz. Çünkü Hindistan'ın iklimi tropikal bir iklimdir ve sürekli yağmurlu bir hava vardır. O zaman bu yağmur karşısında kendisini korumaya alacaksa, bir insanın önce yağmurdan etkilenmeyecek bir madde bulması gerekir. Mezopotamya coğrafyası sıcak, aynı zamanda soğuk bir coğrafyadır. O zaman buradaki insanların kendilerini soğuğa ve sıcağa karşı koruyabileceği bir ürünü, doğada bu ürünün yapılmasına imkân sunan maddeyi tanımaları gerekecektir. Her iki insan da aynı ihtiyaca cevap veriyor. Ama doğanın dayattığı sorun farklıdır: Bir yerde yağmur, bir yerde de sıcak ve soğuk vardır. Onun için Mezopotamya'da insanların bulduğu yöntem çamurdan ev yapmak olmuştur. Bunun için kerpiç icat edilmiştir. Hindistan'dakiler de kamıştan ve yapraktan ev yapmışlardır. Hindistan'ın coğrafi koşullarında yerleşik yaşamın gelişmesi için insanların kesinlikle ağaçlardan, yapraklardan ve kamışlardan ev yapmaları gerekecektir. Çünkü çamurdan barınak yağmura dayanmaz.

Bu, doğa ile insan arasında kurulmuş harika bir ilişki biçimidir. İlk insanlık dönemlerini düşündüğümüzde, bunun basit bir yaratım olmadığını anlarız. Bugün nanoteknoloji dedikleri şey günümüz insanı için neyse, doğanın dilinden anlayarak yaşamayı başarmak da aslında aynı şeydir; hatta toplumsal yaşamın ilk dönemleri açısından ikincisi bundan daha büyük bir yaratımdır. Nanoteknolojiyi üst üste birikmiş tecrübelere dayanarak yapı-

yorlar. O dönemlerde yapılan her şey ilktir. Bunun için insanın toplumsal karakteri ve düşüncenin gelişim seyri düşünüldüğünde, Mezopotamya topraklarında yapılmış kerpiçten bir kulübe bugünün gökdelenlerinden kültürel olarak daha anlamlıdır, daha değerlidir.

Kültürel farklılıkların oluşması, insanın doğayla kurduğu ilişki biçiminden doğar. Yani farklı toplumlar, bu toplumların farklı kültürel değerlere sahip olması birilerinin canı istediği için değil, doğa ana emrettiği için öyle oluşmuştur. İşte tam da bu noktada egemenlerin toplumsal farklılıklara yaklaşımlarını, bu farklılıkları ele alış biçimlerini hatırlayalım. Örneğin dinler "Tanrı böyle istedi" diyorlar, kapitalistler "Ulusu ve ulus değerlerini biz geliştirdik" diyorlar. Ne kadar büyük bir yalan, değil mi? Biraz önce verdiğimiz örneğimizi biraz daha irdeleyelim. Çamurdan ev yapmak için bir sürü aşama gerekiyor. Ağaçtan, yapraktan ya da kamıştan ev yapabilmek için de farklı bir süreç ve aşamalar gerekiyor. Çamurdan kerpiç, kerpiçten ev yapmanız için farklı araçlara ihtiyacınız vardır. Kamıştan, yapraktan, ağaçtan ev yapmanız için farklı araçlara ihtiyacınız vardır.

Bu basit bir örnek gibi gelebilir, ama bunu yaşamın her alanına yayalım. Bu sadece barınak açısından dile getirdiğimiz basit bir örneklendirmedir. İnsanların bunları yaparken, kendi aralarında kurdukları ilişkileri, bu emek sürecinde gereksinim duydukları araçları yaparken başvuracağı farklı yöntemler gibi. Bütün bunlar kökleştikçe, insan düşüncesinin diyalektiğine bağlı çok değişik anlamlar ortaya çıkmış oluyor. Pratik insanları düşündürür. Düşünce pratiğe neden olur. Bir de böyle zincirleme bir diyalektik vardır. İnsanın gelişimi açısından bir kere bu diyalektik işlemeye başladıktan sonra bunun önü alınamaz. Bu derinleştikçe coğrafyayla olan ilişki, köklü bağlanma, coğrafyayla insan arasındaki bu diyalektik birliktelik her coğrafyanın kendi koşulları içinde farklı bir kültürel yapılanmanın ortaya çıkmasına neden olur. Duyguda bunun yansıması yurtseverliktir. Yurtseverlik, toplumların yaşadıkları topraklarda doğanın kendilerine sundukları imkânlara minnet borçlarıdır ve oldukça insani olan bir kültürdür.

Mezopotamya ve Hindistan coğrafyaları karşılaştırması temelinde verdiğimiz örnekle devam edelim. Hindistan için testere ya da benzer kesici bir alet çok önemli bir araçtır. Kürtler ya da Mezopotamya hakları için de kürek çok önemli bir araca dönüşmüş oluyor. Kürek bir Mezopotamya köylüsü için vazgeçilmez bir araçtır. Testere de Hindistan'daki bir köylü için vazgeçilmez bir yaşam aracıdır. Bunu biraz daha derinleştirelim. Bir Mezopotamya köylüsü için testereyi kırmak çok fazla önemli değildir. Çünkü bu alete çok fazla ihtiyacı yoktur. Ama bir küreği kırarsanız, bu durum çok farklı bir duyguya neden olur. Çünkü burada ev onunla yapılıyor.

Bir de koruma güdüsü temelinde olaya bakalım. Hindistan'da yılanlar ve maymunlar çoktur; Mezopotamya topraklarında ise kurt ve ayı gibi vahşi hayvanlar daha çoktur. Her hayvanın insan karşısında bir refleksi vardır. Her hayvan insanla karşılaşınca bir pozisyona girer. Her hayvanın saldırganlığının yol açtığı bir çatışma biçimi vardır. Mezopotamya topraklarında yaşayan bir insan için kobra yılanı çok fazla bir şey ifade etmez. Çünkü kobrayı bilmiyordur. Ama kurt ve ayı için aynı şey geçerli değildir. Bunlara karşı kendisini korumasını öğrenir. Bunlardan korkar. Bir Mezopotamya köylüsünün kobrayı gördüğünde korku duygusu başka olur, kurt ve ayı karşısında başka olur. Bütün bunları yaşamın her alanına uyguladığımız zaman ne olur? Kültürel yaşamın çeşitliliği, zenginliği ortaya çıkar. Bu da dile yansır, türküler ve masallara yansır, halk danslarına yansır, atasözlerine yansır.

Kültürel farklılık toplumsal yaşam geliştikçe, ihtiyaçlar karşılandıkça, bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla insanlar araç yaptıkça kökleşiyor. Mezopotamya köylüsü ilk etapta testereyi bilmez, bu yüzden ona isim koyma gereği de duymaz. Hindistan köylüsü de belki küreği bilmez, küreğe isim koyma ihtiyacı duymaz. O zaman Mezopotamya dillerinde küreğin bir ismi olur. Hindistan dillerinde ise

testerenin bir ismi olur. Bu diyalektik dilde kendisini yansıtır. Hindistan'daki bir insan, bir topluluk kobra yılanıyla ilişkisini anlatırken bir davranış, bir dans, bir figür ortaya çıkarır. Mezopotamya köylüsü de kurda ve ayıya karşı benzer bir pratik sergiler. Onun masallarında kobra geçer, bunun masallarında kurtla ayı geçer. Bunun türkülerinde kurtla ayı geçer, onun türkülerinde kobra yılanı geçer. Yani bunlar çok iyi bildiğimiz örnekler olduğu için veriyoruz.

Bizim burada anlatmaya çalıştığımız şey yaşam, toplum, ihtiyaç, değişim, dönüşüm, kısaca zenginliğimizde coğrafyanın etkisidir. İnsanların kökleri üzerinden nasıl bir yaşam yarattıkları iyi anlaşılmalıdır. Toplumlar arasında köklü ayrışmaların nasıl olduğu konusudur önemli olan. Bu diyalektikten ötürü toplumlar giderek birbirinden farklılaşıyor, ama özde aynı şeyi yapıyorlar. Birileri yağmurdan kendisini koruyor. Birileri soğuktan ve sıcaktan kendisini koruyor. Yapılan, özünde yaşamak için kendini korumaya almaktır, biyolojik ölümü engellemektir. Fakat bunun için kullanılan yöntemlerin çok değişik olduğunu gördük. Ama bu yöntemleri de kendisinden yaratmıyor, doğa ile ilişkisinden bunları çıkartıyor. Bu zenginliğin toplumsal yaşam içindeki iş bölümlerine dile düşünceye ve davranışlara yansımasıyla ve bu yansımaların anlama kavuşturulmasıyla her toplumun kendi kimliğini oluşturması gerçekleşiyor. Doğa ile ilişkilerin gücü toplumsal zenginliğin de kaynağıdır. Doğadan kopmak bu zenginliğin öldürülmesi demektir. Bu konuda hemen şunu söylemek gerekir: Günümüzde yaşanan sorunların bir nedeni de doğa ile toplumsal yaratım arasında yaşanan kopukluktur.

Demek ki kültürel yaratım derken, öyle gelişigüzel şeylerden bahsetmiyoruz. "Benim gönlüm böyle istiyor, ben bunu yapacağım, bu da kültürdür" denilemez. İnsan yaratımlarının özünde böyle bir şey yoktur. Böyle olsaydı, insan o zaman insan olmazdı. Böyle olsaydı, zaten insan yaşamayı başaramazdı. İhtiyaç neyse, doğa hangi dayatmada bulunuyorsa, doğayı hangi alanda ve nasıl aşmak gerekiyorsa, toplumun ihtiyacı neyse ve bu ihtiyaçların giderilmesi için ne gerekiyorsa onlara cevap olmak kültürleşmektir; kültürel yaratıma katılmaktır. Bu, temel bir toplumsal kanundur ve her zaman da böyle olacaktır. Kültürel farklılığın oluşmasında toplum-doğa ilişkisi belirleyicidir. Bu kültürel zenginliğin oluşmasında diğer önemli faktör ise, toplumsal yapının maddi ve manevi alanlarda kapsamının büyümesidir. Toplumsal yapının içinde oluşan düşünceler, gelenek ve görenekler de kültürel zenginliğin oluşmasında önemli rol oynarlar. Ancak kültürel zenginliğin temeli toplum doğa ilişkisi ile start almıştır.

Verdiğimiz örneklerimizle devam edersek, belki günümüzde insanlar açısından temel sorun kobra yılanına, kurda, ayıya karşı kendini korumak ya da kürek yapmak değildir. Ama bugünün daha değişik toplum sorunları vardır. Nasıl ki bir dönemler bu hayvanlara karşı kendini korumak ve basit bir kulübe yapmak en temel sorun olduysa, bugün de ismi, çapı ve niteliği değişmiş sorunlarımız bulunmaktadır. Geçmişte kurt insanı yerdi, yılan zehri öldürürdü. Şimdi bunlar yoktur veya çok azalmıştır diye sorun yok mu diyeceğiz? Tabii ki hayır. Kobra yılanından daha zehirli ve kurttan daha vahşi vakalar vardır. Örneğin Irak'ta olup bitenleri dünyadaki tüm kurtlar ve kobra yılanlarını toplayıp saldırtsanız yapamazlar. Kürt halkına uygulanan asimilasyonun uygulayıcılarının yol açtığı parçalanmayı ki, bunlar kendilerini kurt soyundan biliyorlar hiçbir kurt sürüsü yapamaz. Şunu demek istiyoruz: Zaman ve mekân değişmiş olsa da, her mekânın ve zamanın yılanı ve kurdu vardır. Önemli olan bunları tanımak, kendini bunlara karşı koruyacak yöntemler - kültür ürünleri geliştirmektir.

Günümüzün temel sorunu özgürlük, eşitlik ve adalet sorunudur. Çünkü insan bilinci toplumsal gelişmişlik düzeyi, tecrübesi, araçları, yani teknolojik gelişme durumu, toplumsal yaşamın esenliği için doğanın yarattığı zorlukları bir noktaya kadar sorun olmaktan çıkartmıştır. Bu sözler yanlış anlaşılmasın; özünde toplumla doğa arasında bildik anlamda

sorunlar yoktur. Karşılıklı bağımlılık biçiminde bir ilişkilenmenin olduğunu belirtmek daha doğrudur. Doğa toplumsal yaşam için mutlak anlamda gerekli olan mekândır, insan doğanın düşünen aklıdır. Eldeki araçlar, bilim ve teknolojiyle insan bir şekilde yaşamaya çalışıyor. Hatta öyle bir noktaya gelinmiştir ki, neredeyse insanlar ölümü bile durdurabilecek aşamaya varmışlardır. Ama toplum sadece maddi kültüre dayalı olarak yaşayabilecek bir varlık olamadığı için, günümüzde de farklı toplumsal sorunları oluşmuş durumdadır.

Toplumsal Kültürlerin Zenginliği Doğanın Zenginliğinin Bir Sonucudur

Dikkat edilirse, bu özellikle devletçi toplumla birlikte daha çok kendisini hissettiriyor. Araç yapmak ve doğayı aşmak sorun olmaktan çıktıktan sonra, bu defa insanlar kendi toplumsal işleyişlerini nasıl kurmalılar sorunuyla karşılaşmışlardır. Bu da kültürün bir başka boyutudur. Nasıl ki doğa-insan ilişkisi yaşamak için ihtiyaç duyulan araçlar ve yöntemleri ortaya çıkarmış ve bu da insanın doğada farklılaşmasına neden olmuşsa, aynı zamanda toplumun kendi içerisinde yarattığı maddi ve manevi sorunları aşmak da insanları farklılaştırmıştır. Bu noktada daha çok zihniyet kalıplarıyla ilişkili yaşam duruşu ortaya çıkmaktadır. Örneğin komünal toplum gerçekliğinden bahsediyoruz. Komünal toplum büyüdükçe, ürün ve değerler ortaya çıkarttıkça, zihniyet değişimi ve dönüşümü yaşandıkça, insanın bir tarafı olarak erkek insanın yaşama katılımı ilerledikçe, komünal toplumun farklılaştığını izlemekteyiz. Toplumun devletleştirilmeye doğru götürüldüğünü görüyoruz. Bu gidişat her toplumsal süreç açısından değişik şekillerde yaşanmıştır.

Komünal toplumun kuruluş merkezinin, yine bu toplumun ilk aşıldığı yerin Mezopotamya olması, bu değişimde bize oldukça zengin değerlendirme imkânı sunmaktadır. Komünal toplumu kendi çıkarına uygun görmeyen zihniyet bugün kapitalistleşmiş devlete dönüşecek kadar devletleşme yoluna girerek, yeni ama 'yalanlardan örülmüş bir kültür' yaratmıştır. Fakat her coğrafya parçasında bu gidişat farklı bir şekilde kendisini oluşturmuştur. Örneğin Aşağı Mezopotamya'da komünal toplum tümüyle köleci biçimde devletleştirilmiş, ama Yukarı Mezopotamya'da komünal toplum aşiretler konfederasyonu biçiminde bir yanı komünal, eşitlikçi ve iktidar ilişkilerine kapalı, bir yanı köleci egemen bir kültürle devam etmiştir. Bu gidişat Hindistan'da ve Mısır'da da ortaya çıkmıştır. Bu anlamda toplumsal sorunlar aşılırken de farklı kültürel yaratımlarla cevap veriliyor. Kölecilik tek tanrılı dinler şeklinde aşılmak istenmiştir. Bunun da merkezi Mezopotamya topraklarıdır. İlk etapta Yahudilik bir kabile dini olarak ortaya çıkmış, köleciliği biraz reforme etmek istemiştir; sonrasında Hıristiyanlık ortaya çıkmış, ancak Ortadoğu'da tutunamamıştır. En sonunda İslamiyet geliyor. İslamiyet bunu aşmak istiyor. Avrupa'daki komünal toplum kabileleri, köleciliğe geçmiş toplumlar yaşadıkları sorunları Hıristiyanlık'la aşmaya çalışmışlardır. Ortadoğu toplumları da son bir hamle olarak bu köleciliği İslamiyet'le aşmaya çalışmışlardır.

Her coğrafyada yaşayan toplumlar kendi sorunlarını giderebilecek 'en mantıklı' yolun bekleyicisidirler. Örneğin Hıristiyanlık çok esnek bir dindir. Mücadele yöntemlerinde çok keskin olamamış, değişimi gerçekleştirmek için daha çok sabretmiştir. Hıristiyanlığın devrimci bir yöntemi esas almaması, Ortadoğu'da gelişememesinin bir nedenidir. Ortadoğu toplumları kültürel yapılarından dolayı keskinliğe, radikalizme ve daha devrimci bir mü-dahaleye gerek duyuyorlar. Bunlar çok katı toplumlardır. Örneğin Mani dini İslamiyet öncesi hem Hıristiyanlığın hem de Müslümanlığın sonradan esas aldığı kimi değerleri kendi içerisinde barındırabilecek kadar zengin bir felsefe ve bir yaşam diniydi. Ama onun da yöntemleri Ortadoğu toplumlarının sorunlarını aşabilecek bir içeriğe sahip olamadığı için yenildi ve çok değişik, fakat basit değerler biçiminde kaldı. Buna karşılık İslamiyet böyle yapmadı. Bir anlamda Hıristiyanlıktan ve Manicilikten aldığı tecrübeleri iyi yorumladı. Mademki Ortadoğu toplumları

bu kadar dogmatiktir, bu kadar tutucudur, bu kadar aşırı merkeziyetçidir, o zaman bunun değişim yöntemlerini iyi tespit etmek gerekir demiş gibidir.

Örneğin Hindistan ve Güney Asya'nın değişik yerlerinde değişik dinler vardır. Söz gelimi Budistler vardır. Bu toplumların doğayla çok köklü ilişkileri ve kendi içlerinde de kast sistemine sahip olmaları kültürlerinin temel özelliğidir. Bu yaşamı kültürel değişime uğratmak için başvurdukları reformlar olmuştur. Maddi yaşam biçimlerinde yaşanan sıkıntıları, bu sıkıntıların insan düşüncesinde yaratmış olduğu zihniyet kalıplarını yeni bir maddi yaşam ve zihniyetle aşmayı başarmışlardır. Bunlarda mücadele süreçlerinde ahlak çok öndedir. Hıristiyanlığın Ortadoğulu olmasına rağmen burada fazla gelişmemesi, yine Maniciliğin burada doğduğu halde gelişme gösterememesi, Ortadoğu'da devrim yapamaması ve Ortadoğu köleciliğini aşamaması, belirttiğimiz Ortadoğu kültürünü aşabilecek argümanları iyi seçememesinden kaynaklıdır. Toplumların yaşamlarının kendi içinde yarattığı sorunları aşmak için gerçekçi yöntemlerin gelişmesi sağlanmadan, haklı da olunsa başarı şansı az olur.

Maddi yaşam biçimlerinde yaşanan Sıkıntıları, bu sıkıntıların insan Düşüncesinde yaratmış olduğu Zihniyet kalıplarını yeni bir maddi Yaşam ve zihniyetle aşmayı Başarmışlardır.
Bunlarda mücadele süreçlerinde Ahlak çok öndedir.

Her toplumsal mücadele nihayetinde toplumsal yaşamda bir etki bırakır. Bu da kendisiyle birlikte bir farklılığa yol açar. Tam başarıya ulaşmış olmasalar da, tarihteki hiçbir mücadele yaşama bir şey katmadan da edemez. Onun için yaşam içinde birçok din ve mezhep, farklı değer yargıları yaşayabilmektedir. Demek ki toplumsal olarak yaşayan, düşünen ve konuşan varlıklar olmamıza rağmen, bu kadar çok değişik dil, din ve kültür yaratımları ortaya çıkıyorsa, bunun bir nedeni de zengin sosyal mücadelelerle olan ilişkisidir. Kültürel zenginliğin kökeninde insanın doğayla olan ilişkileri vardır. Bu bir ekoloji dersinin konusudur. Yukarıda örnekler üzerinden biraz değinmeye çalıştık. Fakat diğer zenginlik kaynağı olarak sosyal karakterli mücadelelerin etkisini de görmezden gelemeyiz.

Demek ki toplumsal kültürü insan için ayırt edici bir kimlik olarak tanımlarken sadece kendimizden bahsetmiyoruz; bir de üzerinde yaşadığımız coğrafyada bizden önce mücadele edenlerden bahsediyoruz. O zaman zenginlik, çeşitlilik ve renklilik doğadaki zengin çeşitliliğin bir sonucu olarak insanlara bu şekilde yansıyor. Burada toplumsal yaşamın çok bilinmeyen, bilinse de kıymeti fazla anlaşılmayan bir özelliği ortaya çıkıyor: Toplum ekolojik bir olgudur. İnsan doğanın bir parçasıdır. Toplumsal kültürlerin zenginliği doğanın zenginliğinin bir sonucudur. İnsan bu zenginliğe sadece cevap vermiştir. Bu zenginliğin ortaya çıkmasında birincil olan doğadır.

Bu konuyla bağlantılı diğer bir husus da halkların veya toplulukların kültürel kimliğini doğal bir zenginlik olarak değil de düşmanca gören egemenlerin insanlık dışı bir kültüre sahip olmalarıdır. İnsana en büyük saygısızlık ve ahlaksızlık bu yaklaşımı göstermektir. Bu yaklaşım sahipleri hem çok anti-bilimsel, hem de vahşi olmaktadırlar. Bu yaklaşım insanın doğal gelişim seyrini anlamamak, anlasa da işine gelmediği için doğanın temel kanunlarına karşı gelmektir. Yani insanlara, toplumlara "Sizin diliniz, düşünce biçiminiz, yaşamınızı var eden tüm kültür değerleriniz böyle değil de şöyledir" demek insanlık dışıdır. Bu bir dayatmadır, baskı ve kültürel katliamdır. Kültürel çeşitliliği ve zenginliği kabul etmek insani bir şeydir. Zaten insan olunduğu için bu zenginlikler vardır. Dolayısıyla kültür değerlerine düşmanlık topluma, halka ve tek tek insanlara düşmanlıktır. Kültürel farkları inkâr etmek, insanın kendisini inkâr etmektir. Bu

suçların ağırlıkta işlendiği merkez ise Avrupa'dır. 15. yüzyıldan sonra sömürgeci işgallerle, son birkaç yüzyıldır da modernist yaşamın büyük baskısıyla yapılan 'ya modernsiniz ya ilkel' dayatması tam olarak bir kültür katliamcılığıdır. Zaten Bush'un "Ya terörden yana, ya bizden yana olacaksınız" diyerek siyaseten de bunu ifade ettiğini iyi biliyoruz.

Coğrafyalar arasında, örneğin Ortadoğu'yla Asya arasında, Asya ile Avrupa arasında gözle görülecek kadar bir kültür farklılığı vardır. Maddi yaşamdan manevi değerlere kadar aralarında ciddi bir farklılık söz konusudur. Ama aynı şey bu coğrafyaların kendi içinde de vardır. Bir Ortadoğu gerçekliğini ele aldığımızda bunu çok rahatlıkla görebiliyoruz. Çünkü burada doğa ve toplumsal tarih o kadar zengindir ki, bu coğrafya üzerinde yaşayan insanlar bu zenginliğe paralel bir kültür ortaya çıkarmışlardır. Bir Kürdistan coğrafyası ile Arapların yaşadığı coğrafya arasında farklılıklar olduğu gibi, biraz daha doğusunda bugün İran denilen coğrafyanın da kendine has özellikleri ve farklı yanları vardır. Yani yeryüzü örtüsü itibariyle farklıdır, ürünleri itibariyle farklıdır, iklimi itibariyle farklıdır. Dolayısıyla bu farklılık birebir insanların kimliğine de yansıyacaktır. Arap coğrafyası çöl türünden bir coğrafyadır. Orada yaşayabilmek için çöl coğrafyasına ait özelliklere cevap vermek gerekir. Söz gelimi Arabistan çölünde buğday ekemezsiniz. Bu durum Kürdistan coğrafyası için böyle değildir. Yine denize kıyısı olan alanlarda ılıman iklim vardır. Buralarda da denizle ilişki içinde bir yaşam gelişir.

Toplumun ekolojikleşmesi ya da toplumun bir ekolojik varlık olduğu gerçeği buradan ortaya çıkıyor. İnsanlar olarak ürün yaratırken, kesinlikle doğayı göz önünde bulundurmak zorundayız. Örneğin biz okulun damına bu ağaçları kurmasaydık, sadece bu üzerindeki kamışlarla yapsaydık, herhalde bu kış burada yaşayamazdık. Eğer bu biçimde okul yapmanın kendisi bir kültürse, bunu Kür-distan coğrafyası istediği için biz yaptık. Yoksa gönlümüz istediği için yapmadık. Yaşamın her alanında böyle örneklendirebileceğimiz, yaşamın her alanında yaşamı var eden kültür değerleri söz konusudur. Buna kültürler arasındaki farklılığın temel nedeni dedik. Dolayısıyla her coğrafyaya has yaratımlardan bahsetmek yerindedir. Ürünlerin biçimlenmesinde ve yaratım tarzında coğrafyanın insanlar üzerinde çok ciddi etkileri söz konusudur.

Kültür tartışmamamızda, doğayla olan ilişkiler gibi önemli bir konuda kadının toplumsal yaşam içindeki yeridir. Özellikle toplumsal yaşamın ilk süreçlerinde kadın emeği ve bunun kültürleşmesi belirleyicidir. Kültürü tarihten bugüne taşıdığımızda kadının rolü bellidir. Özellikle Kürt toplumunda bu daha da belirleyicidir. İnsan bunu bir çok özellikte görebiliyor; kadının rengi, duruşu, toprağa bağlılığı, emeği ve daha birçok şeyi var. Örneğin bu halk oyunlarına da yansımış. Bir halk oyunu vardı: İki erkek kavga ediyor, sonra kadın araya girip kefiyesini yere atıp barışı sağlıyordu. Kültürlerin yaratılmasında, geliştirilmesinde erkek ve kadın cinslerinin ayrı ayrı etkileri vardır.

Komünal Toplum Kültürünün Sistem Kazanması Bir Kadın Duruşudur

Biz uygarlığın anası Ortadoğu'dur diyoruz. Buradan dağılan kültür neden Ortadoğu dışında geri yorumlanıyor? Ortadoğu ile Batı arasındaki kültür farklılıkları nelerdir? Tarihsel dönemlerin kendi içindeki ilişkileri gibi hususlar da kendi içinde derinlikli değerlendirilmesi gereken konular oluyor. Anlatım içinde çok kısa vurgular yapıldı. Kendi başına derin konular olduğu için öyle detaylı giremedik. Örneğin coğrafyalar arası farklılıktan, Ortadoğu ile Batı toplumları arasındaki farklılıklardan bahsetmek gerekir. Yine toplum içerisinde kadın olgusunun kültürel yaratım içerisindeki etkisinden detaylıca bahsetmek önemlidir. Biz ancak genel bir tanımlama yaptık ve insandan bahsettik. Bizim paradigmamıza göre, toplumsal yaşamı komünal temelde başlatan öncü güç kadın ve kadın yaratımlarıdır. Bizim kadro eğitimlerimizde tartışmalarımızda "Kadın kültür yaratmıştır" dememizin, buna sık sık vurgu yapmamız çok gerekli değildir. Çünkü komünal demokratik yaşam

derken biz kadının yaratımlarından, tanrıça kültüründen bahsediyoruz. Bu bizde bilinen, biraz da anlaşılmış bir husustur. Fakat böyle bir değerlendirmede değinmek yerinde olur.

Ancak bu konuya geçmeden yanlış anlaşılmaması açısından kimi noktalara bir kez daha dikkat çekmek gerekir. Tanımlama yapılırken, 'doğaya rağmen' diye bir deyim kullanmıştık. Onun üzerinden tanımlama geliştirdik. Daha sonraki bölümde de doğal çevrenin kültür üzerindeki etkilerini dile getirdik. Önemli olduğu için doğaya rağmenlik kavramı yerine doğaya bağımlılık, doğayla etkileşim içinde demek daha doğru olur. Önderliğin demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasında ekoloji tanımlanırken, bu rağmenlik aşılıyor. Bunun için doğaya rağmen'den kasıt yanlış anlaşılmamalıdır. Biz bundan egemen sistemlerin "Doğaya hükmet, insanlığını kanıtla; doğaya hükmet ki var olasın, zenginleşesin" mantığını kastetmiyoruz. Doğaya rağmenden kasıt insanların yaşamını idame ettirmeleri için gereken şeylerin birebir doğanın insana sunmaması, insanların belli bir bilinç, emek ve pratik sergiledikten sonra bu ihtiyaçlarını karşılaması doğrusunu ifade ediyoruz. Yine doğanın fiziki koşullarının insan üzerindeki etkisi karşısında, en azından o fiziki koşulları karşısında, ona rağmen yaşamayı sağlayabilmesi çabası olarak anlayabiliriz. Burada da zaten özellikle kültürel çeşitliliğin, zenginliğin insanlar içerisinde nasıl derinleştiğini anlatırken, doğanın hangi derecede birebir insanın yaratımları üzerinde etkide bulunduğunu anlattık.

Şu tespit edilmiştir: İnsanların doğayı hiç değiştirip dönüştürmeden, doğanın fiziki koşulları karşısında bir mücadele içine girmeden yaşamalarının mümkün değildir. Ama günümüzde yapıldığı gibi insanların doğayı aşırı zorlayan ve tahakküm altına alan yaklaşımlarıyla da doğada yaşanamaz. Eğer insanlaşmayı bir kültürel kimlik olarak ifade ediyorsak, bu da insanların ilişkisi, çelişkisi ve doğayla olan uğraşlarını ifade ediyorsa, burada mutlaka bir dengenin olması gerektiği net bir şekilde ortaya çıkıyor. Özellikle kapitalist süreçte ortaya çıktığı gibi, insan öyle istediği biçimde doğaya yaklaşamaz. Zaten ekolojik olmak biraz da budur. Bunu da doğa dayatıyor. İnsanlar doğa üzerinde yaşayan bir canlı ise, yaşam bunun üzerinden idame ettiriliyorsa, yaşamı var eden bütün yaratımlar, bütün ihtiyaçlar bu doğa üzerinden karşılanıyorsa, o zaman doğaya gelişigüzel yaklaşımın olamayacağı açıktır.

Bu gerçek her zamandan daha çok da günümüzde kanıtlanmış bir doğrudur. Doğanın dili yoktur, yani biz insanlar gibi konuşmuyor. Ama insanlara sunduğu imkânlar üzerinden bunu bize hissettiriyor, bize fark ettiriyor. Ekolojik sorunlar son elli yıldır giderek artan bir biçimde kendini çok ciddi bir şekilde insanlara dayatmıştır. Günümüzde toplumsal sorunların ekonomik ve siyasi boyutları değerlendirilirken, bunlar içerisinde en fazla gündemleşen ekolojik sorunlar olmaktadır. Belki bizim coğrafyamızda, toplumumuzda çok ciddi şekilde doğayı tahrip etme yoktur. Fakat Batı toplumlarında bu çok ciddi bir sorundur.

İzahını tekrardan yapmamız gereken bir konuda zorunluluk ifadesidir. Kültürel değişimde zorunluluk ile ifade ettiğimiz şeyi şu şekilde anlayalım: Eğer insanlaşma bugüne kadar gelebilmişse, bunda ilk dönemin çok doğal şekilde gelişen yaratımlarının etkisini görmeden bir değerlendirme yapmak yanlış olur. Yaşanmış, oluşmuş olan bir durum vardır. Bu gelişim diyalektiğini değerlendirirken, gerçekleşen bir realite söz konusu olduğu için böyle değerlendirdik. Yani zorunluluk derken, ille de her şey bugün yapıldığı gibi olmalıdır anlamında kullanmıyoruz. Bugün bir insanlık vardır. Yani milyonlarca yıl göçebelik biçiminde yarı hayvanlar gibi sürüp giden, on binlerce yıldır da bilinçli bir toplumsallık biçiminde devam eden bir yaşam söz konusudur. Eğer böyle bir gerçeklik varsa, insanlar kimi zorunluluklara cevap verdikleri için böyle bir gerçekleşme yaşanmıştır, gelişmiştir. Özellikle doğal toplum aşamasını belirtirken vurgu yaptık; bu dönem insanlığı öyle tasarı kuracak, planlama yapacak, farklı yol ve yöntemler deneyecek kabiliyete henüz sahip değildir

dedik. Doğallık da zaten buradan çıkıyor. Bir varlıktır, yaşamak istiyor, doğayla ilişki ve çelişki içerisindedir; yaşamak için olması gerekenler ne ise onları yapıyor. Zorunluluk biraz bu noktada ortaya çıkıyor ve çok doğaldır. Sadece yaşamak için; ne etrafını tahrip ediyor, ne kendisini tahrip ediyor, ne diğer canlılara çok ciddi tahribatlar veriyor. Bir canlıdır, yaşamak istiyor. Tıpkı bir ağaç gibi, bir orman gibi kendi özgünlüğü içinde var olmak istiyor.

Değişik yöntemlerle bu gerçekleşebilir miydi? Bu farklı bir tartışmadır. Ama bugün üzerinde konuştuğumuz, tecrübelerinden ve yarattıklarından yararlandığımız bir insanlık varsa, doğal toplum ve komünal toplumun neolitik süreçteki gelişmesi bir anlamda olması gereken şeyler olduğu kanısını insanda uyandırıyor. Fakat insanda biraz düşünce geliştikten sonra, bir ihtiyacı gidermenin yol ve yöntemlerinde zenginlik ortaya çıkıyor. Bu aşamadan sonra uyguladığı yöntemler zorunlu değildir. Artık orada insanın bilinci, ihtiyaçları, coğrafyası, toplumsal değerleri, ihtiyacın kendisini dayatma şiddeti, velhasıl bir bütün olarak o anki kültürel varlığını ifade eden her şey belirleyicidir. Birçok yol, birçok yöntem vardır; bunların içinden insanlar birini seçiyorlar. Neye göre seçiyorlar? Dediğimiz gibi onları o aşamada var eden kültürel değerlerine göre bir seçime gidiyorlar. Burada bir zorunluluk yoktur. Örneğin komünal toplum gelişmiştir; yeryüzünde varlığını somutlaştırmış, kanıtlamış insan artık vardır. Bu insan doğanın fizik kuralları karşısında bir duruş sahibidir. Zorluklar doğadan nasıl gelirse gelsin, bunların karşısında bir duruş sağlamış, diğer canlılarla belli bir uyum geliştirmiştir. Onlara karşı kendisini koruyabiliyor, ihtiyacı kadar onlardan yararlanabiliyor. Bu daha fazla nasıl derinleştirilir? Bu gelişme düzeyi kendisiyle birlikte ne tür yeni ilişkiler yaratır? Artık o biraz insanın eline geçiyor. Örneğin koyun evcilleştirilmiştir. Sadece sütünden mi, yoksa kesip etinden de mi yararlanacak? Bu, insana kalmış bir şeydir. Burada tercihler önemli oluyor tabii. Sonra da sadece sütünden yararlanmanın getireceği bilinçle onu kesmek, onu parçalayıp köpeklere vermek ya da onu kendi ortamından kovmak, insanın bilincine ve kültürel değerlerine bağlı gelişebilecek bir şeydir.

Özellikle erkeğin bir insan olarak toplumsal yaşama katılımıyla birlikte, bu durum kültürleşmede toplum içerisinde değişikliğe yol açıyor. Bu, devletçi toplum olarak gelişiyor. Bu kendisiyle birlikte yeni şeylere yol açıyor; özünde insanların kendisini, toplumunu, kültürel değerlerini nasıl ele aldığıyla bağlantılı olarak giderek derinleşiyor. Tarla ekiyorsun, ürün elde ediyorsun. Bir insan olarak bir köy yaşamını idame ettirmek için mi tarlayı ekiyorsun; yoksa bu tarlayı rahiplere, ziggurata peşkeş çekmek için mi ekiyorsun? Herkes gitsin, o tarlada çalışıp ürün getirsin, sonra köyün deposunda saklasın, ihtiyacı kadarını alsın biçiminde bir üretim ve tüketim mi geliştiriliyor; yoksa herkes tarla eksin, buğday toplandıktan sonra ürünü ziggurata teslim edip rahibin denetiminde yapılan bir üretim ve tüketime tabi olsun biçiminde mi oluyor? Burada bir zorunluluk yoktur. Seçim insanların kendi elindedir. Her iki yöntemden biri ya da daha değişik bir yöntem geliştirilebilir. Ama tarla ekmek biraz zorunlu gibi geliyor. Nasıl ekileceği ve ürünün nasıl dağıtılacağı konularında belirlenmiş yöntemler zorunlu değildir. Kültürel gelişmede zorunlu gibi anlaşılan husustan kastetmeye çalıştığımız biraz böyledir.

Kadın-erkek farklılığı da bu noktada devreye giriyor. Belirttiğimiz gibi ilkel komünal toplum yaşamı ve kültürünün sistem kazanması bir kadın duruşudur. Bunun nedenleri vardır. Kadının biyolojik yapısı, bir ana olarak doğurganlığı gibi özellikleri, yine üretimde bulunurken kazandığı zihniyet ve duygu dünyasının somut ürünlere dönüşmesi komünal bir yaşamı ortaya çıkarıyor. Bu farklı bir yaşam, farklı bir kültürdür, ana-kadın kültürüdür. Erkek dışarıdan topluma fiziki gücüyle katılan, toplum içinde ana tarafından eğitilen bir üyedir. Bununla bağlantılı olarak harcadığı emek, bir baba olarak kendini fark etmeye başlamasının yarattığı duygu ve dü-

şüncesinin ürüne dönüşmesi, bunun da giderek sistem halini alması, kuşkusuz farklı bir toplumsal gerçeklik yaratmıştır. Bunu devletçi toplumun özü, devletçi toplumun temel kimliği olarak değerlendiriyoruz. Çok somut bir ifadeyle analık, komünalliği ifade eden toplumsal duruşun sembolüdür. Ya da ananın duygu ve düşüncesi insanlar içinde bir sisteme dönüştüğünde, bir ürüne ve paylaşıma dönüştüğünde komünal demokratik duruşu ortaya çıkarmıştır. Ama babalık ya da erkek olgusu, erkeğin duygu ve düşüncesi sisteme ve üretime dönüştüğünde, toplumun kendi iç ilişkisini ele alma biçimi devletçi topluma yol açmıştır.

Ortadoğu toplumları açısından hem coğrafyanın, hem de toplumsal şekillenişin burada yarattığı gelişmeler, ilk toplumsal yapı olan komünalizmin de, bunun aşılmasından sonra oluşan devletçi toplumun da ilk burada ortaya çıktığını tarih tespit etmiştir. Toplumsallık kendi içinde değişik biçimler ya da formlar alarak gelişmiştir. Bilindiği gibi komünal toplumda temel yaşam formu klandır. Komünallik derken ifade ettiğimiz kültür, ilk olarak klan biçiminde örgütleşiyor. Daha sonra klan toplumsallığın nicelik ve nitelik kazanmasıyla birlikte kabileye dönüşüyor. Kabile dil, tarım ve inanç noktasında daha çok gelişmiştir. Kabile birliklerinin toplumun kendi içinde hiyerarşiyi yaratmasıyla birlikte aşiret oluşuyor. Aşiret örgütlenme olarak köklü işbölümlerine kavuşmuş toplumsal biçimdir. Klan ve kabileler tamamıyla, aşiret ise kendi içinde komünaldir. Toplumun bu form ilerlemesi sonunda etnik yapı değimiz ve bugün ulus olarak tanımlanan toplumsal formun hemen hemen tüm altyapısını yaratmıştır. Bunun için toplumların etnik yapısı devletçi sistemler ortaya çıkmadan oluşmuştur diyebiliriz.

Devletçi toplumlar etnik yapıların ortaya çıkardıkları kültürel zenginliği daha da zenginleştirmektense, toplumları egemenlikleri altında tutmak için kullanıyorlar. Örneğin etnik yapının aşiret konfederalizmi döneminde, aşiretlerin "Benim dinim ve dilim seninkinden daha iyidir, sen bizimkine tabi ol" tarzındaki dayatmaları çok nadirdir. Çünkü aşiret yapısı kendi içinde devletleşmeye rahat izin verecek özellikler taşımamaktadır. Devlet, aşiret yapısının bozulmasını gerektirir. Aşiret ilişkisi soy, kan ve akraba ilişkisidir. Aşirette dayanışma, birbirini koruma duygusu güçlüdür. Dış saldırılar karşısında kahramanlık kültürü de yaratılır. Bildiğimiz tüm kahramanlık destanlarının örnekleri neredeyse tümüyle aşiret kökenlidir. Bu konuda kahramanlık destanlarının ve sanatsal ifadeye kavuşmuş tüm değerlerin giderek oluşmaya başlayan devletçiliğe karşı direnişlerde ortaya çıktığını bilmeliyiz. Özellikle sanatla uğraşanların, halk sanatlarının biçim kazanması, halk oyunları, halk müziği gibi ayrışmaları yaratmasının devlet toplumuna karşı direnişlerden doğduğunu bilmeleri sanat anlayışı için önemli olmaktadır. Bu konuda da Kürt kültürü ve sanatı zengin örnekler sunmaktadır.

Devletçi toplumun, köleciliğin ve dinin Ortadoğu'da şekillenmesi, kendisiyle birlikte kuşkusuz diğer alanlarda da farklı toplumsal yapılara yol açmıştır. Aşiret konfederalizmi de dahil, kavim ve millet biçimindeki toplumsal formlar da Ortadoğu kökenlidir. Kavim ve millet esas alarak daha çok tek tanrılı dinlerin zihniyet biçimini oluşturmuştur. Kavim, millet içinde aşiretin kan ve soy bağı çözülür, yerine aynı dine inanma duygu ve düşüncesi geçer. Artık aşiretlerin kendi kültürü içinde yarattıkları çok önemsenmez. Her etnik yapının kültürü tabi oldukları dinin kültürüyle ne kadar uyumluluk gösterirse o kadar esas alınır. Örneğin İslamiyet Arap kökenlidir. İslamiyet her ne kadar Arap toplumu içindeki köleci kültürü dışlayarak iktidar olmuşsa da, merkezine Arap kültürü yerleştirilmiştir. Dil, aile içi ilişki, evlilik biçimi, kılık kıyafet, yine İslam geleneği denilen yüzlerce davranış kalıbı buna örnek verilebilir. Zerdüştlük tek tanrılı dinlere kaynak olmuş doğa, tarım ve ziraat dini ve kültürüdür; Kürt kökenli olduğu için adeta silinip yok edilir. Bu mücadelede ideolojilerin gücünü bir kez daha hatırlamalıyız.

Cihan EREN

ŞEHÎD VÎYAN
Başkanım! Gerçekleştirdiğim
Eylemin Nedeni Senin Ve Kürt
Halkının Üzerindeki Komployu
Kabul Etmememektir. Bir Tek Kişi Kalsak
Bile Senin İdeolojik Çizginin Ve
Felsefenin Başarıya Ulaşacağına
Dair İnancım Tamdır.